

„Krásná milost“

úvahy o

Epištole Galatským

G. Christopher Willis

Přeloženo z: Meditations On The Epistle to the GALATIANS or „Beautiful Grace“ by G. C. Willis, Christian Book Room (Of Shanghai), 39 Stamford Road Singapore, Malay States,
BIBLE TRUTH PUBLISHERS 239 Harrison St., Oak Park, Ill., USA

V českém textu byl za základ biblického textu brán překlad kralický, který však byl na mnoha místech volně měněn překladem podle anglického textu.

ŠÍŘENÍ PÍSMĀ SVATÉHO

www.sirenipismasvateho.cz

2018

Obsah

PŘEDMLUVA.....	4
ÚVOD.....	6
1. KDO BYLI GALATŠTÍ?	7
2. PROČ EPIŠTOLA GALATSKÝM?	11
3. CELKOVÝ POHLED NA EPIŠTOLU.....	16
4. PAVEL, APOŠTOL.....	18
5. POZDRAV	24
6. PROKLETÍ MÍSTO POŽEHNÁNÍ.....	29
7. PAVLŮV PŘÍBĚH	33
8. KONFERENCE V JERUZALÉMĚ	43
9. KONFERENCE V JERUZALÉMĚ – (pokračování).....	46
10. VÍCE O PAVLOVĚ NÁVŠTĚVĚ V JERUZALÉMĚ	52
11. PETROVA NÁVŠTĚVA V ANTIOCHII – Jsou Židé pod zákonem? 58	
12. DUCH SVATÝ – Ze zákona nebo z milosti?.....	66
13. SÍMĚ ABRAHAMOVO.....	74
14. ABRAHAM A SMLOUVA	80
15. ZÁKON JAKO VYCHOVATEL.....	87
16. SYNOVÉ A DĚDICOVÉ	92
17. ZPĚT DO OTROCTVÍ	102
18. ABRAHAMOVI DVA SYNOVÉ	113
19. PRAKTICKÉ VÝSLEDKY VÍRY A ZÁKONA	119
20. TĚLO A DUCH.....	129
21. BRATR, KTERÝ PADNE	141
22. BŘEMENA.....	147
23. ROZSÉVÁNÍ A SKLÍZENÍ.....	153
24. CHLUBENÍ SE KŘÍŽEM	160

O autorovi

Můj otec, George Christopher Willis, se narodil v Torontu v Kanadě roku 1889. V útlém věku přijal Pána Ježíše za svého Spasitele a po celý svůj život byl oddán svému Mistru. Jako dítě čítával „China’s Millions“, časopis publikovaný Čínskou vnitřní misíí. Byl tím velmi ovlivněn a od té doby chtěl jít do Číny, aby se podílel na evangeliu. Studoval inženýrství na McGill University a o několik let později se oženil. Když se ucházel o mou matku, nebylo to: „Chceš si mne vzít?“, ale: „Chceš jít se mnou do Číny?“

Rodiče odešli do Číny v roce 1921 se svými třemi malými dětmi. Byli „nezávislí“ misionáři a ze začátku to bylo velmi těžké. Z jižní Číny se odstěhovali do Killingu, krásného místa v horách v severní Číně, poněvadž děti nesnášely počasí na jihu.

Zde otec obdržel místo dohledu nad budovou pošty. Do Killingu přijíždělo na dovolenou mnoho misionářů, a tam se můj otec poprvé setkal s „liberálními“ křesťany. Byl otřesen názory některých z nich, takže napsal do Anglie a koupil knihy na vyvrácení jejich učení. Prodával je u cesty naproti budově pošty v době oběda. Zde vzklíčila myšlenka na dobré a zdravé křesťanské knihkupectví. V roce 1924 jsme se přestěhovali do Šanghaje, kde otec otevřel Christian Book Room, který stále ještě funguje.

Oba moji rodiče byli během Druhé světové války internováni Japonci a byli doma v Kanadě jen krátkou dobu, než se zase vrátili zpět. Otec strávil celý život ve službě Pánu a miloval čínské lidi a byl jimi vroucně milován.

Při vši své práci našel čas k tomu, aby napsal několik knih a často pracoval na iluminovaných textech Písma.¹ Řídil Christian Book Room a mnoho pracoval evangelizačně. Nakonec se v roce 1967 vrátil do Kanady.²

I ve svém stáří stále psal a pracoval na svých vysvětlivkách textů a strávil mnoho času návštěvami. Z doby, kdy už se o sebe nemohl postarat a já jsem o něho pečovala, si pamatuji na silné otlaky na jeho kolenou, vytvořené v čase, který trávil na modlitbě. O něm může být vpravdě řečeno, že i když je nyní s Pánem, jeho dílo stále mluví.

Frances Mary Willis (1989)³

---

¹ Umělecky napsané verše Písma jako výzdoba.

² Zemřel r. 1973.

³ Převzato z úvodu k anglickému vydání knihy „Rodičům mých vnuků.“

Úvod

Většina Číňanů má tři jména: předně příjmení, potom to, co bychom mohli nazvat rodinným jménem dětí – jméno, jež nese každé dítě; a nakonec vlastní jméno dítěte.

V Číně je jedna milá rodina s příjmením Král, jenom otci kromě toho říkáme pan Wang. Rodinné jméno dětí je Zlato: a tak se jedno dítě jmenuje Král Drahé Zlato a jméno jeho sestry je Králová Krásné Zlato.

V místě, kde žije rodina Králových, četlo několik křesťanů po mnoho měsíců společně Epištolu Galatským. A právě v době, kdy jsme končili tu velkou knihu o milosti, dostala Krásné Zlato malou sestřičku. Otec řekl matce: „Budeme jí říkat Zlato jako ostatním dětem?“ – „Nebudeme,“ odpověděla matka rozhodně. „Zlata máme dost.“ (Neměli vůbec žádné, kromě jmen dětí.) „To, co nyní chceme, je Milost. Její velká sestra je Krásné Zlato, říkáme jí tedy Krásná Milost.“ A tak malý miláček má jméno KRÁSNÁ MILOST.

Tato kniha je anglickým překladem některých věcí z toho, čemu jsme se naučili během těchto čínských biblických hodin o Epištole Galatským. Proto mnohé části nesou čínský ráz, neboť jsem se nikterak nesnažil ji přeměnit; a musím žádat ty, kdo ji čtou, aby trpělivě snesli tyto „mao-pings“ (nedostatky) v knize, která je předkládána anglicky mluvícím čtenářům.

Zrovna jsem uvažoval o jménu vhodném pro toto anglické vydání, když se u mne stavil pan Král, aby mi pověděl o jménu svého dítěte. A mně se zdálo, že jestliže úvahy o Epištole Galatským daly malé sestřičce jméno Krásná Milost, potom Krásná milost může být též vhodné jméno pro knihu obsahující úvahy o Epištole Galatským.

Snad bych měl dodat několik slov o citacích z Bible. Jako přídatku k autorizovanému vydání jsme užili i jiných překladů, včetně překladu J. N. Darbyho. Ve všech případech jsme se snažili užít jenom toho, o čem jsme se domnívali, že jasněji ukáže význam původní řečtiny.

Pomoc jsme hledali na všech stranách a cítíme se být nevýslovně zavázáni mnoha pisatelům. Když tyto Úvahy byly připravovány, nepomýšlelo se na anglické vydání, a tak s politováním musím říci, že nebyli zaznamenáváni ti, jimž tolik dlužíme za přijatou pomoc: ale pisatel by chtěl vyjádřit svoji hlubokou vděčnost všem, kdo napomohli k porozumění této drahé malé knížce.

Kapitola 1

KDO BYLI GALATŠTÍ?

Jestliže se podíváte do své Bible na mapu ukazující cesty apoštola Pavla, uvidíte, že Galacie není město, nýbrž **provincie**, stejně jako v Číně není Kiang-su město, ale provincie. Provincie Kiang-su v sobě zahrnuje mnoho měst, jako Nanking, Šanghaj, Soochow a jiná. A tak Epištola Galatským není dopis psaný křesťanům žijícím v jednom městě, jako dopisy Římanům nebo Korintským, Filipským nebo Koloským, ale je to dopis napsaný nějakému počtu církví nebo shromáždění v Galatské provincii.

Ve skutečnosti přesně nevíme, které území je Galatskou provincií míněno. Většinou se dnes má za to, že zahrnuje tu část na jihu, která je na mapě nazvaná „Lykaonie“, a také pravděpodobně část na západě nazvanou „Frygie“. Ale jistě nevíme, zda tomu tak je.

V knize Skutků čteme, že Pavel těmito končinami podnikl tři misijní cesty. Na první z těchto cest (viz Skutky 13 a 14) byli Pavel a Barnabáš vysláni Duchem Svatým z Antiochie, z toho města v severní Sýrii, kde učedníci byli poprvé nazváni „křesťany“ (Sk. 11,26).

Antiochie v Sýrii byla stejně důležitým městem pro křesťany z pohanů jako Jeruzalém pro křesťany ze Židů. Z Antiochie jeli Pavel a Barnabáš lodí na velký ostrov Kypr. To bylo Barnabášovo rodiště. Kázali evangelium po celém tom ostrově a odjeli lodí do Antiochie v Pisidii. Musíme si být vědomi, že to nebylo totéž město jako Antiochie v Sýrii. Obě dostaly svá jména od velkého generála jménem Antiochus.

Téměř celé město Antiochie přišlo, aby poslouchalo evangelium, a Židé proto byli naplněni závistí (Sk. 13,45), vzbouřili nábožné a poctivé ženy i přední měšťany a vyhnali Pavla s Barnabášem ze svých končin (Sk. 13,50). Jak zvláštních nástrojů si ďábel používá ke svému dílu! Jak málo si ty „nábožné a poctivé ženy“ uvědomovaly, **čí dílo konají!** Všimněme si, jak **Židé** jednali s Pavlem a Barnabášem, neboť **oni** vyvolali pro apoštoly všechny těžkosti.

Z Antiochie šel Pavel s Barnabášem do Ikonie, kde kázali evangelium. A opět proti nim Židé pobouřili pohany, ale oni tam zůstali dlouhý čas a kázali až do doby, kdy Židé i pohané proti nim plánovali útok (Sk. 14,5). Když se o

tom dověděli, uprchli do Lystry a Derben, měst Lykaonitských, a do toho okolí a kázali tam evangelium (Sk. 14,6.7).

Pavel uzdravil v Lystře chromého muže a lid volal: „*Bohové připodobnivše se lidem, sestoupili k nám.*“ (14,11) Chtěli apoštoly uctít a obětovat jim oběť. Ale Židé z Antiochie a Ikonie přesvědčili obyvatele Lystry, aby Pavla ukamenovali. Vytáhli ho za město, domnívajíce se, že je mrtev. Ale když ho obstoupili učedníci, vstal a vešel do města a druhého dne odešel s Barnabášem do Derben (Sk. 14,19.20).

Na konci 15. kapitoly a na začátku 16. kapitoly Skutků čteme o Pavlově druhé misijní cestě a vidíme, že v těchto končinách byl Timoteův domov. Vzpomenete si, že Timoteus, ač mladý muž, byl jedním z nejdůvěrnějších Pavlových pomocníků. Jeho matka byla Židovka, která uvěřila, ale otec byl Řek. Pavel si přál, aby Timoteus s ním šel kázat evangelium, „*i pojav ho, obřezal jej pro Židy, kteří byli v těch místech, nebo věděli všichni, že jeho otec byl Řek*“ (Sk. 16,3). Mějme to na paměti při čtení Epištoly Galatským, neboť tam nalézáme, že Pavel nechtěl dovolit, aby Titus – jiný z jeho pomocníků, který byl původem zcela pohan – přijal obřizku, i když se Židé ve shromáždění v Jeruzalémě snažili ho k tomu donutit.

Na konci 15. kapitoly a v prvních verších 16. kapitoly Skutků vidíme, že Pavel procházel města, kde kázal na své první cestě, a když přišel do Lystry, zvolil si Timotea, aby ho doprovázel. A nyní ve Skutcích 16,6 čteme poprvé o GALACII. „*A prošeďše Frygii i Galatskou krajinu...*“ – To je vše, co nám Bible říká. Znamená to severní část, kde bylo několik měst, nebo jsou to končiny poblíž Derben a Lystry? Skutečně nevíme. Je zvláštní, že ačkoliv víme mnoho o všech ostatních důležitých shromážděních, kde Pavel působil, jako je Korint a Efez, Filipis a Tessalonika, přece Bible sotva říká o nějaké události jakéhokoliv druhu a nesděluje nám ani jedno jméno osoby nebo místa v souvislosti s Pavlovým kázáním v Galacii. Zdá se, jakoby Duch Boží přetáhl roušku přes historii těchto sborů, které se tak brzy a tak vážně odvrátily od pravého evangelia.

Ve Skutcích 18,23 čteme o začátku Pavlovy třetí misijní cesty: „*Odešel (z Antiochie) a procházel po řadě Galatskou krajinu a Frygii, potvrzuje všech učedníků.*“ Ti, kdo rozumějí řečtině, nám říkají, že výraz „Galatská krajina a Frygie“ pravděpodobně neznámá, že to jsou dvě rozdílné krajiny, ale spíše že tato krajina může být nazvána buď Galacií nebo Frygií. Snad bychom si měli všimnout, že ve Skutcích 16,5 (a na jiných místech Písma) čteme o

„shromážděných (církvích)“, ale v tomto verši (Sk. 18,23) čteme o „učednících“.

To je vše, co nám Bible říká o těchto končinách při Pavlově třetí misijní cestě, druhé cestě skrze Galacii, a opět vidíme, že Duch Svatý drží přistřenou roušku nad těmito shromážděními.

O některých věcech týkajících se Pavlových návštěv v těchto končinách se dovídáme z poznámek v Epištole Galatským. Ale ani zde si nejsme docela jisti, že máme pravdu.

Předně se domníváme, že Pavel po prvé kázal evangelium obyvatelům Galacie proto, že při cestování jejich krajinou onemocněl. „*Ale vy víte, že kvůli slabosti těla jsem vám prvně kázal evangelium.*“ (Gal. 4,13 – přel.) Myslíme si, že Pavel nezamýšlel zastavit se v Galacii, aby kázal evangelium. Snad si přál spěchat do důležitého města Efezu, které leží dále na západ. Ale Bůh zdržel Svého služebníka v Galacii nějakou nemocí, a tak Galatští obdrželi evangelium. Bůh má mnoho způsobů, jak vést Své služebníky. Ve Sk. 16,6.7 vidíme, že Duch Svatý zakázal Pavlovi kázat v Asii a nechtěl mu dovolit jít do velké provincie Bitynie, ležící k severu. Namísto toho jej Pán povolal do Macedonie v Evropě. Tentokrát si Pán použil pro jeho vedení nočního vidění: Macedonského muže řkoucího: „*Přijď do Macedonie a pomoz nám.*“ Ale v 1. Petra 1,1 vidíme, že Pán si obstaral jiný způsob, jak přinést evangelium do Bitynie. Jak důležité je pro nás, abychom Pánu dovolili řídit každý náš krok. A On je ochotný a schopný nás vést.

Také myslíme, že tato nemoc byla takového druhu, že Pavel ztratil podobu a že mu vzala přirozenou sílu. Snad také zasáhla jeho zrak (viz Gal. 4,14.15). Ačkoliv Galatští poprvé poznali Pavla jako nemocného, slabého a jako poutníka bez domova, nepohrdali ani neopovrhovali pokušením v jeho těle. Přijali ho jako anděla Božího, jako Krista Ježíše. Kdyby mohli, byli by si vyloupili vlastní oči, aby mu je mohli dát (Gal. 4,15). Takovým způsobem vzpomíná Pavel na jejich první laskavé uvítání, a to přidalo ještě více hořkosti té skutečnosti, že se od něho nyní odvracejí.

Jiná věc, kterou se dovídáme z Epištoly Galatským, je, že se Pavel, jak se zdá, trápil kvůli těmto shromážděním už při své návštěvě u nich. Když budeme společně číst epištolu, všimneme si několika příležitostí, kdy Pavel Galatským připomíná, že už jim o těchto věcech říkal nebo že je před nimi varoval. Viz např. Gal. 1,9; 1,13; 5,21.

Z 1. Korintským 16,1 se dovídáme, že Pavel už Galatským církvím vydal nařízení ohledně sbírek peněz na svaté. Řekl jim: „*Každého prvního dne týdne jeden každý z vás sám u sebe slož, podle toho, jak mu Bůh dal prospěch.*“ Až budeme společně číst druhou kapitolu Galatským, budeme muset o této věci opět mluvit, a tak se o ní teď už nechci zmiňovat kromě konstatování, že předpokládáme, že Pavel dal Galatským tato nařízení buď při své první, nebo druhé návštěvě u nich.

Když budeme číst Epištolu Galatským, uvidíme, že velkým předmětem knihy je MILOST srovnávaná se ZÁKONEM. Zlí lidé se snažili odvrátit shromáždění v Galacii pryč od Pavlova učení o milosti a od jejich lásky a věrnosti k němu samému.

Když budeme číst tuto epištolu, uvidíme, že tito zlí lidé se také snažili vynutit roztržku mezi Pavlem a apoštoly v Jeruzalémě – Petrem, Janem a Jakubem. Uvidíme také, že Pavel byl donucen veřejně pokárat Petra (Gal. 2,11). Vzhledem k těmto nesnázím je krásné, když vidíme, že Petr adresuje svou První epištolu „*příchozím rozptýleným v Pontu, Galacii, Kappadocii, v Asii a v Bitynii*“. A jeho Druhá epištola je adresována stejným osobám. (2. Petra 3,1). Oba, Pavel i Petr, se mohou usilovat pást tytéž ovce a posilňovat tytéž svaté. A v 2. Petra 3,15 mluví Petr o „*milém bratrovi našem Pavlovi*“, a tak říká, že tu nezbyla žádná zášť či hořký pocit mezi těmito dvěma velkými služebníky Páně. Budeme o tom opět mluvit v naší 19. kapitole. Je zvlášť milé vidět, že Galacie je zahrnuta do těch krajín, kam Petr píše, neboť nás to ujišťuje o jednotě prvotní církve a dává shromážděním v Galacii nepopíratelný důkaz o tom, že mezi Petrem a Pavlem nedošlo k žádné roztržce; nejenže byli jedné mysli, ale milovali a ctili jeden druhého.

Pokud já vím, je toto vše, co víme o shromážděních v Galacii; a vidíte, že toho je velmi, velmi málo. A nejsme si jisti, že ve všech věcech, o kterých jsme mluvili, máme pravdu. Téměř se zdá, jako by na těchto shromážděních, která se vzdávala milosti kvůli zákonu a opouštěla Krista kvůli příkázáním, spočíval zvláštní Boží soud.

Kapitola 2

PROČ EPIŠTOLA GALATSKÝM?

Z krátkého vyličení, které jsme se snažili podat v minulé kapitole, pochopíte, jak velmi zahořklí byli Židé vůči Pavlovi a že nenáviděli jak jeho samého, tak i evangelium, které kázal, a že se mu vždycky snažili překážet a pronásledovat ho všemožným způsobem. Jestliže si pečlivě přečtete 13. a 14. kapitolu Skutků, budete jasněji rozumět Epištole Galatským, kde opět nalézáme Židy protivící se Pavlovi.

Židé, o nichž se mluví v těchto kapitolách Skutků, byli z největší části lidé, kteří nikdy nevyznali křesťanství, nýbrž nenáviděli Krista. Ale Židé, o kterých budeme číst v Epištole Galatským, byli vyznávajícími křesťany a říkali, že věří v Krista. Uvidíte, že Pavel je nazývá „*falešnými bratřími, kteří se byli vloudili*“ (Gal. 2,4). Obojí, tito i oni, o kterých čteme ve Skutcích, nenáviděli Pavla i jeho učení. Skutky 15,5 mluví o „*některých ze sekty farizejské, kteří byli uvěřili*“, kteří „*povstali pravice, že (křesťané z pohanů) musejí být obřezováni a aby jim bylo přikázáno zachovávat zákon Mojžišův*“. Vzpomenete si, že to byli farizeové, kdo se ustavičně protivili našemu Pánu Ježíši, když byl na zemi, a nyní je nalézáme stále se protivící pravdě Boží a Jeho služebníkům Pavlovi a Barnabášovi.

Tak vidíme, že Pavel ustavičně trpěl pronásledování od Židů, a to nejen od těch, kteří nikdy křesťanství nevyznali, ale naopak otevřeně nenáviděli a opovrhovali jménem Kristovým, nýbrž i od těch, kteří vyznávali, že jsou křesťany. Někteří z nich jimi snad skutečně byli a někteří byli určitě falešní.

Jestliže jste četli Epištolu Korintským, víte, jak se židovští učitelé snažili odvrátit shromáždění v Korintu od Pavla. Velká část Druhé epištoly se zabývá touto látkou a snaží se Korintským prokázat skutečnost jeho poslání. Ve 2. Timoteovi 1,15 slyšíme Pavla v úzkosti volat: „*Víš snad o tom, že se odvrátili ode mne všichni, kteří jsou v Azii.*“ To znamenalo všechny ty, kteří byli v provincii Asie na západním konci té části, kterou nyní nazýváme „*Malou Asií*“. Zahrnovalo to shromáždění v Efezu, kde Pavel pracoval tři roky (Sk. 20,31), v Troadě, v Kolosis a mnoho jiných shromáždění. Když Pavel píše shromáždění ve Filipis, říká: „*Varujte se rozřízky*“ (tj. lidí, kteří kladou důraz na obřízku a tím působí roztržku v církvi – poznámka k Žilkové překladu NZ; Fil. 3,2 – kral.: „*vizte roztržku*“). To je pohrdavé jméno pro ty, kteří učili spasení ze skutků.

Uvidíte, jak ustavičně, jak mocně a jak hořce se tito židovští učitelé stavěli proti Pavlovi a jeho učení o čisté milosti. Uvidíte, jak úspěšně tito zlí lidé odvraceli mnohé pohanské křesťany pryč od apoštola, skrze jehož práci našli Pána. Pavel psal Epištolu Galatským proto, aby čelil útoku těchto zlých lidí proti shromážděním v Galacii. Učili křesťany, že když opustili modlářství a pohanství, a když byli pokřtěni (a tak se dostali do styku s křesťanským shromážděním), je potom nezbytné, aby byli obřezáni a aby dodržovali zákon, neboť jinak pohané nemohou být spaseni. Viz Skutky 15,1 a 24.

Tito lidé nyní přišli ke shromážděním v Galacii a snažili se odvrátit křesťany jak od apoštola Pavla samého, tak i od pravd, kterým učil. Říkali, že Pavel ve skutečnosti není apoštol a že nemá zmocnění od apoštolů v Jeruzalémě ani pro své učení, ani pro své dílo.

Musíte jasně rozumět rozdílů mezi evangeliem, které kázal Pavel, a mezi učením těchto Židů, kteří se mu vždycky protivili. Pavel kázal, že „Kristus umřel za hříchy naše podle Písem, a že jest pohřben a že vstal z mrtvých třetího dne podle Písem“ (1. Korinským 15,3,4). Pavel kázal, že jsme „ospravedlnění zdarma milostí Jeho, skrze vykoupení, které je v Kristu Ježíši“ (Řím. 3,24), a že „ze skutků zákona nebude ospravedlněn žádný člověk před obličejem Jeho“ (Řím. 3,28). Pavel také od okamžiku, kdy byl obrácen, „hned v školách kázal Krista, že On jest Syn Boží“ (Sk. 9,20). V Janu 5,18 čteme o Pánu Ježíši: „Tedy Židé ještě víc proto hledali Ho zamordovati, že netoliko rušil sobotu, ale že Otce svého pravil býti Boha, rovného se čině Bohu.“ Židé až do dneška jasně rozumějí tomu všemu, co znamená učit, že Ježíš je Boží Syn, a nenávidějí toto učení celým svým srdcem a duší. Božství Krista je jimi napadáno; a my uvidíme, jak Pavel tomuto útoku v Epištole Galatským čelí.

Tito židovští učitelé přinášeli poselství velmi odlišné od poselství apoštola Pavla. Říkali: „Nedáte-li se obřezati podle způsobu Mojžíšova, nemůžete býti spaseni.“ (Sk. 15,1) Dále říkali, „že musejí obřezováni býti (věřící z pohanů), a aby jim bylo přikázáno zachovávat zákon Mojžíšův“ (Sk. 15,5).

Pochopíte, že tato učení jsou právě opačná. Jestliže jedno je pravda, pak druhé je falešné. Pavel kázal Syna Božího (Gal. 1,16). Kázal spasení skrze Krista samotného, a jenom skrze Krista. Tito lidé trvali na tom, že samotný Kristus nás nemůže spasit a že prostá víra v Krista není dost, aby nám dala spasení. Porozumíte, že tito Židé takto útočili proti Pánu Ježíši Kristu samému a Jeho dílu na kříži. On zvolal: „Dokonáno jest.“ Ale tito lidé říkali: „Ne, musíte přidat obřezku a zákon.“ Pochopíte, že toto učení útočilo na

samé základy křesťanské víry. Jestliže jejich učení je pravé, nikdo by nemohl být spasen. Kristus zemřel bez účelu. Tito falešní učitelé věděli dobře, že Pavel více než kdo jiný učil spasení skrze samotnou víru a že to byl on, kdo odmítl dovolit, aby pohané byli postaveni pod zákon. Dívali se na Pavla, když se odmítl podvolit, byť jen na hodinu, jejich učení o obřízce. Viděli pohana Tita, jak přišel neobřezán do Jeruzaléma a tak tam byl přijat apoštoly a shromážděním, a viděli své vlastní falešné učení ukázané v jeho pravém světle. Žádný div, že Pavla nenáviděli a že na něho ustavičně útočili, snažíce se podkopat jeho autoritu a dokázat, že ve skutečnosti není apoštol.

Z těchto důvodů shledáme Epištolu ke Galatským přísnější a tvrdší než kteroukoliv jinou epištolu. Je pozoruhodné, že Pavel byl více znepokojen kvůli Galatským, kteří se stavěli pod zákon, než kvůli Korintským, kteří se skutečně chovali velmi špatně. Jedni útočili proti Kristu a Jeho dílu, druzí dovolovali tělu, aby bylo v činnosti. Nechce jít do Korintu, ale říká o nich všechno dobré, co může, aby je přivolal zpět k praktickému životu, který by byl podle Krista. Ale Galatským neříká ani jedno milostivé slovo (kromě poselství o milosti a pokoji, kterým začíná všechny své epištoly, a závěrečného poselství o milosti). Nejsou tu pozdravy jednotlivým věřícím. Není tu ani jedno slovo o lásce, která naplňovala jeho srdce. Vše je přísné a tvrdé.

Nesmíme si myslet, že Pavel byl tvrdý nebo že byl v nepravu, když takto psal. Nepřítel se snažil zkazit základy křesťanství a odpověď musí být přísná. Musíme mít na paměti, že každé slovo této malé knížečky Galatským bylo „vdechnuto“ Duchem Svatým. Bůh použil Pavla, aby psal slova, ale byl to Bůh sám, kdo Pavlovi řekl, co má psát, a kdo nám tu knihu dal.

Boha to stálo Jeho jednorozeného Syna, aby nám přinesl toto velké spasení, a On nechce dovolit falešným učitelům, aby nám je brali. Myslíte, že Bůh mohl dovolit učení, které znamenalo, že Kristus zemřel pro nic? A „*jestliže je spravedlnost ze zákona, potom Kristus zemřel pro nic*“ (Gal. 2,21). Z tohoto důvodu je zcela správné, že Epištola Galatským je přísná a tvrdá.

Mnoho lidí si dnes myslí, že není správné se stavět proti bludu, říkají: „Kaž pravdu, ale s nikým se nepři.“ Jeden z nejoblíbenějších učitelů našich dnů říká: „Nechte trpět Boží pravdu, ale nenechte trpět lásku.“ To je ďáblovlo učení, nikoliv Boží slovo. Bůh říká: „*Musil jsem vám psáti, vás napomínaje, abyste statečně bojovali o víru, kteráž jest jednou dána svatým.*“ (Judy 3) A přesně to činil Pavel v Epištole Galatským.

Ode dnů Kaina až do dneška se lidé vždy snažili nahradit spasení skrze krev – skrze smrt zástupce, spasením ze svých vlastních skutků. Kain věděl, že hřích znamená smrt, ale přišel k Bohu s obětí bez krve – bez smrti. Abelovou obětí byl beránek – beránek, který zemřel místo něho. Ve světě jsou dnes ve skutečnosti jenom dva způsoby spasení. Boží způsob a lidský způsob. Boží způsob je spasení skrze smrt Pána Ježíše místo nás hříšníků. Je zdarma, bez skutků. Lidského způsobu mohou být různé formy, ale podstata všech je tato: všechny učí spasení skrze skutky. To je pravda jak v Číně, kde se lidé snaží dosáhnout spasení pálením kadidla a klaněním se modlám, vegetariánskými sliby nebo konáním dobrých skutků, tak i v Anglii a Americe, kde se lidé snaží dosáhnout spasení tím, že zachovávají deset přikázání, dělají to nejlepší, co mohou, a dávají chudým, nebo zpovědí a pokáním. Všechno to jsou skutky člověka a jedno je tak bez užitku jako druhé. Všechny stejně přinášejí prokletí a všechny stejně končí v pekle.

Neklamte se, milí přátelé. Spasení skrze skutky je ďáblův způsob spasení. Je to padělek. Je to falešné. Vede vás to k zahynutí a nezáleží na tom, zda se svěřujete deseti přikázáním, anebo němým namalovaným modlám. Uvidíme, že vzhledem ke spasení to Bůh dává k sobě, jedno je stejně tak neúčinné jako druhé.

Neklamte se. Falešní učitelé, kteří zaváděli Galatské křesťany, mají dnes množství potomků a dnes se zrovna tak horlivě snaží zavádět lidi, jako to činili za starých dnů. Proto pozor!

Ale kdyby tito židovští učitelé měli číst tato slova, tu by řekli: „Nejste spravedliví. My se nechceme důvěřovat zákonu místo Krista. My učíme, že je nezbytné věřit v Krista. Jenom učíme spasení skrze Krista **A zákon**. Věříme v Krista **A obřízku**.“ Ale uvidíme, že Duch Boží nechce dovolit, aby něco bylo přidáno ke Kristu a Jeho dílu. Spasení je **skrze Krista samotného** nebo není vůbec. Kristus **A něco jiného** není spasením vůbec. A my uvidíme, že to přináší prokletí a nikoliv požehnání. Epištola Galatským je Boží odpovědí na toto učení o **Kristu A něčem dalším**.

V našich dnech je toto učení velmi obvyklé. Dokonce když jsem psal, dal mi jeden přítel do ruky knihu, přitažlivě tištěnou jasnými barvami a nabízenou za nízkou cenu. Tato kniha troufale učí, že spasení je jenom skrze smrt Krista **A deset přikázání**. Toto je učení falešných učitelů v Galacii a Bůh všem takovým říká: „Prokletý buď!“ Jak mnozí kazatelé a učitelé v Číně, někteří

dokonce praví křesťané, říkají svým posluchačům: „Věř v Krista **A** zachovávej zákon!“ – „Věř v Krista **A** dělej, co můžeš nejlepšího!“ – „Věř v Krista **A DĚLEJ** něco kromě toho!“. Jeden přítel mi ani ne před týdnem řekl: „Snažím se dodržovat zákon, abych byl spasen, **A** důvěřuji v Krista, že mi odpustí, kdykoliv ho poruším.“

Bůh takovým učitelům říká: „Prokletý bud!“ Opět mi dovoluje opakovat: Toto je ďáblův způsob spasení. Toto končí v ohnivém jezeře. Boží způsob spasení je tento: **KRISTUS** a jenom **KRISTUS**. Kristus vykonal celé dílo. „Je dokonáno!“ Pro mne není k vykonání zanecháno nic, jen abych je přijal a děkoval Bohu.

Kapitola 3

CELKOVÝ POHLED NA EPIŠTOLU

V Epištole Galatským je 149 veršů. (Nesmíme zapomínat, že kapitoly a verše jsou vytvořeny lidmi a ne Božím Duchem Svatým. Když Pavel psal, nedělal ani kapitoly, ani verše, nýbrž psal pouze jeden dopis.) V těchto 149 verších nalézáme jméno Pána alespoň 45krát; a tak můžeme říci, že vpravdě velkým předmětem naší epištoly je Pán Ježíš Kristus.

Všimněte si také, kolikrát v této epištole nacházíme Kristův kříž:

„pohoršení kříže“	5,11
„protivenství pro kříž“	6,12
„Chlubím se... v kříži“	6,14
„S Kristem ukřižován (nebo: přibit na kříž) jsem“	2,20
„Viděli Krista ukřižovaného, vykresleného před sebou.“	3,1
„Kteří jsou Kristovi, ti své tělo ukřižovali...“	5,24
„Svět mi je ukřižován a já světu.“	6,14

Uvidíme také, jak často Pavel mluví o smrti Krista a jak často ukazuje, že On je Boží Syn. Zmínku o Duchu Božím najdeme v této krátké epištole asi šestnáctkrát. Opět a opět čteme o zákonu a o obřizce a neobřizce. Sedmkrát čteme o milosti. Tato slova nám udávají téma epištoly. Jsou křesťané pod zákonem nebo pod milostí?

Shledáme, že epištola je rozdělena do tří velkých předmětů, ačkoliv je nesnadné, či nemožné, říci přesně, kde jeden končí a druhý začíná, neboť pisatel podvědomě přechází od jednoho k druhému, aniž by tu bylo nějaké jasné rozhraní. Epištola má šest kapitol a všeobecně můžeme říci, že na každý předmět jsou dvě kapitoly.

První dvě kapitoly tvoří z větší části historii Pavlova dřívějšího života; obrácení a styk s apoštoly v Jeruzalémě. V těchto kapitolách Pavel jasně ukazuje, že jeho autorita jako apoštola a také evangelium, které káže, k němu obojí přišlo přímo od Pána Ježíše Krista a nebylo mu dáno jiným apoštolem nebo nějakým člověkem.

Druhý oddíl, který nalézáme v kapitolách 3 a 4, nám podává učení týkající se mocných předmětů zákona a milosti.

Třetí oddíl, kapitoly 5 a 6, nám podává praktický život křesťana pod milostí, svobodného od otroctví zákona.

Jsou takoví lidé, kteří nám říkají: „Věříme v Krista samotného pro spášení, ale zákon potřebujeme jako ‚pravidlo života‘.“ Uvidíme, že Epištola Galatským má odpověď také pro takové.

Tato epištola je mocným mečem, kterého užil Martin Luther k útoku proti nepravdám svých protivníků. Říkával: „Epištola Galatským je moje epištola; zasnoubil jsem se s ní, je to moje žena.“

V přítomné době má tato epištola stejně tak velkou důležitost jako měla vždy. V každém lidském srdci je přirozená touha být pod zákonem. Každý z nás ví, že jsme hříšníci, a myslíme si, že zákon je způsob, jak potlačit hříchy. Přirozené srdce nerozumí milosti; a nemůže věřit, že Bůh je „*Bůh milostivý a lítostivý, dlouhočekající a hojný v milosrdenství*“ (Jonáš 4,2).

V přítomné době jsou tu tací, kdo učí zákon stejně jako falešní učitelé za dnů Pavla. Jsou tací, kdo říkají: „Prvotní formou křesťanství bylo právě židovství, trochu pozměněné, nebo s něčím málo přidaným.“ Epištola Galatským ukazuje jasně, že to je lež. Naopak, prvotní forma křesťanství je pravým opakem židovství. Tato epištola ukazuje, že je naprosto nemožné směřovat křesťanství a židovství; a přece vidíme, že právě to se dnes snaží lidé na všech stranách dělat. Tato epištola ukazuje, že křesťanství je KRISTUS: SAMOTNÝ KRISTUS, JENOM KRISTUS, s ničím přidaným.

Dnes je pro křesťany málo knih důležitějších, jsou-li vůbec, aby jim jasně rozuměli a měli je hlouběji ve svých srdcích ukryté, než je Epištola Galatským.

Všude dnes nacházíme ty, kdo kážou zákon jak slovem, tak i pomocí knih a časopisů. Dnes jsou tisíce lidí, kteří křesťanům říkají, že židovská sobota a nikoliv den Páně, den vzkříšení, je dnem, který mají zachovávat.

Epištola Galatským je mocný meč na obě strany ostrý, meč Ducha, kterým lze čelit tomuto falešnému učení. Děkuje Bohu, že nám dal Epištolu Galatským.

Kapitola 4

PAVEL, APOŠTOL

Galatským 1,1

„Pavel, apoštol ne od lidí, ani skrze člověka, ale skrze Ježíše Krista a Boha Otce, který Jej vzkřísil z (mezi, z prostřed) mrtvých.“

Galatským 1,1

Hned prvními slovy epištoly odpovídá Pavel na útok svých nepřátel. Ti říkali, že Pavel není apoštol. Není jedním ze dvanácti apoštolů. Neviděl Pána. Apoštolé v Jeruzalémě ho nevyslali, ani mu nedali zmocnění, aby šel. Nebyl zřízen ke službě tak, jak měl být.

Řecké slovo „apoštol“ znamená „poslaný“. Ale znamená více než to, neboť má význam „poslaný od“, a tak nese ve jménu „apoštol“ autoritu toho, kdo ho posílá. Pavel píše: *„Pavel, apoštol“* – to jest: „Pavel, poslaný od“, a potom dodává: *„ne od lidí, ani skrze člověka, ale skrze Ježíše Krista.“*

Pavlovi nepřátelé říkali: Nebyl jsi poslán apoštoly v Jeruzalémě. – Pavel odpovídá: Máte pravdu! Nebyl jsem poslán vůbec lidmi, ani skrze člověka, ale skrze Ježíše Krista. – Jak výborná to je odpověď! Nepřátelé říkali: Zdrojem tvé autority nejsou apoštolé v Jeruzalémě. – Pavel odpovídá: Zdroj mého zmocnění není vůbec ze země, ale z nebe. Mám to nejvyšší zmocnění: autorita, kterou nesu, je od Ježíše Krista samého a od Boha Otce, který Ho vzkřísil z mrtvých. – Může mít někdo vyšší zmocnění?

Jedním z důkazů apoštola bylo, že viděl Pána. V 1. Korintským 9,1 Pavel říká: *„Zdali nejsem apoštol... zdali jsem neviděl Ježíše Krista našeho Pána?“* Dvanáct učedníků vidělo Pána Ježíše, Člověka na zemi, a tehdy od Něho přijali své zmocnění jako apoštolé. Pavel také skutečně Pána viděl; ale on Ho viděl ve slávě. A Pavel obdržel svoji autoritu jako apoštol ze slávy, od Pána samého ve slávě.

Ale v těchto prvních řádcích epištoly je více: *„Ne od lidí, ani skrze člověka, ale skrze Ježíše Krista a Boha Otce.“* Toto mi říká, že Ježíš Kristus není „člověk“ v tom způsobu jako Petr nebo Pavel, nebo jako vy a já jsme lidé. To mi říká, že Ježíš Kristus je nekonečně více než člověk. Ježíš Kristus je pravý Bůh. A když vidím jméno „Ježíše Krista“ v tomto verši spojené s „Bohem Otcem“,

vím, že Ježíš Kristus je rovný Bohu. A když čtu tuto epištolu dále, najdu v prvních čtyřech verších třikrát, že Ježíš Kristus a Bůh Otec jsou takto spojeni na jedné úrovni; a vzpomínám si na to staré přísloví v Kazateli 4,12: „*Trojnásobný provázek nesnadně se přetrhne.*“

A přeče jen o několik veršů dále v té kapitole čtu slova: „*Jakub, bratr Páně.*“ Píše to docela přirozeně, jako mohl třeba napsat: „*Viděl jsem Timotea*“ nebo „*viděl jsem Petra*“. Pravděpodobně to bylo asi jen něco málo přes třicet let od doby, kdy Jakub sdílel tentýž skromný domov s „*tesařem*“ z Nazaretu. Slyšeli jsme, jak se lidé s opovržením ptají: „*Zdaliž tento není ten tesař, syn Marie, bratr pak Jakubův?*“ (Marek 6,3); a nyní Pavel píše: „*Viděl jsem Jakuba, bratra Páně.*“ Tato prostá slova mi říkají, že můj Pán je pravý Člověk. Jestliže první verš Galatským mi říká s tóny trubky, že Ježíš je pravý Bůh, devatenáctý verš mi se stejnou jistotou říká, že On je také pravý Člověk. Nemohu tomu rozumět, ale věřím tomu a klaním se a velebím Toho, který byl „*Dítě*“, jehož jméno je „*Předivný, Rádce, Bůh silný, Otec věčnosti, Kniže pokoje*“ (Izaiáš 9,6).

Když uvažuji o těch letech v Nazaretu a myslím na Jakuba vyrůstajícího s Tím, kterého nazývali jeho „*bratrem*“, vzpomenu si, že Jakub sám napsal epištolu, a obracím se, abych viděl, co on řekne o Něm, jehož tak důvěrně znal. Čtu: „*Jakub, služebník Boží a Pána Ježíše Krista.*“ Jakub a Pavel nesou totéž svědectví. Jakub, bratr Páně, spojuje spolu ta svatá jména Bůh a Pán Ježíš Kristus, stejně jako to činí Pavel v epištole před námi. Máme přísloví, které říká, že musíš s člověkem žít, abys ho skutečně poznal. Jakub žil po léta s Tím, kterého nazývali „*Nazaretský*“ (Matouš 2,23). Všimni si, že o Něm nemluví jako o „*svém starším bratrovi*“, nýbrž říká: „*Jakub, služebník (nebo: otrok) Boží a Pána Ježíše Krista*“.

Ale musíme se obrátit zpět k naší epištole. Všimni si, že Pavel říká, že je „*apoštol, ne od lidí (množné číslo), ani skrze člověka (jednotné číslo)*“. V našich dnech je Kristův služebník většinou vyslán nějakou misionářskou společností nebo výborem, nějakou skupinou nebo společností lidí. Oni jsou zdrojem, odkud přichází jeho autorita. Ale povětšinou je to jeden člověk, který ho bezprostředně vysílá. Může to být předseda výboru nebo prezident společnosti, kdo jedná za celé těleso a tohoto muže vysílá. Pavel říká: Jsem apoštol, ale ani od nějaké společnosti lidí, ani skrze jednotlivého člověka.

Jaké velké a slavné poslání! Čtenáři, je tvoje autorita, stejně jako Pavlova, od Ježíše Krista a Boha Otce? Nebo jsi vyslán nějakou společností lidí? Skrze

jednoho člověka? Je tvoje autorita (zmocnění) z nebe nebo ze země? Jsi vyslán „od lidí“? Od nějaké společnosti? Od misionářské rady? Od výboru? My všichni učiníme dobře, když zvážíme tato apoštolova slova: „*ne od lidí, ani skrze člověka, ale skrze Ježíše Krista a Boha Otce*“. Tito služebníci, kteří jsou vysláni od lidí nebo skrze člověka, nemohou nikdy znát tu šťastnou svobodu, o níž čteme v Epištole Galatským.

Žel, dnes je málo takových, kdo mohou sledovat Pavla prvním veršem naší epištoly. Naopak to dnes lidé pokládají za nezbytné a dokonce za čest, náležet k nějaké společnosti a být vyslán nějakou radou (institucí) lidí. Dnes lidé musejí být zřízení skrze člověka, mít nějaký stupeň z koleje nebo Biblické školy, který prokazuje, že jsou „*od lidí*“, aby mohli sloužit Pánu Ježíši Kristu. Jak rozdílné je to u apoštola Pavla! A on se chlubí skutečností, že nemá ani jednu z těchto věcí. Jsou naše metody dnes skutečně upotřebením Božích metod, jak jsou na tomto místě Písma ukázány? Pán Ježíš řekl: „*Ne vy jste vyvolili mne, nýbrž já jsem vyvolil vás a ustanovil jsem vás, abyste šli...*“ (Jan 15,16) Jak pravdivé to bylo o Pavlovi. Je to pravda i o mně? O tobě? Kéž bychom mohli říci s jedním ze starých: „*Mé mocné ustanovení je z těch probodených rukou.*“

Čtème tato požehnaná slova ještě jednou a kéž naleznou místo k přebývání v hloubi našich srdcí:

„Pavel, apoštol, ne od lidí, ani skrze člověka, ale skrze Ježíše Krista a Boha Otce, který Jej vzkřísil z mrtvých.“

Pavel byl apoštol ze strany vzkříšení kříže: a my shledáme, že jeho spisy všechny nesou tento charakter. „*Naše občanství je v nebi.*“ (Fil. 3,20) Naše dědictví je v nebi (Ef. 1,11). Máme usilovat o ty věci, které jsou nahoře (Kol. 3,1). Máme pečovat o to, co je nahoře (Kol. 3,2).

Síla a moc vzkřísit mrtvého je jistým důkazem moci a autority vysílat Jeho služebníky. A Pán po Svém vzkříšení řekl: „*Dána jest mi všeliká moc na nebi a na zemi. Protož jděte...*“ (Mat. 28,18.19) Kéž by každý z nás mohl říci: „*Toto je znamení, toto je odznak, toto je znak autority, která mne vysílá, totiž moc vzkříšení, mocná Boží síla, síla Toho, který vzkřísil našeho Pána Ježíše z prostřed mrtvých. Toto je poprvé, kdy se epištola odvolává na smrt našeho Pána Ježíše Krista, a sice proto, aby vyjádřila, že Pavlova autorita a apoštolství jsou v moci vzkříšení. A tuto moc, tuto autoritu dnes potřebujeme.*“

Pavlova autorita nebyl Kristus a Petr; nebo Kristus a apoštolé; nebo Kristus a nějaký člověk. Pavlova autorita a posláni byly jedině od Ježíše Krista a Boha Otce. **Žádný člověk** nepřidal nic k jeho autoritě nebo jeho posláni.

Snad bychom se měli ptát, **kdy** Pán Ježíš vyslal Pavla? Kdy ho zřídil za apoštola? V Galatským 1,15 čteme, že Bůh ho k tomuto dílu oddělil ze života jeho matky. Ve Skutcích 26,16.17.18 mluví Pavel před králem Agrippou a říká, že když se mu Pán zjevil na cestě do Damašku, tu mu řekl: „*Proto jsem se tobě ukázal, abych tebe učinil služebníkem a svědkem i těch věcí, které jsi viděl, i těch, ve kterých se ti zjevím, vysvobozuje tebe z lidu tohoto, i z pohanů, k nimž tě nyní posílám...*“ Tak vidíme, že Pán dal Pavlovi jeho posláni jít k pohanům v době jeho obrácení. Ale Jeho služebník potřeboval k tomuto dílu výcvik a přípravu; a my uvidíme, že mu Bůh toto dal také.

Ve Skutcích 22,17.18.21 čteme, že když se Pavel modlil v chrámě v Jeruzalémě, viděl Pána, jak mu říká: „*Pospěš a vyjdi rychle z Jeruzaléma, neboť nepřijmou svědectví tvého o mně... jdi, neboť já k pohanům daleko pošlu tebe.*“ V Galatským 1,18 čteme, že šel do Jeruzaléma tři roky po svém obrácení. A tak vidíme, že tehdy Pán Svě pověření opakoval, posílaje Pavla k pohanům.

Ve Skutcích 13,2-4 čteme: „*Duch Svatý řekl: Oddělte mi Barnabáše a Saule k dílu, ke kterému jsem je povolal. Tedy postívejte se a modlívejte se a vzkládající na ně ruce, propustili je. A oni posláni byvše Duchem Svatým, odešli.*“

Pán Svěho služebníka cvičil, a nyní pro něho nadešel čas, aby vyšel. A Pavel ještě jednou dostává rozkaz od Boha, tentokrát od Boha, Ducha Svatého, aby šel ke zvláštnímu dílu, pro které byl postaven stranou. Bible nám jasně říká, že Duch Svatý je vyslal. Je pravda, že jejich bratři v Antiochii se postili, modlili se, vzkládali na ně ruce a vyslali je (kral: „*propustili je*“). To ukazovalo na jejich společenství v díle, ke kterému je Pán povolal, stejně jako později apoštolé v Jeruzalémě podali Pavlovi a Barnabášovi „*pravice na tovaryšství*“ k témuž dílu (Gal. 2,9). Ale nesmíme nikdy zapomenout, že to byl Pán sám a Duch Svatý, kdo Pavla vyslal, takže pravdivě mohl říci: „*Pavel, apoštol, ne od lidí, ani skrze člověka.*“ Nečteme, že nějaká církev (shromáždění) má moc a autoritu vysílat lidi, aby pracovali pro Pána. Jenom Bůh sám má tuto autoritu.

Je to velice šťastná věc, když služebník Páně má obecnství svých bratří a jejich modlitby, když jde, aby sloužil Pánu. Vskutku, jestliže nemá toto obecnství svých bratří, udělal by dobře, kdyby dříve, než vyjde, vyčkal na Pána,

aby viděl, zda tu není nějaká příčina v něm samém, která brání tomuto společenství. Neboť musíme být na stráži, abychom nedali nepříteli příležitost nás napadnout. Nový zákon o tom mluví jako o dávání „operační základny“ nepříteli (Gal. 5,13). Jestliže nepřítel chce napadnout jinou zemi, pak první věcí, kterou chce mít, je nějaké malé místo v této zemi jako „operační základna“. Náš nepřítel, ďábel, chce to samé; a obzvláště je to pravda o takovém člověku, který jde, aby sloužil Pánu. Hřích nebo i nějaké „břemeno“ v našem životě obstarává tuto „operační základnu“ pro nepřítel. A tak „*odvrhněme všeliké břímě, i snadně obkličující nás hřích*“ (Žid. 12,1) a ceňme si velmi vysoce společenství svých bratří, které nemůže skutečně být dáno, jestliže dovolujeme hřích ve svém životě. Všimni si osamocení Barnabáše ve Skutcích 15,39 ve srovnání s obecenstvím daným Pavlovi v následujícím verši.

Je to nejenom šťastná věc pro vycházejícího služebníka, když má účast svých bratří doma, ale je to blažená výsada a blažená odpovědnost pro ně, aby volně dali své obecenství, pokud tu skutečně není nějaká příčina k tomu, aby je zdrželi. Jak velice potřebují společenství a modlitby svých bratří doma ti, kdo vyšli do přední linie boje. V kapitole 6,6 této epištoly čteme: „*Sdílej se pak ten, který naučení přijímá v slovu s tím, od koho naučení bere, vším statkem svým.*“ Svátí v Antiochii dokázali toto obecenství Pavlovi a Barnabášovi. Smíme vskutku převzít Samuelova slova ze staré doby: „*Ode mne také odstup to, abych měl hřešiti proti Hospodinu, a přestávati se modliti za vás.*“ (1. Sam. 12,23) Ale nesmíme nikdy zapomenout na to, že je to Pán a Duch Svatý, kdo vysílají služebníky.

Můžeme si všimnout, že ve Skutcích 13,1 mluví Písmo o Barnabášovi a Saulovi jako o „*prorocích a učitelích*“, ale ve 14,4, když byli Duchem Svatým vysláni, je potom nazývá „*apoštoly*“. Myslím, že toto je poprvé, kdy Písmo nazývá Pavla apoštolem.

Než opustíme tento první verš epištoly, poznamenejme, že slovo „Otec“ mluví o Synu. Bez dítěte není žádný člověk otcem. Dítě dává člověku charakter **otce**. A tak když přečteme slova: „... *skrze Ježíše Krista a Boha Otce*“, tu nejen vidíme božství našeho Pána a Jeho rovnost s Otcem, ale také vidíme Jeho vztah jako „Syna s Otcem“. Když budeme číst tuto epištolu dále, nalezneme tento charakter „Syna Božího“ ukázaný jasněji.

Jakou překvapivou sbírku různých druhů slávy pro našeho Pána Ježíše Krista nalézáme shromážděnou v několika málo slovech. Všichni, kdo důvěřují zákonu nebo přidávají zákon ke skončenému Kristovu dílu, Mu ubírají z těchto sláv, jichž On je tak hoden. Jak na místě potom je, že první verš této epištoly tak jasně září Jeho ctí a Jeho slávou!

„Ó Otče, jeden jest před všemi,
v Něm máš Své plné zalíbení,
Tvůj milovaný věčný Syn.

V Něm jsou Tvé všechny podstatnosti,
On obraz Tvůj, v Něm plnost je,
v Něm všechny Tvoje výbornosti,
vždy srdce Tvé spokojuje.“

Kapitola 5

POZDRAV

Galatským 1,2–5

„I ti, kteří se mnou jsou, všichni bratři sborům Galatským. Milost vám a pokoj od Boha Otce a Pána našeho Ježíše Krista, který vydal sebe samého za hříchy naše, aby nás vytrhl z tohoto přítomného věku zlého podle vůle Boha a Otce našeho. Jemuž buď sláva na věky věků. Amen.“

Galatským 1,2-5

Ačkoliv Pavel píše dopis a mluví s autoritou, kterou mu dali Pán Ježíš Kristus a Bůh Otec, přece ke svému vlastnímu jménu připojuje „všechny bratry, kteří jsou se mnou“. Vzpomenete si, že Pavel často vyvoloval jiné bratry, aby s ním cestovali a pracovali s ním v díle evangelia. Vzpomenete si, že Timoteus (Sk. 16,3) a Titus (Titovi 1,5), Silas (Sk. 15, 40) a Lukáš (Sk. 16: srovnej „oni šli“ ve verši 8 a „my jsme usilovali“ ve verši 10), a jiní cestovali s Pavlem a pomáhali mu. Vzpomenete si, že Marek vyšel na tuto šťastnou cestu, ale vrátil se z ní zpět (viz Sk. 13,5 a 15,37). Jak dobré by to dnes bylo, kdyby někteří mladí byli ochotni jít a pracovat se svými staršími bratry. Nejenom že často mohou pro starší lidi učinit břímě lehčím a pomáhat při blaženém díle kázání evangelia, ale je to pro tyto mladé též velmi dobrým výcvikem. Pavel nyní tyto všechny zahrnuje do svého poselství církvím v Galacii. Všichni jsou v této věci jedné mysli. Bible říká: „Aby v ústech dvou neb tří svědků stálo každé slovo.“ (Mat. 18,16) A tak Pavel zahrnuje „všechny bratry se mnou“. My neznáme jejich jména, ani kdo to byli, ale všichni byli jedné mysli. Jestliže srovnáme s Filipským 4,21.22, vidíme, že Pavel činí rozdíl mezi „bratřími, kteří jsou se mnou“ a „všemi svatými“. „Všichni svatí“ v Epištole Filipským znamená všechny ty svaté, kteří žili v Římě, odkud Pavel psal. „Bratři, kteří jsou se mnou“ – to zahrnuje ty spolupracovníky, o kterých jsme mluvili.

Ale musíme si všimnout, že ačkoliv Pavel zahrnuje všechny bratry cestující s ním, přece se už o nich dále nezmiňuje a v celé epištole většinou užívá jednotného čísla, jako na příklad v 6. verši: „Divím se.“ Tito falešní apoštolé a učitelé popírali Pavlovu autoritu a Pavel sám na jejich námitky odpovídá.

„Sborům Galatským“. Pavlovým zvykem bylo vždy nalézt nějaké slovo chvály, kterou by dal těm, jimž píše, jako na příklad v 1. Korintským 1,4–9.

Ačkoliv korintští křesťané chybovali tak mnoha způsoby, přece Pavel s potěšením nalézá něco, co může chválit, a radostně píše: „*Děkuji Bohu svému vždycky z vás!*“ Ale v tomto dopise sborům v Galacii není ani jedno slovo chvály. Není tu nic, za co může děkovat. To nám říká, jak velmi vážně se Pavel díval na skutky Galatských sborů. A přece to samé učení, které činilo Pavla tak rozhořčeným, je obvyklé učení křesťanstva dnes. Milý čtenáři, dovol, abych se tě zeptal: Důvěřuješ Kristu samotnému nebo Kristu a ještě něčemu? Kristu a svým dobrým skutkům? Kristu a své horlivosti? Kristu a své bdělosti? Kristu a zákonu? Jestliže jsi přidal některou z těchto, anebo nějakou jinou věc ke Kristu, potom jsi právě tak špatný, jako tito Galatští křesťané; „*vypadl jsi z milosti*“ (Gal. 5,4) a máš jakési „*jiné evangelium*“ (Gal. 1,6), a jsi prokletý (Gal. 1,8.9).

Verš 3: „*Milost vám a pokoj od Boha Otce a našeho Pána Ježíše Krista.*“

Ale ačkoliv je Pavel nemůže chválit, přece jim nabízí „milost a pokoj“. Může být, že zamítají milost a vyvolují zákon, odvracejí se od pokoje a dostává se jim prokletí; ale milost a pokoj jsou jim poslány. Tento pokoj a milost přicházejí z nejvyššího zdroje, totiž od „*Boha Otce a našeho Pána Ježíše Krista*“. Právě jsme viděli Syna a Otce společně, jak dávají Pavlovi jeho autoritu. Nyní nalézáme Otce a Syna, jak společně nabízejí Galatským milost a pokoj. Je to velmi krásné vidět Otce a Syna spojené v láskyplné péči o věřící; a ve 4. verši opět nacházíme tutéž krásnou jednotu Otce a Syna: „*A od našeho Pána Ježíše Krista, který vydal sebe samého za hříchy naše, aby nás vytrhl z tohoto přítomného věku zlého podle vůle Boha a Otce našeho.*“

Byl to náš Pán Ježíš Kristus, který se sám dal za naše hříchy, ale Bůh Otec dal Svého jednorozeného Syna, a náš Pán dal sebe podle vůle Boha a našeho Otce. Takto třikrát v těchto čtyřech verších nalézáme Otce a Syna spojené k našemu požehnání. Upomíná nás to na Jana 10,27–30, kde Syn a Otec společně pevně drží ovečky Páně, nebo na Otce a Syna, jak šli spolu v 1. Moj. 22,6.8.

Dva velké předměty Epištoly Galatským jsou: útok na Pavlovu autoritu a útok na Boží milost, která zachraňuje ubohé, ztracené hříšníky bez jejich skutků. Viděli jsme, že hned první verš čelil prvnímu útoku. A nyní 3. verš čelí útoku druhému. „*Milost vám*“: – vám, kteří jste opovrhli Boží milostí: – vám, kteří jste vypadli z milosti: – vám, kteří jste zvolili zákon místo milosti: ale přesto se Bůh raduje z toho, že může ještě jednou sborům v Galacii poslat Svoji milost a Svůj pokoj. A ačkoliv se snad snaží být ospravedlnění od

svých hříchů skrze skutky, přece jim Pavel připomíná, že Kristus dal sebe samého za jejich hříchů. A tak dokonce i ve svém pozdravu se Pavel staví proti oběma útokům nepřítele. Tyto dva předměty (Pavlova autorita jako apoštola a Boží milost) jsou jako dvě nitky probíhající celou epištolou a v těchto úvodních verších jsou spolu svázány v Pavlově pozdravu Galatským sborům.

„*Kristus vydal sebe samého za naše hříchů.*“ Rád si opakuji tato slova. Když se dívám zpět na přešlé roky a vidím všude podle cesty množství hříchů – hříchů, které nic, co já dokážu učinit, nemůže napravit ani odstranit – tu tato sladká slova odpovídají na všecko. „*Kristus dal sebe samého za naše hříchů!*“

V Galatským 3,1 čteme: „*Ó, nemoudří (pošetilí) Galatští, kdo vás tak zmámil, kterýmž před očima byl vypsán (vystaven na odív, vymalován, zpodoběn) ukřižovaný Kristus.*“ Pavel jim vypravoval příběh o tom hrozném dni na Golgotě za branami Jeruzaléma, kdy Pán Ježíš Kristus byl ukřižován. Pavel jim vyprávěl ten příběh, až ho Galatští celý viděli. Viděli posmívání, bičování, trnovou korunu, purpurový šat. Viděli svatého Syna Božího, jak jde a nese Svůj kříž. Viděli Ho, jak byl zbaven šatů a jak Jeho ruce a nohy byly probity těmi hrubými hřeby. Viděli Ho, jak visí na kříži mezi dvěma lotry, a dívali se na Jeho umírání. Pozorovali, jak se slunce zatemňuje a slyšeli to hořké, hořké volání: „*Bože můj, Bože můj, proč jsi mne opustil?*“ Viděli toto vše jakoby vykreslené před svými vlastníma očima. Všechno to slyšeli. Slyšeli volání: „*Dokonáno jest.*“ Ale jak málo to vešlo do jejich duší! Pravda, žádný živý člověk nikdy nepoznal hloubku utrpení a úzkosti, kterou Pán Ježíš trpěl, když Hospodin „*na Něho vložil nepravosti všech nás*“ (Izaiáš 53,6). Žádné oko nikdy nevidělo to břemeno, které Spasitel nesl v těch hodinách temna, a žádný člověk nikdy nemůže změřit hloubku hořkosti v tom hořkém volání: „*Proč jsi mne opustil?*“ Ale toto bylo představeno před oči Galatských. Viděli to. A věděli, co Pavel míní, když psal: „*Milost vám a pokoj od... našeho Pána Ježíše Krista, který dal sebe samého za naše hříchů.*“

To je cena, kterou jejich hříchů stály našeho Pána Ježíše Krista. To je cena, kterou stály moje a tvoje hříchů: – **ON SÁM** –!

Bůh je uspokojen touto cenou, ale „pošetilí Galatští“ zapomněli na toho velikého Spasitele, který byl před nimi vykreslen, a k ceně, kterou Kristus zaplatil, chtěli přidat své vlastní skutky, obřízku a zákon.

Jestliže mám veliký dluh a můj přítel z něho za mne zaplatí každý haléř a dá mi do ruky stvrzenku, jak já mohu přidávat nějaké další placení? A to činili Galatští.

Jestliže někdo zaplatí velikou cenu, aby osvobodil nějakého otroka, proč by osvobozený otrok měl přidávat k ceně, která už je zaplacená?

Ale Galatští to činili.

V Galatským 1,4 čteme, že náš Pán Ježíš Kristus „*vydal sebe samého za naše hříchy*“. Ale v Galatským 2,20 čteme: „*Syn Boží, který zamiloval mne a vydal sebe samého za mne.*“

Můj Spasitel nejenom zaplatil můj veliký dluh, ale On mne koupil. Jsem Jeho, zcela Jeho a jenom Jeho. Jaká láska! Jaká milost! Jak bych o Něm mohl pochybovat? A přece Galatští to činili. Nemohli nebo nechtěli důvěřovat jedině v Krista. Chtěli přidat své vlastní ubohé skutky. „*Ó, nemoudří Galatští!*“

Toto spasení bylo zcela „*podle vůle našeho Boha a Otce.*“ Na jedné straně „*Kristus dal sebe samého*“, na druhé straně „*Bůh tak miloval svět, že dal Svého jednorozeného Syna*“. Jsou jedné mysli při vysvobozování ubohých, ztracených hříšníků. A tak jistě může apoštol zvolat: „*Jemuž buď sláva na věky věků. Amen.*“ A my, kdo věříme, jistě také rádi řekneme: „*Amen!*“

Ale v tomto 4. verši je ještě jiné slůvko, na něž jsme se dosud nepodívali. „*Kristus vydal sebe samého za hříchy naše, aby nás vytrhl z tohoto přítomného věku zlého.*“ Co představuje tento „*přítomný věk*“? Verš 5 mluví o budoucích věcích, ale „*přítomný věk*“ znamená věk, ve kterém ty a já žijeme. Říkáme, že je to věk pokroku. Věk letadel, radiových přístrojů a atomových bomb. Je to věk války a řevnivosti mezi národy. Je to věk strachu a zmatení, kdy nikdo neví, co se stane za chvíli, a „*lidé omdlévají pro strach*“ (Luk. 21,26). „*Přítomný věk*“ znamená všechny názory, naděje, obavy, cíle a usilování na světě v kterékoliv době. Je to velmi velká moc, je to jako vzduch, který dýcháme, neboť tyto věci jsou všude kolem nás a dokonce i mimovolně působí na náš život. Když čteme noviny, vdechujeme či vpíjíme do sebe ducha přítomného věku, a jak často jsou naše srdce naplněna strachem a hrůzou po takovémto čtení. To je moc „*přítomného věku*“. Díky Bohu, že Kristus vydal sebe samého za naše hříchy, aby nás vytrhl z tohoto přítomného zlého věku. (Řecký originál velmi zdůrazňuje slovo „*zlého*“.) Nečteme: „*aby nás mohl vytrhnout*“, ale výsledek toho, že se vydal za naše hříchy, je, že „*nás vytrhl*“. My se snad obrátíme zpět k tomuto přítomnému zlému věku, ale Kristus nás z něho vytrhl. Nejsme ze světa, jako i Kristus není

ze světa (Jan 17,14). A uprostřed všeho strachu, boje a nenávisti může jít křesťan klidně svou cestou, poněvadž Kristus ho vytrhl z přítomného věku a vší jeho špatnosti. Jaký je význam slova „vytrhnout“? Mluví to o velkém nebezpečí a o velké záchraně z tohoto nebezpečí. Tak jsme my byli v nebezpečí, že budeme pohlceni přítomným věkem, ale Kristus nás z něho zachránil. Vytrhl nás. Budiž Jeho jméno chváleno! A my opět můžeme zvolat: *„Jemuž buď sláva na věky věků. Amen.“*

„Tento věk“ je velmi často srovnáván s „budoucím věkem“ (Mk. 10,30) a jistě je tak srovnáván zde ve verších 4 a 5 (viz též Lk. 20,34 a 35; Lk. 16,18 a 18,30; viz též Řím. 12,2). „Tento věk“ rychle pomíjí. „Budoucí věk“ je věčný. „Tento věk“, „tento svět“ je pod „bohem“ (2. Kor. 4,4) ďáblem, nebo pod „knížaty“ či „vládcy“ (1. Kor. 2,6). Ti jsou proti věčnému Bohu, „Králi věků“ (1. Tim. 1,17). (Viz též Ef. 2,2–7). My v Číně často velmi cítíme moc boha tohoto věku. Je jím ďábel, satan, drak, starý had (Zj. 20,2). On je ten had, který svedl Evu. V Číně vidíme jeho „obraz a nápis“ (Mat. 22,20) všude. Na starých poštovních známkách a peněžích, na ornamentech a dokonce i na oděvech a střechách domů. Na všem a všude vidíme obraz draka. Ten je bohem tohoto věku a vládne v Číně velmi těžkou rukou a je jen málo těch, kteří mu vzdorují.

To je důvod, proč Čína tolik trpí. Služba draku, bohu tohoto věku, je velmi tvrdá služba. Jak jiná je služba Kristu, který říká: *„Pojďte ke mně všichni, kteří pracujete a obtíženi jste, a já vám odpočinutí dám. Vezměte jho mé na se, a učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem, a naleznete odpočinutí dušem svým. Jho mé zajisté jest rozkošné, a břímě mé lehké.“* (Mat. 11,28-30)

Kapitola 6

PROKLETÍ MÍSTO POŽEHNÁNÍ

Galatským 1,6–9

„Divím se, že jste tak rychle od Toho, kterýž vás povolal v milost Kristovu, uchýlili se (dezertovali, zběhli) k jinému evangeliu, které není jiné (téhož druhu).“

Galatským 1,6.7

Verš 5 ukončuje „pozdrav“. Jak jsme viděli v jiných Pavlových epištolách, následuje většinou děkování nebo chvála shromáždění, kterému píše. Ale zde není nic takového. Pavel Galatské nenazývá „svatými“. Je to jediná Pavlova epištola, ve které se toto slovo neobjevuje. Nenazývá je „věrnými bratřími“ nebo „svatými bratřími“, jak to činí u ostatních křesťanů, ale znovu a znovu je nazývá: „bratři“, a ukazuje tak vroucí lásku, která naplňovala jeho srdce, když psal tyto přísné a tvrdé výtky. Viděli jsme, že Pavel chválí dokonce i Korintské, ať byli jakkoli špatní, ale pro Galatské zde není ani slovo chvály. Kéž nám Bůh pomůže, vám i mně, drazí bratři, abychom jasněji rozuměli tomu, jak je to hrozné v Božích očích odvracet se od Krista k zákonu nebo přidávat zákon nebo něco jiného k našemu Spasiteli, Pánu Ježíši Kristu.

Místo děkování nalézáme rozhořčený výkřik překvapení: *„Divím se, že jste tak rychle (nebo: ochotně) od Toho, který vás povolal v milost Kristovu, uchýlili se, zběhli jste, byli jste převráceni k jinému evangeliu, které není jiné.“* Jsou zde užitá dvě slova a obě jsou do češtiny přeložena jako „jiné“. První znamená „jiný různého druhu“. Druhé znamená „jiný téhož druhu“. Oni zběhli od „dobré zvěsti (= evangelium) milosti Boží“ (Sk. 20,24) a byli odvráceni k rozdílné „dobré zvěsti“, totiž k zákonu a obřizce. Ale to není „dobrá zvěst“, když mi někdo řekne, abych dodržoval zákon. Není to „jiná dobrá zvěst“. To není „dobrá zvěst“ vůbec. Jestliže úpím pod velkým dluhem, pak „dobrou zvěstí“ je, když mi přítel řekne, že z něho za mne zaplatil každý haléř a že já jsem volný; ale vůbec není „dobrou zvěstí“, když mi někdo řekne o nějakém jiném dluhu, o kterém velmi dobře vím, že ho nikdy, nikdy nemohu splatit. A ten, kdo je obřezán, „je povinen dodržovat celý zákon“.

Galatští se uchýlili od Toho, který je povolal v Kristovu milost. Toto slovo

přeložené jako „uchýlit se“, „zběhnout“, je ve významu „dezertéra“, čili vojáka, který opouští armádu, pro kterou bojoval, a přechází k nepříteli. Má význam „přeběhlíka“.

Dnes je mnoho lidí, kteří vám říkají, že kážou „jinou dobrou zvěst“ (= evangelium). Nevěřte jim. Může být rozdílná, ale není to „jiná dobrá zvěst“. Je jenom jedna „dobrá zvěst“ poslaná nám Bohem, a ta je: „*Kristus zemřel za naše hříchy.*“ (1. Kor. 15,3) Vše ostatní, co se samo nazývá „dobrou zvěstí“, je falešné. Je to padělek. Není to **TA** „dobrá zvěst“ vůbec. Pavel jim připomíná, že je to Bůh sám, kdo je povolal, a On je povolal „v milost“ a nikoli „v zákon“ nebo „k zákonu“. Zcela zapomněli na své povolání. Jestliže to není Bůh sám, kdo je povolal, a jestliže to není povolání jenom do milosti, potom to **není ta pravá „dobrá zvěst“**, ale jenom falešná napodobenina, neboť není žádné „jiné“.

„Jenom jsou někteří, kteří vás nepokojí, a převrátit chtějí evangelium Kristovo.“

Galatským 1,7

Ze dvou veršů, které jsme právě citovali, si všimnete, že falešní učitelé byli v té době v Galacii a snažili se převrátit „dobrou zvěst“. Snažili se, ale ještě neuspěli. Nepokojili Galatské křesťany. Je to totéž slovo jako v Janu 14,1: „*Nermutiž se (nebuď polekané, neznepokojuj se) srdce vaše: věříte v Boha, i ve mne věřte.*“ Jestliže máme pravou víru v Krista, potom nemusíme být nikdy znepokojeni. Bouře života na nás mohou bít, služebníci nepřítelů mohou přinášet falešné učení, ale přes to všechno, je-li naše oko upřeno na Krista, nemusíme být zneklidněni. „*Věříte v Boha, i ve mne věřte.*“ Důvěřujte ve Mne a nebudete nikdy zkormoučeni. Důvěřujte ve Mne a nikdo nikdy nebude moci „otřást vaší věrností“. (Výraz má také tento význam.) Toto slovo „nepokojit (kormoutit)“ nalézáme opět v Gal. 5,10: „*Ale ten, který vás nepokojí, (který otřásá vaší věrností), trpěti bude soud, ať je to kdokoli!*“

Je to hrozná věc nepokojit Boží lid. Jsou jako stádo ovcí, pasoucích se na dobrých pastvách Božího Slova. Ale žel, dnes je mnoho takových, kteří místo aby je pásli, je nepokojí. Jsou tací, kteří jsou pokládáni za dobré pastýře Božího stáda a kteří, jako falešní učitelé v Galacii, velmi často kážou zákon místo toho, aby ovcím předkládali pravou Boží milost. Dnes je mnoho takových, kteří nechtějí desatero přikázání kázat ani pro spasení, ani jako „pra-

vidlo pro život“, ale kteří neustále říkají svatým Božím: „Nedotýkej se! Neokoušej! Neobírej se tím!“ (Kol. 2,21). „Nesmíš činit toto; nesmíš činit tamto!“ Princip je stejný. Je to zákon místo radosti, a ten stádo znepokojuje, ale nesytí je. Ti, kdo nepokojí Boží ovce, budou muset nést soud, ať jsou oni kdokoli, neboť toto je dílo nepřítele.

Tito nepřátelé pravého evangelia si přáli převrátit, zvrátit, změnit v opak pravou dobrou zvěst poslanou Bohem. Jestliže mi někdo řekne, že musím zachovávat zákon, ať už kvůli spasení nebo jako „pravidlo života“, tu to není „dobrá zvěst“. Je to právě opak. Je to velmi, velmi zlá zvěst, neboť já nikdy zákon nemohu zachovat a musím zahynout. Toto bylo to zlé dílo, které dělali tito falešní učitelé mezi Galatskými sbory. Převraceli dobrou zvěst.

„Ale bychom pak i my nebo anděl s nebe zvěstoval vám (něco jako) evangelium mimo to (nebo: nad to; proti tomu), co jsme vám zvěstovali jako evangelium, prokletý bud'. Jako jsme prvé pověděli a ještě znovu pravím: Jestliže vám někdo zvěstuje (něco jako) evangelium mimo to, které jste přijali (=obdrželi), prokletý bud!'“

Galatským 1,8.9

Jak velmi vážná slova! Místo požehnání dvakrát opakovaná kletba! Jak by tato slova měla každého z nás zastavit a přimět k zamyšlení! Jestliže mám tu šťastnou výsadu a vážnou zodpovědnost zvěstovat Boží dobrou zvěst, jak vážně bych se měl starat o to, aby to, co zvěstuji, bylo vpravdě Boží dobrou zvěstí a ne mými vlastními myšlenkami či představami; jinak by se mohlo stát, že to vážné slovo by se vztáhlo na mne: „Prokletý bud!'“ Je smutné říci, že dnes jsou desetitisíce lidí, kteří kážou zákon, aniž by měli potuchy o tom, že se staví pod tuto hroznou kletbu. Ale je tomu tak. Budí to dojem, jako by ten, kdo obzvláště toto zlé dílo v Galacii konal, měl být významným mužem. Slova, jež Pavel užívá: „**Bychom pak i my nebo anděl s nebe zvěstoval vám evangelium mimo to, co jsme kázali vám, prokletý bud!'**“ – se zdají označovat, že to byl velký muž. Také jeho poznámka v Gal. 5,10: „*ať je to kdokoli*“, tomu nasvědčuje. Dnes jsou lidé, kteří zastávají vysoké postavení v církvích lidí a kteří mají za svým jménem mnoho hodností (titulů), ale jsou prokleti od Boha, poněvadž kážou rozdílnou dobrou zvěst, která není jiná.

Jen před několika dny jsem viděl dopis od jednoho přítele, který byl znepokojen takovouto falešnou dobrou zvěstí. Ve svém dopise říká: „Je to křesťanství s něčím přidaným.“ A přesně to přinesli ti falešní učitelé Galatským: „Křesťanství s něčím přidaným.“ „Prokletý bud'“ – říká apoštol. To jsou slova

Ducha Svatého: vlastní slova Boží. Nemohou být tvrdší a vážnější slova. Toto říká Bůh všem, kdo učí zákon: „Prokletý buď!“ Je mnoho takových učitelů a jejich učení je velice populární. Pozor! „Prokletý buď.“

Ale, – řeknete, – jistěže když anděl z nebe mi přinese tuto dobrou zvěst, pak tomu mohu věřit! – Ne, ani když ji přinese anděl z nebe! Dokonce i anděl je proklet. Vzpomeň si, že dokonce sám satan se proměňuje v anděla světlosti (2. Kor. 11,1–4). Anděl, který káže zákon, je ve skutečnosti satan přeměněný v anděla světlosti a – „Prokletý buď!“ Ale vy řeknete, že to jsou takoví dobří lidé, tak příjemní a tak vážení: určitě musejí mít pravdu. Chcete věřit satanu anebo Bohu? Taková je zde otázka. Jestliže si zvolíte věřit satanu (jako to učinila Eva), pak i **vy** budete prokleti.

Všimněte si toho slůvka „mimo“, či „nad to“ – „dobrá zvěst mimo té dobré zvěsti, kterou jsme vám přinesli“. Není dobré zvěsti mimo té dobré zvěsti. Bůh nedovoluje žádnou konkurenční dobrou zvěst. A Bůh nechce dovolit také žádnou směs se Svojí dobrou zvěstí; ani nechce dovolit, aby něco bylo přidáno **mimo** (vedle) dobré zvěsti, kterou nám dal On. Nemůžete mít Boží evangelium a zákon k němu přidáný nebo s ním smíšený. Boží dobrá zvěst stojí samotná.

Ačkoliv slova nemohla být tvrdší a vážnější, než je Boží kletba pro ty, kdo přinášejí rozdílnou dobrou zvěst, přece aby těmto slovům přidal síly, apoštol je zde slavnostně opakuje. A připomíná Galatským, že „*jsme vám totéž už před tím pověděli*“. Nemíní tím, že jim to právě pověděl (8. v.), ale že při své poslední návštěvě u nich viděl toto nebezpečí a velmi vážně je varoval. Viděl, jak toto zlé učení začíná přicházet mezi ně, a tehdy jim to řekl. Každý, kdo přináší dobrou zvěst mimo to, co jste přijali, prokletý buď! Řekl jim to předtím, a nyní to opakuje dvakrát: „*Prokletý buď!*“ „*Trojnásobní provázek nesnadně se přetrhne.*“

Apoštol Galatské křesťany varoval, ale žel, ti nedbali jeho varování. Místo toho dbali na falešné učitele a opustili Krista kvůli zákonu.

Čtenáři, ty jsi také varován. Bůh sám tě varuje touto knížkou. Chceš následovat Galatské a nedbat těchto vážných varování? Nebo chceš slyšet a vrátit se ke své oddanosti a věrnosti Kristu – a to Kristu samotnému?

Chvalte Pána! V něm je milost,
plnost moci, světla zář.
I když v cestě těžkostí dost,
láskou září Jeho tvář.

Kapitola 7

PAVLŮV PŘÍBĚH

Galatským 1,10–24

„Neboť zdali se nyní snažím získat (dosl.: přesvědčit) lidi nebo Boha? Či usiluji líbit se lidem? Kdybych se ještě líbil lidem, nebyl bych Kristovým služebníkem.“

Galatským 1,10

Tento verš uvádí nový předmět. Falešní učitelé říkali: Pavel není upřímný člověk. Snaží se získat oblibu u lidí, s nimiž mluví. Sám říká: „*Židům jsem se stal jako Žid, abych získal Židy.*“ (1. Kor. 9,20) A tak vidíte, říkali, že Pavel také káže zákon, když si myslí, že mu to pomůže. Vzpomeňte si, říkali, že obřezal Timotea, když si chtěl získat Židy a líbit se jim. (Viz Sk. 16,3.)

Ve verši 10 máme Pavlovu odpověď na takováto slova: „*Neboť zdali se nyní snažím získat (na svoji stranu) lidi, nebo Boha? Nebo zda se nyní snažím líbit lidem?*“ Slovo přeložené jako „získat, uspokojit“, znamená ve skutečnosti „přesvědčovat“. Tito falešní učitelé říkali, že Pavel se snaží přemlouvat lidi, aby ho následovali, tím, že je všechněm všechno. (Viz 1. Kor. 9,22.) Pavel odpovídá: „*Sudťe sami. Co činím nyní? Snažím se vám zalíbit tímto dopisem? Snažím se nyní líbit lidem, nebo Bohu?*“ Oni věděli velmi dobře, že Pavel se nesnažil líbit se jim ani žádnému člověku. Je pro nás dobře, když si jsme vědomi, že jestliže se snažíme líbit lidem, potom nejsme Kristovi služebníci (Gal. 1,10). Služebník (otrok) Kristův musí mít své oko upřeno na svého Mistra a snažit se líbit jenom Jemu. To jsou slova, která si potřebujeme pamatovat všichni.

Od 11. verše 1. kapitoly až asi do 17. verše 2. kapitoly máme historii Pavlova života od doby před jeho obrácením na cestě do Damašku (Sk. 9). Ale zmiňuje se jen o několika důležitých skutečnostech, které dokazují všem lidem, že nemohl přijmout svou dobrou zvěst ani své apoštolství od apoštolů v Jeruzalémě. Mnoho důležitých věcí je vynecháno, neboť Pavel se nyní jenom snaží prokázat, že ani jeho apoštolství, ani jeho poselství není od lidí, ale že je od Boha. Tato historie měla pomoci shromážděním v Galacii, aby porozuměli Pavlovu zvláštnímu postavení jako apoštola a aby mu důvěřovali, a tím také aby důvěřovali té dobré zvěsti, kterou jim kázal.

„Oznamuji pak vám, bratří, že ta dobrá zvěst, která byla zvěstována mnou, (snad doslovněji: to evangelium, které bylo mnou evangelizováno), není podle člověka, neboť ani já jsem ho nepřijal od člověka, ani (mu) nebyl učen, ale skrze zjevení Ježíše Krista.“

Galatským 1,11.12

Slova „oznamuji vám“, či „ubezpečuji vás“ nebo „chci, abyste věděli“, uvádějí předmět, na který chce apoštol položit obzvláštní důraz. Slova, která následují, mají pro nás dnes velmi veliký význam.

Už jsme viděli, že dva velké předměty epištoly jsou: Pavlova autorita jako apoštola a pravda evangelia, které jim kázal.

V 1. verši jim říká, že je apoštol, ne od lidí, ani skrze člověka, ale skrze Ježíše Krista a Boha Otce. Nyní jim Pavel říká, že stejně tak evangelium, které jim zvěstoval, není podle člověka, ani je od člověka nepřijal, ani se mu ne naučil. Tato dobrá zvěst nebyla připravena v myslích chytrých lidí. Nebyla vymyšlena ze Starého zákona. Ani Petr, ani nikdo jiný ze dvanácti apoštolů ji Pavlovi nevyprávěl. Pavel nešel do koleje či do Biblické školy, aby se jí naučil. Ne, dobrá zvěst, kterou Pavel zvěstoval Galatským, přišla k němu přímo skrze zjevení (či: odhalení, odkrytí) od Ježíše Krista samého. Pán mu ji zjevil. Pavlovi nepřátelé měli pravdu, když říkali, že ani své apoštolství, ani své učení nepřijal od ostatních apoštolů; ale nevěděli, že obojí přijal z nekonečně vyššího zdroje, než je kterýkoliv člověk, nekonečně vyššího, než bylo dvanáct apoštolů, totiž od Pána Ježíše Krista samého.

„Neboť jste (přece) slyšeli o mém někdejšímu způsobu života v židovství, že jsem nad míru pronásledoval církev Boží a hubil jsem ji, a předčil jsem v židovství mnohé své vrstevníky svého rodu, jsa mnohem více než oni horlivý pro otcovské tradice.“

Galatským 1,13.14

(Židovství znamená židovské obřady, obyčeje a ceremonie.)

Pavel (tehdy nazývaný Saul) hlídal šaty lidí, kteří kamenovali Štěpána, a dal svůj hlas proti Štěpánovi, aby ho usmrtili. Když budete číst Skutky 8,1–3 a 9,1.2, porozumíte, jakým zahořklým nepřitelem Krista a Jeho dobré zvěsti Saul byl. Ale nesmíte zapomenout, že Saul také pravděpodobně viděl Štěpánovu tvář, která byla jako „*tvář anděla*“ (Sk. 6,15). Jistě se na něho díval, když „*usnul*“ pod těmi krutými kameny (Sk. 7,60), a slyšel jeho modlitbu, když umíral: „*Pane, nepočítej jim tohoto hříchu.*“ Snad toto vše Saul nemohl

zapomenout a jeho svědomí k němu hlasitě mluvilo. Snad toto byly ty „ostny“, o nichž čteme ve Skutcích 26,14; ale nevíme to jistě, Písmo nám to nepraví.

Ale víme, že před svým obráčením Saul pronásledoval dobrou zvěst ze vsí své síly, stejně jako po svém obrácení ji vsí silou kázal. Pavel nedovedl činit nic lhostejně. Vždy dával celou svou sílu do všeho, co činil. A tak vynikl nad ostatní Židy svého věku v pronásledování Božího shromáždění.

Potom se s ním Pán Ježíš střetl na cestě do Damašku, města v severní Sýrii, daleko od Jeruzaléma. Pán způsobil, že Pavel se obrátil úplně čelem vzad. (A to právě „obrácení“ znamená.) Tento muž, který se snažil dobrou zvěst zničit, ji nyní začal všude hlásat. Ale nešel nejdříve k nějakému člověku, aby se této dobré zvěsti naučil. Kdyby se Pán se Saulem setkal blízko Jeruzaléma, lidé by mohli říci: „Apoštolé v Jeruzalémě naučili Saule dobré zvěsti, kterou káže.“ Ale v Damašku nebyli žádní apoštolé a Pán si záměrně zvolil setkání se Saulem blízko Damašku a ne blízko Jeruzaléma. Pavel nám říká, že šel do Jeruzaléma teprve po „třech letech“ (Gal. 1,18).

Všechno byla Boží milost. Bohu se zalíbilo oddělit Pavla z života jeho matky a povolat ho skrze Svoji milost a zjevit v něm Svého Syna, „*abych Ho zvěstoval jako dobrou zvěst mezi národy*“ (doslova: „*abych Jej evangelizoval*“ = „*abych Jej kázal jako evangelium*“). V Římanům 1,1 nám Pavel říká, že je „*oddělený ke kázání Boží dobré zvěsti*“.

„*Slyšeli jste*“ tyto věci, říká Pavel. On tak rád vyprávěl příběh o tom setkání na cestě do Damašku. Třikrát v knize Skutků nacházíme tento příběh, a tak píše: „*Slyšeli jste...*“ Můžeme si být jisti, že Pavel sám Galatským vyprávěl tento příběh, který tolik miloval, a jistě jej vyprávěl tak, jak to mohl vyprávět jenom Pavel. Všechno to byla milost.

Pavel neučinil nic, čím by si zasloužil toto setkání na cestě do Damašku. Pavel se jenom snažil pronásledovat a zabíjet Kristův lid. Pavel pronásledoval Krista. A toto je muž, kterého si Kristus vyvoluje, aby ho oddělil pro dobrou zvěst. Jaká milost! Proč si vybral Saule z Tarsu? Jediný důvod, který Saul může udat, je Boží milost, a že „*se Bohu zalíbilo zjevit svého Syna ve mně*“. A Bůh si ho vyvolil, aby „*zvěstoval JEHO jako dobrou zvěst mezi národy*“ (v. 16). Je potom nějaký div, že Pavel se nemohl a nechtěl vzdát milosti? Zákon Saule mohl jenom odsoudit k smrti, ale milost z něho činí vyvolený nástroj.

„*Ale když se zalíbilo Bohu, který mne byl oddělil z života matky mé, a povolal skrze milost svou, zjevit Syna svého ve mně, abych Jej zvěstoval jako*

dobrou zvěst (doslova: evangelizoval) mezi národy, hned jsem se neporadil s tělem a krví, ani jsem nešel nahoru do Jeruzaléma k těm, kteří první byli apoštolé nežli já, ale odešel jsem do Arábie a zase jsem se navrátil do Damašku.“

Galatským 1,15–17

KRISTUS sám je dobrou zvěstí. Filip kázal Krista v Samaří (Skutky 8,5), „*a stala se radost veliká v tom městě*“ (v. 8). „*Zvěstoval Ježíše*“ etiopskému kleštěnci (Sk. 8,35) a ten „*jel cestou svou raduje se*“ (v. 39). Kéž nám to Bůh dá, abychom měli na paměti, že naší věcí je „*zvěstovat Jeho jako dobrou zvěst*“. Římanům 1,3 nám říká, že dobrá zvěst je „*o Synu Jeho Ježíši Kristu Pánu našem*“. Není to učení, co kážeme. Je to Kristus sám. On je dobrou zvěstí. **On** je ten žijící, milující Spasitel.

Vy se pamatujete na příběh Saulova obrácení, ale opakujme a vyprávějme ho ještě jednou, neboť stejně jako Pavel sám, i já ho rád slyším vždy znovu. Šel k nejvyššímu knězi v Jeruzalémě a dostal od něho dopisy do škol v Damašku (který je daleko na sever od Jeruzaléma), aby zajal všechny křesťany, které nalezne, a přivedl je svázané do Jeruzaléma. Předtím pomáhal zabít Štěpána a pronásledoval křesťany v Jeruzalémě, a nyní je hledal ve vzdálených městech, aby je tam pronásledoval.

Přicházel do blízkosti Damašku. Bylo kolem poledne a slunce nad nimi jasně zářilo na cestu. Náhle ho obklíčilo světlo z nebe, jasnější než slunce. Padl na zem a uslyšel hlas, mluvící k němu: „*Sauli, Sauli, proč mne pronásleduješ?*“ A on řekl: „*Kdo jsi, Pane?*“ A Pán řekl: „*Já jsem Ježíš, kterého ty pronásleduješ: tvrdo jest tobě proti ostnům se vzpěčovatí.*“ (To znamená, že Pavel byl jako tvrdošijný vůl. Jeho pán chtěl, aby šel jedním směrem, a aby ho učinil poslušným, píchal ho svým ostnem, což je hůl, na jejímž konci je ostrá špice. Ale vůl se stavěl proti a špice mu vnikala do kůže a ještě více ho zraňovala. Pokaždé, když se vzepřel, ostn ho více zranil.) Pavel se třásl, když uslyšel tato slova, a byl ohromen a řekl: „*Pane, co chceš, abych činil?*“ A Pán řekl: „*Vstaň a jdi do města, a bude tobě pověděno, co máš činit.*“ Vstal ze země a šel do města, ale sláva toho světla ho oslepila a muži ho museli vést za ruku.

Po tři dny ani nejedl, ani nepil. Nakonec se modlil. Snad trochu pochopíte, jakou změnu to pro Saule znamenalo. Jak to muselo být hrozné, když shledal, že pronásledoval Krista, Mesiáše Izraele, pravého Krále Židů! Jak hrozné bylo shledat, že celý jeho život, vše, čemu věřil, a vše, co činil, bylo

zcela špatné. Nedivím se, že tři dny nemohl jíst ani pít. Potom Pán poslal Svého služebníka Ananiáše. „*Hle, modlí se,*“ řekl Pán. Ananiáš přišel, vložil na něho ruce a řekl: „*Bratře Sauli!*“ Myslím, že ta slova byla jako uzdravující lék pro jeho nemocné srdce. „*Bratře Sauli, Pán mne poslal, Ježíš, jenž se ti zjevil na cestě, po které jsi šel, abys prohlédl, a naplněn byl Duchem Svatým.*“ (Skutky 9,17) Ihned prohlédl a byl pokřtěn.

Nyní je Saul křesťanem. Ale jak zvláštní a nové pro něho všechno bylo. Ihned šel do synagog. Nešel s dopisy, které byly v jeho kapse. Já si myslím, že ty dopisy spálil. Ale šel a směle kázal Krista, že On je Syn Boží. Všichni byli udiveni a Boží moc byla s ním, takže zahanboval Židy v Damašku, dokazuje, že Ježíš je skutečně Kristus, Mesiáš. Snažili se ho zabít, jako zabili Krista. Ale on unikl z jejich rukou.

Odešel pryč od zástupů lidí na poušť v Arábii. O jeho cestě do Arábie víme velmi málo, jenom to, co nám říká v tomto dopisu Galatským (Gal. 1,17). Říká nám, že po svém obrácení nešel hned k nějaké osobě, aby se poradil nebo hledal radu. „*Ani jsem nešel nahoru do Jeruzaléma k těm, kteří prvě byli apoštolé nežli já, ale odešel jsem do Arábie a zase jsem se navrátil do Damašku.*“ Arábie je velmi velká země. Hora Sinai, kde Bůh dal Mojžíšovi zákon, je v Arábii. Eliáš odešel do Arábie, aby unikl před Jezábel a aby byl sám s Bohem. A já jsem si jist, že Saul z Tarsu také šel do Arábie proto, aby tam byl sám s Bohem. Velmi dobře rozumím, že Saul cítil, že musí mít klid a čas, aby byl sám a slyšel Boha k sobě mluvit. To je lekce, kterou ty i já potřebujeme. Každý pravý služebník Boží musí mít čas, aby byl sám s Bohem. Mojžíš se této lekci učil po dobu 40 let, kdy byl sám s Bohem v Arábii. David se učil téže lekci, ačkoliv byl jen chlapec, když byl sám s Bohem v horách u Betléma. I náš Pán vstával velmi ráno a odcházel na pusté místo, aby se tam sám modlil k Bohu (Mk. 1,35). A jak často Jej nacházíme samotného s Bohem v modlitbě, někdy celou noc (Luk. 6,12). Všimli jste si někdy, že v Lukášově evangeliu, jež nám podává obraz Pána Ježíše jako závislého Člověka, Jej nacházíme sedmkrát na modlitbě (Luk. 3,21; 5,16; 6,12; 9,18; 9,29; 11,1; 22,41)?

Nevíme nic o této návštěvě v Arábii, ale můžeme jí zcela dobře rozumět. Je to právě to, co jsme očekávali. Nepochybuji o tom, že si s sebou vzal svoji Bibli, Starý zákon, (neboť tehdy Nový zákon nebyl) a že když tam byl sám s Bohem, nechal Bůh zazářit tuto knihu novým světlem a slávou, když mu na každé stránce ukazoval JEŽÍŠE. Kdo naučil Pavla skrytému významu Sáry a

Agar, o kterých čteme ve 4. kapitole naší epištoly? Kdo dal Deuteronomiu zazářit světlem Kristovy slávy? Nepochybuji o tom, že Duch Svátý ho vyučil mnoha takovým věcem během této doby v Arábii.

Křesťanský čtenáři, jestliže má naše služba Bohu být příjemná, pak i my musíme mít svůj čas v Arábii. Také my **musíme** mít čas, kdy jsme sami s Bohem. Řekneš: „Pro mne je to nemožné. Jsem chudý a musím tvrdě pracovat, abych získal živobytí; nemohu jet do Arábie.“ Ne, nemůžeš jet do Arábie, ale můžeš být sám s Bohem. Snad řekneš, že tvůj dům je malý a naplněný, že nemůžeš být sám s Bohem. Jsem si jist, že každý z nás může být sám s Bohem, jestliže si to skutečně a vážně přejeme činit. Pro většinu z nás stačí, abychom pouze následovali svého Mistra, když vstal časně ráno, a budeme sami s Bohem. Kéž bychom se ty i já naučili hloubce významu, který tkví v několika málo slovech: „*Odešel jsem do Arábie.*“

Nevíme, jak dlouho Pavel v Arábii zůstal, ale říká nám: „*Zase jsem se navrátil do Damašku.*“ (Gal. 1,17) Král v Damašku se Saule snažil zabít a ostříhal brány ve dne i v noci. Nevíme, zda to bylo před nebo po jeho návštěvě v Arábii. Ale Saul je statečný muž a nebojí se ničeho. Na jiném místě nám říká, že byl spuštěn v koši ze zdi Damašku a tak unikl ruce krále (2. Kor. 11,32.33).

„Potom po třech letech jsem odešel nahoru do Jeruzaléma poznat Kéfase, a pobyl jsem u něho patnáct dní. Ale žádného jiného z apoštolů jsem neviděl, kromě Jakuba, bratra Páně (nebo snad: jenom Jakuba, bratra Páně).“

Galatským 1,18.19

Tři roky uplynuly ode dne, kdy Saul z Tarsu opustil Jeruzalém s těmi dopisy od nejvyššího kněze. Za celou tu dobu se nevrátil, ale nyní touží poznat Petra. Petr je velmi milý člověk: my všichni se těšíme, že poznáme drahého, vznětlivého Petra. Pavel jde, aby ho navštívil a seznámil se s ním a zůstává patnáct dní. Nepřál by sis, abys mohl nahlédnout a slyšet, jak Petr a Pavel spolu mluví a seznamují se? Myslím, že to byla šťastná návštěva a že se naučili jeden druhého milovat; ale skončila zcela náhle. Když se Pavel nejprve snažil sám připojit k učedníkům v Jeruzalémě, všichni se ho báli. To je ten muž, který pomáhal zabít Štěpána! Mysleli si, že je zvěd; ale byl tam jeden muž, Barnabáš, „syn potěšení“, velmi milý a dobrý člověk. Bere Saule a přivádí ho k apoštolům, Petrovi a Jakobovi, (neboť Saul nám říká, že jiné neviděl), a Barnabáš vyprávěl ten obdivuhodný příběh, který Saul tolik miloval, o tom setkání na cestě blízko Damašku a jak pohled na Pána slávy změnil

celý Saulův život. A potom, myslím, vzal Petr Pavla k sobě domů a učili se znát a milovat jeden druhého.

Byl v Jeruzalémě jenom patnáct dní, ale to bylo dost času k tomu, aby směle kázal ve jménu Pána Ježíše. Opět se ho Židé snažili zabít, a tak ho bratři vyprovodili dolů do Cesareje a vyslali ho do Tarsu, jeho rodného města.

Všimněte si, že když Pavel vypráví ten příběh Galatským, je většina z těchto věcí vynechána. Nalézáme tu jenom několik faktů – nic, co by oslavovalo Pavla; jenom ty věci, které dokazují, jak velmi, velmi málo přijal od těch, kdo byli apoštoly před ním, a vůbec od někoho v Jeruzalémě. Pavel odpovídá svým nepřátelům, falešným učitelům, kteří říkali, že Pavel nepřijal své učení ani svou autoritu od apoštolů v Jeruzalémě. Ne, říká Pavel, nepřijal, a chci vám ze své vlastní historie dokázat, že pro mne bylo nemožné, abych přijal svoji autoritu nebo své učení od lidí. A nyní ve 20. verši, jako by o tom chtěl dvakrát ujistit (stejně jako slova našeho Pána, která měl tak rád: „Amen, amen“ = „jistě, jistě“) Pavel dodává: „*Ale co vám píši, hle před Bohem, že nelžu.*“ Pavlovi nepřátelé namítali, že jeho chování bylo oklamávající, a snad říkali, že není upřímný. A tak Pavel činí toto slavnostní prohlášení, které mělo zavřít ústa jeho nepřátel.

„A potom jsem přišel do krajin Sýrie a Cilicie.“

Galatským 1,21

Ve Skutcích 9 jsme viděli, že Židé, poněvadž Pavel směle kázal v Jeruzalémě, „*se ho snažili zabít*“ (v. 29). Jaký příklad Pavlovy pilnosti je to pro nás dnes. Byl v Jeruzalémě jen patnáct dní, ale v tomto krátkém čase našel příležitost, aby směle kázal a přel se s Řeky (Skutky 9,29). Pán se s ním setkává při vidění v chrámě a říká mu, aby odešel. A my jsme viděli, že bratři ho poslali do jeho rodiště, do Tarsu. Ale toto vše, co tolik přidává k jeho dobré pověsti, je zde v Epištole Galatským vynecháno. Pavel pouze říká: „*Potom jsem přišel do krajin Sýrie a Cilicie.*“ Tarsus bylo město v Cilicii a nebylo to „bezvýznamné město“ (Sk. 21,39). Provincie Cilicie byla mnoha způsoby velmi úzce spojena se Sýrií, takže obě často téměř splývaly. Na mapě uvidíte, že Cilicie je na sever od Sýrie. Vzpomenete si, že Damašek je v Syrii; a tak vidíte, že Pavel ve své práci pro Pána šel dále a dále od Jeruzaléma.

„A byl jsem osobně neznámý sborům v Judstvu, které jsou v Kristu, než toliko co slýchali, že (prý) ten, který nás kdysi pronásledoval, zvěstuje

nyní dobrou zvěst o víře, kterou před tím hubil (ničil); a slavili ve mně Boha.“

Galatským 1,22–24

Musíme si povšimnout rozdílu mezi „sbory v Judstvu“ a shromážděním v Jeruzalémě. Shromáždění v Jeruzalémě Pavla téměř zcela jistě osobně poznalo, i když byl v tom městě jenom patnáct dní. Avšak odešel tak náhle, že sbory mimo Jeruzalém neměly možnost ho poznat. Shledáváme, že tentýž rozdíl je činěn v Janu 7. Srovnej verše 20 a 25.

V těchto verších je užít souminulý a přítomný čas, což ukazuje souvislý děj. „*Byl jsem neznámý... slychali... náš pronásledovatel... zvěstuje nyní dobrou zvěst o víře, kterou před tím hubil.*“ Vidíme ony první křesťany, jak spolu hovoří: „Bratře, slyšel jsi? Saul z Tarsu, který pomáhal zabít Štěpána, káže teď dobrou zvěst!“ Jak dobře tomu rozumíme! Jak dobře se můžeme vpravit do úlevy a radosti, kterou tato kolující zpráva přinesla všem shromážděním; a tato zpráva způsobila jiný souminulý (v minulosti trvajícím) čas: „*Slavili ve mně Boha.*“ Když ta dobrá zvěst o změně Saule z Tarsu obíhala mezi sbory v Judstvu, slavili Boha. Jistě si domyslíte, jaké díky a jaká chvála vzházely při jejich modlitebných shromážděních k Bohu. Jeden z velmi starých pisatelů o tom řekl: „Neříká: Divili se mně; chválili mne; byli uchvácení obdivem nade mnou: ale všechno připisuje milosti. „*Slavili Boha, říká, ve mně.*“

„*Ve mně.*“ Tato slova čteme předtím ve verši 16: „*Bohu se zalíbilo zjevit Syna Svého ve mně.*“ To nám říká, že Bůh „odkryl“ Svého Syna v Pavlovi. „*Nyní vidíme skrze okno, nejasně, ale potom tváří v tvář*“⁴ (1. Kor. 13,12 – přel.). Předpokládám, že význam tohoto verše v Epištole Galatským je ten, že Bohu se zalíbilo odejmout zastření, alespoň částečně, a Saul z Tarsu viděl Syna Božího „*tváří v tvář*“. To, co viděl, tento pohled, Pavla po celý život neopustilo. Když Pavel byl pokřtěn a něco pojedl, vzpomínáte si, co učinil? „*Hned kázal Krista v synagogách, že On je Syn Boží.*“ (Sk. 9,20) A poněvadž se Bohu zalíbilo takto odkrýt záclonu, která nyní skrývá Jeho Syna před spatřením, tak sláva Syna Božího změnila celý Pavlův život a **v NĚM** Bůh těm, kdo byli kolem, takto odkryl Svého Syna. Mnoho a mnoho mužů a žen poznávalo Syna Božího skrze Pavlovo vidění Pána na cestě do Damašku. Pavel byl nejenom Božím nástrojem k hlásání evangelia, ale také svou vlastní osobou byl tím nejsilnějším svědectvím jeho síle. Když se lidé dívali na Pavla,

⁴ Okna u starých národů měla místo skla jen poloprůhlednou hmotu. – p. p.

byl jim „v něm“ zjeven Syn Boží (srv. s 2. Kor. 3,16), a když sbory v Judstvu slyšely zprávu o jeho obrácení a o jeho smělém kázání, slavili Boha „v něm“.

„Já cestou k Damašku jsem šel,
polední vzduch se žářem chvěl,
když Jeho světlo nad mou cestou zazářilo.
Jas polední krajiny mým očím skrylo
a já v té slávě uviděl jsem Jeho -
- Ježíše, toho Ukřižovaného,
Syna Božího.

Ostatní v žaru slunka letního
jdou unaveně dál.
Já viděl světla z nebe zář
- tak slunce nezářívá ani -
světlo, jež nezná oblaku a ubývání,
světlo, v němž vidím Jeho tvář,
všechny poklady Jeho lásky
v nespočetné hojnosti,
všechna bohatství Jeho milosti.

Všechny divy Jeho slávy,
hlubší divy Jeho lásky
- jak pro mne vyzískal a opatruje
to skvostné místo v nebi nahoře.
Ne pohled – když opona se pozdvihuje –
však abych za oponou přebýval,
na Jeho tvář vždy hleděl znova
a slyšel nevypravitelná slova.

Nediv se, že ten Kristus ve slávě
hlubiny získal mého srdce.
Ne jakás hvězda k potěšení mojí samoty,
leč světlo větší nežli slunce.
Vše dole je jen stín a mrákoty:
nic, co by uchvátilo srdce, nic tu není,
krom osamělé stopy utrpení
tam, kde On kdysi v oddělení
šel po této zemi.

Viděl jsem tvář Ježíšovu -
krom toho o ničem už nemluvte mi.
Slyšel jsem hlas Ježíšův
a duše má je spokojena.
V záři té slávy prvně viděl jsem
Jeho požehnanou tvář
a po celou věčnost tato sláva
bude mým domovem a příbytkem.

Hříšníci, to ne andělům
tu podivuhodnou milost dal,
však tomu, kdo se Mu posmíval
a Jím opovrhoval,
posmíval se a nenáviděl v nebi Krista.
Z největší temnot hlubiny
až po zářící výšiny Svého města -
tak ve mně vyjádřil
míru Své lásky a Svého zalíbení.“

(T. P.)

Kapitola 8

KONFERENCE V JERUZALÉMĚ

Úvodní poznámky

Nyní přicházíme k jednomu z nejzávažnějších období v historii Boží církve. Mají být pohané obřezáváni? Mají být pod zákonem?

Než budeme hovořit o konferenci, na které byly tyto věci rozhodnuty, musíme se snažit objasnit několik věcí, které nám dopomohou k porozumění kapitole, již máme před sebou. Jestliže se podíváte na mapu, uvidíte dvě důležitá města: Jeruzalém na jihu a Antiochii v Sýrii na severu. Jeruzalém, jak víte, byl po mnoho staletí tím jedním místem na celém světě, které Bůh vyvolil, aby tam přebývalo Jeho jméno; tam byl Jeho svatý chrám; a tam Bůh přebýval na zemi uprostřed Svého lidu Izraele. A tak v očích židovských křesťanů byl Jeruzalém náboženským středem světa. Židé, kteří byli rozptýleni na všechny strany, se vraceli v době svátků do Jeruzaléma ze všech částí světa, aby se tam klaněli. Ti, kdo žili v Jeruzalémě, byli většinou Židé. A tak ti, kdo tvořili shromáždění v Jeruzalémě, byli většinou židovští křesťané; a my víme, že také mnohý zástup kněží poslouchal víry (Skutky 6,7).

Na druhé straně ti, kdo žili v Antiochii, byli většinou pohané. Ve Skutcích 11,19-30 čteme vyprávění o tom, jakým způsobem přišlo evangelium do Antiochie poprvé. Vzpomenete si, že Saul pomáhal zabít Štěpána. A po Štěpánově smrti Saul, a bezpochyby i jiní, velmi krutě pronásledovali křesťany v Jeruzalémě. Takto bylo mnoho křesťanů doširoka rozptýleno a putovali na různá místa; jedním z těchto míst byla Antiochie. Nejprve kázali dobrou zvěst jenom Židům, ale „byli někteří z nich muži z Cypru a z Cyrénu, kteří přišedše do Antiochie, mluvili Řekům, zvěstující Pána Ježíše. A byla ruka Páně s nimi, a velký počet uvěřil a obrátil se k Pánu. I přišla pověst o tom k církvi, která byla v Jeruzalémě. I poslali Barnabáše, aby šel do Antiochie. Kterýž přišed tam, radoval se, a napomínal všech, aby v úmyslu srdce trvali v Pánu. Nebo byl muž dobrý, a plný Ducha Svatého a víry: a velký zástup byl přidán Pánu. Tedy odešel Barnabáš do Tarsu hledati Saule, a nalezna jej, přivedl do Antiochie. A stalo se tak, že se celý rok scházeli ve shromáždění a učili zástup veliký, a že nejprv v Antiochii byli učedníci nazváni křesťané /Kristovci/“ (Sk. 11,19-26).

Tímto způsobem se Antiochie stala hlavním střediskem pro křesťany z pohanů, stejně jako byl Jeruzalém centrem pro křesťany ze Židů. Ve Skutcích 13,1 čteme o prorocích a učitelích v Antiochii a vidíme, že někteří z nich byli Židé, ale někteří byli skoro jistě pohané. V těchto verších je zmínka o Pavlovi a Barnabášovi a můžeme velmi dobře rozumět vroucí lásce, která jistě vyrostla mezi Pavlem a shromážděním v Antiochii. Vzpomenete si, že při své první cestě Pavel a Barnabáš z Antiochie vyšli a opět se do tohoto města vrátili.

Všichni židovští křesťané měli velmi velikou úctu ke chrámu a ke všemu s ním spojenému, včetně židovských svátků, zákona a různých ceremonií židovského náboženství.

Když se stali křesťany, tyto věci neopustili, ale stále obřezávali své děti, stále zachovávali svátky a stále byli „*horliví (milovníci) zákona*“. V Jeruzalémě bylo mnoho tisíc takovýchto židovských věřících (viz Sk. 21,20).

Křesťané z pohanů na druhé straně nevěděli nic o těchto věcech. Neobřezávali své děti. Nezachovávali svátky; a nikdy nebyli pod zákonem.

Pochopíte, jak velmi lehce mohlo nastat velké rozdělení v Boží církvi tím, že na jedné straně by se vytvořila židovská církev se středem v Jeruzalémě, a na druhé straně pohanská církev se středem v Antiochii. My v Číně můžeme velmi dobře chápat, že se mezi Židy a pohany dostala žárlivost a soupeření, stejně tak, jako jsme to viděli v některých krajích vzniknout mezi čínskými a cizozemskými křesťany; takže v některých místech byla vytvořena „*Nezávislá čínská církev*“.

Po smrti a vzkříšení našeho Pána Ježíše Krista poslal Bůh Ducha Svatého, aby přebýval v Jeho lidu na zemi. Duch Svatý potom spojil všechny pravé věřící v jedno tělo (1. Kor. 12,13), které Nový zákon nazývá „*církví*“, nebo „*shromážděním*“. Řecké slovo znamená „*povolání (ven z)*“ a to nám říká, že Bůh povolal ty, kdo věří v Jeho Syna, ven z tohoto světa, aby vytvořili nové tělo, církev. Věřící mohou být Židé nebo pohané, ale v Efezském 2 nalézáme, že Pán Ježíš „*zbořil hradbu dělící na různě*“ mezi Židy a pohany, „*aby ty oboje vzdělal v samém sobě v jednoho nového člověka, tak čině pokoj, a v mír uvedl oboje v jednom těle Bohu skrze kříž, vyhladiv nepřátelství skrze něj*“ (Ef. 2,14-16). V Efezském 4,4-6 čteme: „**Jedno** jest tělo, a jeden Duch, jako i povolání jste v jedné naději povolání svého. Jeden Pán, jedna víra, jeden křest, jeden Bůh a Otec všech.“ A tak můžeme vidět, že v Božích očích jsme všichni jedno v Kristu: ať Žid nebo pohan, ať Číňan nebo cizinec. V Písmu

není nic takového, jako židovská církev nebo pohanská církev, čínská církev nebo cizinecká církev. „Nezávislá církev“ je věc vynalezená člověkem, nikoli vytvořená Bohem.

Boží evangelium bylo zdávna zaslíbeno skrze Jeho proroky ve Svatých Písmech (Řím. 1,2), ale tajemství o Boží církvi ve Starém zákoně nebylo zjeveno, nýbrž bylo skryto „*od věků a pokolení, ale nyní je zjeveno Jeho svatým*“ (Kol. 1,26). (Viz také Ef. 3,9; 5,25-32.) Zde čteme, že Pán sytí a chová církev: „*neboť jsme údové těla Jeho, z masa Jeho a z kostí Jeho.*“ Kristus je Hlava (Ef. 5,23, Kol. 1,18), církev je Jeho tělo. Když jíme večeři Páně, máme jeden bochník (chléb), který na jedné straně ukazuje na tělo Páně za nás vydané a na druhé straně mluví o jednom těle – církvi: „*Poněvadž jeden chléb, jedno tělo mnozí jsme.*“ (1. Kor. 10,17) Někdy lidé při večeři Páně užívají krajíc chleba, anebo nakrájené malé čtverečky chleba. Tyto způsoby to jedno tělo popírají, místo aby je ukazovaly. Ten jeden bochník chleba také nemohl být udělán z oddělených částek, jako třeba jsou zrnka rýže. Bůh nevidí Boží církev jako společnost oddělených jednotlivců, ale jako lidské tělo je jedno, tak je jedna Boží církev.

Pán Ježíš zjevil toto tajemství Pavlovi. Vzpomenete si, že když Saul pronásledoval křesťany, Pán mu řekl: „*Sauli, Sauli, proč MNE pronásleduješ?*“ V této otázce Pán ukázal, že církev je jedno s Ním.

Dnes jsou na světě tři třídy: Židé, pohané a církev Boží (1. Kor. 10,32). Když nějaký Žid nebo pohan uvěří v Pána Ježíše Krista, stává se pak ihned součástí Boží církve. On „se nepřipojuje k církvi“, ale Duch Svatý jej připojuje k „jednomu tělu, církvi“. V Novém zákoně čteme jenom o „církvi Boží“, a každý pravý věřící v Krista k této církvi náleží. Bůh se na něho už nedívá jako na Žida nebo na pohana. Nyní je jeho občanství v nebi (Fil. 3,20). Není ze světa, jako Kristus nebyl ze světa (Jan 17,14).

Může se zdát, jako bychom odbočili od předmětu naší epištoly, když mluvíme o těchto věcech, ale já nevidím, jak bychom skutečně mohli rozumět konferenci v Jeruzalémě, o níž nyní musíme mluvit, kdybychom neporozuměli něčemu z těchto pravd. Židovští věřící přijímali tyto pravdy o Boží církvi velmi, velmi pomalu a žel, v našich dnech shledáváme, že mnoho pravých věřících je v nevědomosti o těchto věcech.

Nyní se s Boží pomocí vrátíme k naší epištole a v příští kapitole budeme uvažovat o Pavlově další návštěvě v Jeruzalémě.

Kapitola 9

KONFERENCE V JERUZALÉMĚ (pokračování)

Galatským 2,1-5

„Potom po uplynutí čtrnácti let jsem opět šel nahoru do Jeruzaléma s Barnabášem, pojav s sebou i Tita. A šel jsem nahoru podle zjevení a předložil jsem jim dobrou zvěst, kterou kážu mezi národy, ale zvláště (= odděleně od ostatních, soukromě) těm znamenitějším (slovutným, kteří mají pověst), abych snad naprázdno neběžel nyní i prvé. Ale ani Titus, který se mnou byl, jsa Řek, nebyl přinucen obřezati se. Ale pro podešlé falešné bratří, kteří se byli vloudili, aby vyšpehovali svobodu naši, kterou máme v Kristu Ježíši, aby nás uvedli do žalostného otroctví: Kterýmž ani na chvílku neustoupili jsme poddáním se, aby pravda dobré zvěsti zůstala při vás.“

Galatským 2,1-5

V první kapitole Galatským jsme viděli, že tři roky po svém obrácení šel Pavel nahoru do Jeruzaléma, aby se seznámil s Petrem. Ve Skutcích 11,30 a 12,25 čteme, že Pavel a Barnabáš šli opět do Jeruzaléma s almužnami pro chudé. Zdá se, že to bylo asi v době, kdy Herodes zabil Jakuba bratra Janova a vsadil Petra do žaláře, zamýšleje ho zabít. V historii svého života v Epištole Galatským se Pavel o této návštěvě nezmiňuje. Ale viděli jsme, že mluví jenom o těch věcech, které jsou důležité pro pravdu, již hájil.

Návštěva, o níž Pavel mluví v Galatským 2,1, je téměř jistě tatáž návštěva, kterou Lukáš popisuje ve Skutcích 15. Pavel a Barnabáš se vrátili do Antiochie v Sýrii ze své misijní cesty do Antiochie v Pisidii, Ikonie, Derbe a Lystry a jiných končin. Když dleli v Antiochii, „někteří, kteří přišli dolů z Judstva, učili bratří a říkali: že nebudete-li se obřezovati podle obyčeje Mojžíšova, nebudete moci býti spaseni. A když různici a nemalou hádku Pavel a Barnabáš s nimi měl, zůstali na tom, aby Pavel a Barnabáš a někteří jiní z nich šli k apoštolům a starším nahoru do Jeruzaléma o tu otázku“ (Skutky 15,1.2).

Je smutné číst o „různici a nemalé hádce“ a o „mnohém vyhledávání toho“ ve verši 7. Tak Skutky 15 začínají a končí téměř ještě smutněji sporem mezi Pavlem a Barnabášem: „...i vznikl mezi nimi tuhý odpor, tak že se rozešli na různou“ (v. 39).

Pavel znal velmi dobře to hrozné nebezpečí, kterým bylo toto učení o zákonu a obřízce pravdě dobré zvěsti. Proto se tomu tak opravdově stavěl na odpor. Znal velmi dobře velký význam tohoto shromáždění v Jeruzalémě, kde se měla projednat tato velká otázka. Barnabáš šel s Pavlem a společně předložili pravdu o Boží milosti. Vzali s sebou pohanského věřícího Tita, který nikdy nebyl obřezán. Jestliže shromáždění v Jeruzalémě odmítne přijmout pohanského věřícího, dokud nepřijme obřízku, potom falešní učitelé získali vítězství. Ale jestliže shromáždění v Jeruzalémě přijme Tita, aniž by byl obřezán, potom zvítězila Boží pravda a shromážděním na celém světě bude jasné, že není zapotřebí přijímat obřízku, aby byli pokládáni za křesťany.

V Gal. 2,2 čteme: „*Šel jsem nahoru podle zjevení.*“ Pán bezpochyby vedl Pavla a Barnabáše k tomu, aby s sebou Tita vzali, stejně jako zjevil Pavlovi, že má na toto shromáždění jít. Pavel nejprve **soukromě** (obzvláště) předložil vůdcům Jeruzalémského shromáždění tu dobrou zvěst „*kterou jsem kázal*“ mezi národy (nebo „pohany“ – slovo je totožné). Pavel se obzvláště zmiňuje o jménech Jakub, Petr a Jan. Musíme si všimnout, že ačkoliv Jakub nebyl jedním ze dvanácti apoštolů, přece ve věcech týkajících se Jeruzaléma je Jakub staven jako první (viz verš 9). Ale ve verších 7 a 8 vidíme jenom Petrovo jméno. Je to proto, že Pán použil Petra, aby jako první přinesl dobrou zvěst národům, to jest pohanům. (Viz Sk. 10 a 15,7.) Ale Petr nepokračoval v tomto díle mezi národy a Bůh ve Své milosti mocně působil skrze něho jakožto apoštola Židů. Ale tímtež způsobem Bůh také mocně působil skrze Pavla jakožto apoštola národů. Každý z nich uznával milost Boží danou druhému a souhlasili s tím, že jako Petr byl nadále apoštolem Židů, tak aby Pavel byl nadále apoštolem národů, čili pohanů.

A tak Pavel a Barnabáš předložili celou otázku pohanů a zákona před Jakuba, Kéfase, Jana a snad jiné „slovutné ve shromáždění“. Ve Skutcích 15,22 vidíme, že Juda, zvaný Barsabáš, a Sílas byli také „vedoucí muži mezi bratřími“. Když celá věc byla nejprve předložena těmto „znamenitým ve shromáždění“, byla potom projednána veřejně a učitelé zákona měli příležitost předložit věc ze své strany.

Ve všech těchto věcech můžeme vidět Boží dobrotu a moudrost. Předně: Jak je dobré, že tato otázka vyvstala ve dnech apoštolů a že Bůh nám dal ve Svém Svatém Slově záznam o všem, co se stalo, takže dnes nikdo, kdo si skutečně přeje znát Boží vůli v této věci, nemusí o ní mít žádné pochybnosti.

Potom: Jak dobré je od Pána, že zařídil, aby Pavel a Barnabáš byli v Antiochii, jsouce připraveni odporovat falešným učitelům právě v době, kdy tito přišli. Ve shromážděních v Galacii nenalzáme přítomného nikoho, kdo by vystoupil proti falešným učitelům a přel se s nimi. Dále si opět všimněte Boží dobroty a moudrosti, když nedovolil, aby Pavel a Barnabáš umlčeli tyto učitele v Antiochii. Kdyby se jim to bylo podařilo, jak lehce by mohlo nastat rozdělení v Boží církvi. Ti, kdo přijali spasení skrze volnou milost Boží, by následovali Pavla a vytvořili by tak církev z pohanů se středem v Antiochii; ale ti, kdo si přáli přidat zákon, by následovali tyto učitele zákona a měli by za střed Jeruzalém. Aby zabránil takovému rozdělení, učinil Pán pro Svě služebníky v Antiochii nezbytným, aby přenesli celou věc do Jeruzaléma a předložili ji před tamější shromáždění.

Pán posilnil ruce a srdce Svého služebníka tím, že mu dal zjevení o Svě vůli a ukázal mu, aby šel do Jeruzaléma. Slovutní mužové uznávají dílo Pavla a Barnabáše. Schvalují evangelium, které kážou mezi národy, a Bůh takto připravuje vše pro veřejné projednání této velké otázky.

Na jedné straně byli farizeové, kteří uvěřili, a oni falešní učitelé – „*falešní bratří, kteří se byli vloudili, aby vyšpehovali svobodu naši, kterou máme v Kristu Ježíši*“. Toto byli ti mužové, kteří později nepokojili Galatská shromáždění a vždycky se snažili překážet a rušit Pavlovo dílo mezi národy. Byli tak úspěšní v Antiochii, že ani Pavel a Barnabáš je nemohli umlčet, a snad se těšili na vítězství v Jeruzalémě.

Pavel a Barnabáš byli na jedné straně, a snad Titus, neobřezaný pohan, seděl mezi nimi. Byl přítomen Jakub, Kéfas a Jan; a bezpochyby Juda a Sílás a mnoho jiných z jeruzalémských bratří.

„*Někteří ze sekty farizejské, kteříž byli uvěřili, povstali pravíce, že musejí obřezováni býti (pohané) a aby jim bylo přikázáno zachovávatí zákon Mojžíšův.*“ Toto je celá ta věc. Dobře mohu rozumět, že tam bylo „*mnohé vyhledávání toho*“. Ale nakonec jim Petr v krátkém proslovu připomněl, že Bůh ho vyvolil, aby jako první přinesl dobrou zvěst národům (pohanům). Poukázal na to, že Bůh vydal tomuto dílu svědectví tím, že jim dal Ducha Svatého, ještě když stále byli neobřezaní pohané a „*neučinil rozdíl mezi nimi a námi*“. Celou věc shrnuje slovy: „*Protož nyní, proč pokoušíte Boha, vzkládající na hrdlo učedníků jho, kteréhož ani otcové naši, ani my jsme nésti nemohli? Ale věříme, že budeme spaseni skrze milost Pána Ježíše Krista stejným způsobem jako i oni.*“ (Sk. 15,10.11)

Jakub následoval Petra a citováním ze Starého zákona dokazoval, že Bůh už předem ukázal, že pohané mají být přivedeni do Božího požehnání spolu se Židy. Jakub uzavřel svůj proslov slovy: „*Protož já tak soudím, aby nebyli kormoucení ti, kteří se z pohanů obracejí k Bohu. Ale aby jim napsáno bylo, ať se zdržují od poskvrn model a smilstva a toho, což jest udáveného (zadušeného), a od krve. Nebo Mojžiš od dávných pokolení má po městech, kdo by jej kázal, poněvadž ve školách na každou sobotu čítán bývá.*“ (Skutky 15,19-21) Vítězství bylo dobyto.

Díky Bohu za toto význačné vítězství, které zajistilo svobodu pohanů. Díky Bohu za muže jako Pavel a Barnabáš, Petr a Jakub – muže, kteří se nestydí za dobrou zvěst, kteří se nebojí veřejně říci to, o čem vědí, že je pravda.

Vítězství je dobyto. Pohané **nejsou pod zákonem** ani kvůli ospravedlnění, ani proto, aby jim byl pravidlem pro život. Hrozící rozdělení v Boží církvi nenastalo. Nevznikla žádná neshoda mezi apoštoly v Jeruzalémě a mezi apoštoly pohanů. Falešní učitelé a farizeové byli poraženi, ale nebyli umlčeni; a nyní je nacházíme v epištole, kterou uvažujeme, opět při jejich zlém díle, jak znepokojují Galatská shromáždění.

Naši čtenáři si musejí všimnout, že v dopisu pohanským věřícím není ani zmínka o deseti přikázáních. Není tu jediné slovo, které by naznačovalo, že pohanští křesťané jsou pod deseti přikázáními. Ti, kdo toto zlé učení učí, pro to nemají jedno jediné slovo opodstatnění z Písma. Naopak, věřícím z pohanů jsou dány pouze čtyři příkazy. Dva z nich: „*vystříhat se poskvrny model*“ a „*smilstva*“, jsou zahrnuty v desateru přikázání. Každý pravý křesťan mající nějakou Boží známost ví, že se má těchto věcí vystříhat. Všimněte si, že tu není ani jedno slovo mluvící o tom, že věřící z pohanů mají zachovávat sobotu či sedmý den.

Zbývající dva příkazy, které jsou ve skutečnosti jedním, totiž *zdržovat se udáveného a krve*, pochází ze dnů Noe. Zdá se, jako by se před potopou lidé živilí obilím, zeleninou a ovocem a že nejedli maso. Ale po potopě, v 1. M. 9,3 dal Bůh Noe a jeho synům k jídlu maso. Říká: „*Všecko, což se hýbe a jest živo, bude vám za pokrm: jako i bylinu zelenou, dal jsem vám to všecko. Jenom masa s životem jeho, jeho krví, nebudete jísti.*“

Ve 3. M. 17,10.11 čteme: „*Postavím tvář svou proti té duši, která by jedla krev, a vytnu ji z prostřed jejího lidu, neboť duše (nebo: život) těla je v krvi; a já jsem ji vám dal na oltář, aby učinila smíření za vaše duše, neboť je to krev, která činí smíření za duši. Protož řekl jsem...: žádná duše z vás nebude*

jíst krve.“ „Krev je život.“ V Písmu si Bůh vždycky činí na krev nárok jako na Svůj díl. Život náleží Bohu. Krev nám mluví o drahé krvi Kristově, a že On dal Svůj život za naše životy, a tak křesťané nemají jíst krev. Z „*toho, co je udáveno*“, nebyla vylita krev a tak my křesťané takové maso nemůžeme jíst.

Dnes jsou tací, kdo přikazují lidu Páně „*zdržovati se od pokrmů, které Bůh stvořil k užívání s díky činěním věřícím a těm, kteří poznali pravdu. Nebo všeliké stvoření Boží dobré jest a nic nemá zamítáno býti, což se s díky činěním přijímá. Posvěcuje se zajisté skrze slovo Boží a modlitbu*“ (1. Timoteovi 4,3-5). Z těchto veršů vidíme, že křesťané dnes jsou úplně volní a mají plnou svobodu v tom, aby mohli jíst vepřové maso, což bylo pod zákonem zakázáno. Nyní je můžeme jíst a děkovat Bohu. Dnes jsou tací, kdo to zakazují, ale tito lidé „*nevěří a neznají pravdu*“.

Mohli bychom si myslet, že to je maličkost a že když mi někdo řekne, že nesmím jíst vepřové maso, že smím lehce ustoupit jeho přání. Ale jestliže se podíváme na první verš této kapitoly v Epištole Timoteovi, vidíme, že toto učení, které přikazuje „*zdržovat se od pokrmů*“, je „*učení ďábelské*“. Ti, kdo tyto věci učí, se „*odvrátili od víry poslouchající duchů bludných (=zavádějících) a učení ďábelských*“ (1. Timoteovi 4,1). V Božích očích je to hrozná věc uvádět křesťany pod zákon, i když tímto zákonem je jenom zákaz jíst pokrmy. Kéž Bůh pomůže vám i mně, abychom jasněji porozuměli Božím myšlenkám o milosti a zákonu.

To, že nejsme pod zákonem, nám nedává volnost k tomu, abychom kradli nebo zabíjeli. Zákon říká: „*Nepokradeš.*“ Co říká dobrá zvěst? „*Kdo kradl, již více nekrad', ale raději pracuj, děláje rukama, což dobrého jest, aby měl z čeho udělit nužnému.*“ (Ef. 4,28) Jak rozdílné od zákona! Ruka, která se kdysi vsunovala do kapsy svého bližního, nyní pracuje, aby svému bližnímu mohla něco dát. A to není kvůli nějakému zákonu, který mi říká, že to musím dělat. Ale můj Pán nesl mé hříchy. To, že jsem kradl, je všecko odpuštěno. Ani nejmenší trest od Boha nikdy neponesu proto, že jsem byl zloděj. Mé ruce jsou koupeny Jeho drahou krví, a nyní je rád užívám pro Něho, který dal sebe za mne. A tak „*spravedlnost zákona*“ je vyplněna v těch, „*kterí nechodí podle těla, ale podle Ducha*“ (viz Římanům 8,4). Ale vidíme, že nyní dobrá zvěst jde daleko za „*spravedlnost zákona*“.

Pavel „*nebžžel naprázdno*“ (Gal. 2,2). Na jedné straně byla Pavlovi obzvláště svěřena dobrá zvěst pro pohany a na druhé straně mu také ob-

zvláště bylo svěřeno tajemství o Boží církvi. (Viz Kol. 1,23-25.) Jak jsme viděli, Boží církev je nebeská společnost, kde není Žid ani pohan, ale kde všichni jsou „*tělo Kristovo*“. Kdyby se církev roztrhla na dvě tím, že by se vytvořila židovská část a pohanská část, potom by byla popřena pravda o církvi. Svět by už dále neviděl „*jedno tělo*“. A nám je zapotřebí mít na paměti modlitbu našeho Pána Ježíše Krista, kterou se modlil před smrtí: „...*aby všichni jedno byli, jako ty, Otče, ve Mně, a já v tobě, aby i oni v nás jedno byli, aby uvěřil svět, že jsi ty mne poslal*“ (Jan 17,21). Ale co vidí svět dnes, když se podívá na Boží církev? Ne jedno rozdělení, ale stovky! – a žel, příliš často nalézáme Boží svaté, jak se svojí hanbou chlubí.

Kéž nám Bůh pomůže, abychom měli na paměti, že v Jeho očích všichni praví věřící – nezáleží na jejich rase, jejich jazyku, jejich barvě: nezáleží na tom, zda je to Žid nebo pohan; nezáleží na tom, ke které sektě nebo lidskému rozdělení jsou připojeni – všichni v Božích očích náležejí k jednomu tělu, církvi. Toto je pravá Boží církev a všichni praví věřící na celém světě jsou její částí. Písmo nemluví o údech této církve. Jsme údy Jeho těla, jako můj prst, mé oko a má noha jsou údy mého těla; ale výraz „*údy církve*“ je v Novém zákoně neznámý.

Jak mnozí dnes se snaží vytvořit sektu nebo skupinu místo toho, aby „*pásli stádo Boží*“ (1. Petra 5,2). V budoucím dni tito služebníci shledají, že běželi anebo běží naprázdno (nadarmo). Pavel užívá běh o závod jako obraz svého díla pro Pána. Pavel tohoto obrazu rád užívá a my ho opět nacházíme v Galatským 5,7: „*Běželi jste dobře, kdo vám zabránil?*“ Tentokrát mluví o všech Galatských křesťanech. Každý z nás křesťanů běží závod. Ve 2. Timoteovi 2,5 jsme varováni, že člověk není korunován, leč by bojoval podle řádu (zákonitě). V 1. Korintským 9,24 Pavel napomíná své čtenáře: „*Tak běžte, abyste dosáhli.*“ Ano, my všichni jsme běžci. Kéž nám Bůh pomůže, abychom neběželi naprázdno, ale tak, abychom obdrželi.

Kapitola 10

VÍCE O PAVLOVĚ NÁVŠTĚVĚ V JERUZALÉMĚ

V naší minulé kapitole jsme se zabývali velkou konferencí v Jeruzalémě, kdy apoštolé a starší zvažovali otázku obřízky a zákona se zřetelem k věřícím z pohanů. V této kapitole jsme uvažovali hlavně vylíčení, které nám podává Lukáš ve Skutcích 15. A nyní se musíme krátce podívat na vylíčení, které nám podává Pavel v Epištole Galatským a které jsme citovali na začátku minulé kapitoly. Prosím, přečtěte si verše Galatským 2,1-5 ještě jednou.

Ve verši 3 čteme: „*Ale ani Titus, který se mnou byl, jsa Řek, nebyl přinucen obřezati se.*“ Slovo „Řek“ má v Novém zákoně tři významy. Předně Řek národnosti; dále jako protiklad k Židu – to znamená jakýkoliv pohan, nikoli nezbytně řecké národnosti; a konečně v širším smyslu to znamená národy, které nejsou Židé, ale které byly pod vlivem řeckého učení a obyčejů. Věříme, že v tomto verši je význam prostě ten, že Titus byl pohan.

Slovo „*přinucen*“ v témže verši nám říká, že židovští učitelé vyvíjeli velké úsilí, aby Tita donutili přijmout obřízku.

Když budeme tuto kapitolu číst dále, budeme udiveni mocí, kterou tito lidé v oněch dnech v církvi měli. Je zřejmé, že byli rozhodnuti nepřijmout Tita jako křesťana, dokud nepřijme obřízku, která je znamením toho, že je pod zákonem. Z těchto veršů v Epištole Galatským vidíme, že útok činěný na svobodu Boží církve byl velmi ostrý a hrozný.

Pavlův popis těchto mužů je ostře vyhraněný. Předně říká, že **jsou falešní**. Byli to zrádci. Vůbec to nebyli praví věřící v Krista. Navenek přijali křesťanství, ale nevěděli nic o moci drahé Kristovy krve pro očištění svých hříchů. Byli to pouze vyznavači a ve skutečnosti neměli věčný život. Pavlovými slovy řečeno, byli to „*falešní bratři*“. Tento výraz je v Novém zákoně užit dvakrát: zde a ve 2. Korintským 11,26. Byli to „*(ti) falešní bratři*“ (s určitým členem), což ukazuje, že Galatští je znali. Je smutné říci, že dnes máme množství lidí tohoto druhu kolem sebe. Dnes je všude mnoho takových, kdo jsou křesťany jen dle jména, ale kteří nikdy nepoznali, co to znamená „být znovuzrozen“ (viz Jan 3). Nikdy nepoznali skutečné přesvědčení o hříchu, ani to, jak hrozným břemenem jejich hříchy jsou; a také nikdy nepoznali moc drahé krve Pána Ježíše k odnětí těchto hříchů. Tito falešní bratři se vkradli potají, vloudili se, aniž by o tom ostatní bratři věděli. Toto řecké slovo je

užito pro to, co my nyní nazýváme „pátou kolonou“, to jest tajně se vloudivší nepřátelé, kteří se staví jako přátelé a dělají své zlé dílo zevnitř, místo aby útočili z vnějšku, jak to činí čestní lidé. Tito lidé se dostali dovnitř ne dveřmi, ale přešplhali se nějakým jiným způsobem, a tak přišli dovnitř (viz Jan 10), „*aby vyšpehovali svobodu naši, kterou máme v Kristu Ježíši*“. Slovo „vyšpehovat“ je v řeckém Starém zákoně užito pro vyšpehování města (2. Samuelova 10,3). Znamená to vyšpehovat s úmyslem nechat zničit nepřítelem. Všimněte si, že naše svoboda není svobodou k hřešení, ale svoboda v Kristu Ježíši. To je základ pravého křesťanství; a tito falešní bratři chtěli převrátit (zničit) tento základ. Všimněte si neobvyklého výrazu: „*aby nás uvedli*“ do žalostného otroctví. Obvykle bychom řekli: „*aby nás mohli uvést...*“; zde je myšlenka pochybnosti. Ale tito falešní učitelé byli tak silní a tak si byli jisti úspěchem, že neměli nejmenší pochybnost o tom, že se jim podaří uvést Boží církev do žalostného otroctví. Proto nalézáme: „*aby nás uvedli*“ a nikoliv „*aby nás mohli uvést*“. A všimněte si také, že si přáli nás uvést nejen do otroctví, ale také do „*žalostného otroctví*“ – otroctví bez naděje na uvolnění: krutého, tvrdého, beznadějného otroctví. To je právě postavení těch, kdo jsou pod zákonem. Toto slovo je užito jenom zde a ve 2. Korintským 11,20, kde se mluví o týchž lidech.

Nyní Pavel přestává s popisem těchto zlých lidí proto, aby nám pověděl, jak čelil jejich útokům. V řeckém originálu jsou věty v této části přerušeny; gramatika není dokonalá a to vše nám mluví o velmi silných Pavlových pocitech, které měl, když si znovu připomněl ten hrozný útok; a ačkoliv pravda vyšla vítězná, přece ten zápas byl velmi velký. Pavel říká: „*Kterýmž ani na chvílku neustoupili jsme poddáním se, aby pravda dobré zvěsti zůstala při vás.*“ Ostatní snad ustoupili, aby byl zachován mír, ale Pavel nikdy neustoupil; ne, ani na hodinu. Jak my pohané můžeme děkovat Bohu za takového muže, jako byl Pavel. Jak mnoho dlužíme jemu a jeho spoluslužebníkovi Barnabášovi. Slovo přeložené jako „*zůstala*“ má význam „*pevného vlastnictví*“. Pavel a Barnabáš bojovali tvrdý boj, abychom my a celá Boží církev mohli drahou pravdu o dokonalém ospravedlnění a posvěcení jenom skrze víru a ne ze skutků zákona pevně držet (vlastnit), a nikdy se jí nevzdávat.

„Od těch pak, kteří se zdají něco býti, – jací někdy byli, mně po tom nic není; Bůh osoby člověka (doslovně: tváře člověka) nepřijímá, – neboť mně ti, kteří se zdají (být čímsi), nic nepřidali.“

Galatským 2,6

Viděli jsme, že falešní bratři se snažili přimět Galatská shromáždění k tomu, aby uvěřila, že Pavel není pravý apoštol, poněvadž nepřijal své zmocnění ani své učení od apoštolů v Jeruzalémě. Pavel nám ukázal, že jak svoji autoritu jako apoštola, tak i své učení přijal od Pána Ježíše Krista a nikoli od nějakého člověka. Tito falešní bratři si přáli udělat Petra, Jakuba a Jana hlavou církve; a všichni musejí svou autoritu přijmout od nich. Tito mužové byli apoštolé, viděli Pána a byli v Jeho společnosti zde na zemi; a lidé se na ně dívali jako na muže velmi velké důležitosti. Ale Pavel úplně zavrhl jejich autoritu. Pro Pavla byl Petr jen člověk. Pavel o sobě věděl, že on sám byl poslán ne lidmi, ale Bohem. Je divné, že dnes tak mnoho lidí vzhlíží k Petrovi jako k hlavě církve. Pavel odmítl něco takového činit. Církev mezi pohaný je ovocem Pavlovy práce a ne Petrovy. Petr, jak uvidíme, Pavlovo postavení plně uznával a podal jemu a Barnabášovi pravici na tovaryšství, aby oni šli k pohanům. A tak vidíme, že během této návštěvy v Jeruzalémě tam Pavel nepřijal žádné další zmocnění od apoštolů, ani od nich nepřijal žádné další zjevení o dobré zvěsti. Jeho vlastní slova jsou: „*Nic mi nepřídali.*“ Jestliže toto je ten pravý význam, potom nám chce říci, že apoštolé v Jeruzalémě žádným způsobem nechtěli přidávat učení zákona k Pavlově dobré zvěsti.

„Nýbrž naopak, když viděli, že mi byla svěřena dobrá zvěst neobřízky, stejně jako Petrovi (dobrá zvěst) obřízky, (neboť ten, který v Petrovi působil pro apoštolství obřízky, působil také i ve mně vůči národům). A poznavše milost mně danou, Jakub a Petr a Jan, kteří se zdají sloupové býti, podali mně a Barnabášovi pravic tovaryšství (společenství), abychom my (šli) k národům, ale oni k obřízce. Toliko abychom na chudé pamatovali, což jsem se i snažil horlivě činiti.“

Galatským 2,7-10

Ve verších, jež jsme právě citovali, nesmíme předpokládat, že „*dobrá zvěst neobřízky*“ je rozdílná od „*dobré zvěsti obřízky*“. Není rozdílné (jiné) dobré zvěsti. Je jenom **jedna** dobrá zvěst, ale je předkládaná různému lidu: jednak pohanům, jednak Židům. Musíme si také všimnout, že Pavel je postaven na roveň s Petrem. Jeden je apoštol pohanům, druhý je apoštolem Židům. Petr není ani o maličký stupínek staven výše než Pavel. Jsou stejní a není tu ani nejmenší známka Petrova přání nebo očekávání, aby byl považován za výše postaveného než Pavel; ani zde není zaznamenáno, že Jakub a Jan považovali Petra za něco víc než Pavla. A dále tu není žádná známka nějaké žárlivosti mezi těmito velkými Božími služebníky. Uznali, že Pavlovi

byla svěřena dobrá zvěst národům, a věděli dobře, že to byl Pán Ježíš Kristus, kdo mu tuto zvěst svěřil: rádi potom Pavlovi a Barnabášovi podávají pravici společenství. Nemyslete si, že toto je bezvýznamná věc. Žel, dnes jsou miliony mužů a žen z pohanů, jenž věří, že Petr je hlava církve. Ačkoliv Pán Petrovi velmi požehnal, je on apoštolem obřízky a jenom obřízky. Pavel je apoštol neobřízky, to jest pohanů. Pavel je jediný z apoštolů, který píše o církvi, těle Kristově. Pán mu to svěřil, stejně jako mu svěřil evangelium neobřízky.

Nemyslete si, že v církvi nastalo nějaké rozdělení proto, že Pavel měl jít k národům a ostatní apoštolé v Jeruzalémě k Židům. Pán žně může posílat Svě služebníky podle Svého přání na kteroukoliv část pole a Pán zvolil poslat Pavla na jednu část a Petra na druhou; ale šli v plném společenství jeden s druhým.

Vzpomenete si, že Pavel a Barnabáš už navštívili Jeruzalém s almužnami pro chudé židovské křesťany, které jim poslali křesťané z pohanů. Skutky 11,27-30; 12,25. Bratři v Jeruzalémě žádali, aby pohanští křesťané, ačkoli ne pod zákonem a ne poddaní obřízce, stále pamatovali na chudé. Tato péče o chudé byla velmi silným pojítkem mezi pohanskými věřícími a židovskými věřícími. Bylo tu mnohé, co je rozdělovalo, mnohé, co mezi nimi působilo žárlivost; ale milující péče o chudé svaté v Judstvu od jejich bohatších bratří z pohanů poutala tyto židovské a pohanské křesťany k sobě. A to právě toužil Pavel vidět, a tak dodává: „*Což jsem se i snažil horlivě činit.*“

Pavel v některých svých jiných epištolách mluví o téže věci. Všimli jsme si, že v 1. Korintským 16,1.2 říká Pavel korintskému shromáždění o instrukcích, které už dal shromážděním v Galacii: „*V každý první den týdne ať jeden každý z vás uloží u sebe, odkládaje podle toho, jak se komu daří, aby se nečinily sbírky potom, až přijdu.*“ První den týdne je den vzkříšení. Prvního dne týdne se učedníci v Troadě shromažďovali k lámání chleba (Sk. 20,7). A Duch Boží říká věřícím, aby prvního dne týdne odkládali stranou podle toho, jak jim Bůh dal prospěch. V Židům 13,16 je to nazváno „*obětí*“ a „*v takových obětech zvláštní svou libost má Bůh*“. Tato oběť je v předchozím verši spojena s „*obětí chvály*“ (Žid. 13,15); a obě tyto oběti, které smíme obětovat Pánu, jsou spojeny s Jeho obětováním se za nás (viz Židům 13,10-12). Z toho důvodu, když se scházíme prvního dne týdne k lámání chleba, na jedné straně jíme z jednoho chleba a pijeme z jednoho kalicha připomínající si oběť Pána, a na druhé straně Mu obětujeme oběť chvály, ovoce našich rtů,

vzdávající díky Jeho jménu (Žid. 13,15); a také Mu obětujeme obět dáním peněz podle toho, jak nám Bůh dal prospěch, – obět, jíž ukazujeme svoji vděčnost za vše, co On pro nás učinil, a jíž „*pamatujeme na chudé*“. V této oběti má Bůh Svou zvláštní libost.

Žel, že někteří zcela zapomínají na tu obdivuhodnou výsadu, kterou nám Bůh dal v této příležitosti, abychom ukázali svoji lásku a svoji vděčnost k Jeho jménu. Na toto dávání peněz myslí jenom jako na „sírku“ a zcela zapomínají, že Bůh se na to dívá jako na „obět“ a že je to obět, ve které má Bůh zvláštní zalíbení. Jsou někteří, kdo dávají ne podle toho, jak jim Bůh dal prospěch, ale tak málo, jak jen mohou, aby neztratili tvář. Musíme mít na paměti, že Bůh hledí k srdci a že Bůh neměří a nesoudí tak, jak my měříme. Vzpomeňte si na chudou vdovu, která uvrhla do pokladnice dva šarty, které, jak nám Pán říká, byly „*všecka živnost (živobyť) její*“ (Marek 12,44). V podobnosti o „*pokladu skrytém v poli*“ říká Pán, že muž, který jej našel, v radosti z něho odešel a „*prodal (vyměnil) všecko, co měl, a koupil to pole*“ (Mat. 13,44). Ale v dalším podobnosti o „*perle*“ jsou slova silnější. O té Pán říká: „*Který když našel jednu velmi drahou perlu, odšel, prodal (to slovo je rozdílné od výrazu v minulém podobnosti a znamená: *prodat do otroctví) všecko, což měl, a koupil ji.**“ (Mat. 13,45.46) O této vdově, která uvrhla dva šarty, užívá Pán přesně tatáž slova, jako užil o sobě hledajícím tu drahou perlu: „*Ona ze své chudoby, všecko, což měla, uvrhla, všecku živnost svou.*“ V Marku 10,21 užívá Pán k bohatému vladaři táž slova jako v prvním z těchto podobností: „*Cožkoli máš, prodej,*“ ale ten nebyl ochotný. Vzpomenete si, že v Božích očích ona dala více, než byly všechny dary bohatých lidí. Proč, myslíte, že nám Bible říká: „*vhodila dvě lepta*“ (kral.: *šarty*), což je quadrans (kral.: *čtvrtina peníze*)? Kdyby byla uvrhla jeden quadrans, byla by suma tatáž, avšak ona by neměla možnost podržet něco pro sebe; ale poněvadž quadrans byl rozdělen na dvě lepta, mohla si podržet jedno pro sebe a dát Bohu jedno: ale rozdělená obět ukázala její nerozdělené srdce. Mnoho křesťanů v Číně je chudých, ale málo jich je tak chudých jako tato vdova; a mají tutéž příležitost, jako měla ona, aby obětovali velké dary v Božích očích. Já často přemýšlím, zda příčinou, že tak mnozí z nás jsou chudí, není to, že tak často opomeneme uznat, jak „*Bůh nám dal prospěch*“ tím, že touto měrou dáme Jemu v první den týdne.

Naši čtenáři by učinili dobře, kdyby si sami přečetli také celou 2. Korintským 9: „*Co se týče služby svatým.*“ A bylo by dobře pro nás všechny, abychom nechali 6. a 7. verš vejít hluboko do svých srdcí: „*Ale toto pravím: Kdo*

skoupě rozsívá, skoupě i žítí bude; a kdož rozsívá ochotně, ochotně i žítí bude. Jeden každý jak uložil v srdci, ne s neochotnou myslí aneb z mušení. Neboť ochotného (radostného) dárce miluje Bůh.“ A všimněte si, že o rozsívání a sklizení máme mnoho v 6. kapitole naší epištoly.

Poslední návštěva v Jeruzalémě, kterou Pavel vykonal, (pokud víme), byla, aby vzal více almužen pro tamější chudé. Vzít (přinést) tyto almužny stálo Pavla svobodu. „*Nyní pak beru se do Jeruzaléma, službu čině svatým. Nebo za dobré se vidělo Macedonským a Achaiským, aby sbírku nějakou učinili na chudé svaté, kteří jsou v Jeruzalémě. Tak sobě to oblíbili a také dlužníci jsou jim to. Neboť jestliže pohané byli učiněni účastníky jejich duchovních věcí, je také jejich povinností sloužiti jim věcmi tělesnými. Když to tedy vykonám a zapečetím jim to ovoce, odejdu přes vás do Španělska.“* (Řím. 15,25-28) Ale k radosti z toho, že je nositelem darů od pohanských shromáždění, je zde přimísena známka smutku, neboť ve verších 30 a 31 dodává: „*Prosím vás, bratří, pro našeho Pána Ježíše Krista, abyste spolu se mnou zapasili v modlitbách k Bohu za mne, abych byl zachráněn od nevěřících v Judstvu a aby moje služba konaná Jeruzalému byla příjemná svatým.“* Zdá se, že Pavel zcela dobře znal moc, kterou tito židovští učitelé stále v Jeruzalémě měli; a mohlo se stát, že tento dar lásky pohanských shromáždění bude Jeruzalémským shromážděním odmítnut. V Jeruzalémě bylo dobyto vítězství za svobodu pohanů od obřizky a od zákona; ale ústa falešných učitelů nebyla zacpána a oni pilně konají své zlé dílo od oněch dnů až do dneška. Boží církev nebyla rozdělena, ale nebezpečí rozdělení působené těmito zlými lidmi stále existovalo.

Epištola Židům, psaná pravděpodobně krátce před tím, než Jeruzalém byl úplně zničen římským vojskem, je horlivým voláním k židovským křesťanům, aby se odvrátili od forem a ceremonií, které měli tolik rádi, a které byly jen stínem k tělu, jež je Kristus. Duch Svätý v této epištole mocně prokazuje, jak mnohem „*lepší*“ je skutečnost – podstata, než stíny, na nichž tak silně lpěli (Židům 8,5 a 10,1). Slovo „*lepší*“ nalézáme v Epištole Židům 13x, když Duch srovnává pravdy křesťanství se stíny židovství.

Kapitola 11

PETROVA NÁVŠTĚVA V ANTIOCHII

Jsou Židé pod zákonem?

Galatským 2,11–17

„Ale když přišel Kéfas do Antiochie, postavil jsem se tváří v tvář proti němu, protože byl usvědčen ze zlého. Nebo prvé než přišli někteří od Jakuba, jídal s pohany; ale když přišli, vzdaloval se a odděloval, boje se těch z obřízky. A spolu s ním činili pokrytecky i ostatní Židé, tak že i Barnabáš uveden byl v to jejich pokrytectví. Ale když jsem viděl, že nekrácejí přímě podle pravdy dobré zvěsti, řekl jsem Kéfasovi přede všemi: Jestliže ty, jsa Žid, jak (to, že) nutíš národy (pohany), aby byli jako Židé? My, rodem Židé, a ne hříšníci z pohanů, věduce, že člověk není ospravedlněn ze skutků zákona, ale jenom skrze víru Ježíše Krista, my také jsme uvěřili v Krista Ježíše, abychom byli ospravedlněni z víry Kristovy a ne ze skutků zákona, protože ze skutků zákona nebude ospravedlněné žádné tělo. Jestliže pak, hledajíce ospravedlnění býti v Kristu, my také sami shledáni jsme hříšníci, je potom Kristus služebník hříchu? To buď daleko! (nebo: Naprosto ne!, Necht' se nestane!)“

Galatským 2,11-17

V minulé kapitole jsme viděli, že ačkoliv někteří Židé z Jeruzaléma přišli k pohanům do Antiochie a snažili se je přimět k tomu, aby jednali jako Židé, aby byli obřezáni a dodržovali zákon, přece shromáždění v Jeruzalémě odmítlo schválit toto jednání a rozhodlo, že pohané nemají být staveni pod zákon. Nyní se před nás staví otázka: „Mají být pod zákonem drženi Židé, kteří se stali křesťany?“ Petr přišel z Jeruzaléma dolů do Antiochie. Předpokládáme, že to bylo brzy po velké konferenci v Jeruzalémě, o níž jsme mluvili. V Antiochii Petr shledal, že židovští křesťané, kteří tam žili, jedí s pohanskými křesťany. Podle zákona bylo mnoho druhů potravy, kterou Židé nesměli jíst (viz 3. M. 11). Vzpomenete si na Skutky 10, že Pán seslal Petrovi vidění velkého prostěradla sestupujícího z nebe, ve kterém byly všechny druhy čtvernohých zvířat země a divokých zvířat (všechna, která zákon Židům zakazoval jíst); a přišel hlas z nebe řkoucí: „Vstaň, Petře, bij a jez.“ Petr odpověděl: „Nikoli, Pane, neboť jsem nikdy nejedl nic obecného aneb nečistého.“ Hlas z nebe mu řekl: „Co Bůh očistil, neměj ty toho za nečisté.“ Pán

poslal to vidění třikrát a skrze ně vyučil Petra nejen tomu, že pohané nejsou v Jeho očích nečistí, ale že Bůh změnil starý židovský zákon, který zakazoval jíst některá jídla. Židé žili v tomto zákonu dále a odmítali jíst s pohany, aby snad náhodou přitom nesnědli nějaký zakázaný pokrm. Nedávno ke mně přišel na čaj jeden můj přítel, který je Žid. Seděl u stolu a rozprávěl, ale odmítal cokoli jíst, ba ani nechtěl vypít šálek čaje. Toto byl způsob Židů ze dnů Petrových a Pavlových. Ale ve Skutcích 11,3 vidíme, že Petr poslechl Pána a jedl s pohany.

Když Petr přišel do Antiochie, shledal, že Židé volně jedí s pohany, a věděl, že toto je vlastní Boží příkaz, a připojil se k nim. Po nějaké době přišli někteří od Jakuba z Jeruzaléma.

Petr věděl velmi dobře, že podle pravdy dobré zvěsti Bůh sám zbořil tu starou „*hradbu dělící na různu*“ (Ef. 2,14) a že tento starý židovský zákon byl v Kristu odstraněn. Bůh sám to Petrovi zjevil. Petr znal svobodu, která je v Kristu Ježíši a věděl, že tato svoboda je od Boha.

„Té noci, kdy Pán byl zrazen,
než kohout dvakrát zazpíval,
třikrát Jej Petr zapřel...
K přísaze, kletbám strach ho hnal.

Neměl bych, Pane, sebe se ptát,
zda bych já věrnější nebyl snad?
Zda bych snad větší odvalu než Petr měl,
do vězení a na smrt statečněji šel?

Můj Pane, já vím, že jsem slabý,
svou sílu od Tebe si vyprosím,
sic jako ti ze staré doby
v své slabosti Tě zneuctím.“

(z čínského)

V Petrově životě jsou pro nás slavnostně vážné lekce. Je nanejvýš nepravděpodobné, že ty nebo já bychom byli nějak lepší. Díky Bohu, že v takovýchto dobách nejvyšší nouze Bůh našel muže, jenž by stál v mezeře. Za starých dnů Bůh řekl, že by zničil Izraele, „*kdyby se byl Mojžíš, vyvolený Jeho, nepostavil v té mezeře před něho a neodvrátil prchlivosti Jeho, aby nehubil*“ (Žalm 106,23). V Ezechieli 22,30 čteme: „*Hledal jsem člověka mezi nimi, který by udělal hradbu, a postavil se v mezeře před tváří mou za tuto zemi,*

abych ji nezkazil, ale nenalezl jsem žádného.“ Jak hrozně smutné! Pán hledá člověka, který by Mu byl věrný, jednoho člověka, aby stál v mezeře jako Mojžíš, nebo Pavel, ale nenalezl ho. Snad takto vypadá naše doba, když vidíme nepřítelů přicházejícího jako povodeň (Iz. 59,19). A ačkoli snad nemáme víru a statečnost, abychom následovali těchto vznešených služebníků staré doby, můžeme alespoň *„být zarmouceni kvůli mezeře“* (Amos 6,6 – přel.), kterou dnes všude kolem sebe vidíme. V Ezechieli 9,4 vidíme, že Pán dává Svě obzvláštní znamení na ty, kdo vzdychají a naříkají nad všemi ohavnostmi, které se dějí.

Jistě můžeme my pohané dnes děkovat Bohu, že v oněch dnech našel jednoho muže, aby stál v této mezeře. Petr padl a dokonce i Barnabáš, který stál tak statečně s Pavlem v Jeruzalémě, se ze strachu odvrátil; a Pavel je ponechán, aby bojoval bitvu osamocen. Připomíná nám to Sammu z 2. Samuelovy 23,11.12. Všechen Izraelský lid se bál a utekl, když přišli Filistinští, ale Samma stál na kusu pole plného čočovice a bránil je úplně sám, bez pomoci: *„I učinil Hospodin vysvobození veliké.“* Stejně tomu bylo v oněch dnech v Antiochii. Zdálo se, že buď pohané budou jako Židé, anebo že musí v církvi nastat hrozné rozdělení s pohanskou církví na jedné a židovskou církví na druhé straně. Zdálo se, jako kdyby falešní učitelé triumfovali.

Nemyslete si, je-li nějaký člověk vůdcem a je ctěn a vysoce vážen, že musí mít pravdu; a že pro nás je správné, abychom ho následovali, aniž bychom pro sebe zkoumali jeho stezku. Všichni v Antiochii, Židé i pohané, museli vědět, že Petr udělal chybu. Buď neměl nikdy jít s pohany, anebo s nimi měl jít nadále i poté, co přišli lidé od Jakuba. Petr veřejně zhřešil a strhl za sebou do tohoto hříchu ostatní. Pavel proto pokáral Petra veřejně, přede všemi.

Všimněte si předně, že na konferenci v Jeruzalémě je zjevné, že Pavel a Petr jsou na stejné úrovni. Falešní učitelé, kteří přišli do Galacie, říkali, že Pavel měl přijmout svoji autoritu apoštola a své učení od Petra: ale nyní je ukázáno, že Petr není větší než on.

V Jeruzalémě bylo rozhodnuto, že pohanští věřící nemají být staveni pod židovský zákon. Nyní v Antiochii byla svědomí křesťanů vnučena otázka: Mají židovští věřící být stále drženi pod židovským zákonem?

Nyní, v přítomnosti všech, Pavel kárá Petra: *„Jestliže ty, jsa Žid, žiješ jako národy (pohané) a ne jako Židé, jak to, že nutíš národy, aby byli jako Židé?“* Petrovo vlastní svědomí mu říkalo, že toto vše je pravda. A Pavel pokračuje:

„My, rodem Židé, a ne hříšníci z pohanů, vědouce, že člověk není ospravedlněn ze skutků zákona, ale jenom skrze víru Ježíše Krista.“ „Hříšníci z pohanů“ byl způsob, jakým se Židé dívali na pohany. Židé věřili, že jsou lepší než pohané, a Pavel, mluvě k Petrovi, užívá tohoto starého výrazu, jenž prokazoval přirozenou pýchu srdce, které se vzpírá uznat, že *„není rozdíl“*. Petr věděl, že toto je pravda. Věděl dobře, že ať se jednalo o otázku hříchu před Bohem, anebo o spasení bez skutků jen skrze milost, že tu *„nebylo rozdíl“*. Jeho vlastní Písmo, Žalm 14, mu toto vše říkalo. Tam ve své hebrejské Bibli četl: *„Všichni se odvrátili.“* (*„Všichni zesmrádli“* – viz Žalm 14,3 dle poznámky.) A viz též Římanům 3,22.23. Ale když se stavěl stranou, jako to právě činil, tu jednal podle téhož starého principu, že Židé jsou lepší než pohané a pro spasení mohou důvěřovat svým vlastním skutkům.

Pavel pokračuje: *Víš, že člověk není ospravedlněn ze skutků zákona“*. Proč se potom, Petře, snažíš sám stavět pod zákon? Neřekl jsi v Jeruzalémě, že to je jho, které jsme ani my, ani naši otcové nemohli nést? Víš..., že člověk je ospravedlněn pouze skrze víru Ježíše Krista. Víš, že není žádný jiný způsob. Proč se potom snažíš přidat skutky zákona?

Pavel neupřesňuje, zda řekl Petrovi vše, co napsal na konci této kapitoly; ale je docela možné, že to učinil. Pokračuje a poukazuje Petrovi na to, jak on i Pavel byli ospravedlněni. Jestliže některý člověk měl příčinu být ospravedlněn skutky zákona, pak ji určitě měl Pavel. Sám nám to říká: *„Zdá-li se komu, že by mohl doufat v těle, já více.“* (Fil. 3,4; čti též následující verše.) Ale Pavel připomíná Petrovi, že *„my také jsme uvěřili v Krista Ježíše, abychom byli ospravedlněni z víry Kristovy a ne ze skutků zákona“*. Petr a Pavel neměli žádnou naději být ospravedlněni skrze skutky. Oni také *„se odvrátili“*. Není rozdíl. Ať je to Pavel nebo Petr, Žid nebo pohan, ať je to Galatán nebo Číňan, není rozdíl: všichni jsme zhřešili; a jedinou nadějí pro nás je Kristus Ježíš a jediné víra v Něho. Proč potom, Petře, přidáváš své vlastní skutky? Proč se odděluješ od druhých, jako kdybys byl lepší? Nevzpomínáš si, že tvůj Starý zákon v Žalmu 143,2 říká: *„Žádný živý člověk nebude ospravedlněn“* (ze skutků zákona)? Toto jsou mocné argumenty, o nichž každý věděl, že jsou pravda: vskutku jsou to velké důkazy a velké téma této epištoly.

Pavel pokračuje: Jestliže pak, hledající ospravedlnění být v Kristu, my také shledání jsme hříšníky, je potom Kristus služebník, podporovatel hří-

chu? Jestliže jsi ty, Petře, dělal dobře, když ses stranil pohanů a tím způsobem ses stavěl pod zákon, pak je zcela zřejmé, že jsi neměl pravdu, když jsi jedl s pohany.

A Pavel pokračuje dále:

„Nebo jestliže to, co jsem zbořil, zase stavím, činím se přestupníkem.“

Galatským 2,18

Petr sám první otevřel dveře dobré zvěsti pohanům. Petr sám jako první s nimi jedl. Petr sám bránil toto jednání, *„když se naň domlouvali ti, kteří byli z obřizky“* (Sk. 11,2). Petr sám započal stavění. Nyní Petr mění celý svůj běh. Bořil ceremonie židovského zákona. Bořil hradbu dělící na různě. Nyní tuto hradbu staví a boří svobodu Kristovu. A tak jestliže má pravdu nyní, jasně prokazuje každému, že předtím pravdu neměl; činí sebe samého přestupníkem.

Pavel pokračuje (nevíme, zda stále mluví k Petrovi, ale předpokládáme to):

„Nebo já jsem skrze zákon zemřel zákonu, abych žil Bohu. S Kristem jsem byl ukřižován: ale žiji, už ne já, ale žije ve mně Kristus; co ale nyní žiji v těle, žiji skrze víru, (víru) Syna Božího, který mne zamiloval a dal sebe samého za mne.“

Galatským 2,19.20

Vše, co zákon může hříšníkovi udělat, je, že ho zabije: a *„všichni zhřešili a nedosahují slávy Boží“* (Řím. 3,23). Petr byl hříšník, a když se stavěl pod zákon, všechno, co ten mu mohl udělat, bylo, že ho zabil. Pavel jasně říká: *„Skrze zákon zemřel jsem zákonu.“* Zákon zabil Pavla, a nyní už nad ním nemá moc.

Nedávno byl jeden člověk popraven za vraždu. Nedlouho po té bylo dokázáno, že tento muž byl vinen ještě jinými vraždami; ale zákon už neměl moc mu cokoliv říci nebo učinit. Zákon ho už za jeho hřích zabil. A nyní skrze zákon je zákonu mrtev. A zákon nemá moc se ho dotknout.

Toto je postavení každého z nás. Zákon už každého z nás odsoudil k smrti a *„s Kristem jsem byl ukřižován“*. Rozsudek smrti nejen přešel přes každého z nás – *„celý svět... vinen Bohu“* (viz. Řím. 3,19) – ale v Kristu byl vykonán. On, Ten bezhříšný, byl ukřižován a *„já jsem byl ukřižován s Kristem“*. A tak zákon je úplně bezmocný, aby se mne mohl dotknout. Už mi nemá nadále

co říci. Zabil mne, a to je vše, co může učinit. Nyní jsem zemřel, „*abych žil Bohu*“. Všimni si opět (stejně jako v kap. 2,4), že zde nestojí: „*abych mohl žít Bohu*“, (s pochybností), ale „*abych žil Bohu*“. Zákon zabil Pavla a on přece žije. Kristus vzal celý trest na sebe: a tak Pavlova smrt byla smrtí „*toho starého člověka*“, Saule farizea, a to byl velmi velký zisk. Zákon ho zabil, ale Kristus zemřel místo něho: nyní, když Pavel je mrtev, zákon už nemůže působit – má vládu nad člověkem jenom po dobu jeho života (Řím. 7,1). My všichni jsme spojeni s Kristem v Jeho smrti a v Jeho vzkříšení; a tak se stal naším životem: „*S Kristem jsem byl ukřižován: ale žiji, už ne já, ale žije ve mně Kristus.*“ A tak jsem mrtev jak tělu, tak i zákonu. Není pro mne už žádné odsouzení od doby, kdy je Kristus vzal (Řím. 8,1). On vzal všechny mé hříchy a nesl je na kříži a Svou smrtí je odstranil. Jsem volný nejen od viny mých hříchů, ale i od moci hříchu v těle (viz Římanům 8,1-3). Pro věřícího je „*starý člověk*“ ukřižován s Kristem (viz Řím. 6,6 a Gal. 5,24), aby tělo hříchu mohlo být zrušeno, čili postaveno mimo činnost.

Předpokládejte, že ze špíny a bláta vezmete prase, a jak to říká Petr (2. Petra 2,22), umyjete je. Dáte mu kolem krku pěknou mašli a přivedete je do nejlepšího pokoje ve vašem domě. Dáte mu seznam pravidel říkajících, co musí a co nesmí činit, aby se udrželo čisté. Nyní předpokládejme, že to prase uvidí za vaším plotem louži s blátem a špínou. Co učiní? Vzpomene si na pravidla, která jste mu dal, a řekne: Ne, nesmím vlézt do toho bláta? – Nikoliv, „*umytá svine*“ se vrátí ke svému převalování v blátě. Prase není poddané těmto pravidlům a ani nemůže být (srv. s Řím. 8,7).

Vidíte, že je to beznadějná věc předělávat to prase; a tak uděláte to jediné, co můžete: Zabijete je. Teď už prase nemá žádnou touhu válet se v blátě. Pak vezmete živého beránka, čistého a čistotného, bez poskvrny a vady (srovnej 1. Petra 1,19), a dáte tohoto živého beránka do toho mrtvého prasete, takže prase má nyní beránka za svůj život. Nyní si prase oškliví špínu a bláto. Ostatní prasata myslí, že je to divné, že to prase s nimi neběhá, aby se těšilo z bláta a špíny (srovnej s 1. Petra 4,4), špatně o něm mluví. Říkají: „*Toto není pravé prase; nemá přirozenost prasete.*“ Mluví pravdu, neboť toto prase má novou přirozenost. Beránek bez poskvrny je jeho životem; je mu rozkoší být čisté a vzdaluje se špíny jakéhokoliv druhu; neboť to je přirozenost toho beránka.

Může se stát, že toto prase spadne do bláta, ale nemůže být nikdy šťastné, dokud není z té špíny venku a opět očištěno. Prase s životem beránka uvnitř nechodí v nečistotě: naopak ji nenávidí (viz 1. Jana 3,9).

To je slabý obrázek toho, co Kristus učinil pro nás. On, ten čistý Boží Beránek, je naším životem. Stejně jako nežije to prase, ale beránek žije v něm, tak „já žiji, avšak ne já, ale Kristus žije ve mně“.

Kristus nás vykoupil a my nyní nejsme postaveni zpět pod zákon, kterému jsme zemřeli. Naše spasení teď závisí jedině na Kristu, a tak o něm není žádná nejistota. Tělo stále není poddáno Božímu zákonu, ani vskutku nemůže být (v 5. kapitole uvidíme zápas, který je stále mezi ním a Duchem Božím, přebývajícím v nás); ale nyní věřící vírou má sebe za mrtvého, ukřižovaného s Kristem; a vzkříšený Kristus se nyní stal naším životem. Kristus žije v nás a my se tak můžeme sami pokládat za mrtvé hříchu (Řím. 6,10,11) a živé Bohu v Ježíši Kristu našem Pánu. A tak život, který nyní žiji v těle, žiji skrze víru, víru Syna Božího, který mne zamiloval a dal sebe samého za mne.

„Víra Syna Božího“: – to znamená víru, kterou mám v Syna Božího. Stejně jako když řeknu, že mám ve svém srdci Boží lásku, tak to může znamenat Boží lásku ke mně nebo moji lásku k Bohu. Síla tohoto nového života musí přicházet z mé víry v Krista.

Výraz „víra Syna Božího“ některým působil potíže. Říkají, že to musí znamenat víru působenou Synem Božím. Tak tomu není. Tento výraz je v řečtině druhým pádem a může to být genitiv buď podmětný, nebo předmětný. To znamená, že slovo v druhém pádě může být buď podmětem, nebo předmětem významového slovesa daného předchozím jménem. Vezměme na příklad výraz „láska Boží“. Může to být podmět a znamenat: „Bůh mne miluje“; to je láska Boží ke mně, jako třeba v Římanům 8,39. Nic „nás nemůže odloučit od lásky Boží“; nebo to může být předmět a znamenat moji lásku k Bohu, jako v 1. Jana 5,3: „*Toto jest láska Boží, abychom přikázání Jeho ostříhali.*“ V této pasáži v Galatským je výraz určitě předmětem: moje víra v Syna Božího mi dává sílu nového života.

„Nedávám tu milost Boží stranou (kral.: Nepohrdám tou milostí), neboť jestliže jest ze zákona spravedlnost, tedy Kristus zemřel pro nic (kral.: nadarmo).“

Galatským 2,21

Petr svým jednáním dal Boží milost stranou. Zdálo se to být malou věcí, jenom odmítnout jíst pokrmy s věřícími z pohanů; neboť zde není žádná zmínka, že by odmítali s nimi jíst večeři Páně. Ale odvrácení se od pravdy tímto způsobem přivedlo Petra do klamu a přetvářky: a tím učinil Krista služebníkem hříchu. Dal stranou Boží milost a nechával Krista zemřít pro nic. Galatská shromáždění také odložila Boží milost a místo ní zvolila zákon. Oni také nechali Krista zemřít pro nic.

Ti mužové a ženy, kteří se dnes snaží přidat zákon nebo cokoli jiného ke Kristově smrti, činí tytéž zlé věci. Také dávají stranou Boží milost a činí (nechávací) zemřít Krista pro nic. Snad se zdá být malou věcí, když se řekne: „Věřím v Krista a snažím se dodržovat zákon.“ „Věřím v Krista a dělám to nejlepší, co mohu.“ „Věřím v Krista a snažím se žít podle ‚zlatého pravidla‘.“ Všechny tyto výroky, které tak často slycháme, se ve skutečnosti snaží přidat něco ke Kristu a Jeho dílu na kříži; a ty, kdo je vyslovují, staví do téhož postavení, jako falešné učitele, Petra a Galatská shromáždění.

„Ten pohled Petra hřející,
ta tvář, již Petr zřel,
srdce s Marií lkající
jedině odvrátí od model.

Odvrátí, získá a zcela naplní,
až pohár přetéká okrajem.
Jaké bych měl mít s modlami spolčení,
Když mám teď společnost s Ježíšem?“

Kapitola 12

DUCH SVATÝ

Ze zákona nebo z milosti?

Galatským 3,1–6

Naznačili jsme, že Epištola Galatským může být rozdělena do tří částí, každá část po dvou kapitolách. A tak jsme se nyní dostali ke druhé části knihy. Předmětem první části byla krátká historie některých událostí v Pavlově životě, které ukázaly, že jeho apoštolství a jeho učení nepřišly od lidí, ale od Boha. Řekli jsme, že druhá část (kapitoly 3 a 4) nám podává **učení** spojené s předmětem této epištoly. Ale naši čtenáři vidí, že poslední verše 2. kapitoly nám už podaly některá velmi důležitá naučení. Poučili jsme se, že jsme zemřeli zákonu. Všimněte si, že to neznamená, že zákon je mrtev, ale že my jsme mrtvi jemu. Jsme ukřižováni s Kristem; ale žijeme, vzkříšeni s Ním. Nyní máme nový život: Kristus žije ve mně; a tento nový život žijeme vírou Syna Božího, který mne zamiloval a dal sebe samého za mne. Toto jsou velmi důležitá naučení a nalézáme je ve 2. kapitole. Vskutku, nikdo nemůže říci, kde předmět historie končí a kde začíná předmět učení. Ačkoliv kniha jasně tyto tři předměty má, přece jsou navzájem úzce propojeny tak jako **jeden** dopis, který nemůžeme rozdělit na různé části.

Dovolte, abych opět připomenul svým čtenářům, že když Pavel psal tento dopis, nebyly tu ani kapitoly, ani verše. Kapitola 3 se četla hned jako pokračování kapitoly 2. Právě jsme se naučili, že „*Kristus žije ve mně*“. Nyní se máme naučit jiné velice požehnané pravdě. Duch Boží také žije ve mně. Přečtěme si tyto verše společně:

„Ó, nemoudří Galatští, kdo vás zmámil, kterýmž před (vašima vlastnima) očima byl zpodoben Ježíš Kristus – přibitý na kříž. Toto bych jen rád chtěl zvěděti od vás: Přijali jste Ducha na základě skutků zákona, či na základě poselství (mluvícího) o víře? Jste tak nemoudří? Začavše Duchem, činíte se nyní dokonalými skrze tělo? Trpěli jste tak mnohé věci nadarmo? Jestliže vskutku (jsou) opravdu nadarmo? Ten tedy, který vás hojně opatřuje Duchem a činí divy mezi vámi, (je to) na základě skutků zákona nebo poselství (mluvícího) o víře? Jako Abraham uvěřil Bohu a počteno jemu to za spravedlnost.“

Galatským 3,1-6

Apoštol právě napsal slova: „Syn Boží zamiloval mne a dal sebe samého za mne.“ Toto bylo téma, střed, základ Pavlova poselství: „Kristus zemřel za naše hříchy.“ (1. Kor. 15,3) Vzpomenete si, že když šel do Korintu, umínil si sám u sebe nic jiného neznat, kromě „Ježíše Krista, a to toho ukřižovaného“ (1. Kor. 2,2). Pavel tento příběh vypravoval Galatským, až ti Ho jakoby svými vlastníma očima viděli přibitého na kříži. Veřejně před ně představil „Ježíše Krista ukřižovaného“.

Syn Boží mne zamiloval a vydal sebe samého za mne. Bůh tak miloval svět, že dal Svého jednorozeného Syna. Byla to milost, nevýslovná milost, ale Galatští křesťané odvrátili svůj zrak od ukřižovaného Krista a vyhlíželi spravedlnost od zákona. Jestliže toto je pravda, pak „Kristus zemřel pro nic“! Tato myšlenka vyvolává v Pavlovi rozhořčený výkřik: „Ó, nemoudří (pošetilí) Galatští! Kdo vás zmámil? Kdo vás očaroval? Kdo vás uhranul?“ Jak dobře my v Číně rozumíme této otázce! Jak se zde matky bojí, aby někdo neuhranul některé z jejich dětí! Jak mnozí se zde bojí čarodějnictví! Tak tomu bylo v Galacii. Galatští také všichni věděli o těchto věcech pohanství; a Pavel si používá to, čemu tak dobře rozuměli, aby jim ukázal, že to je zlé ďáblové dílo a ne Boží dílo, když odvracejí své oči pryč od Krista k zákonu. Tito falešní učitelé nebyli o nic lepší, než oni pohanští hadači kolem nich, provozující čarodějnictví, a očarovali Galatské.

Tento rozhořčený výkřik spolu spojuje 2. a 3. kapitolu. Nesmíte si myslet, že zde bylo nějaké rozdělení. Slova „ó, nemoudří Galatští“, sahají zpět k posledním veršům 2. kapitoly a dopředu k prvním veršům kapitoly třetí.

„Toto bych jen rád chtěl zvědět od vás.“ Je to, jakoby Pavel říkal: Tento jeden důkaz, který vám nyní předložím, je dost, aby prokázal, že nemáte pravdu. Tímto důkazem je přítomnost Ducha Božího. Je to vpravdě mocný důkaz. Ale žel, dnes křesťané věří tak málo v přítomnost Ducha Svatého, že ztrácejí mnoho z její síly. Pavel pokračuje: „Přijali jste Ducha na základě skutků zákona, či na základě zvěsti (mluvící) o víře?“ Galatští věděli dobře, že přijali Ducha Božího. Znali tu mocnou změnu, kterou způsobil v každém z nich. Bylo toto na základě zákona? Když přijali Ducha Božího, nikdy neslyšeli nic o nutnosti zachovávat zákon; a tak to určitě nebylo skrze zákon. Tato otázka vskutku měla Galatským zodpovědět všechno.

Snad bychom měli na chvíli odbočit, abychom důkladněji uvážili, co Písmo ohledně Ducha Svatého učí. Mnozí praví křesťané dnes si nejsou jisti, zda mají, či nemají Ducha Svatého. Mnozí se modlí, aby jim byl dán. Toto je

test podle Písma: Jestliže člověk usvědčený z hříchu a věřící v Pána Ježíše jako svého jediného Spasitele, jenž dokonal dílo spásy, může skutečně říci: „*Abba, Otče,*“ pak takový má Ducha Svatého. „*Nepřijali jste zajisté ducha služby k bázní*“ (což dává zákon), „*ale přijali jste Ducha synovství* (adopce), *v němž voláme Abba, Otče.*“ (Řím. 8,15) A opět: „*A že jste synové, poslal Bůh Ducha Syna svého v srdce vaše, volajícího: Abba, Otče.*“ (Gal. 4,6) Ten, kdo čte svou Bibli a věří jí, ví, že toto je pravda. Ale ti, kdo toto nevědí ze své Bible, velmi často vlastní vědomí svého vztahu k Bohu; On **je** jejich Otec a oni **jsou** Jeho dítky. A v přítomnosti Boží, na modlitbě, Ho oslovují: „*Otče!*“ Taková osoba je snad velmi nevědomá a musí se mnohému učit. Snad se musí také mnohému „odnaučit“ z falešného učení, které přijala od lidí. Ale jestliže skutečně může říci: „*Otče!*“, pak je to jistě Duch Svatý sám, kdo ji tomu vyučil. Toto není pouze „obrácení“. Hříšník jako hříšník nemůže dostat Ducha, ale jakmile někdo skutečně věří v Krista a Jeho drahá krev očistí jeho hříchy, potom Duch Svatý přijde a přebývá v něm.

Vidíme ten rozdíl v případě marnotratného syna. Přišel sám k sobě; uvědomil si, že zhřešil a že je na pokraji zahynutí. Vstal a vydal se na cestu zpět ke svému otci. Jednal správně. Byl skutečně obrácen, ale dosud neměl na sobě nejlepší roucho, ani prsten, ani obuv. Dosud se nesetkal se svým otcem. Znal dobře bohatství a štědrost domu svého otce, ale nevěděl, zda tam smí vejít. Nevěděl, zda ho jeho otec přijme. Neměl pocit, že je synem. Zamýšlel říci: „*Učiň mne jako jednoho z nájemníků svých*“, neboť věděl, že není hoden být nazýván synem. Neměl pocit o tom, že je synem, ačkoliv jím ve skutečnosti byl. Neodvážil se říci: „*Abba, Otče!*“ Kolik skutečně obrácených mužů a žen je v tomto stavu. Nejsou zapečetěni Duchem (Ef. 1,13). Snad neumíme vysvětlit, **jak** voláme „*Abba, Otče!*“, nebo **proč** víme, že máme tuto výsadu. Snad neznáme nic z učení o Duchu Svatém; (něco z Písma musíme vědět, abychom toto znali); ale jestliže skutečně můžeme zvolat: „*Otče!*“, pak musíme mít Ducha Svatého přebývajícího v nás. Je mnoho takových, kteří byšle zle vyučováni, se bojí říci, že jsou Božími dětmi. Ale když jsou sami na modlitbě v Boží přítomnosti, řeknou: „*Otče!*“; a toto pozhnané jméno vysloví z hloubi svých srdcí. To je dílo Ducha přebývajícího v nich. „*Kde jest Duch Páně, tam je svoboda.*“ (2. Kor. 3,17) Je tam svoboda nejen v Boží přítomnosti, ale je tam svoboda také od zákona a od moci hříchu.

Podívejme se nyní na okamžik na dílo Ducha Svatého pro nás. Předně je to Duch Svatý, kdo nás přesvědčuje, nebo usvědčuje, z hříchu (Jan 16,8.9).

– Není duchem služby, ale adopce (Řím. 8,15). Víme, že jsme Boží děti, a jestliže děti, tedy dědicové, dědicové Boží a spoludědicové Kristovi (Řím. 8,17). Jestliže jsme dědicové, pak máme dědictví; ale být v takovém vztahu k Bohu a ke Kristu je daleko více než mít dědictví, které je jenom výsledkem tohoto vztahu. A toto vše víme skrze Ducha.

Ale je zde více. Láska Boží je rozlita v našich srdcích skrze Ducha Svatého, který nám je dán (Řím. 5,5). Jak je to vzácné. Přebýváme v lásce, Boží lásce; neboť Bůh je láska (1. Jana 4,16), a skrze Ducha On přebývá v nás. Důkazem této lásky je, že Bůh dal Svého jednorozeného Syna a Syn dal sebe za nás. Ale z této lásky se můžeme těšit jedině skrze Ducha Svatého. Skrze Jeho přítomnost je ta láska „rozlita v našich srdcích“.

Apoštol Jan říká: „Boha žádný nikdy nespátřil. Jestliže milujeme jeden druhého, Bůh v nás přebývá a láska jeho je v nás dokonaná. Po tomto poznáváme, že v něm přebýváme a on v nás, že z Ducha svého dal nám.“ (1. Jana 4,12.13) Potom, aby ukázal, že toto nepochybně náleží všem křesťanům, říká: „Kdokoli vyzná, že Ježíš je Syn Boží, Bůh zůstává v něm a on v Bohu.“ (1. Jana 4,15)

Pro toho, kdo nechodí s Bohem, je obtížné věřit, že my můžeme přebývat v Bohu a Bůh v nás. Ale Slovo jasně říká: „Jestliže někdo nemá Ducha Kristova, ten není Jeho.“ (Řím. 8,9) Přebývá v nás a ten, kdo kráčí v obecenství s Bohem, se z toho těší a raduje se s pokorou a vděčností. Boží přítomnost nás nikdy nečiní pyšnými. On je pro nás příliš velikým, abychom my před Ním něco byli. Ne tehdy, když Pavel byl ve třetím nebi, byl v nebezpečí, že se pozvedne nad míru, ale když opět přišel dolů na zem (viz 2. Kor. 12).

Duch Boží nám také dává vědět, že jsme v Kristu, a Kristus v nás (Jan 14,20). Není už žádného odsouzení těm, kteří jsou v Kristu Ježíši (Řím. 8,1); (všimni si, že druhá polovina tohoto verše není v originálním textu Písma). Nejen že jsou naše hříchy odpuštěny a my jsme před Bohem ospravedlněni: ale jsme přijati (vítáni) Bohu v našem Pánu Ježíši Kristu, který je milovaný, „přijati (nebo: vzati v přízeň, v oblibu), v tom milovaném“ (Ef. 1,6). Zde vidíme dokonalé přijetí věřícího a také jeho zodpovědnost. Před Bohem jsem dokonale přijat v Kristu. Ale jestliže jsem v Kristu, je Kristus ve mně jako život a moc, a já jsem odpovědný za to, abych zjevoval tento život před světem.

Skrze Ducha tedy víme, že jsme v Kristu a Kristus v nás. Jak obdivuhodná je to skutečnost, že Duch Boží v nás přebývá! Toto je výsledek Kristova do-

konalého vykoupení. Ale jaká je to též odpovědnost pro křesťana! Bůh nepřebýval s Adamem v zahradě Eden, ani když byl nevinný před tím, než zhřešil. Bůh nepřebýval s Abrahamem, ačkoliv Ho navštívil a Abraham byl nazván „přítelem Božím“ (Iz. 41,8; Jak. 2,23). Ale jakmile byl Izrael vykoupen krví beránka, i když to byl jen symbol pravého vykoupení, tehdy Bůh přišel, aby přebýval uprostřed Svého lidu a usadil se mezi cherubíny ve stánku, ve svatyni svatých. Nyní, když je dokonáno skutečné vykoupení, On přichází, aby přebýval ve věřících jednotlivě a ve Svém lidu, shromážděném skrze Ducha Svatého. Jeho přítomnost v nás je více než obrácení. Osoby umyté v Ježíšově krvi se stávají místem Božího přebývání. Jsou takto zapečetěny pro slávu skrze dar Ducha Svatého.

Ale možná že Galatští odpovědí: Nemluvíte upřímně. Nerozumíte nám. My důvěřujeme jenom Kristovu dílu, abychom byli spaseni a před Bohem ospravedlněni. Ale když jsme spaseni, když jsme ospravedlněni, potom musíme mít zákon, aby nás udržoval v takovém praktickém stavu, jak máme být. Zákon nám pomůže udržet se svatými. Na takovouto námitku odpovídá apoštol zvoláním: „*Jste tak pošetili? Začavše Duchem, činíte se nyní dokonalými skrze tělo?*“ Dnes jsou mnozí, kteří chtějí uznat, že musí „začít Duchem“. Jenom Duch Boží nám může dát víru v Krista. A tak jenom skrze Ducha můžeme být ospravedlněni. Ale když jsou spaseni, mnoho si jich přeje učinit ze zákona „pravidlo pro život“. „*Jste tak nemoudří?*“, ptá se Duch Svatý. Domníváte se, že Bůh vás chce spasit, očistit a ospravedlnit, a potom vás nechat, abyste se „učinili sami dokonalými“ pomocí starého těla, které jest nepřátelství vůči Bohu (viz. Řím. 8,5-9)? (Výraz: „*činíte se nyní dokonalými*“ je přeložen tímto způsobem, poněvadž řecké slovo „dokonáváte“ je ve středním slovesném rodu, který znamená „dělat něco pro sebe samého“.) Myslíte si, že zákon vás může posvětit, že vás učiní svatými? V Janu 17,17 se Pán modlí: „*Posvět' je v pravdě své. Slovo tvé pravda jest.*“ V Efezským 5,26, kde je mluveno o Boží církvi, čteme: „*Aby ji posvětil a očistil obmytím vodou skrze slovo.*“ V 1. Tesalonickým 5,23 to je Bůh, kdo nás posvěcuje. V Židům 13,13 čteme: „*Proto i Ježíš, aby posvětil lidu svou vlastní krví, vně za branou trpěl.*“ Mohli bychom pokračovat dalšími místy Písma, ale nikde nenajdeme, že zákon posvěcuje. Ach, draží čtenáři, jsou někteří z **vás** tak nemoudří?

V posledním verši 2. kapitoly čteme: „*Jestliže jest spravedlnost ze zákona, tedy Kristus zemřel pro nic.*“ Nyní se apoštol obrací k utrpením, jimiž Galatští křesťané prošli, když prvně vyznali Krista. Mysleli si tehdy, že to stojí

za to, aby pro Krista trpěli. Ale jestliže byli ospravedlněni ze zákona, byl to vše hrozný omyl. Kristus zemřel nadarmo a jejich vlastní utrpení byla bez důvodu, vše nadarmo. Pavel dodává: „*Jestliže vskutku (jsou) nadarmo.*“ Je to jakoby říkal: Ale ačkoliv toto říkám, ve skutečnosti nemohu věřit, že tomu tak je. Nemohu si pomoci, ale myslím, že tato utrpení určitě znamenala, že jste skutečně důvěřovali Kristu.

Musíme srovnat tuto utrpení s Gal. 6,12. Tam nalézáme pravé tajemství pohnutek těch, kdo kázali obřízku. Činili to, „*jen aby netrpěli protivenství pro kříž Kristův*“. Je to kříž, který přináší utrpení. Nepřítel nenávidí kříž. Je ochoten mít zákon, ale ne kříž. Vynechte kříž a můžete se vyhnout utrpení pro Krista.

Všimněte si různých výrazů, které apoštol používá: v kapitole 2,2 mluvil o běžení „*k žádnému účelu*“; v 2,21 Kristus „*zemřel pro nic*“. Zde, v kapitole 3,4 oni sami trpěli „*bez důvodu*“, a v 4,11 apoštol říká, že se bojí, aby na nich nepracoval „*bez důvodu*“. Toto jsou v řečtině tři různé výrazy, jak je ukázáno v překladu, ačkoliv v naší Bibli jsou všechny přeloženy „*nadarmo*“.

Ale Pavel pokračuje v předmětu Ducha Svatého. „*Ten tedy, který vás hojně opatřuje Duchem a činí mocné věci ve vás (nebo: mezi vámi), je to na základě skutků zákona nebo na základě zvěsti (mluvící) o víře?*“ Jan 3,34 říká: „*Bůh ne v míru dává (neodměňuje) Ducha.*“ (Slovo „*jemu*“ v kralickém překladu v původním textu není – p. p.). Je to Bůh, kdo dává Ducha, a dává Ho (opatřuje) hojně. (Tento výraz v řečtině původně znamenal toho, kdo zásoboval „*chorus*“ – skupinu zpěváků – vším, co potřebovali. Zámožný člověk to chtěl činit štedře a hojně; a slovo tak nabylo významu „*opatřit hojně*“.) Vzpomenete si, že v Janu 7,38 náš Pán řekl: „*Kdo věří ve mne, jako řeklo Písmo, řeky z břicha jeho poplynou vody živé.*“ Vysvětlení čteme v dalším verši: „*Ale to řekl o Duchu, kteréhož měli přijmouti věřící v něho: nebo ještě nebyl dán Duch Svatý; protože ještě Ježíš nebyl oslaven.*“ „*Řeky vody živé*“ mluví o hojně zásobě. Galatští věřící okusili tuto hojnou zásobu Ducha Svatého; a nyní se apoštol ptá: Bylo to skrze zákon nebo skrze zvěst (mluvící) o víře? Nebo snad bychom to měli přeložit jako: „*skrze slyšení o víře*“. Slyšeli zvěst a věřili jí.

Zdá se, jako by se v těchto verších před nás stavěly tři velké fáze díla Ducha Svatého. Předně: „*Přijali jste Ducha Svatého skrze skutky zákona?*“ To mluví o osvědčující moci Ducha, o způsobu, jakým vedl duši k víře v Krista, a potom jak přišel a přebývá v novém věřícím. Za druhé: Duch dokonává

dílo, které začal. On první začal dílo v duši a On toto dílo dokonává tím, že činí věřícího vždy více podobným Kristu (Řím. 8,29; 12,2; Fil. 3,10). 2. Korintským 3,18: „*My všichni odkrytou tváří slávu Páně jako v zrcadle spatřujeme, v též obraz proměnění býváme od slávy v slávu, jako od Ducha Pána.*“ A nyní za třetí zde máme Ducha hojně dávaného věřícím a činícího mocné věci v nich, nebo mezi nimi, což nám říká nejen o mocné změně, která nastala při jejich obrácení, ale mluví také o skutcích moci, jako jsou zázraky; a má to pravděpodobně znamenat dary Ducha, jak je vidíme v 1. Korintským 12,4-31. „*Nebo někomu je dáno skrze Ducha slovo moudrosti, jinému pak slovo umění podle téhož Ducha. Jinému pak víra v témž Duchu, jinému dary uzdravování v jednostejném Duchu. Někomu pak divů činění, jinému pak prorocství, jinému pak rozeznání duchů, jinému pak rozličnost jazyků, jinému pak vykládání jazyka. Ale to vše působí jeden a též Duch, rozděluje jednomu každému obzvláště, jak ráčí.*“ (1. Korintským 12,8-11) Tyto věci viděly Galatské sbory mezi sebou. Galatští viděli, že všechny byly pravé. A věděli dobře, že toto vše k nim přišlo před tím, než jim bylo vůbec řečeno jedno slovo o skutcích zákona. Slyšeli poselství, zvěst (Iz. 53,1), a uvěřili jí; a potom přijali všechna tato požehnání Ducha Božího.

To vede apoštola k jeho dalšímu velkému předmětu. Stejně jako Galatští slyšeli poselství a uvěřili mu, byli ospravedlněni vírou a přijali Ducha skrze víru, tak Abraham slyšel poselství od Boha. Uvěřil mu a Bůh to Abrahamovi počítal za spravedlnost. Vzpomenete si na příběh – jeden z nejkrásnějších v Bibli, který objasňuje, jakým způsobem je hříšník ospravedlněn. Byla jasná, hvězdnatá noc. Pán vyvedl Abrahama ven z jeho stanu a řekl mu: „*Vzhlédni nyní k nebi a sečti hvězdy, budeš-li je moci sčítati;*“ a řekl mu: „*Tak bude símě tvé.*“ Abraham uvěřil slovu Páně, ačkoliv sám byl tehdy starý muž a jeho manželka stará žena. V očích člověka bylo toto zaslíbení nemožné; ale Abraham uvěřil Bohu a Bůh mu tuto víru počítal, nebo uznal, za spravedlnost. Takový je záznam v 1. Mojžíšově 15,5 a 6. Nic nemohlo být jasnější a jedno-dušší. Bylo to skrze prostou víru v prostý výrok. Abraham se nedíval na nemožnost zaslíbení, ale díval se na všemohoucnost Toho, který je učinil. A řekl: „*Ano, Pane, věřím Ti.*“ A Bůh řekl: „*Abrahame, mám tě za spravedlivého člověka.*“ Stejně tak má Bůh za spravedlivého člověka mne, i když jsem od přirozenosti ubohý hříšník. Bůh říká: „*Kristus zemřel za bezbožného.*“ Já řeknu: „*To jsem já. Věřím tomu, děkuji Ti.*“ A Bůh řekne: „*Mám tě za spravedlivého člověka.*“ Čtenáři, považuje Bůh tebe za spravedlivého? Čeká, aby tak mohl učinit: Čeká, až ty skrze prostou víru v Jeho Slovo budeš důvěřovat

jedině smrti Krista za své hříchy. Potom On řekne: Počítám tě, uznávám, že jsi spravedlivý. Pamatuj, že se toto stalo 430 let před tím, než byl dán zákon. Abraham nikdy neslyšel o zákonu, když ho Bůh uznal za spravedlivého. Vše to byla milost. Vše to bylo skrze víru.

„Jsou ospravedlňováni zadarmo jeho milostí.“

Řím. 3,24

„Který vstal z mrtvých pro ospravedlnění naše.“

Řím. 4,25

„Ospravedlnění z víry.“

Řím. 5,1

„Ospravedlnění krví Jeho.“

Řím. 5,9

Kapitola 13

SÍMĚ ABRAHAMOVO

Galatským 3,6–14

„Jako Abraham uvěřil Bohu a bylo mu to počteno za spravedlnost.“

„Vězte tedy, že kteří jsou z víry, ti jsou synové Abrahamovi. Ale Písmo, předvídajíc, že Bůh z víry ospravedlní národy, předem oznámilo Abrahamovi dobrou zvěst, že v tobě požehnány budou všechny národy. A tak ti, kteří jsou z víry, jsou požehnáni s věřícím Abrahamem (nebo: s víru majícím Abrahamem). Neboť kteřížkoli ze skutků zákona jsou, jsou pod zlořečením; neboť psáno jest: Zlořečený (je) každý, kdo nezůstává ve všem, co je psáno v knize zákona, aby to činil. Ale že ze zákona nebývá žádný ospravedlněn před Bohem, zřejmé (jest), neboť spravedlivý z víry živ bude; ale zákon není z víry, nýbrž: Ten, kdo tyto věci vykonal, bude živ skrze ně. Kristus nás vykoupil ze zlořečenství zákona, stav se pro nás zlořečenstvím, nebo psáno jest: Zlořečený (je) každý, kdo visí na dřevě! – aby požehnání Abrahamovo mohlo v Kristu Ježíši přijít k národům, abychom my mohli přijmout zaslíbení Ducha skrze víru.“

Galatským 3,6-14

Prvním veršem 3. kapitoly začal nový odstavec, ale my jsme viděli, že první slova kapitoly sahají zpět do kapitoly 2, stejně jako sahají dopředu k prvním veršům kapitoly 3. Pavlovo srdce je tak plné, že se zdá, jako by se nemohl zastavit a rozdělit svůj předmět do odstavců nebo témat. A tak tento odstavec, který bychom chtěli nyní uvažovat, začíná ve verši 7: „Vězte tedy, že kteří jsou z víry, **ti** jsou synové Abrahamovi.“ Ale předmět o Abrahamovi ve verši 6 uzavíral minulý odstavec. A tak si musíme být vědomi, že obsah dalšího plyne přímo z tohoto verše. Ačkoliv jsme rozdělili naši knihu na kapitoly, Pavlův dopis byl rozdělen velmi málo. Jeden předmět přechází přirozeně do druhého. A tak musíme jít zpět k šestému verši, který jsme citovali výše na začátku tohoto odstavce. „Jako Abraham uvěřil Bohu, a bylo mu to počteno za spravedlnost.“ Pavel cituje tento verš z řeckého překladu (1. M. 5,6). Nalézáme jej také v Římanům 4,3. Měli bychom si povšimnout, že v tomto verši v 1. Mojžíšově jsou v Bibli po prvé užitá slova „věřit“ či „mít víru“, „uznat (počíst)“, a „spravedlnost“. V tomto odstavci, včetně verše právě citovaného, máme šest citací ze Starého zákona. Židovští učitelé trvali

na obřizce a zákonu, poněvadž byli učeni ve Starém zákoně. Pavel odpovídá: Uvidíme, co ohledně zákona učí Starý zákon. Jak byl Abraham uznán spravedlivým? Skrze zákon? Určitě ne! Starý zákon je jasný: „Abraham uvěřil, měl víru v Boha.“ Takto byl Abraham uznán za spravedlivého.

Židovští učitelé říkali: Musíte být jako Židé. Musíte žít jako Židé; zachovávat židovský zákon, židovské svátky, musíte přijmout obřizku, která je obzvláštním znamením, jež rozlišuje Židy; potom se stanete proselyty a můžete být uznáni za Židy. „*Vězte tedy* (nebo: „*Budiž vám známo*“),“ říká Pavel, „*že kteří jsou z víry, ti jsou synové Abrahamovi.*“ Ne vnější označení činí člověka synem Abrahamovým; dokonce ani přirozený rod ne: ale ti, kdo jdou v Abrahamových šlépějích a mají víru v Boha, ti (v Božích očích) jsou pravými Abrahamovými syny. Jak dokonale odpovídá Pavel na každou námitku těchto falešných učitelů.

Ale Galatští křesťané byli pohané; náleželi k „národům“, a jaké právo měl Pavel říkat, že oni mohou být považováni za „syny Abrahamovy“? Pavel jde opět zpátky do Starého zákona a ukazuje, že Bůh zaslíbil Abrahamovi, že v něm budou požehnány všechny národy. Tento verš je také citován z řeckého Starého zákona – 1. M. 12,3. Opět je citován ve Skutcích 3,25. A tak podle Starého zákona, který byl svěřen Židům, měli Galatští právo očekávat požehnání od Abrahama. Jak mělo toto požehnání přijít? Zajisté stejným způsobem, jakým Abraham sám přijal požehnání. Vírou, vše z víry a jenom z víry. „*A tak ti, kteří jsou z víry, jsou požehnáni s věřícím Abrahamem.*“ Kdybychom mohli říci: „*A tak ti, kteří jsou z víry, jsou požehnáni s víru majícím Abrahamem,*“ bylo by to řečtině bližší. Byla to víra, co vyznačovalo Abrahama. Byla to víra, která Abrahamovi přinesla požehnání. A tak ti, kteří jsou z víry, jsou označeni jako mající Abrahamovu podobnost, a těm je požehnáno tak, jako bylo Abrahamovi, – tomu, který byl známý svojí vírou. Starý zákon to činí dokonale jasným. O předmětu zákona není v této části Bible nikdy zmínka. Abraham neslyšel o zákonu. Jsou tací, kdo se snaží dokázat, že deset přikázání bylo dáno Adamovi v zahradě Eden. Bible nic takového neučí. Naopak jasně říká, že zákon přišel až po čtyři sta třiceti letech po Abrahamovi (Gal. 3,17). Víra přináší požehnání, zákon přináší zlořečenství.

Nyní se Pavel obrací k druhé věci. Jak je to se zákonem a Starým zákonem? Opět se obrací pro svědectví ke Starému zákonu samotnému. „*Kteřížkoli ze skutků zákona jsou, pod zlořečením jsou; nebo psáno jest: Zlořečený je každý, kdo nezůstává ve všem, co je psáno v knize zákona, aby to činil.*“

Vše, co zákon může člověku udělat, je, že ho prokleje. Zákon naznačoval, že přinese lidem požehnání, ale shledal to nemožným, neboť jestliže se jen o kousíček odchýlí od jeho přikázání, zlořečí jim. Je velmi pozoruhodné, že v 5. M. 27 nařizuje Bůh Izraeli, aby stál na dvou horách; šest pokolení na hoře Garizim aby dobrořečili, a šest pokolení na hoře Hébal, aby zlořečili. V této kapitole nacházíme mnoho zlořečení. Ve verši 12 čteme o šesti pokoleních k dobrořečení. Ale nenacházíme žádné požehnání (dobrořečení), neboť zákon nemůže žehnat; a ačkoliv v další kapitole (5. M. 28) je zmínka o požehnáních, vše závisí na: „*Jestliže opravdově poslušen budeš hlasu Hospodina, Boha svého...*“ Všimni si také, že Starý zákon, který nám dává zákon, končí **prokletím**, ale Nový zákon končí těmito slovy: „*Milost Pána našeho Ježíše Krista se všechněmi vámi. Amen.*“

Musíme si vzpomenout, že Jakub říká: „*Nebo kdo by koli celého zákona ostříhal a přestoupil by jediné (přikázání), vinen jest všemi.*“ (Jak. 2,10) Který člověk miluje Pána Boha svého z celého srdce svého a ze vsí duše své a ze vsí síly své (5. M. 6,5)? A kdo miluje bližního svého jako sebe samého? A jestliže vidíme dům v plamenech, kdo doufá, že to je jeho dům a ne dům sousedův? Kdo nikdy nežádal něco, co není jeho? Každý čestný člověk ví, že nikdy ani neostříhal, ani nebude moci tato přikázání ostříhat. Ale zákon je jako mocný řetěz. Jestliže zlomíte jeden článek, je zlomen celý řetěz. Ale: „*Zlořečený, kdo nezůstává ve všem, co je psáno v knize zákona, aby to činil.*“ (5. M. 27,26) Každý muž, žena i dítě, kteří kdy žili (kromě našeho Pána), se musí dostat pod toto zlořečení, jestliže se staví pod zákon. Pamatujte, že zákon nejenom nemůže žehnat, ale nemůže ani odpouštět. Vše, co zákon člověku může udělat, je, že mu zlořečí a odsoudí ho. Zákon řekl: „*To čiň a živ budeš.*“ (Luk. 10,28; viz také 3. M. 18,5) Ale dosud žádný člověk, kromě našeho Pána Ježíše Krista, si nemohl činit nárok na život touto metodou; a tak ve Starém zákoně čteme: „*Spravedlivý z víry živ bude.*“ (Abakuk 2,4) Proč toto Starý zákon říká? Poněvadž „*je zřejmé, že ze zákona nebývá žádný ospravedlněn před Bohem*“. **Musí** být jiný způsob, jak ospravedlnit člověka; **musí** být jiný způsob, jak člověku přinést život, neboť jinak každá živá duše musí zahynout. A tak Bůh říká: „*Spravedlivý z víry živ bude.*“ Díky Bohu za tato slova! Tato slova byla mocným mečem, jehož si Bůh užil, aby osvobodil Martina Luthera z otroctví zákona a lidských pravidel. Možná že ten příběh znáte. Luther odešel do Říma, aby se snažil dosáhnout spasení skrze skutky. Těžce o to usiloval v Německu, ale bez úspěchu. Ale spasení skrze skutky není dostupnější v Římě více než v Německu nebo v Číně. Luther lezl velký

počet schodů po kolenou, aby nahromadil zásluhy, jež by mu daly spravedlnost. Byl asi na poloviční cestě, když se mu zdálo, jakoby mu do ucha volal nějaký mocný hlas z nebe: „*Spravedlivý z víry živ bude.*“ Martin Luther vyskočil na nohy a běžel po schodech dolů, věda zcela dobře, že skutky by ho nikdy, nikdy neospravedlnily, ale jedině víra.

Toto jsou vzácná slova. Pavel je cituje z Abakuka 2,4 (z řeckého Starého zákona). Pavel, či spíše bychom měli říci Duch Svatý, je cituje opět v Římanům 1,17; a Duch Svatý je cituje po třetí v Židům 10,38. „*Provázek trojnásobní nesnadně se přetrhne.*“ Ano, milý čtenáři, moje i tvoje jediná naděje na život spočívá v těchto slovech. Ty ani já nemůžeme **nikdy** obdržet život skrze zákon. „*Spravedlivý z víry živ bude.*“ Nemysli si, že to znamená, že jedině spravedliví lidé si mohou přivlastnit tento verš. Vzpomeň si, že Abraham se stal spravedlivým člověkem, poněvadž uvěřil Bohu. A tak kterýkoliv ubohý hříšník může být též uznán za spravedlivého člověka jednoduše tím, že má víru v Boha. A „*spravedlivý z víry živ bude.*“ Slova našeho Pána Ježíše tento verš potvrzují: „*Amen, amen, pravím vám: Kdo věří ve mne, má život věčný.*“ (Jan 6,47) A opět: „*Amen, amen pravím vám: Že kdož slovo mé slyší a věří tomu, který mne poslal, má život věčný a na soud nepřijde, ale přešel jest ze smrti do života.*“ (Jan 5,24) Čtenáři, máš tento věčný život? **Víš**, že nepřijdeš nikdy na soud? Opustí své vlastní skutky; odvrát se od zákona a jeho zlořečení; důvěřuj jedině Pánu Ježíši, a ihned máš největší ze všech požehnání. Máš toto: „*Amen, amen*“ Pána Ježíše samého, jež tě ujistí, že to je pravda. Může zákon nabídnout něco takového? Ne, nikdy! Zákon může jedině zlořečit. Zákon není z víry: **ale** (to nejdůležitější „ale“, které může řecký Nový zákon použít), „*ten, kdo je vykonal* (či: **tyto věci vykonal**), *bude živ skrze ně.*“ A nikdo nikdy „*tyto věci*“ nevykonal, kromě našeho Pána, a zákon zlořečí všem, kdo se pod něj dostanou.

Ale požehnané, třikrát požehnané poselství! „*Kristus nás vykoupil ze zlořečenství zákona.*“ Tato slova mají význam vykoupit z prokletí, stejně jako za starých časů člověk mohl vykoupit otroka z trhu otroků. Slovo je užito obzvláště ve spojení s vykoupením otroků z otroctví a dáním jim svobody. Tak nás Kristus vykoupil z prokletí zákona a dal nám svobodu. Jakou cenu zaplatil! V kapitole 1,4 čteme, že On „*vydal sebe samého za naše hříchy*“, a v 2,20, že „*zamiloval mne a dal sebe samého za mne.*“ To byla cena, kterou zaplatil, aby nás vykoupil – totiž „*On sám.*“ Mohl dát více? „*Pro nás se stal chudým*“ (viz. 2. Kor. 8,9); ale následující je dokonce více než to: „*Vykoupil nás ze zlořečenství zákona, stav se pro nás zlořečenstvím.*“ Mysli, čtenáři, na

to, co to znamená: Ten svatý, čistý Boží Syn se stal **zlořečenstvím pro nás!** Věčnost bude příliš krátká k tomu, aby bylo možno plně porozumět všemu, co toto znamená.

Pro „vykoupit“ jsou v Novém zákoně užitá tři řecká slova. První ve skutečnosti znamená: „kupuji“, nebo „kupuji na trhu otroků“. Byli jsme otroky hříchu. Náš Pán Ježíš nás koupil Svou vlastní krví. A tak nyní jsme otroky Pána Ježíše Krista, byvše Jím koupeni: *„Nejste sami svoji, koupeni jste za mzdu.“* (1. Kor. 6,19.20)

Druhé slovo je to, jež jsme právě viděli v Gal. 3,13: „Vykupuji otroka z trhu otroků.“ Kupuji ho, abych mu dal svobodu. Pán Ježíš nás nejen koupil, abychom byli Jeho otroky, ale On nás vykoupil z trhu otroků, aby nám dal svobodu, abychom nikdy nebyli otroky někoho jiného: abychom už nikdy nebyli dáni do prodeje na žádném trhu otroků. Jsme Jeho otroky nyní a pro vždy.

Třetí slovo je od podstatného jména, které znamená cenu výkupného za otroky (viz 1. Petra 1,18; Titovi 2,14). A tak význam je „propustit otroka po obdržení výkupného“. My, kdo jsme věřící v Pána Ježíše, jsme byli osvobozeni z dřívějšího otroctví hříchu, abychom byli svobodnými lidmi Páně.

Neměli jsme naději, abychom se vykoupili sami. Přivedli jsme na sebe zlořečení, ale neměli jsme možnost z něho uniknout. Tehdy *„nás Kristus vykoupil z tohoto zlořečenství, byv učiněn zlořečenstvím pro nás, nebo psáno jest: zlořečený (je) každý, kdo visí na dřevě“* (5. M. 21,23). Slovo užité pro „dřevo“ bývá někdy překládáno jako „šibenice“. Kristus za nás visel na šibenici. To Jej podle zákona učinilo zlořečeným. Zákon si proti Němu nemohl nic nárokovat. Zákon Mu nemohl zlořečit. On zákon nikdy neporušil. On ustavičně zůstával ve všech věcech v něm napsaných. Ale ze Své vlastní dobrovolné vůle šel za nás na šibenici; ze Své vlastní dobrovolné vůle se On stal zlořečením, aby vykoupil tebe i mne ze zlořečení, jež na nás spočívalo.

Snad se to zdá být jakýmsi rozporem, když říkáme, že jsme otroky Ježíše Krista, a přece nás On vykoupil z trhu otroků, aby nás učinil svobodnými lidmi. Je jedna stará pověst o trhu otroků na Jihu Spojených států amerických před mnoha lety. Jeden Angličan kráčel podél tržiště otroků a všiml si, že se tam právě koná trh otroků. Šel tam, aby se podíval, protože v Anglii otroky neměli a on nikdy nic takového neviděl. Když se tak díval, byl přiveden na prodej jeden mladý muž. Byl mladý a silný a měl ušlechtilou hlavu a tvář. Nabídka za něho šla vysoko, a když se na to ten Angličan díval, bylo

jeho srdce pohnuto velkým soucitem k tomuto muži. Nakonec on sám začal přihazovat a cena šla výše a výše, ale Angličan se rozhodl, že otroka koupí. Nakonec byla jeho nabídka nejvyšší a otrok mu byl předán.

Otrok k němu přišel s pouty na rukou a na nohou a se zuřivým pohledem ve tváři. Proklel Angličana ze vší své síly. Řekl: „Nazýváte se Angličanem. Říkáte, že nevěříte v otroctví, a přece mne kupujete. Buďte proklet!“ Angličan neřekl ani slovo, až se muž, když mu došel dech, zastavil.

Potom Angličan pokročil kupředu, odemkl pouta na jeho rukou a nohou, zahodil je pryč a řekl: „Koupil jsem tě, abych ti dal svobodu. Jsi svobodný člověk!“ Otrok klesl k jeho nohám a se slzami volal: „Jsem vaším otrokem navždy!“ Stal se věrným otrokem tohoto Angličana, ale byl také svobodným mužem.

Ve verši 10 čteme, že jsme „*pod zlořečenstvím*“. Potom ve verši 13 čteme: „*Stav se zlořečenstvím pro nás.*“ Doslovně je to „přes“ nebo „nad“ nás. Byl učiněn zlořečenstvím „přes nás“, a na konci v témže verši nás vykoupil Kristus z pod zlořečenství. Mysli si, že zlořečenství je velký meč visící na niti nad mojí hlavou. V každém okamžiku může spadnout a zničit mne. Kristus přišel nade mne, mezi mne a meč. Meč padl na Něho; On přijal ránu, která by mne musela smést dolů do pekla; vyvedl nás z pod zlořečenství. Tato předložka přeložená jako „pro (nás)“, či „přes“ nebo „nad“ je ve skutečnosti předložkou **náhrady**, která byla užita už ve verších 1,4 a 2,20, aby ukázala, že Pán Ježíš Kristus je náš Náhradník.

Je pravda, že zákon byl dán Izraeli, a tak se tyto verše zvláštním způsobem vztahují k Židům; a k těm, kteří se jako Galatští stavěli do postavení Židů, pod zákon. Ale v širším smyslu se to týká každého z nás, neboť v Řím. 2,14.15 čteme: „*Neboť když pohané, kteří nemají zákon, činí z přirození věci obsažené v zákoně, ti (tedy), nemajíce zákona, jsou zákonem sami sobě: kteří ukazují dílo zákona napsané ve svých srdcích, a jejich svědomí spolu-svědčí.*“ A opět v Římanům 3,19: „*aby všeliká ústa zacpána byla, a aby vinen byl všechen svět Bohu.*“ Každý člověk se z přirozenosti kvůli spasení obrací k zákonu a dobrým skutkům. A tak si každý z nás můžeme činit nárok na to vykoupení (bez skutků) z pod zlořečenství.

Když jsou vykoupeni z pod kletby, může Abrahamovo požehnání skrze Krista nyní volně plynout ke všem národům.

My si na ně smíme činit nárok jako část těchto národů, označených už v dávné době v Božím zaslíbení Abrahamovi v 1. Mojžíšově 12,3.

Kapitola 14

ABRAHAM A SMLOUVA

Galatským 3,15–20

„Bratři, po lidsku pravím; (použiji příkladu z lidského života), ani smlouvu člověka, která je potvrzená, žádný neruší, ani (k ní) co přidává. Ale zaslíbení byla dána (řečena) Abrahamovi a semeni jeho. Neříká: A semenům jeho, jako o mnohých, ale jako o jednom: A semeni tvému, jenž jest Kristus. Ale říkám toto. Smlouvu, prvé od Boha stvrzenou, zákon, který přišel po čtyři sta a třiceti letech, nečiní neplatnou, tak aby zrušil zaslíbení. Neboť jestliže dědictví je ze zákona, už není ze zaslíbení. Ale Bůh (je) dal Abrahamovi volně z milosti skrze zaslíbení. Proč potom zákon? Byl přidán kvůli přestoupením, až by přišlo símě, jemuž bylo zaslíbení učiněno, a byl nařízen skrze anděly v ruce prostředníka. Ale prostředník není pro jednoho, ale Bůh jest jeden.“

Galatským 3,15-20

„Bratři!“ V tomto slově je něco velice něžného. Přichází přímo z Pavlova srdce a od tohoto verše je v této epištole nalezneme často. Myslím, že je Pavel užívá osmkrát, kromě užití v 1,11, a stále znovu říká: *„Bratři, bratři, bratři!“* Jako by je chtěl přivolat zpět z cesty, na kterou zabloudili. Kapitola 6 začíná a končí tímto slovem *„bratři“*, a poslední slovo v epištole (kromě *„Amen“*), je *„bratři“*. Je dojmavé vidět přisnost a lásku takto spojené.

Pavel nyní užívá obecný příklad z denního života, aby ilustroval to, čemu chtěl Galatské naučit. Jestliže je mezi dvěma osobami učiněna smlouva a každá z nich na ni dá svou pečeť, takže je plně schválená a dokončená – nebo jak my právníckými výrazy říkáme: parafována, opatřena pečetí a registrována – potom nikdo nemá právo ji měnit. Nikdo z ní nemůže odstranit některé ustanovení nebo nějaká nová ustanovení přidat. Smlouva je uzavřena a schválena a nemůže být měněna. To je běžný zvyk denního života, kterému my všichni dobře rozumíme a souhlasíme s ním.

Nyní Bůh učinil smlouvu s Abrahamem. Bůh dal Abrahamovi mnohá vzácná zaslíbení. Některá z těchto zaslíbení byla dána jemu samotnému (jako v 1. M. 12,1-3, když Abraham opustil svoji rodnou zem v poslušnosti k Božímu příkazu); některá zaslíbení byla dána Abrahamovým potomkům, jeho „semeni“ ve významu velkého množství potomků, které mu Bůh zaslíbil

dát. Jestliže se obrátíme k 22. kapitole 1. Mojžíšovy, uvidíme, že v poslušnosti vůči Božímu slovu Abraham obětoval svého jednorozeného syna Izáka jako zápalnou oběť. Vzpomenete si, že zrovna když Abraham zvedal nůž, aby zabil svého syna, Bůh na něho zavolal a dal berana, aby zemřel místo Izáka, takže Abraham symbolicky přijal Izáka zpět z mrtvých ve vzkříšení. To je v Bibli jeden z nejkrásnějších obrazů Boha dávajícího **Svého** jednorozeného Syna.

Když Abraham tímto způsobem prokázal svoji dokonalou víru v Boha, Bůh mu řekl: „*Skrze sebe samého přísáhl jsem... poněvadž jsi učinil tu věc a neodepřel jsi syna svého, jediného svého; že požehnáním požehnám tobě a rozmnožím símě tvé jako hvězdy nebeské a jako písek, který jest na břehu mořském; a símě tvé vládnouti bude bránou nepřátel svých; a v semeni tvém požehnány budou všechny národy země, protože jsi uposlechl hlasu mého.*“ Všimněte si, že toto je zaslíbení – smlouva – mezi Bohem a Abrahamem. Všimněte si, že je to, jak Pavel říká, „volně z milosti“. Není to spojeno s žádnou podmínkou, skrze kterou by Abraham mohl ztratit požehnání, která mu Bůh zaslíbil. V té smlouvě nebylo žádné „JESTLIŽE“, jež by vzbuzovalo pochybnost. Byla jistá. Byla schválena a byla „podepsána, opatřena pečetí a registrována“ Pánem Bohem Všemohoucím, a stvrzena Boží přísahou. Všimněte si též, že následovala ihned na základě smrti a vzkříšení (v symbolu Abrahamova jediného syna, kterého miloval (viz 1. M. 22,2).

Všimněte si prosím také, že v této smlouvě byly dvě části. První část mluvila o Abrahamově semeni, které bude jako hvězdy nebeské a jako písek na mořském břehu. Druhá mluví o jednom „*semeni*“: – „*V semeni tvém požehnány budou všechny národy země.*“ První část smlouvy končila slovy: „*Símě tvé* (toto velké množství potomků), *vládnouti bude bránou nepřátel tvých.*“ To mluví o Židech. Druhá část smlouvy se týká pohanů, neboť jasně říká: „*V semeni tvém požehnány budou všechny národy země.*“ Národy, jak víte, jsou pohané.

Jestliže máme rozumět veršům, které jsme právě četli v Galatským 3,15-20, je pro nás nadmíru důležité, abychom těmto věcem jasně rozuměli. Ze začátku se zdá být divné, že by Pavel měl užít zaslíbení dané v 1. M. 22 jako základu ke svému důkazu pro ukázání důležitosti jednoho semene. Ale jestliže vidíme rozdíl mezi zaslíbením, které se vztahuje k Židům, a zaslíbením, které se vztahuje k pohanům, pak je vše jasné. Všimněme si dobře, že když Bůh dává zaslíbení **ne** o vládnutí branou nepřátel, ale o přinesení požehnání

všem národům, že potom mluví jen o **jednom** semeni. Není zde činěna žádná zmínka o množství jako hvězd a písku. A na tomto rozdílu Pavel zakládá svůj důkaz. Všimněte si též, že požehnání pro Židy i pro pohany, vše je založeno na smrti a vzkříšení Božího jednorozeného Syna.

Vraťme se opět k veršům, které jsme právě četli v Epištole Galatským. Pavel nejprve poukazuje na to, že ani od pozemské smlouvy, když byla plně schválena, nemůže být nic odňato, ani k ní nic přidáno. Bůh nám jasně podal obsah smlouvy – volné, bezpodmínečné smlouvy. Pavel potom poukazuje na to, že zaslíbení pohanům bylo učiněno jednomu semeni, „*jenž jest Kristus*“. O čtyři sta třicet let později přišel zákon. Podle zákona nemůže být nic ubráno ani nic přidáno ke smlouvě dané před čtyřmi sty a třiceti lety. A tak zákon je bezmocný, aby rušil smlouvu, kterou Bůh dal Abrahamovi; a pohané, „*všechny národy země*“, si mohou podle této smlouvy činit nároky. Bůh jistě požehná Izraeli a Židé budou jistě vyvýšeni, jakož i obráceni, takže uvěří v Pána Ježíše a přijmou Jej jako svého Mesiáše. Budou hlavou národů a nikoli ocasem (viz 5. M. 28,13). Ale zatím, v době dobré zvěsti, Bůh přináší požehnání všem národům země skrze to jedno Símě, jenž jest Kristus. Možná, že Abraham si myslel, že to jedno Símě je Izák; a skutečně, Izák byl velmi obdivuhodným symbolem toho jednoho Semene, které se samo mělo obětovat jako zápalná oběť a vstát z mrtvých. Ale nyní přišlo pravé Símě, Kristus, a dnes se dostává požehnání všem národům.

Velice rychle se blíží den, kdy bude naplněna druhá část zaslíbení a Izrael dojde toho nejobdivuhodnějšího požehnání: ale to nemůže nastat, dokud ještě dobrá zvěst vychází k národům. Vidíme, že fíkový strom už pučí (Mat. 24,32). Tyto věci působí při nás, kteří jsme z Boží církve, že obracíme vždy toužebněji oči k nebi, vyhlížíme a očekáváme Pána Ježíše Krista, že se vrátí a vezme nás, abychom byli na věky s Ním tak, jako to často zaslíbil (viz Jan 14; 1. Kor. 15,50-58; 1. Tes. 4,13-18; Zj. 22,20).

Ale jestliže všechna požehnání národům jsou zcela na základě milosti a jenom skrze víru, „*proč potom zákon*“? Nezlehčuje to velice zákon? Říkáme, že zaslíbení je všechno a že zákon je nemůže ani odstranit, ani k němu přidat další podmínky. „*Proč potom zákon*“? Byl přidán kvůli přestoupením, až by přišlo Símě, jemuž bylo zaslíbení učiněno. V řeckém Novém zákoně nalézáme mnoho různých slov, která nám mluví o špatném činění. Každé slovo má svůj zvláštní význam. Slovo přeložené jako „*přestoupení*“ pochází od slova znamenajícího „*překračuji*“ nebo „*přecházím přes*“. Když jsem byl jako

chlapec ve škole, stavěl si náš pan učitel všechny chlapce ve třídě kolem katedry a kladl nám otázky. Před tím nakreslil na podlaze křídou čáru a všichni chlapci musili stát a špičkami se dotýkat této čáry. Takto jsme se nemohli pohybovat, neboť ať jsme na jedné straně potáhli nohu dozadu, nebo na druhé straně ji dali dopředu, neměli jsme ji na čáře; v tom případě jsme byli potrestáni. Slovo „přestoupení“ nám mluví o překročení této čáry. Slovo **přestoupit** nám mluví o čáře. Když přestupujeme, překračujeme ji. Zákon je touto čárou. Než přišel zákon, byl tu hřích, bylo tu zlé konání; ale než byla nakreslena čára, než přišel zákon, nebylo tu přestoupení. „*Kde není zákon, tam není přestoupení.*“ (Řím. 4,15) A tak zákon byl dán, aby hřích mohl být ukázán ve svém pravém charakteru jako přestoupení: aby „*hřích se mohl stát příliš velmi hřešícím*“ (Řím. 7,13; 5,20).

Člověk, který se staví pod zákon, jenom kolem sebe kreslí čáru, která ukáže, jak je špatný, poněvadž tuto čáru vždy znovu a znovu překračuje, a je zjevné jemu a všem ostatním, že je přestupníkem. Tímto způsobem nikdy, nikdy nedosáhne spravedlnosti. Může se usilovat, jak chce opravdově, ale vše, co získá, budou **přestoupení**; nic více a nic lepšího. V kapitolách 5 a 6 najdeme slovo, jež znamená „kráčení podle čáry“. Myslím, že apoštol tímto slovem říká: „Chcete jít podle čáry?“ (Oni chtěli mít zákon za tuto čáru.) „Já vám dám čáry, podle nichž máte jít.“ – „*Proč potom zákon? Byl přidán kvůli přestoupením, až by přišlo símě, jemuž bylo zaslíbení učiněno.*“ Jinými slovy: „Byl přidán, dokud by nepřišel Kristus.“ Před zákonem zde bylo zaslíbení, jež volně plynulo z Boží milosti. Potom přišel zákon, aby ukázal přestoupení, ale jenom dokud nepřišel Kristus, a potom opět Boží milost plyne volně. A tak vidíme, že zákon byl jen vsuvkou; vykonal své dílo, aby ukázal všem, co je v srdci člověka, neboť člověk je hříšník a zákon to činí jasným. Zákon ukazoval současně hříchy, které každý člověk činí. Zákon učinil jasným, že srdce člověka je stále jen zlé; a zákon to prokázal skrze přestoupení. To je vše, co zákon může učinit. Potom přišlo Símě, jež jest Kristus. A v Něk jsou naplněna všechna Boží zaslíbení.

Přišel pod zákonem pro Izrael, ale zemřel a opět vstal, a tak byl volný a mohl žehnat všem národům země. Nyní mají pohané stejnou volnost jako Židé k tomu, aby od Krista přijali spasení a požehnání. Neboť na druhé straně hrobu není ani Žid ani pohan a Kristus vyšel z hrobu na stranu vzkříšení. U kříže se Žid a pohan spojili, aby Ho ukřížovali; nebyl zde žádný rozdíl; jeden byl stejně špatný jako druhý. Nyní vše musí být milost a opět zde není rozdíl. Boží milost plyne volně ke všem.

Zákon působil dvěma způsoby. Předně: hříchy, kterých se lidé dopustili, se staly „*nadmíru hříšnými*“, poněvadž oni nejenom činili to, co je zlé, ale činili to, když to Bůh jasně zakázal. Za druhé: „*hřích v těle*“ (Řím. 8,3), žádost, stav člověka podle těla, byl všem učiněn jasným. Tělo miluje hřích; a dokonce i obrácený člověk, který se nad ním snaží zvítězit ve své vlastní síle, je přemožen silou hříchu, který vládne v těle. Skrze zákon je poznání hříchu (Řím. 3,20), to jest hříchu v těle; a skrze zákon se hřích stal nadmíru hříšným. Bůh ukázal všem, že jak ovoce, tak i kořen, obojí je zlé.

Jestliže mé dítě je navyklé zahálet a běhat po ulicích, je to zlý zvyk: ale jestliže mu zakážu jít ven a ono to učiní znovu, je to **přestoupení**, a to je mnohem horší než špatný zvyk. A právě z toho důvodu dal Bůh zákon, aby nás naučil, co ve skutečnosti jsme. Zákon je svatý, spravedlivý a dobrý (Řím. 7,12). Ukazuje člověku jako Adamovu dítku jeho povinnosti vůči Bohu. Byl dán člověku, když už byl hříšníkem, ne aby způsobil hřích, ale aby **změnil hřích v přestoupení**.

Nyní přicházíme ke zcela jinému předmětu. Zákon byl „*nařízen skrze anděly v ruce* (rukou, skrze ruku, – p. p.) *prostředníka*“. Tímto prostředníkem byl Mojžíš. Je jasné, že prostředník není prostředníkem **jednoho**; musí zde být dvě strany, jestliže tu je prostředník. Jako Job říká: „*Ani není mezi námi prostředníka, který by mohl položit ruku na nás oba.*“ (Job 9,33 – přel.) Mojžíš přijal zákon z ruky Boží a dal ho do rukou lidu. Stál mezi Bohem a člověkem. Aby se mohli těšit výsledkům požehnání zákona, musela by každá strana dodržet svou část smlouvy. Bůh je věrný a On určitě svou část dodrží. Ale žel, dokonce ještě dříve, než Mojžíš sestoupil z hory Sinai, lid svou část smlouvy porušil a udělal zlaté tele. Smlouva obsahovala toto ustanovení: „*Nebudeš mítí bohů jiných přede mnou.*“ (2. M. 20,3) A vskutku to bylo první ustanovení smlouvy. Bůh zaslíbil požehnání, JESTLIŽE člověk (Izrael) bude poslušný. Ale člověk se okamžitě stal neposlušným.

Ale Boží smlouva s Abrahamem, to bylo něco docela jiného. V té smlouvě nebylo žádné JESTLIŽE. „*Bůh je jeden.*“ Závisela celá na Bohu. Zde nebyl žádný prostředník. Bůh mluvil přímo k Abrahamovi. Nebyla zde řeč o Abrahamově poslušnosti, aby obdržel požehnání. Vše spočívalo na Boží věrnosti: a „*Bůh je věrný*“ (1. Kor. 1,9; 10,13). Takže smlouva s Abrahamem je tak silná a pevná, jako je Boží Slovo. Ale smlouva s Izraelem, kdy Mojžíš byl prostředníkem, neměla větší sílu a stabilitu, než je věrnost člověka v těle. Toto nemohlo v žádném případě uspět, stejně tak jako nebylo možné, aby ona

druhá smlouva s Abrahamem selhala. Jedna závisela na Bohu **a na člověku**, druhá jen na **BOHU SAMOTNÉM**.

Všimni si, že toto nemá co činit s Kristem jako naším Prostředníkem, který nesl naše hříchy a zachránil nás. Zde je řeč pouze o zaslíbeném Semeni (jenž jest Kristus). S tímto Semenem neměl nějaký prostředník co dělat. Bylo to prosté zaslíbení, že Símě přijde a Símě přišlo. Ale mezi dobou, kdy Símě bylo zaslíbeno a kdy přišlo, dal Bůh zákon. Dal zákon, aby zjevil člověka a ukázal slabost a hříšnost těla. Bylo nezbytné, aby zákon přišel, poněvadž musela nějakým způsobem být ukázána lidská pýcha a sebedůvěra.

U našeho domu jsme potřebovali zeď a já jsem zavolal zedníka, aby ji postavil. Ten udělal velmi bídne základy a já jsem mu to řekl: „Vaše zeď nebude stát rovně.“ Avšak on to zaručoval a trval na svém. Brzy se mi zdálo, že se zeď naklání, ale nebyl jsem si jist a tak jsem vzal olovnici. Shledal jsem, že zeď je od olovnice odkloněna o více než o stopu. Zavolal jsem zedníka. Podíval se na zeď a řekl: „Ta stěna je v pořádku. Je úplně rovná.“ Neřekl jsem ani slovo, ale zavěsil jsem na ni olovnici. Závěs olovnice ukázal, jak daleko byla zeď od správné polohy. Ústa zedníkova byla zavřena, nemohl říci ani slovo; jeho pýcha a sebedůvěra byly jasně prokázány. Ale k tomu bylo třeba použít olovnice. Stejně tak bylo třeba použít zákon, aby byla ukázána lidská pýcha a sebedůvěra. Ale olovnice nemohla zeď napřímit; mohla jenom ukázat, jak je zeď špatná. Tak nás také zákon nemůže učinit spravedlivými, ale jenom může ukázat, jací my jsme špatní.

Ale je zde ještě jedna věc, o níž musíme uvažovat, než opustíme tyto verše. Zákon byl dán **skrze anděly** v ruce prostředníka. Když Bůh dal Abrahamovi zaslíbení, dal je On sám. Řekl: „*Skrze sebe samého přísáhl jsem, ... poněvadž jsi učinil tu věc a neodepřel jsi syna svého, jediného svého...*“ Mluvil přímo k Abrahamovi. Nepovolal nějakého anděla nebo prostředníka, aby přišel mezi Něho a Abrahama. Když Bůh chce člověku něco dát, co nemůže nikdy pochybit, zjevuje se rád v milosti a dává to nebo říká to On sám. Ale jestliže tu je něco, co člověku může přinést jen bídu, i když to je pro dobro člověka, potom Bůh povolává jiné, aby mluvili k člověku. U zákona to byli dva, kdo přišli mezi: andělé a prostředník Mojžíš. Jaký kontrast k jednoduchosti milosti! U zákona měl člověk dávat. U zaslíbení měl člověk jenom přijímat.

Shrňme nyní rozdíl mezi zákonem a milostí:

- 1) Zákon místo ospravedlnění odsuzuje. Místo aby dával život, zabíjí. Byl přidán, aby zjevil a rozmnožil přestoupení.
- 2) Byl jen dočasný. Byl zaveden jen jako vsuvka a když přišlo Símě, kterému bylo zaslíbení dáno, byla autorita zákona zrušena.
- 3) Nepřišel přímo od Boha k člověku. Mezi Bohem a člověkem zde bylo dvojí prostřednictví: andělé a Mojžíš.
- 4) Závisel na dvou stranách: na Bohu a na člověku. Ne tak milost, která závisela jenom na Bohu.

Tyto čtyři věci velmi jasně ukazují, jak je milost nekonečně vyšší než zákon.

Kapitola 15

ZÁKON jako VYCHOVATEL

Galatským 3,21–29

„(Jest) tedy zákon proti zaslíbením Božím? Odstup to! (dosl. přel.: Necht se nestane!). Nebo kdyby byl býval dán zákon, který by mohl dáti život, pak by skutečně byla spravedlnost ze zákona. Ale Písmo zavřelo všechny (dosl.: všechno) na všech stranách pod hřích, aby zaslíbení z víry Ježíše Krista mohlo být dáno těm, kdo věří (kdo mají víru).

Prvé pak, než přišla ta víra, pod zákonem byli jsme ostříhání, zavříni jsouce k té víře, která potom měla zjevena býti. A tak se nám stal zákon pěstounem ke Kristu, abychom byli ospravedlněni na základě víry. Když však přišla ta víra, již nejsme pod vychovatelem. Neboť vy všichni jste synové Boží skrze víru v Krista Ježíše; neboť vy, kteřížkoli jste byli pokřtěni v Krista, oblékli jste na sebe Krista. Není ani Žid, ani Řek, ani otrok, ani svobodný, ani muž, ani žena. Nebo všichni vy jedno jste v Kristu Ježíši. Jste-li pak Kristovi, tedy jste símě Abrahamovo, dědicové podle zaslíbení.“

Galatským 3,21-29

Zákon není proti Božím zaslíbením, ale ukázal člověku, že nemůže obdržet požehnání z těchto zaslíbení na základě své vlastní věrnosti a svých vlastních skutků. Neboť kdyby byl zákon mohl dát život, tento nový život daný zákonem by samozřejmě dodržoval přikázání zákona. Byla by to lidská spravedlnost a spravedlnost ze zákona. Ačkoliv by tato spravedlnost byla jen lidskou spravedlností, přesto by se Bohu líbila. Ale zákon nedal a nemohl dát člověku takový život; a zákon neopatřil a nemohl opatřit člověku bytí jen lidskou spravedlností; ale jenom člověku ukázal, jaký je hříšný. Kdyby byl člověk dodržel zákon, pod který se dobrovolně postavil na hoře Sinai, aby mohl obdržet zaslíbení života a požehnání od Boha, potom by byl obdržel tato požehnání, která Bůh zaslíbil. Ale člověk nemohl zákon dodržet. Všichni – Židé stejně jako pohané, ti, kdo měli výsadu, že přijali zaslíbení a znali Boží vůli, stejně tak jako ti, kdo tuto výsadu neměli – všichni stejně zhřešili. Písmo uzavřelo všechny na všech stranách pod hřích. Ať se na člověka podíváme jakýmkoliv způsobem, vždy shledáme, že je hříšník. Není východiska. Případ

je zcela beznadějný. „Není rozdíl, neboť všichni zhřešili a nedosahují slávy Boží.“ (Řím. 3,22.23)

Ale cožpak Bůh uzavřel všechny lidi, Židy i pohany, pod hřích proto, aby uvedl všechny lidi do ztracení? Jistě ne! Bůh uzavřel všechny pod hřích, „aby zaslíbení na základě víry Ježíše Krista mohlo být dáno těm, kdo mají víru“. V Římanům 3,21.22 čteme: „Ale nyní bez zákona spravedlnost Boží zjevena jest, osvědčená zákonem i proroky, spravedlnost totiž Boží skrze víru Ježíše Krista **ke všem**....“ Nabídka spravedlnosti bez zákona je učiněna **všem** – Židům i pohanům – neboť není rozdíl: **ale** tato spravedlnost je jenom pro „**všechny ty, kdo věří**“. A tak zaslíbení na základě víry Ježíše Krista je dáno těm, kdo mají víru. Pod zákonem jsou všichni ztraceni: pod milostí mohou být všichni zachráněni. Zákon nemůže a nemá hříšníky šetřit. Zákon sráží to, co je zlé; ale zaslíbení volně dává to, co je dobré, a vzdělává to. Zákon vystavuje člověka ve vsí jeho nicotnosti a špatnosti a jenom dokazuje, že člověk je ubohý, ztracený hříšník. Milost zjevuje věrné Boží zaslíbení a Jeho dobrotu vůči ubohému, ztracenému hříšníkovi, který si nezasluhuje nic. A tak vidíme, že zákon není proti Božím zaslíbením. Jestliže rozumíme skutečnému dílu zákona a pravému výsledku Božích zaslíbení, tu vidíme, že jedno není žádným způsobem proti druhému, ale že každé má své vlastní místo. Ale jestliže je smícháme, potom je vše zmatek.

Nyní přicházíme k novému předmětu, ačkoliv, jako obvykle, tento vyplývá přímo z toho, co nám apoštol právě řekl. Poslední slova, o nichž jsme uvažovali, byla: „Ale Písmo zavřelo všechny na všech stranách pod hřích, aby zaslíbení z víry Ježíše Krista bylo dáno majícím víru.“ Apoštol nyní pokračuje: „Prvé pak, než přišla ta víra (nebo: tato víra), pod zákonem byli jsme ostříhání.“ Toto je 23. verš; ale v 26. verši je přeměněno „my“ na „vy“. To nám říká, že ve 23. a ostatních verších v této spojitosti mluví apoštol o Židech, kteří byli pod zákonem. Ale v 26. verši se obrací ke Galatským křesťanům a oslovuje je „vy“. Apoštol užívá „my“, když mluví o zákonu, neboť Galatští křesťané nebyli nikdy pod zákonem. Ale když mluví o synovství, tu užívá „vy“, poněvadž oni všichni na tom měli účast.

„Prvé pak, než přišla ta víra, pod zákonem byli jsme ostříhání.“ „Ta víra“ se vztahuje k celé pravdě dobré zvěsti založené na víře v Krista Ježíše. Než přišel Kristus a přinesl dobrou zvěst o spasení skrze Svoji smrt, byli Židé pod zákonem. Je pravda, že tento zákon přeměnil jejich hřích v přestoupení a

ukázal, jací jsou zlí. Ale tento zákon učinil více než to. Ostříhal je od modloslužby, která byla všude kolem nich. Na světě byl jeden národ, (i když tento národ tak hrozně klesl), který stále držel pravdu a známost jednoho pravého Boha. Tento zákon (který zde snad má zahrnovat celý Starý zákon; viz Římanům 3,1.2), byl strážcem Židů tím způsobem, že mezi nimi zachovával známost Boha. Zákon nebyl prostředkem k jejich ospravedlnění, poněvadž ho nedodržovali; byli však zavázáni ho zachovávat. Byli velmi hrdí na to, že jim ho Bůh dal, a byli hrdí na zaslíbení daná zákonem, i když je skrze něj nikdy nemohli obdržet. Ale zákon je ostříhal a zachovával mezi nimi známost pravého Boha.

A tak, pokračuje apoštol, se tento zákon stal naším vychovatelem ke Kristu, abychom byli ospravedlněni na základě víry. Mezi zámožnými rodinami Řecka a Říma bylo běžným zvykem mít muže, který měl na starosti chlapce ve věku asi od šesti do šestnácti let. Tento muž měl chlapce zcela ve své péči a byl odpovědný za jejich chování a morálku. Bylo-li to nezbytné, měl právo je potrestat. Dával je do školy, ačkoliv sám je většinou nevyučoval. Tento muž byl velmi často otrok. Musíte mít na paměti, že otroci v Řecku a Římě byli často zajatci z války, a tak to mohli být i velmi vzdělaní lidé, kteří byli zcela schopni pečovat o chlapce svého pána. Pochopíte, že tento muž byl ve skutečnosti spíše **strážcem** než **učitelem**. Apoštol právě řekl, že zákon byl naším strážcem, snad proto, že si vzpomněl na tento obyčej v řeckých a římských rodinách. Dokonce i v anglické historii období asi před tisíci lety čteme o takových, kteří ve vznešených rodinách měli titul „vychovatelů dětí“. A právě tím byl tento zákon pro Izrael. Byl dán, aby je cvičil, aby jim ukázal jejich špatnost a trestal je. Toto všechno činil: ale nemohl je ospravedlnit, a tak Písmo říká: „*Zákon byl naším vychovatelem ke Kristu, abychom byli ospravedlněni na základě víry.*“ Zákon jim ukázal, že vše je ztraceno, vše beznadějně, a nyní Ježíš, Spasitel, přichází – „ta víra“ přichází – a my jsme ospravedlněni na základě víry.

Apoštol pokračuje: „*Když však přišla víra, již nejsme pod vychovatelem.*“ Zákon vykonal své dílo; a nyní přišla víra; přišla dobrá zvěst o spasení skrze Krista; a potřeba vychovatele tu už není. Stejně tak jako v rodinách starého Řecka a Říma. Když dítě vyrostlo ze svého dětství, když mu bylo 16 či 17 let a bylo uznáno za dospělého syna, potom už vychovatele nebylo třeba. A tak obrací se ke Galatským, apoštol říká: „*Vy všichni*“ (Židé stejně jako i pohané, všichni křesťané v Galatských sborech) „ *jste synové Boží skrze víru*

v Krista Ježíše.“ Důraz v řečtině není na slově „všichni“, nýbrž na slově „synové“. V řečtině toto slovo znamená syna, který je plnoletý. Toto je důležitá část důkazu. Už nejste děti, a tak už nejste pod vychovatelem; nyní jste plnoletí synové; už nejste podrobena přísné a pokořující kázní vychovatele, jenž byl velice pravděpodobně sám otrok. Nyní jste synové, nyní jste dospělí, nyní jste svobodní.

„Neboť vy, kteřížkoli jste byli pokřtěni v Krista, oblékli jste na sebe Krista.“ Apoštol se domnívá, že každý ve shromáždění v Galacii přijal křest. Každý věřící v oněch dnech, ať Žid nebo pohan, rád přijal toto požehnané znamení, že má podíl s Kristem. Křest nás nemůže spasit nebo odstranit naše hříchy. *„Bez vylití krve není odpuštění (hříchů).“* (Žid. 9,22) Ale křest je znamením, že člověk je křesťan. Když je nějaký člověk pokřtěn, bere na sebe jméno Krista; dává na sebe Krista; obléká se Kristem. Vše to je zevnější a může být, že to není nic více, než vyznání bez opravdové změny srdce, neboť křest je jako brána, která nám dovoluje vstoupit do velkého okruhu vyznání, jež nazýváme „křesťanství“. Díky Bohu, v tomto okruhu jsou mnozí, kteří jsou praví; ale žel, je tam velmi mnoho těch, kteří jsou falešní, kteří mají jméno, ale nikdy se nenarodili znovu, nenarodili se do Boží rodiny: nejsou skutečnými syny. Ale tito věřící v Galacii byli pokřtěni „v Krista“. To není vůbec otázka zákona. Křesťanský křest předpokládá, že člověk je mrtev; a nikdo na mrtvém člověku nežádá, aby zachovával zákon. Jediná smrt, která může člověka vysvobodit od jeho vlastní smrti, je smrt Krista. Proto když se člověk křtí, nekřtí se ve svou vlastní smrt; je pokřtěn ve smrt Kristovu. Takto když věřící v Galacii byli pokřtěni, v té chvíli „vzali na sebe Krista“, či „oblékli se v Krista“.

Každý pravý věřící je oblečen Kristem. Když se na mne Bůh podívá, vidí mne v Kristu, obléknutého v Krista. A když se pokřtím a podívá se na mne nějaký člověk, řekne: „Tento muž byl pokřtěn, je křesťanem; nese jméno Krista; vzal na sebe Krista; oblékl se Kristem.“ A toto je pravda o každém věřícím, Židu i Řeku, o otroku i o svobodném, o muži i ženě. My všichni jsme vzali na sebe Krista. Když se Bůh na nás podívá, vidí Krista. A tak apoštol volá: *„Není ani Žid, ani Řek, ani otrok, ani svobodný, ani muž ani žena; nebo vy jste jedno v Kristu Ježíši.“* Všechno je Kristus a jenom Kristus. Není to staré stvoření, ale nové stvoření. Ve starém stvoření byly všechny tyto rozdíly, ale toto je něco zcela nového. Všichni jsme jedno v Kristu: a jestliže jste Kristovi, na co je potom potřeba obřízka? Nechcete se stát Abrahamovými dětmi – ve smyslu stát se Židy, ve smyslu tělesném. Apoštol nyní uzavírá tuto část

důkazu slovy: „*Jste-li pak Kristovi, tedy jste símě Abrahamovo, dědicové podle zaslíbení.*“ Kristovi: jste část Krista: jste údy Kristovy: ne pouze vlastnictví Krista, ale jste ztotožnění s Kristem. Viz Gal. 5,24: „*Nebo kteří jsou Kristovi, ti ukřižovali tělo.*“ Tito Galatští věřící už jsou Abrahamovo símě, zcela mimo jakékoliv otázky o obřízce a zákonu; a ještě více než to, jsou „*dědicové podle zaslíbení*“. Apoštol ukázal, že Kristus je to pravé Símě; a tak jestliže jsme částí tohoto pravého Semene, potom jsme Abrahamovo símě, Abrahamovy dítky, dědicové podle zaslíbení, a to vše bez zákona či obřízky.

Kapitola 16

SYNOVÉ A DĚDICOVÉ

Galatským 4,1–7

„Ale já říkám: Pokud dědic je dítě (nebo: nezletilý), není rozdílný od otroka, ačkoliv je pánem všeho; ale je pod opatrovníky a správci až do času dříve určeného od otce. Tak také my, když jsme byli děti (nebo: nezletilí), byli jsme ustavičně podrobeni otroctví pod principy světa; ale když přišla plnost času, vyslal Bůh (od sebe) svého Syna, narozeného z ženy, narozeného pod zákonem, aby mohl vykoupit ty, kteří jsou pod zákonem, aby chom mohli přijmout (od Něho) synovství. Ale poněvadž jste synové, vyslal Bůh (od sebe) Ducha Syna svého do vašich srdcí, volajícího: Abba, Otče (nebo snad bychom měli říci: Náš Otče)! A tak už nejsi otrok, ale syn; jestliže ale syn, tedy také dědic skrze Boha.“

Galatským 4,1-7

V 7. verši minulé kapitoly řekl apoštol Galatským, že ti, kteří „jsou z víry, ti jsou synové Abrahamovi“. Ve zbytku kapitoly je tento předmět uvažován širěji a kapitola končí ve vítězném tónu: „Jestliže **(vy)** jste Kristovi, potom jste símě Abrahamovo, dědicové podle zaslíbení.“ Další kapitola, kterou právě začínáme, pokračuje v tomto předmětu **o dědici**. V minulé kapitole jsme viděli, že ti, kdo později mají mít hodnost dospělých synů, byli jako děti pod vychovateli. Stejně tak dědic majetku sám: jako dítě, či nezletilý, neměl volnost, ale sám byl pod opatrovníkem a majetek pod správcem. To byla pravda, přestože když dosáhl plnoletosti, měl být pánem všeho. Všechno mu potom mělo náležet; ale pokud je ještě nezletilý, nemá právo na majetek a nemá svobodu k tomu, aby dělal to, co si sám přeje. Pokud se týká zákona, ten ho staví do téhož postavení jako otroka, který (podle zákona) nemá právo na nic; ale jeho pán má nad ním plnou moc. Římské dítě prý končilo své dětství v sedmém roce; ale teprve ve 25. roce bylo považováno za plnoletého muže; dokonalého (dospělého), jak jej apoštol nazývá ve srovnání s nezletilým (doslovně dítětem) (viz Ef. 4,13.14; 1. Kor. 14,20). V těchto verších ke Galatským vidíme, že otec předem přesně vyznačil věk, kdy jeho syn měl přestat být považován za nezletilého a měl být uznán za dospělého syna. Podle téhož způsobu Pavel říká: „Tak také **my** (my, Židé Starého zákona, kteří jsme byli pod zákonem), když jsme byli nezletilí (to jest, jak jsme

viděli v minulé kapitole, když jsme byli pod poručnictvím zákona, svého vychovatele), **byli jsme ustavičně zotročeni pod principy světa**“; nebo jak jiný překládá: „pod základními lekcemi zevnějších věcí, či zevnějších nařízení“.

Je pro nás velmi důležité, abychom těmto slovům rozuměli. Nařízení zákona byla uzpůsobená pro člověka v těle – pro člověka ze světa. Všechna byla zevnější: nádherný chrám, krásné oblečení pro kněze, drahokamy a zlato, trubky, hudba, vonné kadidlo, oltáře a oběti, které lidé mohli vidět svýma přirozenýma očima. Všechny tyto věci tvořily to, co Epištola k Židům nazývá „světskou svatyní“ (Žid. 9,1). Všechny tyto věci zde byly, aby člověk v těle mohl být ve vztahu k Bohu; a tak všechna tato zařízení byla zevnější, podle principů tohoto světa, věci, které lidé mohli vidět a slyšet a cítit, všechny uzpůsobené pro člověka v těle; a vůbec nebylo třeba víry k vidění věcí neviditelných (Žid. 11,27). Křesťané na druhé straně jsou nebeský lid. Předmět, který uctívají, nevidí („*kteřéhož neviděvše, milujeme*“), jedině vírou. Duch jim zjevuje to, co nevidí. Vědí, že Kristus vystoupil do nebe, když skončil dílo, které Mu dal Otec, aby je činil. Nyní, „*vidíme Ježíše... slávou a ctí korunovaného*“ (Žid. 2,9). Nyní se naše srdce skrze milost Ducha Svatého, jenž sestoupil z nebe, pozvedají vzhůru do nebeského chrámu, aby tam velebila Boha. Ale toto vše vidíme okem víry.

Samaritáni se klaněli na hoře Garizim a Židé se klaněli v Jeruzalémě. Obojí se klaněli ve světské svatyni, obojí se zevnějšími oběťmi, krásným chrámem a rouchy. Je pravda, že Bůh sám vydal tato ustanovení v Jeruzalémě. A tak Pán mohl říci samaritánské ženě: „*Vy se klaníte a nevíte čemu; my se klaníme a víme čemu; neboť spasení ze Židů jest.*“ (Jan 4,22) Samaritáni se jen velmi málo lišili od pohanů, ale v Jeruzalémě se Židé klaněli jednomu pravému Bohu. Věděli, komu se klanějí. A přece Pán říká této ženě: „*Ženo, věř mi, že jde hodina, kdy ani na této hoře, ani v Jeruzalémě se nebudete klanět Otcí.*“ Klanění (bohoslužba) v Samaří nikdy nebylo od Boha, ale bohoslužba v Jeruzalémě, která přišla od Boha, měla být dána stranou stejně tak, jako měla být odstraněna bohoslužba v Samaří. Pán říká ženě důvod pro to: „*Přichází hodina, a nyní jest, kdy praví velebitelé se budou klanět Otcí v duchu a v pravdě; neboť takových Otec hledá, aby se klaněli Jemu. Bůh duch jest: a ti, kteří se Jemu klanějí, v duchu a v pravdě musejí se klanět.*“ (viz Jan 4,21-24)

Zevnější, formální světské klanění mělo všechno pomínout, poněvadž přišla hodina, kdy praví velebitelé mají velebit Otce ne světským a tělesným

velebením, ale v duchu a v pravdě. A čtenáři, zvaž na chvíli tato slova: „**Otec hledá takových, aby se klaněli Jemu.**“ Mysli na toto: Otec, Otec v nebi hledá velebitelé – velebitelé, kteří jsou ochotní se Mu klanět Jeho způsobem, nikoli lidským způsobem. Všechna náboženství na celém světě mají své zevnější ceremonie; mají své vlastní chrámy či bohoslužebné sály vyzdobené tak, aby člověk ze světa viděl něco, co by mu napomohlo se klanět. Toto vše jsou jenom „světské svatyně“, a některé ještě mnohem horší, neboť v některých se klanějí ďáblům (1. Kor. 10,20). Všechny tyto zevnější ceremonie a ozdoby jsou jen „*principy (živly) světa*“. Tělo je miluje a těší se z nich. A tak na všech stranách vidíme velké bohoslužebné haly (církve či kostely, jak je lidé nazývají), které jsou krásně vyzdobené: nádherné budovy, krásná hudba, velké varhany, dobře cvičené pěvecké sbory. Vidíme bohoslužebné oděvy, oltáře a mnoho jiných věcí, které se líbí zevnějšímu zraku a sluchu. Toto všechno jsou, milý čtenáři, jen principy tohoto světa a celá věc jen světská svatyně. Toto není to, co Otec dnes hledá. Na druhé straně jsou snad v nějaké prosté podkrovní světničce shromáždění dva nebo tři ke jménu Ježíš, a jenom k Němu (viz Mat. 18,20); ti, kdo milují principy světa, jimi budou jistě opovrhovat; ale je možné, že tito jsou těmi velebiteli v duchu a v pravdě, které Otec hledá. Je možné, že Pán je přítomen uprostřed těchto několika opovrhovaných takovým způsobem, o jakém ty velké zástupy ve světské svatyni nic nevědí. Křesťanský čtenáři, ty a já **víme**, že tyto věci tak jsou. Víme, že krásné bohoslužebné místnosti, příjemná hudba a výmluvný kazatel přitahují zástupy i pravých věřících, které opovrhují hrstkou těch, kdo se chtějí klanět podle Božího Slova v duchu a v pravdě. Dnes je velmi málo těch, kdo nejsou ovlivněni silou principů světa a světskou svatyní. Křesťanský čtenáři, smím se ptát, jak je to s tebou?

„*Tak také my, když jsme byli nezletilí, byli jsme ustavičně zotročeni pod principy světa.*“ Ty a já bychom se neodvážili napsat to slovo „*zotročeni*“. Nepředstavovali bychom si, že Izraelský lid v době před příchodem milosti byl zotročen pod principy světa. Ale tak to v Božím Slově stojí. Zákon byl jejich pánem, nebyli nic lepšího než otroky zevnějších ustanovení, jimž byli poddáni. A jsou dnes ti, kdo jsou pod mocí a vlivem principů světa, něčím lepším? Jsou v nějakém lepším postavení než oni, kdo za starých časů sloužili světské svatyni? Vědí tito lidé dnes něco o svobodě Ducha Svatého? Neboť „*kde je Duch Páně, tam je svoboda*“ (2. Kor. 3,17). To jsou velmi důležité otázky; otázky, které, pokud jsme moudří, budeme velmi vážně zvažovat na

svých kolenou v přítomnosti svého Boha, majíce přitom na paměti, že Otec **stále ještě** hledá velebitelce, kteří by se Mu klaněli v duchu a v pravdě.

Než opustíme tento předmět, musíme se obrátit ke 2. kapitole Epištoly Koloským, abychom viděli, co nám tam chce Duch Svátý říci, neboť v této kapitole užívá dvakrát tatáž slova. V Koloským 2,8-11 čteme: „*Hleďte, aby vás někdo neobloupil skrze filosofii a marné oklamání, podle tradice lidské, **podle principů světa**, a ne podle Krista. Nebo v něm přebývá všechna plnost Božství tělesně. A v něm jste doplnění, kterýž jest hlava všeho knížectva i mocností; v němž i obřezání jste obřezáním ne rukou učiněným.*“ Jak mnoho dobrých a pravých křesťanů, mužů i žen, bylo oloupeno skrze filozofii a tradice lidí, skrze principy světa! Domnívají se, že získávají něco vyššího a většího a lepšího; ale v Božích očích jsou oloupeni. V Něm, kterého neviděvše milujeme (1. Petra 1,8), přebývá všechna plnost Božství tělesně. Ale tělesné oko Ho vidět nemůže; a tak se obrací k filozofii, k tradicím lidí, k principům světa – k čemukoliv, co oko může vidět a co rozum může pochopit a ocenit – ale všechny tyto věci jsou shrnuty v těch několika málo smutných slovech: „*ne podle Krista*“.

O těchto principech světa čteme více v Koloským 2,20-23: „*Jestliže tedy zemřeli jste s Kristem **živlům** (principům) **světa**, proč, jako byste živi byli ve světě, poddáni jste ceremoniím (nebo: ustanovením) (Nedotýkej se, neokoušej, neobírej se; kteréžto všechny věci samým užíváním jich kazí se), podle přikázání a učení lidských? Kteréžto věci mají sic tvárnost moudrosti, ve svévolné nábožnosti (bohoslužbě), v pokoře a v neopouštění těla a ne v určité úctě (tj. v tom, co tělu náleží), k nasycení těla (tělesnosti).*“ Tato slova přesně popisují věci, tyto principy světa tak, jak je vidí Bůh: „*k uspokojení těla*“. Nádherné kostely či bohoslužebné haly, hudba, sbory, zvláštní oděvy či roucha: všechny tyto věci uspokojují tělo; ale nejsou velebením v duchu a v pravdě. Mají tvárnost moudrosti a většina lidí je jimi oklamána. Ale tito zapoměli, nebo to nikdy nevěděli, že zemřeli s Kristem principům světa.

Za starých časů, ale i v dnešní době lidé chtěli získat Boží přízeň prostředky, které mohl neobrácený člověk užít stejně tak dobře, či dokonce ještě lépe, než člověk obrácený. Neboť svědomí obráceného člověka mu dává pocit, že tyto věci nemohou duši nikdy očistit. Ti, kdo se spravedlnost snaží získat skrze skutky, se často staví velmi ostře proti těm, kdo mají pokoj s Bohem skrze víru, neboť to oznamuje, že všechna jejich námaha je k ni-

čemu. Je pozoruhodné, že čteme jenom jednou o městě, kde pohané pronásledovali Pavla a kde to nebyli Židé, kteří je proti němu popudili. Židé se chlubil tím, co člověk může učinit, a pevně lpěli na své vlastní slávě. Nebyli ochotni zaujmout místo ubohých, bezmocných, ztracených a zničených hříšníků bez síly. Ale víra dává slávu Bohu a snaží se v novém životě, jehož pramenem je láska, Jej oslavit poslušností vůči Jeho Slovu a konáním Jeho vůle.

A tak zákon byl vychovatelem ke Kristu, zaslíbenému Semeni. Formy a ceremonie Starého zákona se podobaly metodě zevnějších obřadů pohanického náboženství. Je pravda, že Bůh vždycky pevně držel dokonalé pravidlo pro lidské chování a jednotu Božství; ale ve Své milosti opatřil systém klánění, který byl přizpůsoben cestám lidského ducha: Bůh přicházející do blízkosti člověka, aby ukázal, zda je či není možné pro člověka v těle, aby se líbil Bohu. Člověk nedodržel Boží zákon, ale pevně se přidržel ceremonií, aby si opatřil skrze ně svou vlastní spravedlnost; toto je snadný způsob, toto zachovávání zevnějších forem a ceremonií, jelikož člověk to může činit bez toho, že by přemáhal své vášně a žádosti. Ale na druhé straně, jestliže se jeho svědomí probudí, stanou se tyto věci nesnesitelným jhem a on shledá, že stále jsou pravdivá slova: „*Tak také my, když jsme byli nezletilí, byli jsme ustavičně **zotročeni** pod principy světa.*“ Žel, je tomu tak vždy. Bylo tomu tak ve dnech Izraele a je tomu tak i dnes.

„*Ale když přišla plnost času, Bůh vyslal (od sebe) svého Syna.*“ Přesně ve správný okamžik zaslíbené Símě přišlo. Bůh vyslal ze slávy nebes Svého jednorozeného Syna, Slovo, které bylo učiněno tělem, a On přišel a přebýval mezi námi. Přišel jako Boží představitel (neboť řecké slovo má tento význam). „*Plnost času*“. Jak mnoho je v těchto slovech! Člověk byl zkoušen všemi způsoby. V zahradě Eden byl člověk nevinný, ale padl. Od Adama až do Noe mělo člověka vést jeho svědomí; a svět se stal tak plný násilí a zkaženosti, že ho Bůh zničil potopou. Od Noe k Abrahamovi měl člověk odpovědnost vládnout a svět se tak zkazil, že ho Bůh zavrhl a vyvolil jednoho člověka a jeho rodinu. Ostříhal je, ohradil je, vedl je, vyučoval je a jednal s nimi v milosti. Ale oni si místo toho zvolili zákon. Pod zákonem úplně selhali; a mělo být zjevné všem, že člověk je ve všech směrech v naprostém úpadku. Tehdy, v přesně správném okamžiku, „*maje pak ještě jediného Syna milého, i toho poslal k nim naposledy*“. Bůh Jej vyslal od sebe.

V proroku Danieli Bůh přesně předpověděl, kdy Mesiáš měl být „odtát“. Kdyby zde byli lidé s duchovním porozuměním Písmům, byli by předem

mohli znát den, kdy Mesiáš musel trpět. Bůh si zvolil přesný čas pro vyslání Svého Syna; a vše podle toho připravil. Poslal před Ním Svého služebníka Jana, aby před Ním připravil Jeho cestu (viz Mat. 11,10). Bůh dovolil, aby Římané pevně vládli a měli kontrolu nad všemi těmi částmi světa, jehož středem je Palestina. Římané zbudovali dobré cesty a udržovali pořádek, což umožňovalo kázat evangelium na mnoha místech. Bůh také zařídil i to, aby celá tato část světa rozuměla řeckému jazyku, takže to velmi pomohlo v rozšiřování dobré zvěsti. Způsobil také to, že v oné době byla řečtina pravděpodobně nejdokonalejší řečí, kterou svět znal, a v ní nám dal Nový zákon.

Je zcela zřejmé, že Bůh sám na tomto světě vše přichystal, takže všichni měli být připraveni přijmout Jeho Syna a poslat dobrou zvěst o Boží milosti do všech částí světa. Ale žel, když Boží Syn přišel na tuto zem, nebylo pro Něho místo. Jeho matku poslali ven do stáje a tam se narodilo to svaté Dítě. Tam ve stáji přišel na tuto zem jednorozený Boží Syn, vyvržený (Jer. 30,17) od začátku Svého pobytu zde.

Množství **nebeských** zástupů (Luk. 2,13) přišlo, aby oznámili příchod tohoto nebeského Cizince, chválicích Boha a říkajících: „*Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj, vůči lidem dobrá vůle.*“ Ale jediní, kdo slyšeli toto poselství, byli pastýři, strážníci v krajině v noci své ovce. Jeruzalém, město velkého Krále, bylo znepokojeno novinou, že On se narodil (Mat. 2,3). Přední kněží a zákoníci, kteří by Ho měli uvítat jako první, nevyvalovali nejmenší námahu, aby Ho vyhledali. Pravda, byli zde tací, kdo přinesli královské dary a padli a klaněli se Mu; ale to byli pohanští cizinci (Matouš 2,11). A starý Simeon a Anna měli srdce připravené k uvítání novorozeného Krále; a Anna znala **všechny** ty v Jeruzalémě, kteří čekali vykoupení, a mluvila jim o NĚm. Bojím se, že jich nebyl velký počet (viz Lukáš 2,25.36-38). Takový byl stav člověka, když nadešel Boží čas, „*když přišla plnost času*“. V Římanům 5,6 to Duch Svatý nazývá „*časem příhodným (patřičným)*“. V Marku 1,15 poslal k lidem poselství: „*Čas se naplnil.*“ Byl to Boží čas, čas pro nejdůležitější událost, která se stala v historii vesmíru:

„BŮH VYSLAL OD SEBE SVÉHO SYNA.“

Král slávy (Žalm 24,8) nepřišel z nebe se zjevením Své veliké moci a slávy, ale přišel z ženy, narozen z ženy. Vzal na sebe naši lidskou přirozenost. Přišel pod zákonem (ne pod tím zákonem – chybí člen), aby mohl vykoupit ty, kteří byli pod zákonem. Můžeme jasně vidět, že místo aby vedl křesťany pod zákon, Bůh ve skutečnosti odtud vyvádí ty, kteří pod zákonem byli. Ale musel

je odtud vykoupit a cenou byl Jeho milovaný Syn. Bezpochyby se to dotýká především Židů a mnozí tehdy žijící židovští věřící, kteří byli vychováni pod Mojžíšovým zákonem, poznali, co to znamená být vykoupen z pod tohoto zákona. Ale když Duch Svátý říká: „*Přišel pod zákonem, aby mohl vykoupit ty, kteří byli pod zákonem*“ (ne „pod tím zákonem“ – chybí člen), pak nám to říká, že Kristovo dílo šlo mnohem dále, než jen k samotným Židům. Jeho vykoupení šlo až ke končinám země, neboť člověk z přirozenosti se rád staví pod zákon, a tak to nebyl jen samotný Mojžíšův zákon, ale zákon všeho druhu, odkud nás Kristus vykoupil. Takto věřící z pohanů v Galacii měli podíl na tomto vykoupení ze zákona. Vykoupení staví všechny, kdo věří v Krista a Jeho dílo na kříži, pod užitek tohoto díla, ať to jsou Židé nebo pohané. V Božích očích jsou tito vykoupeni z pod zákona, aby ti, kdo byli pod zákonem, mohli být od něho osvobozeni a aby mohli přijmout synovství. Neboť jsme viděli, že syn byl svobodný. Syn už nebyl pod vychovatelem, či opatrovníkem a správcem. Dříve než nám Bůh mohl dát místo a ducha synů, musel nás vykoupit z pod zákona.

A tak když přišla plnost času, Bůh vyslal (od sebe) Svého Syna, aby nás nejenom mohl vykoupit z pod zákona, ale také abychom od Něho mohli přijmout synovství. Kdo jiný než Bůh Otec nám mohl dát místo a ducha synů? A cenou za toto obdivuhodné místo, do kterého nás Bůh uvedl, byl Jeho vlastní milovaný Syn. Vzpomenete si, že téměř první slova našeho Pána Ježíše, která řekl po Svém vzkříšení, byla: „*Jdi k bratřím mým a pověz jim: Vstupuji k Otci svému a k Otci vašemu, k Bohu svému a k Bohu vašemu.*“ (Jan 20,17) Vzácná, obdivuhodná slova, která On nikdy neřekl před Svou smrtí a Svým vzkříšením. Ale Jeho dílo bylo zcela dokonáno. Zaplatil tu obrovskou cenu, aby tím vykoupil ty, kdo byli pod zákonem: vyhověl všem požadavkům zákona; a my jsme volní. Všechny naše hříchy odešly a **Jeho** Otec je nyní **naším** Otcem. On je nyní „*Prvorozený mezi mnohými bratřimi*“ (Řím. 8,29). A jakkoli nám to připadá podivné, „*nestydí se jich nazývati bratřimi*“ (Židům 2,11). Jak obdivuhodná slova: **bratři Syna Božího!** Bůh byl Jeho Otcem a Bůh byl jejich Otcem. Bůh byl Jeho Bohem a Bůh byl jejich Bohem. Nejenom že jim bylo odpuštěno a byli ospravedlněni – jakkoliv pozhnaná a úžasná je tato myšlenka – ale byli učiněni syny Božími. Bůh nás přivádí do téhož vztahu k sobě, v jakém byl náš Pán sám.

Byl On dále pod zákonem? Jistě ne. Pod zákonem zemřel. Nesl jeho zlořečení. Ale to vše přešlo a nyní je On vzkříšený. A s Ním jsou vyvedeni z pod zákona všichni, kteří v Něho věří: jsou svobodní; jsou synové. A „*poněvadž*

jsste synové, Bůh vyslal (od sebe) Ducha Syna svého do vašich srdcí, volajícího: Abba, Otče náš! A tak už nejsi otrok, ale syn; jestliže však syn, tedy také dědic skrze Boha.“ (v. 7) Všimněte si, že zde vidíme Otce, Syna a Ducha Svátého, všechny spolupůsobící k tomu, aby vyvedli z pod zákona ty, kdo byli jeho otroky. Jak by si potom mohl někdo myslet, že pohané mají jít zpět na to místo, odkud Bůh takto vykoupil i Židy i pohany?

„*Abba*“ je chaldejské nebo aramejské slovo pro „otec“. Je to slovo, které se tvoří pouze rty, takže je může říci i malé dítě, které ještě nemá zuby. Téměř všechny jazyky mají takovýto druh jména pro otce a matku; i v angličtině malé děti říkají: „papa, mama“ – obě slova jsou tvořena pouze rty. Stejně tak je i slovo *Abba*. To nám mluví o přivítání, které Bůh dává i tomu nejmenšímu, nejmladšímu a nejslabšímu věřícímu. Snad neví, jak se má modlit, ale Bůh dal i takovému Ducha Svátého Syna a on může vzhlížet k nebi a volat: „*Abba!*“. Nikdo jiný, jenom dítě má právo na toto slovo. To je to slovo, které náš Pán sám učinil tak drahé srdci každého pravého dítěte Božího, když jsme stáli se skloněnými hlavami a srdcem a slyšeli Jej oné temné noci v Getsemanské zahradě volat: „*Abba, Otče, všechno jest možno tobě; přenes kalich tento ode mne, ale však ne, což já chci, ale co ty.*“ (Marek 14,36) Toto drahé slovo nacházíme v Novém zákoně pouze třikrát. Poprvé je užívá náš Pán sám; a potom v Římanům 8,15, kde čínský Nový zákon tak krásně říká: „*Nepřijali jste srdce otroka opět k bázni, ale přijali jste srdce syna, takže voláme: Abba, Otče.*“ (Tento překlad snad není příliš dobrý, ale myslím, že význam je správný.) Nakonec totéž sladké slovo nalézáme zde v naší kapitole Epištoly Galatským. Někteří lidé nám říkají, že ve slovech „*Abba, náš Otče*“, je druhé slovo, „*Otče*“, pouze překladem slova „*Abba*“. Ale já myslím, že to je více než to. Naše srdce těmto věcem rozumějí lépe než naše hlavy; ale, milý křesťanský čtenáři, snad jsi hleděl k nebi a volal již: „*Abba, Otče!*“ Jestliže jsi toto učinil, pak budeš rozumět; a jestliže jsi nikdy ze srdce nepřenesl toto volání, potom ti to nemohou objasnit žádná slova. Třikrát v prvních pěti verších mluví Pavel o Bohu jako o Otci. Je to známkou dítěte, že zná Otce (1. Jana 2,14), a tak od počátku epištoly jim Pavel chce připomenout, že jsou **synové**, nikoli otroci nebo služebníci.

Je to Duch Boží v našich srdcích, Duch Jeho Syna v nás, který působí toto volání: „*Abba, Otče!*“ Nic nikdy toto volání nemůže napodobit. Jenom Duch Svátý sám může takto volat v našich srdcích. Toto volání, jak jsme již ukázali, je důkazem, že v nás přebývá. „*A tak*“, dodává apoštol, „*už nejsi otrok, ale syn.*“ Ano, toto volání „*Abba, Otče*“, je důkazem, že už nejsme pod zákonem,

už nejsme nezletilí, ale jsme nyní **synové**, synové Boží. „*Ale jestliže syn, tedy také dědic skrze Boha.*“ Nejsme takovým dědicem, kterého popisuje první verš naší kapitoly, který se nijak neliší od otroka. My jsme „*synové Boží a spoludědicové s Kristem*“ (Řím. 8,17). Takové je to místo, ke kterému nás Bůh přivedl, když nás vykoupil z pod zákona.

V Epištole Galatským více už o **dědici** nečteme, a jenom jednou nalézáme zmínku o **dědictví** (3,18). Ale tato slova se zdají otevírat dveře k Otcovskému domu a dávají nám nahlédnout dovnitř a letmo spatřit slávu, která nás tam očekává. Tato slova se zdají brát naše srdce ze země do nebe a nechávají za sebou boje, učitele zákona a falešné bratry. Ale doba pro slávu ještě nepřišla, ačkoliv už jsme dědicové a v Kristu jsme již obdrželi dědictví (viz Efezským 1,11). Dům Otce je naším domovem (Jan 14,2); „*budeme nasyceni dobrým domu Tvého*“ (Žalm 65,5). Tento den je ještě před námi, ale kolik dítek Božích už zde na zemi našlo útěchu v domě Otce. Všude se opravdoví křesťané obracejí ke čtrnácté kapitole Jana pro potěchu a povzbuzení. A brzy bude dána odpověď na modlitbu našeho Pána: „*Otče, které jsi mi dal, chci, kde jsem já, aby i oni se mnou byli, aby hleděli na slávu mou, kterou jsi mi dal: nebo jsi mne miloval před ustanovením světa.*“ (Jan 17,24) Budeme vidět Jeho slávu. O slávě nalézáme v Epištole Galatským zmínku jenom jednou (v. 1,5). Předmět knihy je příliš smutný a přísný a jejich pád příliš hrozný, než aby jim bylo mluveno o slávě; ale jsem rád, že Duch Boží jim v této epištole připomíná, že jsme nejenom synové, ale dědicové. Jsem velmi rád, že Duch jakoby v této epištole otevíral dveře ke slávě: A já doufám, že někteří z Galatských nahlédli dovnitř, a když tak s údivem hleděli na tu milost, která z nich učinila dědice, a na slávu svého Pána, naději se, že byli „*v týž obraz proměnění od slávy v slávu, jakožto od Duchu Páně*“ (viz 2. Kor. 3,18).

A je tomu tak – já budu jako Tvůj Syn?
Je toto ta milost, již On pro mne vydobyl?
Otče slávy, (ač je to nad vše pomýšlení!)–
v slávě budu přeměněn k Jeho podobnosti.

Ó, Ježíši, Pane, kdo jako Ty mne miloval?
Ovoce Tvé práce, s Tebou také tam, bych viděl,
když nekonečné věky poplynou, Tvou slávu, Pane,
já, cena a práce duše Tvé.

Přec však to musí být: Tvá láska by neměla spočinutí,
kdyby Tví vykoupení nebyli s Tebou plně v požehnání.
Ta láska, která ne jako svět dává, nýbrž sdílí
vše, co má, s milovanými spoludědici svými.

Ne já sám; Tví milovaní všichni, ve slávě dokonalí,
se kolem Tebe s radostí shromáždí, –
všichni jako Ty, pro Tvoji slávu jako Ty, Pane, –
Ty Předmět nejvyšší všech, všemi uctíváný.

(J. N. Darby)

Kapitola 17

ZPĚT DO OTROCTVÍ

Galatským 4,8–20

„Ale tehdy, neznajíce Boha, byli jste podmaněni (v otroctví) těm, kteří z přirození nejsou bohové; ale nyní poznavše Boha, ale spíše byvše poznáni od Boha, kterak se zase obracíte zpátky k chabým a chudým principům, jimiž znovu opět chcete být ztotočeni? Zachovávejte úzkostně dny a měsíce, časy a roky. Mám o vás obavu, abych se snad pro vás nelopotil nadarmo.

Staňte se jako já (jsem), neboť také já (jsem se stal, nebo: jsem) jako vy, bratří; prosím vás o to. Nic jste mi neublížili: ale víte, že skrze slabost (nebo: ve slabosti) těla jsem vám prvně oznamoval dobrou zvěst; a vy jste nepohrdli ani neopovrhli mým pokušením v mém těle, ale přijali jste mne jako anděla Božího, jako Krista Ježíše. Kde potom (je) to vaše blahoslavenství? Neboť vám vydávám svědectví, že kdyby to možné bylo, oči své vyloupíce, byli byste mi (je) dali. Stal jsem se tedy vaším nepřitelem pravdu vám pravě? (nebo: tím, že říkám pravdu?) Nejsou vůči vám horliví správným způsobem, ale chtějí vás odloučit, abyste vy byli horliví vůči nim. Ale je dobré být horlivě hledán dobrým způsobem vždycky a ne jenom když jsem přítomen mezi vámi. Moje děti, které opět rodím, až by Kristus byl zformován ve vás; chtěl bych právě v tento okamžik býti u vás a změnit svůj tón, neboť jsem zmaten, pokud jde o vás.“

Galatským 4,8-20

Naše minulá kapitola končila úvahou o slovech: „Ale poněvadž jste synové, Bůh vyslal do vašich srdcí Ducha svého Syna, volajícího: ‚Abba, náš Otče!‘ A tak už nejsi otrok, ale syn; ale jestliže syn, tedy také dědic skrze Boha.“ (Gal. 4,6.7) Už ne otrok, ale syn! Jestliže syn, potom též dědic! To je to slavné postavení, do kterého nás Bůh přivedl. Jak jsme viděli, dává nám to malinko nahlédnout do slávy, která nás očekává. Galatští o tom všem alespoň něco věděli. Okusili té slavné svobody synů Božích. A přece se přes všechnu tuto požehnanou známost obraceli zpět ke svému starému otroctví. A tak nacházíme ostrý kontrast mezi svobodou z veršů 6 a 7 a mezi otroctvím z veršů 8 a 9.

V oněch dřívějších časech, – říká apoštol, neznajíce Boha, byli jste podmaněni těm, kteří z přirození nejsou bohové. Na druhé straně nyní, když jste přišli k poznání Boha (ale spíše jste byli poznáni od Boha), kterak, – ptá se apoštol rozhořčeně – se zase obracíte zpátky k chabým a chudým principům, jimž znovu opět chcete být zotročeni? To jsou velice vážná slova. Za oněch dřívějších dnů neznali Boha. Jen sloužili němým modlám. Neznali nic lepšího. Modly, kterým sloužili, nebyli bohové, a přesto oni byli jejich otroky. Ale nyní poznali pravého a živého Boha, nebo spíše pravý a živý Bůh zná je. Nyní okusili svobodu Jeho služby. Jak je potom možné – ptá se apoštol, že **se opět obracíte zpátky**? Prosím, všimni si obzvláště těchto slov: „**opět se obracíte zpátky**“. Předtím opustili modly a nyní se obracejí k zákonu. Žádný člověk by nenapsal tato slova: „*opět se obracíte zpátky*“. Ale Duch Svátý říká, že v Božích očích pro Galatské obracet se k zákonu od prosté dobré zvěsti, kterou přijali, znamená totéž, jako že „**opět se obracíte zpátky ke slabým a chudým principům, jimž znovu opět chcete být zotročeni**“. Co to byly ty chudé a slabé principy, jejichž otroky byli předtím? Byly to jejich modly a všechny praktiky pohanství. A nyní se chtějí opět obracet zpátky a být zase opět zotročeni. Všimni si těch slůvek opět. Ta nám říkají, že to, k čemu chtějí jít, je to samé otroctví, pod kterým byli před tím. Zákon je zrovna tak slabý jako modly k tomu, aby někoho spasil; jedno je stejně tak beznadějně jako druhé. Jedno je stejně tak chudé jako druhé; potrava pro mou duši není ani v zákoně, ani v pohanství. A přece **chcete** (přejete si) vzít na sebe opět řetězy otroctví, ze kterého vás Pán osvobodil! Chceš být znovu otrokem! A všimněte si toho slůvka „*znovu*“. Říká nám, že to je totéž staré otroctví, do kterého jdou, ale je to nový pán. Byli otroky těch model, které nejsou bohy; ale nyní si přejí být otroky zákona. Otroek může měnit pány, ale stále je otrokem. Otroctví je totéž, i když pánové mohou být různí.

Ach ne! – domnívám se, že volali Galatští. – Úplně se mýlíš! My nyní jdeme ke Starému zákonu, Boží vlastní Knize. Teď se učíme o věcech, jimž Bůh vyučoval Izraele, tak jak je to zaznamenáno v této Knize; a tyto věci přidáváme k učení o Kristu.

Čtenáři, dej pozor! Duch Svátý říká (žádný lidský tvor by se to neodvážil říci), že jít zpět k zákonu a k těmto zevnějším formám a ceremoniím není v Božích očích nic rozdílného od jít zpět ke starým pohanským praktikám, od kterých je Pán osvobodil. Otroctví zákonu je stejně tak hořké otroctví jako otroctví modlám. Slyš slova jednoho muže, který v moderní době sloužil pod tímto pánem asi dvacet osm let: „...dlouhé a hořké zkušenosti, které

jsem v tomto otroctví (zákonu) učinil.“ (D. M. Canright: The Lord's Day From Neither Catholics Nor Pagans, str. 19). Poslechněte si jiné svědectví citované od téhož novodobého pisatele: „...tu jsem, svázán těmito řetězy.“ A od jiného: „Zdá se, že mne rozdrťí. Jsou jhem otroctví, pod kterým nemohu stát.“

Petr a Pavel zakusili toto poddanství: jeden o něm mluvil jako o „*jhu, které ani naši otcové, ani my jsme nemohli nésti*“ (Sk. 15,10); a druhý o něm píše jako o „*jhu služby*“ (Gal. 5,1). A tak vidíme, že jak ve dnech Petra a Pavla, tak i v naší době je jho to samé; otroctví a poroba se nezměnily v tom nejmenším. Nalézáme tytéž vzdechy beznaděje nyní, i před 1900 lety.

Měj prosím jasno: zákon, dny svátků a obřizka jsou naprosto neschopné lidi spasit nebo jim pomoci ke spasení, stejně tak jako němé modly. Galatští mysleli, že se stávají světějšími a nábožnějšími, ale Bůh říká, že se vracejí ke stejným principům, jako je pohanství. Mysleli, že se jim dostává vroucnějšího ocenění Písem. Ale Bůh říká: Ne, teď se obracíte zpátky ke svému starému otroctví, ze kterého vás milost osvobodila. Mysleli si, že křesťanství bude lepší, když se k němu přidají staré a krásné formy a ceremonie zákona. – Vůbec ne –, říká apoštol. – Vracíte se rovně zpátky ke svým starým pohanským principům, aniž byste o tom vůbec věděli. Tesaloničtí se obrátili k Bohu od model (1. Tes. 1,9), ale Galatští se odvraceli od Boha zpátky ke starému otroctví, které zakoušeli pod vládou model.

Apoštol ukázal, že Kristus vykoupil z otroctví zákona i Židy. Jak se potom může nějaký pohan, na něhož tento zákon nikdy neplatil, dobrovolně pod něj stavět jako otrok? Ale toto právě Galatští činili. Narodili se a byli vychováni v pohanství a od malička se učili všem zlým věcem, které jsou s modlářstvím ve spojení. Sloužili modlám po celý svůj život, tak jako to dnes činí mnozí v Číně. Nevěděli vůbec nic o zákonu daném Izraeli. Potom přišel Pavel a vyprávěl jim dobrou zvěst o spasení skrze samotného Krista, a když uvěřili, byli spaseni. Boží milost je učinila jedno se všemi ostatními věřícími, Židy i pohany – všechny jedno v Kristu. Kristus vykoupil Židy z otroctví zákona a vytrhl pohany z otroctví jejich model, čině všechny jedno v sobě. Ale tito falešní učitelé přijdou a říkají jim, že musí být obřezáni, že musí dodržovat zákon a zachovávat dny svátků. Potom jim Duch Svatý říká, že pro křesťana z pohanů, když se staví pod zákon a tyto vnější ceremonie, to znamená nejen poslušnost vůči židovským zvykům, ale totéž, jako vrátit se zase zpátky ke svým pohanským modlám.

Pán měl trpělivost se Židy, kteří žili dále v těchto židovských zásadách. V Římanům 14 vidíme, že pohan musí mít také trpělivost vůči Židu, který je stále ještě v poddanství svých dnů a pokrmů a ostatních zevnějších ceremonií. Ale pro pohana stavět se pod tyto židovské principy není o nic lepší než pohanství. Kdo by se odvážil toto říci, kdyby nám Duch Svátý sám neřekl, že tomu tak je?

Kolik je v dnešní době takových, kteří činí přesně totéž, co činili Galatští! Kolik se jich snaží vnutit křesťanům sedmý den, starou židovskou sobotu! Jak mnozí říkají, že v některé dny nesmíme jíst maso, zatímco jiní nám říkají, že ho nesmíme jíst vůbec! Jak mnozí otevřeně říkají, že musíme zachovávat celý židovský zákon a udělat ze sebe otroky deseti přikázání, jha, které dosud nikdo nemohl nést! Podívej se na zevnější formy, které tak mnozí učitelé dnes zachovávají! Podívej se na šaty a roucha, které nosí! Podívej se na jména a na tituly, které si dávají! Jak málo si uvědomují, že v Božích očích je toto vše nejenom neužitečné a bezcenné, ale že ve skutečnosti je to návrat k otroctví pohanství. Kolik pravých křesťanů si pro sebe připravilo nepsaný seznam pravidel. V Božích očích jsou toto vše jen slabé a chudé principy. Jsou to tvrdá slova, ale je to jasné učení Ducha Svatého v těchto verších Epištoly ke Galatským.

Všimni si také, jak apoštol mluví o modlách Galaťanů – a modly v Číně nejsou nic jiného. **Od přirozenosti** nebyly bohové. Toto zahrnuje modly, ty hrozné dřevěné, kamenné, hliněné nebo i stříbrné a zlaté obrazy, které vidíme v chrámech po celé Číně. To zahrnuje i velké muže starých časů, kterým se lidé rádi klanějí jako bohům. Zahrnuje to démony, o kterých čteme v 1. Korintským 10,20. Zahrnuje to předky, které tak mnozí uctívají. Zahrnuje to Shang Ti, jehož jméno rouhavě poskvřňuje tak mnohé výtisky čínského Písma. Tito všichni, jeden jako druhý, „od přirozenosti nejsou bohové“. Bohy z nich nadělali lidé, ale bohy jsou jen podle jména. „**Od přirozenosti nejsou bohové.**“ Řecký zápor, který je zde užitý, nejenom popírá fakt, že tyto objekty, jimž se lidé dříve klaněli, jsou bohové, ale popírá i možnost, že by mohly být bohy (viz 2. Paralipomenon 13,9). Nemysli si, že charakter tohoto modlářství je schválen proto, že ti, kdo je provozují, se klanějí Ježíši. Nemysli si, že Shang Ti byl obrácen, protože jej lidé dali na stránky čínské Bible. Právě křesťanství je nejněžnější, nejjemnější a nejmilostivější věc na celém světě. Žádný hříšník není příliš špatný pro to, aby nebyl vítán. Ale křesťanství je také nejtvrďší a nejostřejší protivník všeho, co lidé k němu chtějí přidat, nebo s ním smísit. Právě křesťanství je tou nejvýlučnější věcí na celém světě.

Myslím tím vyloučení hříchu a falše. Pravé křesťanství nechce snášet formy a ceremonie, které k němu mají být přidané. Pravé křesťanství nechce snášet jakýkoliv přídavek nebo jakoukoliv přímíšeninu, ani Boží zákon ne. Všechny tyto věci jsou v Božích očích prostým pohanstvím a modlářstvím. Všimli jste si, jaká vroucí, jaká intenzivní a jaká tvrdá je Epištola Galatským? Co učinili? Spáchali nějaký velký hřích? Poslouchejte: „*Mám o vás obavu: zachovávejte úzkostlivě dny a měsíce, časy a roky.*“ Dny, co to bylo? Viz Koloským 2,16. Tam stojí: „*Protož žádný vás nesud' pro pokrm, aneb pro nápoj, aneb ze strany svátku, neb novměsíce, aneb sobotních dnů.*“ Kdo by byl tužil, že zachovávaní sobotního dne, sedmého dne týdne, dne nařízeného Bohem v zákoně, je tak zlou věcí? A přece právě toto působilo apoštolu Pavlovi obavy o Galatské. Znamenalo to otroctví pod zákonem; a to činilo věc tak zlou. Co mínil Pavel „*měsíci*“? Věřím, že to je totéž jako „*novměsíce*“, o nichž tak často čteme (viz 2. Par. 2,4; 8,13 atd.). V Číně o nich víme mnoho, a jak jsou slaveny. Bůh toto vše zavrhuje. „*Časy*“ se vztahují k židovským slavnostem (viz 3. M. 23). Roky se vztahují k létům sobot (viz 3. M. 23).

Pro křesťany je dobré, aby měli na paměti, že nábožné zachovávaní dnů nesouhlasí s duchem dobré zvěsti. Zachovávat nějaký den rozdílný od jiného znamená, že v nějakém smyslu je tento den světlejší než jiné dny; ale pro křesťana je každý den svatý. Pán pro nás sice vyznačil první den týdne jako postavený stranou od ostatních dnů. Je to den vzkříšení našeho Pána. Je to den, ve kterém byl dán Duch Svatý (3. M. 23,15.16; Sk. 2,1). Je to den, kdy se učedníci shromažďovali k lámání chleba (Sk. 20,7). Apoštol řekl Galatským a Korintským, aby v tento den odkládali stranou podle toho, jak jim Bůh dal prospěch (1. Kor. 16,1.2). Jestliže to srovnáme s Židům 13, uvidíme, že je to poctěno jako jedna z obětí, které smíme dát Bohu v tento první den týdne. Nakonec ve Zjevení 1,10 nalézáme, že Duch Boží tento den nazývá „*dnem Páně*“. V řečtině je slovo „*Páně*“ přídavným jménem; a tak bychom to snad mohli lépe přeložit jako „*Pánův den*“. Takovým způsobem je toto slovo v Novém zákoně užito pouze dvakrát: „*Pánův den*“ a „*Pánova večeře*“ v 1. Korintským 11,20. Toto slovo spolu krásně spojuje večeři a den. V mnoha zemích mají lidé svobodu užít „*Pánův den*“ pro svého Pána. V mnohých zemích je tento den postaven stranou jako den, ve kterém se smíme odvrátit od svého normálního zaměstnání a užít tento den pro svého Pána. Sobota staré doby byla dnem odpočinku. Pro křesťana je den Páně často nejrušnějším dnem týdne. Sobota staré doby byla učiněna pro člověka (Marek 2,27). Den Páně náleží Pánu a my máme výsadu ho pro Něho užít. Žel,

v Číně mnozí tuto výsadu snad nemají, a je možné, že lid Páně ho může tímto způsobem užít jen za velkých ztrát pro sebe. Ale mějme na paměti, že Pán řekl: „*Kteříž mne ctí, poctím, kteříž pak mnou pohrdají, v pohrdání přijdou.*“ (1. Sam. 2,30)

Někteří lidé mluví o „křesťanské sobotě“ a míní tím první den týdne. V Bibli nic takového jako „křesťanská sobota“ není. „Sobota“ znamená „odpočínutí“, a Pán řekl: „*Otec můj až dosavad dělá, i já dělám.*“ (Jan 5,17) Pán Ježíš nemohl odpočinout ve světě plném hříchu a utrpení. Nemohl zachovávat sobotu zde na zemi; a tak vidíme, že židovští vůdcové se na Něho stále domlouvali, poněvadž porušoval sobotu. Tím méně může v takovémto světě zachovávat sobotu pravý křesťan. K tomu, aby zde odpočíval, nemá větší právo, než jeho Mistr. Jestliže musí pracovat jeho Mistr, musí také on. Ale v Židům 4,9 čteme: „*Zůstává držení soboty pro lid Boží.*“ Sobotní odpočinek je vpředu před námi. Brzy, ve slávě, odpočineme s Ním, který toto odpočínutí pro nás vykoupil. Potom budeme držet sobotu, ale ne nyní.

V Římanům 14 nám Duch Boží dává o předmětu dnů další poučení z jiného hlediska. Naznačili jsme, že tato kapitola se obzvláště vztahuje na židovské věřící, kteří k těmto věcem byli vychováni; a v naší době je i mnoho pohanů, kteří jsou ve velmi podobném postavení. Byli vychováni k formám a ceremoniím a svědomí je vede k tomu, že je mají zachovávat. Máme se s těmito svatými snažet a mít na paměti, že ten den zachovávají jako Pánu. Často slýcháváme velmi ostře mluvit proti takovým, kteří zachovávají Štědrý den. Je pravda, že „Kristus se nenarodil v prosinci. Dokazuje to doba, kdy Marie přišla navštívit Alžbětu, srovnáme-li ji se dvaceti čtyřmi běhy kněžskými. Zachariáš byl osmý běh“ (J. N. Darby). Ale je mnoho milých dětí Božích, které cení tento den výše než ostatní dny: ne v duchu Galatským 4, ale v duchu Římanům 14. Takovým Duch říká: „*Kdož dnů šetří, Pánu šetří.*“ (Řím. 14,6) A těm, kdo pro tuto věc své bratry soudí a kritizují, Pán velice jasně říká: „*Ty kdo jsi, abys soudil cizího služebníka? Pánu svému stojí, aneb padá. Bude pak ustaven; mocen jest zajisté Bůh utvrditi jej... Ty pak proč soudíš bratra svého? Aneb také ty proč za nic pokládáš bratra svého? Však všichni staneme před soudnou stolicí Kristovou... Nesuďme tedy více jedni druhých, ale toto raději rozsuzujte, abyste nekladli úrazu neb pohoršení bratru.*“ (Řím. 14,4.10.13) Ten, kdo je pod vládou dnů a pokrmů, je sice od Ducha Svatého nazván „*slabým u víře*“. Ale my máme takového přijímat, ne ho soudit (viz Řím. 14,1). A kéž bychom ve všech těchto věcech měli vždy na paměti slova: „*Protož následujme toho, což jest ku pokoji.*“ (Řím. 14,19)

V Epištole Galatským 4,12 čteme: „*Staňte se jako já (jsem), neboť také já (jsem se stal) jako vy, bratři; prosím vás o to.*“ Jak něžným se apoštol stává vůči svým milým bratrům a dětem ve víře! Ještě jednou užívá to sladké jméno „*bratři*“. „*Staňte se jako já*“, volá. Byl Pavel pod zákonem? Věděli dobře, že nebyl. Věděli, že je volný. Byl kdysi pod zákonem. Kdysi úpěl v tomto otroctví, ale nyní je volný. A tak může radostně říci: „*Já jsem se stal jako vy.*“ Opustil jsem otroctví a jho zákona a stal jsem se jako vy, svobodný od něho. Nyní vy se staňte jako já. A potom na konec přidává ta milá slova: „*Prosím vás o to!*“ Nevidíme, že tato slova plynou ze srdce, které je hotovo rozpuknout se láskou a žalem? Jaká naléhavost, jaká přísnost, jaká vroucnost, jaká něžnost, jaká láska – vše spojeno. Jistě nám to mluví o srdci Kristově **k nám**, když se **my** odvracíme od Něho.

Apoštol pokračuje: „*Nic jste mi neublížili: naopak, víte, že skrze slabost těla jsem vám prvně oznamoval dobrou zvěst; a vy jste nepohrdli ani neopovrhli mým pokušením v mém těle, ale přijali jste mne jako anděla Božího, jako Krista Ježíše.*“ Galatští by si snad mohli myslet, že apoštol užívá tvrdých slov proto, že se cítí uražen, poněvadž se od **jeho** učení obracejí k učení jiných. – Ach ne, říká Pavel. – Vůbec nejde o osobní křivdu: naopak, já se jen dívám zpět na láskyplné přivítání, kterého se mi dostalo při mé první návštěvě u vás; tehdy byste si byli vyloupili oči a dali mně je. – Zdá se, jako by Pavel nebyl zamýšlel kázat dobrou zvěst Galatským, ale že ho mezi nimi zdržela nějaká nemoc. „*Skrze slabost těla*“ (v. 13) může být přeloženo jako: „*Kvůli slabosti těla jsem vám prvně oznamoval dobrou zvěst.*“ Nevíme, jaká to byla slabost; ale zřejmě apoštolovi zabránila pokračovat v cestě a zdržela ho na tom místě, kde „náhodou zrovna“ byl. Bylo to jedno z těch přerušení našich plánů, které nás tak často činí rozmrzelými. Ale mějme na paměti: Bůh nařizuje tato přerušení. Pavel bezpochyby vážně spěchal kupředu na nějaké pracovní pole pro Pána; a místo toho onemocní. Nejen onemocní, ale zdá se, že nemoc byla obzvláště nepříjemná a uvedla ho do takového stavu, že lidé, kteří ho viděli a slyšeli, by se mu asi posmívali a opovrhovali jím – nechtěli by s ním mít nic společného. A kvůli této nemoci prvně kázal Galatským evangelium. A právě v takovéto době se apoštolovi dostalo od Galatských tak vřelého přivítání, že na ně nikdy nemohl zapomenout. Přijali ho, tak jak byl. Byla to pro ně zkouška (Pavel to nazývá „*vaším pokušením, zkouškou, v mém těle*“), ale ta nezměnila nic na jejich lásce a jejich přivítání. Tu nejdražší věc, kterou měli, totiž své oči, by si byli vyloupili a dali je jemu, kdyby mohli. Slabého, nemocného a snad odpudivého, tak jak byl, ho přijali

jako Krista Ježíše. Mohli učinit více? Určitě ne! A tato láska stále žila v apoštolově srdci, a to mu činilo bolest z jejich pádu tím hořčejší. Tato nemoc snad byla tím „ostnem v těle“, kvůli kterému Pavel třikrát prosil Pána, aby mu ho odňal. Ale nevíme, zda tomu tak skutečně bylo (viz 2. Kor. 12,7).

„*Stal jsem se tedy vaším nepřítelem, pravdu vám pravě?*“ V některých starých rukopisech čteme na konci 36. verše 21. kapitoly Skutků tato slova: „*Dolů s naším nepřítelem!*“ Pavel byl v chrámě v Jeruzalémě uchopen zástupem a potom od Římanů uvězněn. Když ho vojáci nesli podle hradu, šli za ním lidé a volali: „*Pryč s ním!*“ A zde některé staré kopie čtou: „*Pryč s ním! Dolů s naším nepřítelem!*“ Tato slova nebyla pravděpodobně psána Lukášem, ale pravděpodobně nám podle pravdy říkají, jak o něm Židé smýšleli. Jeden velmi starý autor, píšící kolem roku 160–188 po Kristu, který byl ostrým nepřítelem Pavlova učení, říká: „Někteří z pohanů... přijali bezzákonné a bláznivé učení nějakého nepřítele.“ Je velmi pravděpodobné, že tito falešní učitelé, kteří přišli do Galacie, nazývali Pavla nepřítelem. Zdá se, jako by Pavel slyšel, že se cosi takového děje, a tak jim vyčítá: „*Stal jsem se tedy vaším nepřítelem, pravdu vám pravě?*“ Zapomněli, že „*věrné jsou rány od přítele*“ (Příslaví 27,6). Činí to formou otázky, tak aby vzbudil pochybnost a dal Galatským příležitost odpovědět: „Ne, Pavle, ty nejsi náš nepřítel! Jsi náš nejlepší a nejmilejší pozemský přítel.“

„*Nejsou vůči vám horliví správným způsobem, čestně, ale chtějí vás odloučit, abyste vy byli horliví vůči nim. Ale je dobré (čestné) být horlivě hledán dobrým způsobem (v dobré věci) vždycky a nejenom když jsem přítomen mezi vámi...*“

Slova „být horliví“ pocházejí pravděpodobně od slovesa znamenajícího „vřítí“. Tito falešní učitelé byli tak horkokrevní ve svém úsilí získat Galatské křesťany pryč od jejich lásky k Pavlovi a pryč od jeho učení, aby se mohli místo toho „horlivě“ obrátit k nim samým, že by udělali cokoliv, jen aby z nich učinili proselyty. Nepracovali dobrým, správným a čestným způsobem. Užívali postranních metod, aby získali Galatské. To je rozdíl mezi zvěstováním dobré zvěsti a činěním proselyty. V prvním případě jsme horkokrevní pro Krista; v druhém jsme vášniví pro nějaké učení nebo pro nějakou skupinu. Tito falešní učitelé byli horliví vůči Galatským špatným způsobem. Srovnej s Pavlem, když mohl říci Korintským: „*Žárlím na vás Boží žárlivostí.*“ (2. Kor. 11,2) Pavel měl rád, když se jiní podíleli na díle dobré zvěsti. Pavel mohl sázet, Apollo zalévat (1. Kor. 3,6). Titus a Timoteus, Sílas a Lukáš mohli

mít podíl na práci dobré zvěsti a Pavel se radoval. Skutečně se radoval, že Kristus je kázán, i když to někteří činili ze závisti a navzdory, domnívajíce se, že k jeho vězení přidávají soužení (Fil. 1,15.16.18). Jenomže tito falešní učitelé nekázali Krista, ale zákon. A z tohoto důvodu se Pavel neraduje, ale vši silou se jim staví na odpor. „*Moje děti!*“ nebo snad: „*Moje malé děti!*“ Apoštolovo srdce je příliš plné, aby dokončil větu, kterou začal. Není jisté, zda řečtina čte: „*Moje děti!*“ nebo „*Moje malé děti!*“ (kral.: *Synáčkové*). Jestliže to je: „*Moje malé děti!*“ (což pravděpodobně je), potom je to jediný případ, kdy Pavel toto slovo užívá. Pán je užil jednou, když volal: „*Synáčkové, ještě maličko s vámi jsem!*“ (Jan 13,33). Jan je užívá ve své 1. epištole sedmkrát. Nikde jinde je v Novém zákoně nenalezneme. Řecké slovo přeložené jako „*děti*“ pochází od slovesa znamenajícího narození. Znamená dítě (chlapce nebo děvče) a zvláště zdůrazňuje příbuzenství skrze narození. Slovo „*syn*“ uvažované ve verších 1 a 7 této kapitoly zdůrazňuje hodnotu postavení. Pavel často užívá druhého slova přeloženého jako „*děti*“.

„*Moje děti, které opět rodím, až by Kristus zformován byl ve vás.*“ Pavel napsal Korintským: „*Nebo byste pak deset tisíc pěstounů měli v Kristu, však proto nemnoho otců: nebo v Kristu Ježíši skrze evangelium já jsem vás zplodil.*“ (1. Kor. 4,15) Na ty, kteří uvěřili v Krista skrze jeho práci, se díval jako na své vlastní děti, které zplodil; a znal dobře bolest při jejich zrození. Strpěl to s Galatskými jednou, když prvně uvěřili v Krista, a nyní to trpí po druhé. V Gal. 2,20 čteme: „*Kristus žije ve mně.*“ Jestliže v nás Kristus žije, potom bychom měli zjevovat Krista na všech svých cestách. Ale Galatští se obrátili od Krista k zákonu; a obírání se zákonem nám nikdy nepomůže, abychom zjevovali Krista. Dnes je mnoho učitelů, kteří neustále vydávají pravidla a vymezení, podle nichž musí křesťané žít. Nesmíš dělat tohle a máš dělat tamto. To je totéž jako stavění nás opět pod zákon. To vše je část těch slabých a chudých principů, které jsou zcela neschopné zjevit v našem životě Krista.

Abychom mohli zjevovat Krista ve svém životě, potřebujeme, aby Kristus žil v nás. A tak je apoštol opět rodí, až by Kristus byl v nich zformován. To, čemu člověk skutečně věří, ovlivňuje jeho charakter a denní život zde na zemi. Učení, které vyvyšuje Krista, nás posvěcuje. Učení, které Krista nevyšuje, brání Duchu Svatému, aby v nás pracoval a ztvárňoval nás v podobu Krista. Když falešní učitelé říkali Galatským, že musí mít obřízku a zákon a Krista, aby byli spaseni, byl to ve skutečnosti útok na Krista samého a zna-

menalo to, že Kristus sám nebyl dostatečný k tomu, aby je spasil. Nedokonalý Spasitel není Spasitelem vůbec. Výsledek učení těchto učitelů zákona byl, že Galatští ztratili Krista z očí a zapomněli, že „*Kristus žije ve mně*“, a život, který žili v těle, byl podle zákona; ne z víry Syna Božího (Gal. 2,20). A tak výsledek byl, že Pavel je musí plodit znovu, aby v nich mohl být Kristus zformován. Láska ho učinila ochotným tak činit – ne jako Mojžíš, který unaven břemenem Božího lidu volá: „*Zdaliž jsem já počal všecken lid tento? Zdali jsem já zplodil jej, že mi říká: Nes jej na rukou svých, jako nosí chůva děťátko.*“ (4. M. 11,12)

Slovo přeložené jako „*zformován*“ (Gal. 4,19) je v Novém zákoně užito jenom zde. Neznamená to, co je zevnější a rychle pomíjející, ale to, co je vnitřní a skutečné. Je utvořeno z podobného slova znamenajícího **formu** (kral. „*způsob*“), které je užito třikrát, vždy o našem Pánu (Marek 16,12; Fil. 2,6.7). Jiné slovo od tohoto utvořené je užito v Římanům 12,2: „*Nepřipodobňujte se (=nebudte podobni vnější formou) věku tomuto; ale buďte přeměnění obnovením mysli své.*“ Zde vidíme, že Pán působí vnější změnu v charakteru a jednání věřícího zde na zemi pomocí vnitřní proměny v jeho duchovním stavu. Totéž slovo nalézáme ve 2. Korintským 3,18: „*My pak všichni odkrytou tváří slávu Páně jako v zrcadle spatřující, v tíž obraz proměnění (vnitřní změnou) býváme od slávy v slávu, jakožto od Duchu Pána.*“ Ne když se zaměstnáváme snahou dodržovat zákon, ale když se díváme na Ježíše a zabýváme se Jeho slávou, tehdy jsme proměňováni, abychom Jemu byli podobni.

„*Chtěl bych právě v tento okamžik býti u vás a změnití svůj tón, neboť jsem zmaten, pokud jde o vás.*“

Slova s důrazem v této větě jsou: „*právě v tento okamžik.*“ Galatští svatí byli v krizi. Vzdávali se pravého evangelia. Pavel touží být s nimi a mluvit s nimi tváří v tvář. Cítí, jak mnohem lepší by byla slova než dopis. Ale, milý čtenáři, jak mnohem lepší pro tebe a pro mne byl dopis! Pavel nemohl jít ke svým milovaným dětem ve víře, jakkoli mnoho po tom toužil; a tak napsal tento dopis, který právě uvažujeme. Pavel bezpochyby hořce litoval, že mu bylo zabráněno vykonat tuto návštěvu. Jak málo myslel na to, že to bylo Boží vlastní řízení, aby Jeho církev mohla mít tuto neocenitelnou malou epištolu danou nám Duchem Svatým. Apoštol toužil změnit svůj tón od kárání k lásce. Jen kdyby mohl být s nimi a oni by slyšeli tóny jeho laskavé prosby, jistě by se museli odvrátit od svých zlých cest. „*Neboť jsem zmaten, pokud*

jde o vás.“ Věřil, že přijali Ducha Svatého (Galatským 3,2). Nazývá je bratry a dětmi a dokonce synáčky. Ale Kristus se tak málo zjevoval v jejich životě, že musí doznat: „*Jsem zmaten, pokud jde o vás.*“ Doufal, že jsou praví a že jen do svých hlav přijali učení, které zcela převrátilo evangelium. Pavel nikdy neměl takovou nejasnost o ostatních obrácených, ba ani o Korintských ne. Rád bych věděl, zda Pavel by nebyl zmaten, pokud jde o nás, drazí bratři, když by se díval na náš denní život. Rád bych věděl, zda by neviděl, že Kristus potřebuje být v nás znovu zformován!

Kapitola 18

ABRAHAMOVI DVA SYNOVÉ

Galatským 4,21–5,1

„Povězte mi, kteří pod zákonem chcete být, neslyšíte-li zákon? Nebo psáno jest, že Abraham měl dva syny, jednoho ze služky a druhého ze svobodné. Ale ten ze služky podle těla se narodil, ten pak ze svobodné (se narodil) skrze zaslíbení. Kteréžto věci jsou obrazné (nebo: obsahují jinotaj); neboť tyto (ženy) jsou dvě smlouvy, jedna s hory Sinai zplozující (děti) k otroctví, kteráž jest Agar. Nyní, Agar jest hora v Arábii; odpovídá ale nynějšímu Jeruzalému, neboť je se svými dětmi v otroctví. Ale ten Jeruzalém nahoře je svobodný, který jest naše matka; neboť jest psáno: Vesel se, neplodná, kteráž nerodiš. Vykřikni a zvolj, která nepracuješ ku porodu; neboť četnější (jsou) děti opuštěné (samotné), než té, která má muže. Ale vy, bratři, podle Izáka jste děti zaslíbení. Ale jako tehdy ten podle těla zplozený pronásledoval toho podle Ducha (narozeného), tak i nyní. Ale co říká Písmo? Vyvrz služku i syna jejího; nebude zajisté syn služky dědit (nebude dědicem) se synem svobodné. A tak, bratři, nejsme dětmi služky, ale svobodné. Touto svobodou nás Kristus vysvobodil; stůjte proto pevně a nebudte drženi opět ve jhu otroctví.“

Galatským 4,21-5,1

Galatští si přáli jít ke Starému zákonu. Přáli si být pod zákonem. A tak Pavel jako by říkal: Postavím se vám na vaší vlastní půdě. Přejete si být pod zákonem; chcete (tedy) potom slyšet zákon? A pak jim vypráví příběh o Abrahamovi a jeho dvou ženách. Jedna z nich, Sára, byla jeho vlastní žena, na stejné úrovni s ním. Druhá, Agar, byla otrokyně, kterou si vzal jako ženinu. Bůh zaslíbil dát Abrahamovi děti ze Sary, ale Abraham se unavil čekáním a na Sářino ponouknutí si vzal svoji otrokyni, aby mu dala syna. Dala mu syna, ale jak hořké utrpení přišlo s tímto synem! Abraham použil svých vlastních metod, aby pomohl Bohu splnit Jeho zaslíbení. Abrahamova víra začala ustupovat; neboť víra a naše vlastní metody, to nejde k sobě. Jak často sehláváme právě tímto způsobem! Jak často se nám stane obtížné čekat na Boha, a myslíme si, že svými metodami Mu pomůžeme odpovědět na naše modlitby! Ale vždy to končí v utrpení. To není to poučení, které Pavel

v tomto příběhu pro Galatské má; ale smí to být poučením pro nás, když toto čteme.

Jeden syn, ten starší, Izmael, se narodil přirozeným způsobem. Ale jeho matka byla otrokyně a on se narodil, aby byl též otrokem. Druhé dítě, Izák, se nenarodilo přirozeným způsobem, protože nejen že jeho otcí bylo sto let, ale jeho matce bylo devadesát let a již dlouho předtím ztratila sílu mít děti. Ale Bůh zaslíbil, že Sára bude mít syna a že Abrahamovy děti ze Sary se mají rozmnožit jako hvězdy a jako písek. Boží zaslíbení jsou vždy pravá. On je ten věrný (pravdomluvný) Bůh (5. M. 7,9). A tak ve Svůj vlastní čas poslal Bůh Abrahamovi syna ze Sary, jeho manželky. Toto bylo skutečně „dítě zaslíbení“. Nenarodil se přirozeným způsobem. Silou vlastní přirozenosti by byla Sára nemohla porodit syna, ale Bůh sám jí dal tuto sílu, protože zaslíbil, že tak učiní. A tak apoštol říká: „*Ten ze služky se narodil podle těla, ale ten ze svobodné (se narodil) skrze zaslíbení.*“ Potom nám říká, že toto vše je alegorie (jintaj). To neznamená, že příběh sám není pravdivý, neboť každé jeho slovo je pravdivé; ale znamená to, že Bůh zařídil, že tento příběh má skrytý význam, aby nás naučil těmto pravdám o svobodě a otroctví: o milosti a zákonu.

Tyto dvě ženy, Agar a Sára, jedna otrokyně, druhá svobodná, představují ty dvě smlouvy. První smlouvu nalézáme v 1. M. 15,18. To je ta kapitola, ve které Pán volně uznává Abrahama za spravedlivého (v. 6), a ve verši 18 čteme: „*V tentýž den učinil Pán smlouvu s Abrahamem, řka: „Semeni tvému dám zemi tuto.“*“ Není zde žádné **JESTLIŽE**; není zde žádná podmínka. Bůh zaslibuje, že On to všechno učiní. V 1. M. 17 čteme opět o té smlouvě: „*Učiním smlouvu svou mezi sebou a tebou a rozmnožím tě náramně velmi... Já jsem, aj, smlouva má s tebou, a budeš otcem národů mnohých.*“ (v. 2,4) Slovo „*smlouva*“ v této kapitole nalézáme třináctkrát. A opět vidíme, že tato smlouva, kterou Bůh dal Abrahamovi, byla bezpodmínečná. Bůh učinil všecko a Abraham přijal pozhnání od Boha. Toto byla smlouva zaslíbení. V připodobnění byla Sára jako tato smlouva.

Ale ve 2. Mojžíšově 19,5, když Izrael dosáhl hory Sinai, čteme: „*Protož nyní, jestliže skutečně poslouchati budete hlasu mého, a ostříhati smlouvy mé, budete mi lid zvláštní, nade všechny lidi.*“ V této smlouvě je slovo „*jestliže*“. „*Jestliže poslouchati budete.*“ Izraelský lid musí vykonat svoji část, a potom Bůh vykoná Svou část. Ale Izraelský lid svoji část nikdy nevykonal.

Nikdy neposlouchali. Smlouvu porušili okamžitě. Toto byla smlouva, která uvedla lid do otroctví. Agar, žena otrokyně, je k ní připodobněna.

Tímtéž způsobem dává Kristus volně věčný život každému, kdo v Něho věří. Není tu žádné „jestliže“. Není tu podmínka. Všechno závisí na Bohu. On činí všechno a my přijímáme požehnání. Je to jako ta smlouva, o níž čteme v 1. M. 15 a 17 a opět v 1. M. 22. Ale ti, kdo jsou pod zákonem, musí zákon dodržovat, aby mohli obdržet požehnání. „*To čiň a živ budeš.*“ (Luk. 10,28) Toto je poddanství a otroctví; musíme pracovat a činit, abychom obdrželi, ale nemůžeme tímto způsobem nikdy obdržet. Ti, kteří jsou pod touto smlouvou, jsou ti, kteří se staví pod zákon, a jsou otroky jako děti Agar. Jsou z hory Sinai. Bůh dal zákon na hoře Sinai; a tak hora Sinai představuje zákon. „*Nyní, Agar je hora Sinai v Arábii a odpovídá nynějšímu Jeruzalému, neboť je se svými dětmi v otroctví.*“ Lidé myslí, že když Abraham Agar vyvrhl, šla do Arábie; a tak Arábie se zdá mluvit o zemi otroctví, či poddanství zákona. Tímtéž způsobem byl Jeruzalém v Palestině velkým centrem, odkud byl vyučován zákon. „*A tak hora Sinai v Arábii odpovídá nynějšímu Jeruzalému.*“ Obě místa mluví o zákonu, obě jsou zotročena se svými dětmi.

Musíme si všimnout, že toto je podruhé, kdy Pavel v této epištole mluví o Arábii. V 1,17 Pavel řekl, že šel do Arábie. Možná, že tam poznal hořkost otroctví zákonu (viz Římanům 7). „*Zdaliž nevíte, že zákon panuje nad člověkem, dokud živ jest?*“ (Řím. 7,1) „*Vidím jiný zákon v údech svých, odporující zákonu myslí mé a přivádějící mne do poddanství zákonu hříchu, který existuje v mých údech.*“ (Řím. 7,23) Ale přečtěte si vše v sedmé kapitole Římanům o Pavlových zkušenostech se zákonem.

„*Ale ten Jeruzalém nahoře je svobodný, kterýž jest naše matka.*“ To je nebeský Jeruzalém. To je země zaslíbení. Toto nebeské město je svobodné. Tam není žádné otroctví. My, kdo věříme v Pána Ježíše a nespoleháme se na zákon, můžeme vpravdě říci, že nebeské město „je naše matka“. Jsme dětmi svobodné. Jsme narozeni ke svobodě a ne k otroctví; a nikdo nemá právo nás nyní zotročovat. Je mnoho takových, kteří by nás rádi zotročili, a mnozí se snaží nás zotročit, ale nemají k tomu žádné právo; a my jim můžeme odpovědět Pavlovými slovy: „*kterýmžto neustoupili jsme poddaním se ani na hodinu.*“ Každé pravidlo a omezení dané lidmi je částí tohoto otroctví. Asi není žádná sekta nebo společnost lidí, která by neměla svá vlastní pravidla; a tato všechna jsou součástí služby a otroctví, odkud

nás Kristus vysvobodil. Žel, většina křesťanů, i pravých, je jako Galatští staré doby: „*přejí si být pod zákonem*“ a rádi na sebe berou jeho služby.

„*Jeruzalém nahoře je svobodný, kterýž jest naše matka: nebo psáno jest: Vesel se, neplodná, která nerodiš. Vykřikni a zvolej, která nepracuješ ku porodu; neboť četnější (jsou) děti opuštěné, než té, která má muže.*“ Tato slova jsou citována z Izaiáše 54,1. Velice pozoruhodným způsobem užívá Duch Boží tato prorokova slova, aby uznal za Abrahamovy děti, které náležejí k pravému domu Izraele, všechny křesťany ode dne Letnic až do chvíle, kdy Pán opět přijde, aby nás vzal domů k sobě. Po tuto dobu byl Izrael postaven stranou. Asi sedmdesát let po narození Krista Římané úplně zničili Jeruzalém, zapálili chrám a od toho dne až do nedávné doby byli Židé rozehnáni do všech koutů země. Jejich dům jim byl skutečně zanechán pustý (viz Mat. 23,38); ale jakkoliv udivující se to bude v onen den zdát, naleznou mnohem více dětí zplozených z evangelia v době svého opuštění, než kdy měli ve dnech své největší prosperity. Děti narozené skrze milost jsou „četnější“ než ty, které se narodily pod zákonem. Ale tyto děti nejsou dětmi pozemského Jeruzaléma, nýbrž Jeruzaléma nahoře, nebeského Jeruzaléma, který je svobodný. Neboť nebeský Jeruzalém „*je naše matka*“. Ale Bůh je uznává za Sářiny děti, „*děti zaslíbení*“, „*děti Abrahamovy*“ (Gal. 3,7.29).

Křesťané v Galacii **si přáli** opustit své požehnané místo ve svobodě a jít pod zákon. Apoštol jim jasně v tomto připodobnění představuje ten velký rozdíl mezi těmi, kdo jsou pod zákonem, kdo se narodili, aby byli otroky, a mezi těmi, kteří jsou volní pod milostí. Mohl tento předmět zakončit vyzváním, aby Galatští sami zkoumali, zda jsou dětmi Agar nebo dětmi Sáry: ale nečiní tak. Naopak volá: „*Ale vy, bratři, po způsobu Izákově jste děti zaslíbení.*“ To je milost, která odvrhuje veškeré pochyby o nich; a jakoby jim říká: – Víím, že ve svých srdcích důvěřujete pro spasení jenom Pánu Ježíši. Víím, že byly svedeny jenom vaše hlavy a ne vaše srdce. Víím, že jste skuteční a praví křesťané. Víím, že jste děti svobodné, děti Sáry, děti zaslíbení jako Izák. – Myslíte, že po takovémto zvolání se mohli obrátit k Pavlovi a říci: „Ne, Pavle, mylíš se. My jsme děti Agar, a my chceme být otroky?“ Ne, já si myslím, že milost Boží obsažená v této větě musela rozehřát jejich srdce; a jeden jako druhý museli zvolat: „Ano, Pavle, máš pravdu. My **jsme** děti zaslíbení jako Izák; ačkoliv jsme na chvíli zapomněli a jednali jako děti Agar.“

Milý čtenáři, smím se zeptat: Kdo je tvoje matka? Jsi dítě Agar nebo jsi dítě Sáry? Jsi otrok nebo syn zrozený ke svobodě? Možná, že v srdci jsi dítětem svobodné, ale stejně jako Galatští jednáš, jako kdybys byl dítětem Agar: pod ustanoveními a službou lidí, místo abys kráčel ve svobodě Ducha. Je-li tomu tak, nechceš se ani teď odvrátit od otroctví a všech jeho břed a otevřeně zaujmout své místo s dětmi zaslíbení?

Pavel jim potom připomíná, že ten, který se narodil podle těla, pronásledoval toho, který se narodil podle Ducha. Téměř všechna Pavlova pronásledování pocházela od Židů, těch pod zákonem, dětí narozených podle těla, dětí ženy – otrokyně. Nikdy neměli dost pronásledování Pavla a všech těch, kdo jsou dětmi zaslíbení. Mohlo být možné, aby Galatští křesťané, Pavlovy vlastní děti ve víře, měli být účastníky těchto pronásledovatelů? A přece oni toto činili.

Potom přichází velké vyvrcholení a Pavel volá: „*Ale co říká Písmo?*“ A odpověď je jasná: „*Vyvrž služku i syna jejího; nebo nebude zajisté syn služky dědit se synem svobodné.*“ Toto je konec těch pod zákonem: „*Vyvrž je ven.*“ Není pro ně žádné dědictví. Dědictví je celé z milosti a není možné mít nějaké skrze zákon. Jaké velké zakončení! Všichni mohou jasně vidět, že musí zaujmout své postavení na jedné nebo na druhé straně; a kdo by byl ochoten mít svůj podíl s tím, jenž má být vyvržen?

Toto uzavírá 4. kapitolu, konec druhého rozdělení naší epištoly. Ale první verš 5. kapitoly ve skutečnosti náleží k tomu; a my téměř můžeme slyšet apoštolův hlas, jak zní ve výzvě, která zasahuje každého z nás: „*Touto svobodou nás Kristus vysvobodil; stůjte proto pevně a nebudte zapleteni (nebo: drženi) opět ve jhu otroctví.*“ Kéž Bůh dá, aby v našich dnech mnozí z Jeho svatých chtěli slyšet toto volání, nastavit mu své ucho, a chtěli poslechnout. Neboť je smutné říci, že dnes je málo křesťanů, kteří nejsou zapleteni v lidských systémech, zapleteni v pravidlech a omezeních učiněných lidmi. Stejně jako Galatští staré doby si „*přejí být pod zákonem*“. Pán může říci dnes totéž jako ve staré době: „*Lid můj miluje to.*“ (Jer. 5,31)

Slyšme tedy, milí bratři a sestry, a poslechněme toto volání Ducha Svatého skrze apoštola: „*Touto svobodou nás Kristus vysvobodil; stůjte proto pevně a nebudte zapleteni opět ve jhu otroctví!*“

„Svobodni od zákona, ó, slavné postavení!
Ježíš vylil Svou krev a tu je odpuštění!
Prokletý zákonem; obtížen mými hříchy,
milost nás vykoupila, a to jednou provždy.

Nyní jsme svobodni – už není zatracení;
Ježíš nám způsobil úplné záchránění:
„Pojďte ke Mně!“ – slyš Jeho volání!
Pojďme! – a On jednou provždy nás zachrání.

Jednou provždy, hříšníku, přijmi to;
jednou provždy, ó, bratře, uchop to;
Tam u kříže břímě se odvalí,
Kristus vykoupil nás, a to jednou provždy.“

(Dle P. F. B.)

Kapitola 19

PRAKTICKÉ VÝSLEDKY VÍRY A ZÁKONA

Galatským 5,2–12

„Hle, já Pavel, vám pravím, že budete-li se obřezávat, Kristus vám nic neprospěje. Ano, znovu prohlašuji každému člověku, který se dává obřezat, že je povinen plnit celý zákon. Ztratili jste užitek z Krista (nebo: jste odděleni od Krista), kteří se ospravedlňujete zákonem, vypadli jste z milosti. Neboť my skrze Ducha na základě víry očekáváme naději spravedlnosti. Neboť v Kristu Ježíši ani obřízka nic nezmůže, ani neobřízka; ale víra skrze lásku konající. Běželi jste dobře (nebo: ušlechtilé)! Kdo vám zabránil (dosl.: Kdo vás odřízl, zastavil), abyste nebyli přesvědčeni pravdou? Toto přesvědčování není z toho, který vás povolává. Maličko kvasu všechno těsto nakvašuje. Já jsem plně přesvědčen o vás v Pánu, že nic jiného smýšletí nebudete. Ale ten, kterýž kormoutí vás, ponese svou vinu, ať je to kdokoli. Já pak, bratří, káží-li stále ještě obřízku, proč jsem ještě pronásledován? Potom pohoršení (skandál, kámen úrazu) kříže je zcela zbaveno účinku (nebo: odstraněno). Kéž by se sami odřezali ti, kteří vás převracejí!“

Galatským 5,2-12

Čtvrtou kapitolou jsme uzavřeli tu část naší epištoly, která mluví o UČENÍ o zákonu a milosti. A počínaje pátou kapitolou vidíme praktické výsledky obou. Ve dvanácti verších, které teď máme před sebou, vidíme, jak hrozné jsou výsledky zákona. Slova by těžko mohla být tvrdší, než jsou v několika následujících verších. Pavel neříká, že Galatští přijali obřízku, ale věděl dobře, že židovští učitelé se snažili je přimět k tomu, aby ji přijali. Ve Skutcích 15,1 čteme: „Přišedše pak někteří z Židovstva, učili bratří, že nebudete-li se obřezávat podle obyčeje Mojžíšova, nebudete moci spasení býti.“ Tito učitelé mluvili nyní tytéž věci Galatským. Jedni říkali: „Nebudete-li se obřezávat, nebudete moci býti spasení.“ Pavel skrze Ducha Svatého odpovídá: „Budete-li se obřezávat, Kristus vám nic neprospěje.“ Musíme jasně rozumět tomu, že „obřízka“ byla znamením, jež oddělovalo ty, kdo důvěřovali zákonu, od všech ostatních lidí. Bylo to zevnější znamení, že člověk důvěřuje zákonu. V 1. Korintským 7,18 čteme: „Je-li někdo v neobřízce povolán, ne-

obřezuj se.“ Nikdo nemůže spoléhat na Krista a na obřízku či zákon současně. Ten, kdo se spoléhá na Krista, nespolečá se, a ani se nemůže spoléhat na zákon. Ten, kdo důvěřuje zákonu, nedůvěřuje Kristu. A tak Kristus takovému člověku nijak neprospěje. Kristův kříž je pro takového člověka bez užitku. Kristova smrt není pro tohoto člověka. V životě či ve smrti, v přítomné době i na věčnosti, Kristus tomuto člověku nijak neprospěje. Někteří lidé říkají: „Snažím se dodržovat zákon a spoléhám na něj; a tam, kde padnu, spoléhám se na Krista!“ Ne, toto není možné. Musíš si zvolit buď Krista, nebo zákon. Nemůžeš mít část z obou. Pavel tato slova ještě ostřeji vyhraňuje tím, že nejprve říká: „Hle, podívejte se, uvažte! Já Pavel, apoštol pohanů, já Pavel s autoritou, kterou mi dal Kristus, já Pavel, pro kterého byste si kdysi vyloupili své oči; to já vám říkám toto: Budete-li se obřezávat, Kristus vám nic neprospěje.“

„Ano, osvědčuji opět každému člověku, který se dává obřezat, že je povinen plnit celý zákon.“ Pavel mluví se vši vážností a energií, jaké je schopen. Toto je věc největší důležitosti. Tato otázka podvrací všechny základy křesťanství. „Ano,“ říká apoštol, *„osvědčuji...“*. Význam je ten, že slavnostně dává na vědomí, jako by byl svědek u soudu, to, jaký je důsledek pro člověka, který přijímá obřízku. Vzal na sebe znamení, že je pod zákonem, a nyní je povinen plnit celý zákon. Nemůže říci, tak jak to dnes mnozí činí, že já udělám svou část a Kristus udělá také svou část. Já budu dělat to nejlepší, co mohu, a Kristus se postará o má selhání. Ne, skutečně ne! Kristus to učiní všechno nebo neučiní nic. Spoléháš-li se na zákon, jsi povinen ho plnit celý. Zákon říká: *„Nepožádáš!“* Jedna žádostivá myšlenka, a jsi ztracen. Musíš milovat svého bližního, jako sebe samého. Nečiniš-li to, jsi ztracen. *„Milovati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého a ze vsí duše své i ze vsí síly své.“* Jestliže v tomto klesneš, byť i jen na chvíli, jsi ztracen. Kristus ti nepomůže. Nebude ti k užitku. Nic ti neprospěje. Musíš zachovat celý zákon nebo jsi ztracen. Jakub 2,10 jasně říká: *„Kdo by koli celého zákona ostříhal, přestoupil by pak jediné (příkázání), všechněmi jest vinen.“* Zákon je jako tabule skla. Rozbijete-li ji, je rozbita celá. Zákon je jako kotevní řetěz: zlomíte-li jeden článek, je přetržen celý řetěz a loď je uvolněna. Ach, milý čtenáři, spoléháš-li na své dobré skutky, spoléháš-li na zákon, slyš Boží slavnostně vážná slova. Vzdej se svých nadějí v zákon a skutky a obrať se ke Kristu samotnému: spolehni se na Něho a jenom na Něho. V Něm máš úplné a dokonalé spasení. Kristus musí být vším nebo ničím.

„*Jste odděleni od Krista, kteří se ospravedlňujete zákonem.*“ „*Odděleni od*“, řecké slovo, které se tímto výrazem snažíme přeložit, se objevuje také v Římanům 7,6, kde se nám říká, že jsme učiněni svobodnými od zákona. To bylo přeloženo jako „*osvobození jsme od zákona*“, nebo „*prosti od zákona*“. To neznamená, že jsme odděleni od zákona nebo odděleni od Krista, ale že jsme odděleni od, nebo připraveni o prospěch či účinek, který by nám Kristus přinesl. Jestliže člověk, který se nyní snaží být ospravedlněn skrze zákon, se v onom budoucím dni bude obhajovat Kristovým jménem, aby ho ospravedlnilo, odpověď bude znít: „Kristovo Jméno **pro tebe** není platné.“ Takový člověk nemá na Jeho Jméno žádné právo. Říká nám to opět, že Kristus a zákon nám nemohou dohromady dát spravedlnost. Můžete se spolehnout na Krista pro spravedlnost a On vám dá dokonalou spravedlnost. Nebo se můžete pro spravedlnost spolehnout na zákon a ten vám zlořečí a zatratí vás. Musíte si vybrat sami, zda chcete mít Krista nebo zákon. Dovolte mi znovu opakovat: Nemůžete se spoléhat na obojí.

Člověk může být velice mravný, přímý, čestný, dobrý a příjemný, ale důvěřuje-li zákonu, je ztracen; a bude trávit věčnost v pekle. Čtenáři, měj jasno: spasení je jen ve jménu Ježíš; a ty nemůžeš jednu jedinou věc k tomuto Jménu přidat. Ježíš může a chce spasit toho nejhoršího hříšníka, který na Něho spolehne, ale nejlepší člověk na světě je ztracen, spolehne-li se na zákon.

Těm, kteří se vzdávají Krista pro zákon, Pavel píše: „*Vypadli jste z milosti.*“ Mnozí myslí, že když zhřeší poté, co se spolehli na Krista, že vypadli z milosti. Ne, Bible nic takového neříká. Obracet se k zákonu znamená vypadnout z milosti. Člověk může být nejspravedlivějším v očích svých přátel. Může se vážně ve vlastní síle snažit o to, aby se líbil Bohu. Může dávat mnoho chudým a činit všechno, o čem se domnívá, že to má činit. Ale jestliže tento dobrý člověk spoléhá na zákon, nebo z části na zákon a z části na Krista, potom tento dobrý člověk vypadl z milosti. Římanům 5,2 nám říká, že máme **vírou** přístup k milosti – ne **skrze zákon**. Ve 2. Petra 3,17 Petr varuje svaté: „*Střežte se, abyste bludem těch zlých nebyli svedeni a nevypadli od své pevnosti.*“ Výraz „*nevypadli*“ je totéž řecké slovo jako „*vypadnout z milosti*“ v Galatském. Ve 2. Petra 3,14 čteme: „*Snažte se, abyste bez poskvrny a bez úhony před ním nalezení byli v pokoji.*“ U Petra se zdá být nebezpečím to, že vypadneme ze správného chování křesťanů. U Galatských je nebezpečí, že vypadneme z pravdy, z milosti, jež nás činí křesťany. Vzpomenete si, že v první kapitole jsme poznamenali, že Petr psal tento „*druhý list*“

týmž osobám, kterým psal první list, a že tento dopis byl adresován Galatským (jakož i jiným). A tak shledáváme, že Galatští jsou varováni, aby nevypadli ani ve svém učení, ani v praktickém životě. Je velmi pravděpodobné, že Petr měl na mysli tento verš Pavlovy Epištoly ke Galatským, když v následujících verších (15 a 16) mluví o Pavlových epištolách a obzvláště je doporučuje a nazývá „Písmo“. Je-li tomu tak, vidíme tu velkou milost, jež je ukázána v Petrově srdci, když obzvláště doporučuje Galatským křesťanům tu samou epištolu, která tak jasně ukazuje jeho vlastní selhání.

Měj jasno, milý čtenáři, že apoštol Pavel skrze Ducha Svatého jasně učí, že není spasení pro toho, kdo trvá na přijetí obřízky. Takový člověk jasně ukazuje, že spoléhá na zákon, aby byl ospravedlněn. Jenom skrze milost našeho Pána Ježíše Krista může člověk obdržet spasení (Sk. 15,13). Jak potom může být spasen někdo, když Kristus mu nic neprospěje, když je odloučen od Krista, když vypadl z milosti?

Ti, kdo se k zákonu obracují pro požehnání, shledají, že jim jenom zlořečí (Gal. 3,10). Najdou v něm smrt a zatracení (2. Kor. 3,7.9). Prostě zákon působí hněv (Římanům 4,15). Ale milost Boží přináší spasení (Titovi 2,11).

Křesťan nemá:

- 1) Přijímat milost Boží nadarmo (2. Kor. 6,1).
- 2) Dávat Boží milost stranou (činit Boží milost neplatnou) (Gal. 2,21).
- 3) Vypadnout z milosti (Gal. 5,4).
- 4) Činit potupu Duchu milosti (Židům 10,29).
- 5) Odpadnout od (nedosáhnout) milosti Boží (Žid. 12,15).
- 6) Převracet milost našeho Boha v nezřízenost (Judy 4).

Ale naopak křesťan má:

- 1) Trvat v milosti Boží (Sk. 13,43).
- 2) Stát v milosti (Řím. 5,2, srv. s 1. Petra 5,12).
- 3) Zmocnit se (posílnit se) v milosti, která je v Kristu Ježíši (2. Tim. 2,1).
- 4) Přistupovat směle k trůnu milosti (Žid. 4,16).
- 5) Být upevněn v srdci skrze milost (Žid. 13,9).
- 6) Růst v milosti Pána našeho a Spasitele Ježíše Krista (2. Petra 3,18).

Hleděli jsme (doufám, že se srdcem naplněným vážností) na výsledek

zákona. Nyní se apoštol obrací k těm, kdo setrvávají v Boží milosti. „*Neboť my skrze Ducha, na základě víry, očekáváme naději spravedlnosti.*“ V Gal. 3,2 jsme viděli, že jsme přijali Ducha na základě slyšení víry. Nyní vidíme, že skrze Ducha „*očekáváme naději spravedlnosti*“. Zákon byla věc těla; a Duch je „*odporný (stojí proti)*“ tělu (Gal. 5,17). A tak v Galatským 3,3 čteme: „*Tak nemoudří jste? Počavše Duchem, nyní tělem dokonáváte?*“ V této krátké epištole, kde zákon, dílo těla, je tak význačný, shledáváme Ducha také význačným. Neboť zákon je falešná cesta k ospravedlnění a svatosti a Duch je pravá cesta. V této krátké epištole čteme o Duchu šestnáctkrát.

A tak apoštol říká: „*Neboť my skrze Ducha očekáváme naději spravedlnosti.*“ Slovo přeložené jako „*očekáváme*“ je užito na více místech Nového zákona, ale vždy o příchodu našeho Pána Ježíše Krista nebo o nějakém požehnání, které při Jeho příchodu obdržíme. Viz např. 1. Kor. 1,7; Fil. 3,20; Židům 9,28. Nebo pokud jde o požehnání, viz Římanům 8,19 a 23. A tak v tomto verši ke Galatským smíme očekávat, že ona „*naděje*“ je „*ta blahoslavená naděje, a příští slávy velikého Boha a Spasitele našeho Ježíše Krista*“ (Titovi 2,13). V mluvě lidí je naděje vždy věcí nejistou. Snad ji obdrží, možná, že ne. Ale v Boží řeči je naděje věcí jistou, poněvadž u Boha není žádná nejistota. Když nám Bůh něco zaslibuje, není zde žádná nejistota; víme, že to obdržíme, ačkoliv na to musíme „*s trpělivostí očekávat*“ (Řím. 8,25). **Nadějeme** se toho (nikoli s nejistotou), zatímco na to čekáme. A takto očekáváme naději spravedlnosti.

V Novém zákoně nám Duch představuje „*spravedlnost*“ různými způsoby. Myslím, že Duch v Epištole Římanům užívá pět různých slov, aby popsal spravedlnost. My máme nyní před Bohem spravedlnost. Jsme už nyní počtení za spravedlivé zdarma, milostí Jeho (Řím. 3,24). Ale celé dílo ospravedlnění, jak je spatřováno v Novém zákoně, není až do příchodu Páně zcela naplněno. Bůh zná konec od začátku a nepotřebuje čekat, až se život člověka skončí, aby pronesl Svůj verdikt; nýbrž jakmile se člověk spolehne na Krista, Bůh jej má za spravedlivého. Ale potom jeho praktický život a všechny jeho cesty tomu musí být přizpůsobeny; být ve spravedlnosti, kterou již v Božích očích vlastníme. To se zcela naplní, teprve až Pán přijde.

„My pak všichni odkrytou tváří slávu Páně jako v zrcadle spatřujícíce, v týž obraz proměnění býváme od slávy v slávu, jakožto od Ducha Pána.“

2. Kor. 3,18

„Které předzvěděl, ty i předurčil, aby byli připodobněni obrazu Syna jeho.“

Řím. 8,29

„Víme pak, že když se ukáže, podobni jemu budeme; nebo viděti jej budeme tak, jak jest.“

1. Jana 3,2

A tak očekáváme ten den, kdy Kristus přijde a kdy budou ve vší své plnosti naplněny všechny naděje a očekávání, které jsou obsaženy ve slově „spravedlnost“. Jistě smíme zvolat: „Pospěš, Milý můj!“

„Neboť v Kristu Ježíši ani obřízka nic nezmůže, ani neobřízka; ale víra skrze lásku konající.“ (Porovnej 1. Kor. 7,19 a Galatským 6,13.) Obřízka byla jen vnějším odřezáním částky těla, pouze zevnější ceremonie, a jak jsme často viděli v této epištole, Duch Svatý zdůrazňuje, že vnější formy a ceremonie nemají žádnou moc. Ani obřízka, ani neobřízka nemohou nikdy pro Boha přinést žádný výsledek. A tak člověk, který je obřezán, je stejně tak bezmocný k tomu, aby se líbil Bohu, jako člověk neobřezaný. Není zde rozdíl; ani jeden ani druhý nemá nejmenší moc cokoliv pro Boha učinit. Duchovní význam obřízky byla „záležitost srdce“. V Jeremiáši 6,10 si Pán stěžuje na Izrael, že *„jejich uši jsou neobřezané, tak že nemohou naslouchat“*; a v Jeremiáši 9,26 dodává: *„Všechn dům Izraelský jest neobřezaného srdce.“* A tak Pavel říká: *„Obřezání zajisté prospěje, budeš-li zákon plniti; pakli budeš přestupitelem zákona, obřezání tvé učiněno jest neobřezáním. Nebo ne ten jest Žid, kterýž jest zevně; aniž to jest obřezání, kteréž bývá zjevně na těle; ale ten jest Žid, kterýž vnitř je Židem, a obřezání je srdce, v duchu a ne podle litery; jehož chvála ne z lidí jest, ale z Boha.“* (Římanům 2,25.28.29) Ale ačkoli zevní formy a ceremonie nemají sílu, přece tu síla je: *„Víra skrze lásku konající.“* Ale to je vnitřní síla, to je „záležitost srdce“. Víra a láska jdou společně, krácejí ruku v ruce. Když lépe poznáváme svého Pána, více Mu důvěřujeme; a když Mu více důvěřujeme, více a oddanějším srdcem Ho milujeme; a víra konající skrze lásku má mocnou sílu:

„Vody mnohé nemohou uhasiti lásku, ani ji řeky nemohou zatopiti.“

Píseň Šalomounova 8,7

„Láska trpělivá jest, dobrotivá jest, láska nezávidí; láska se nechlubí, nenadýmá se; v nic neslušného se nevydává,

nehledá svých věcí, nepouzí se, neobmýšlí zlého; neraduje se z nepravosti, ale spolu raduje se pravdě; všecko snáší, všemu věří, všeho se naděje, všeho trpělivě čeká. Lásky nikdy nevypadá.“

1. Korintským 13,4-8

„...Kteří skrze víru vybojovávali království, činili spravedlnost, docházeli zaslíbení, zacpávali ústa lvům, uhašovali moc ohně, utekli ostrosti meče, zmocnění bývali v mdlobách, silní učiněni v boji, vojska zaháněli cizozemců. Ženy přijímaly mrtvé své vzkříšené. A jiní byli mučeni, nepřijavše vysvobození,... Jiní pak posměchy a mrskáním trápeni, ano i vězeními a žaláři. Kamenováni jsou, sekáni, pokoušeni, mečem zmordováni; chodili v kožích ovčích a kozelčích, opuštění, soužení, a zle s nimi nakládáno: (jichžto nebyl svět hoden): po pustinách bloudivce, i po horách a jeskyních i v doupatech země. A ti všichni svědectví dosáhše skrze víru...“

Židům 11,33-39

Ano, jak pravdivé je toto slovo; ačkoli ani obřízka ani neobřízka nic nemohou, přece v Kristu Ježíši má víra působící skrze lásku nevýslovnou moc. Musíme si všimnout, jak Pavel v 5. a 6. verši naší kapitoly spolu spojuje „víru, naději a lásku“, tak jak to činí v 1. Korintským 13,13: „Nyní pak zůstává víra, naděje, láska, to tré.“

„Běželi jste dobře!“ Pavel rád užívá obrazu závodu. V 1. Korintským 9,24-27 napomíná korintské věřící užitím téhož obrazu: „Tak běžte, abyste dosáhli!“ V Galatským 2,2 a Filipským 2,16 mluví Pavel o sobě, že ve svém vlastním závodě neběžel nadarmo nebo bez účelu. Ve Filipským 3,12 se Pavel vidí stále jako běžec, ale blíží se ke konci závodu. Cíl je v dohledu a to není doba k ochabování; naopak, nyní je čas napnout všechny síly, a tak „úsilně chvátaje k cíli běžím!“ Když odešel od svých milých efezských bratří, myslí na dobu, kdy závod je dokončen, cíl dosažen, cena získána a zůstává jenom radost: „... aniž jest mi tak drahý život můj, jen abych běh svůj mohl s radostí dokonat.“ (Skutky 20,24) Zde opět užívá řeckého slova pro běh o závod. A v 2. Timoteovi 4,7, užívaje téhož slova, vidí závod skončený: „Běh jsem dokončil (opět význam slova je „běh o závod“) ... již za tím odložena jest mi koruna spravedlnosti.“ Nebyla to královská koruna moci, ale věnec, který dostával

vítěz závodu na olympijských hrách. Ten věnec byl udělán z listů, byla to „*porušitelná koruna*“. Ale koruna, kterou my obdržíme, je „*neporušitelná*“ (1. Kor. 9,25).

Galatští věřící byli běžci v tomto závodě. Běželi dobře, ale někdo přišel a překazil jim to. Sloveso znamená „(neprávem) do něčeho zasáhnout“. Většinou obsahuje myšlenku překážet někomu v cestě tím, že se mu boří mosty a ničí cesta. Často to dnes vidíme ve válce. A takto někdo bránil Galatským běžcům, někdo jim překážel. Unavili se závodem a teď už vůbec neběželi dobře.

Nyní přicházíme ke slovu „*přesvědčit*“, v řečtině třikrát užitému. Na prvním místě je většinou překládáno jako „*poslouchati*“: „*Kdo vám zabránil, abyste nebyli poslušní pravdy?*“ Ale doslovný význam je „*být přesvědčení*“. Člověk neposlechne, dokud není přesvědčen o pravdě, která je mu předkládána. A tak smíme překládat: „*Kdo vám zabránil, abyste nebyli přesvědčeni pravdou?*“ Pavel se neptá proto, aby získal informaci. Pravděpodobně dobře věděl, kdo je tím nepřítelem, který „*zasahoval*“ a bránil těm, jež on tolik miloval. Je to spíše zvolání, které mělo přimět Galatské věřící k tomu, aby sami poznali, jak selhali. V další kapitole ke Galatským uvidíme, že je napomíná, aby neklesali na mysl, aby neochabovali. Nepřítel je přesvědčoval, aby se vzdali pravdy, již se naučili od Pavla; a tak Pavel dodává: „*Toto přemlouvání (přesvědčování) není z toho, který vás povolává.*“ Pán ani Duch Svátý je nepřesvědčovali, aby se vzdali. Bylo to dílo nepřítele. „*Nepřítel člověk to učinil.*“ (Mat. 13,28) Jako nepřítel nasek koukol mezi pšenici a vnesl zlo mezi dobré, tak také žena v Matouši 13,33 dala trochu kvasu do množství mouky, až zkvasilo všechno. Snad Pavel myslel na toto podobenství Pána, když psal: „*Maličko kvasu všechno těsto nakvašuje.*“ Pavel kázal pravdu a dal jim dobrou mouku; ale falešní učitelé k ní přimísili kvas zachování zákona a brzy by se zkazilo všechno. Musíme mít na paměti, že kvas mluví v Bibli vždy o tom, co je zlé. Zlo se rozšiřuje jistě a rychle, stejně jako kvas v mouce rychle zasahuje celý kus těsta. Možná, že v Galacii byl jenom jeden zlý učitel (viz verš 10), ale i jeden zlý učitel může udělat nepopsatelnou škodu. Jeden člověk mající neštovice může tuto hroznou nemoc přenést na mnoho osob. Pavel užívá stejných slov o kvasu opět v 1. Korintským 5,6. Tam bylo mravní zlo. Zde je to zlo v učení.

„*Pokud jde o mne, jsem plně přesvědčen o vás v Pánu, že nic jiného smýšletí nebudete.*“ Zde nalézáme opět užito totéž sloveso „*přesvědčit*“. Pavel

řekl: „*Jsem o vás na pochybách*“ (4,20), ale nyní, když odvrací svůj zrak od Galatských a od falešných učitelů a „*hledí na Ježíše*“, může zvolat: „*Jsem plně přesvědčen o vás v Pánu.*“ V řečtině není slovo „plně“, ale čas slovesa v řečtině mluví o úplnosti a skončení; proto jsme přidali slovo „plně“ ve snaze vyjádřit tento smysl. Když jsme zmateni, na pochybách a v úzkosti, jakou je pro nás útěchou obrátit zrak k Pánu. Od Něho se nám dostane povzbuzení a útěcha, síla a důvěra. A tak Pavel, jako David v dřívější době, „*se posilnil v Pánu*“ (1. Sam. 30,6).

Ale ten, kdo vás mate, ponese svou vinu. Nikdo nemůže nepokojit ovečky Páně, aniž by nenesl svou vinu. Žel, dnes je mnoho takových, kteří nepokojí stádo Páně. Ale každý z nich ponese svou vinu. O Achanovi, který vzal z proklatých věcí Jericha a přivodil Izraeli porážku (Jozue 7), je řečeno, že „*zkormoutil Izraele*“ (1. Par. 2,7). Vypadá to, že zde byl zvláště jeden muž, který činil toto zlé dílo nebo v něm byl vůdcem. Zdá se, že tento muž měl velký vliv a snad velkou důležitost ve světě, neboť vidíme, že Pavel dodává: „*ať je to kdokoli*“. Pavlovi nezáleželo na tom, zda to byl Petr sám; postavil by se mu přede všemi. Kvůli postavení člověka nečiní Pavel nejmenší rozdíl; a slavnostně varuje: „*Ten, který vás kormoutí, ponese svou vinu, ať je to kdokoli.*“ (Srv. Mat. 18,6.7.)

Pavlovi nepřátelé říkali, že když se to Pavlovi hodilo, také kázal obřízku. Obřezal Timotea, protože si myslel, že mu to pomůže. Pavel nyní dává otázku, která dokonale odpovídá na tyto narážky: „*Pokud jde o mne, bratří, jestliže stále ještě kážu obřízku, proč jsem ještě pronásledován?*“ Pavel už v Galatským 1,7.8.9.10 mluvil o témže zlém výpadu proti sobě. Nyní na něj odpovídá jasněji. Vždy to byli Židé, kdo Pavla pronásledovali. Vždy to byli oni, kdo tak ostře stáli proti němu, protože kázal pohanům a dával stranou jejich staré obyčeje. Ale jestliže Pavel skutečně kázal učení Židů, proč by ho měli pronásledovat? Pavel byl stále pronásledován a to bylo důkazem toho, že stále kázal, že obřízka nemá žádnou moc a že spasit může jedině víra v Krista. Ale co Galatští? Byli ještě stále pronásledováni? Kdyby se obrátili od Krista k obřízce, jejich pronásledování by pominulo. Možná, že jim toto chtěl Pavel jemně připomenout. Jestliže by Pavel kázal učení Židů, potom pohoršení kříže by určitě pominulo. Byla to tak pohoršující věc kázat o muži, který byl přibit na kříž. Tato smrt byla horší než být pověšen na šibenici. Tato smrt byla určena pro otroky a zločince nejhoršího druhu. Římský občan nemohl být ukřižován. Ale Pavel se křížem chlubí. Rád vyprávěl příběh o kříži. Nestyděl se za evangelium Kristovo ani za Kristův kříž. Jemu byl Boží mocí

ke spasení. Ale pro lidi tohoto světa to bylo pohoršení. „*My kážeme Krista ukřižovaného, Židům kámen urážky (nebo: skandál), a Řekům bláznovství; ale povolaným i Židům i Řekům Krista, Boží moc a Boží moudrost.*“ (1. Kor. 1,23.24)

Řecké slovo přeložené jako „*skandál*“ doslovně znamená tyčinku v pasti, na níž je připevněno vnaidlo; a tak se mu dostalo významu pasti samotné. Většinou bývá překládáno jako „*kámen urážky*“, což má trochu podobný význam. A z toho pochází slovo „skandál, pohoršení“. Skandál je něco, přes co lidé klopýtají, s čím nechtějí mít nic společného. Poprvé je užito v Matouši 13,41, ale sloveso od toho odvozené je užito v Matouši 5,29. Tato slova jsou často užita v Matoušově evangeliu. Toto evangelium bylo napsáno zvláště pro Židy a je tam mnoho věcí, které je pohoršovaly, nebo přes které klopýtali. Ale kříž bylo největší pohoršení ze všech.

„*Potom je pohoršení plně odstraněno*“; nebo „*zcela odpadlo*“; je to stejné sloveso jako ve 4. verši, který jsme právě uvažovali. A opět zde v řečtině nemáme slovo „plně“, ale čas slovesa má tento význam. Pro toho, kdo káže zákon, je pohoršení kříže plně odstraněno, zbaveno účinku.

„*Kéž by se sami odřezali ti, kteří vás převracejí!*“ Tito rušitelé křesťanů neustále mluvili o obřízce, odřezání části těla. Pavel odpovídá: „*Kéž by se sami odřezali!*“ Pavel tím pravděpodobně mínil, že si přeje, aby se vyloučili a otevřeně se odřezali od shromáždění křesťanů. To je to „odřezání“, které si přál vidět ohledně těchto zlých lidí.

Kapitola 20

TĚLO A DUCH

Galatským 5,13–26

„Neboť vy ke svobodě povolání jste byli, bratři; jenom ne(obracejte) tuto svobodu v základnu pro činnost těla, ale skrze lásku (budiž to vašim zvykem) buďte otroky jedni druhých. Neboť celý zákon je naplněn v jednom slovu, v tomto (slovu): Milovati budeš bližního svého jako sebe samého. Ale jestliže se vespolek koušete a požíráte, dejte pozor, abyste jeden od druhého nebyli stráveni. Ale pravím: Duchem chodte a žádosti těla nevykonáte. Neboť tělo žádá proti Duchu a Duch proti tělu; ty pak věci jsou sobě vespolek odporné, abyste nečinili ty věci, které byste chtěli. Jestliže pak Duchem vedeni jste, nejste pod zákonem. Zjevné pak jsou skutky těla, jež jsou

*smilstvo,
nečistota,
necudnost (prostopášnost),
modloslužba,
čarování,
nepřátelství,
sváry,
žárlivost,
(výbuchy) hněvu,
osobní zaujatost (rivalita, soupeření),
roztržky,
sekty,
závisti,
opilství,
hodování*

a těm podobné věci; a to vám předpovídám, jako jsem i prvé pravil, že ti, kdo takové věci činí, nebudou děditi Boží království. Ale ovoce Ducha jest:

láska,

radost,
pokoj,
shovívavost (dlouhosnášenlivost)
dobrotivost (laskavost),
dobrota,
věrnost,
mírnost (krotkost, tichost),
sebeovládání (zdrženlivost).

Proti takovým věcem není zákona. Ale kteří jsou Kristovi, ti své tělo ukřižovali s vášněmi a žádostmi. Jsme-li Duchem živi, Duchem i držíme krok. Nebudme marné chvály žádostiví, jedni druhých popouzejíce, jedni druhým závidíce.“

Galatským 5,13-26

V posledním verši 4. kapitoly a v prvním verši 5. kapitoly Epištoly Galatským čteme: „*A tak, bratří, nejsme dětmi služby, ale (naopak dětmi) svobodné. Touto svobodou nás Kristus osvobodil; stůjte proto pevně a nebudte zapleteni opět ve jhu otroctví.*“ O těchto verších jsme uvažovali v 18. kapitole naší knížky a následující verše Galatským 5,2-12 tvoří jakousi vsuvku, zčásti varování, zčásti napomenutí. Tyto verše jsme měli před očima v naší poslední kapitole. Nyní se vracíme k právě citovaným veršům z konce čtvrté a ze začátku páté kapitoly: „*Touto svobodou nás Kristus vysvobodil; stůjte proto pevně a nebudte zapleteni opět ve jhu otroctví... Neboť vy ke svobodě povolání jste byli, bratři.*“ Necht tato slova znějí naším srdcem jako radostné zvonky vyzvánějící slavné poselství, že jsme svobodní. Židé byli otroky „*principů světa*“ (Gal. 4,3), které mluví o zákonu. V Římanům 7,1 čteme, že zákon je pánem člověka, pokud člověk žije. Pohané, či národy, byli otroky model (Gal. 4,8). My všichni jsme byli otroky hříchu (Řím. 6,6.17), ale „*Kristus nás vysvobodil*“. Jsme svobodni od zákona (Řím. 7,4), svobodni od model, svobodni od hříchu (Řím. 6,7.22). Jak obdivuhodná svoboda to je! A v Římanům 8,2 čteme: „*Zákon Ducha života v Kristu Ježíši vysvobodil mne od zákona hříchu a smrti.*“ Ano, bratří, křesťan je svobodný člověk: Kristus nás vysvobodil; „*stůjte proto pevně a nebudte zapleteni opět ve jhu otroctví.... Neboť vy ke svobodě povolání jste byli, bratři!*“

Žel, dnes je mnoho lidí, kteří se snaží přivést lid Páně zpět do otroctví. Jak mnozí učí zákon, někteří jako způsob spasení, jiní jako pravidlo pro život.

V každém případě je to znovu opět otroctví. Každá sekta křesťanství má svá vlastní pravidla a ustanovení; a ta všechna přivádějí křesťana znovu do otroctví. I když tu nejsou psané zákony či pravidla a ustanovení, jak často vidíme, že nepsané tradice vážou svaté Boží mocnými řetězy a stahují je znovu do otroctví.

Moji přátelé, mohla-li tato malá knížka jen pomoci k tomu, aby ve vašich srdcích zaplála tato požehnaná slova: „*Kristus nás vysvobodil*“, nebylo to nadarmo. Stůjte pevně, bratři! Na všech stranách se potkáte s těmi, kdo by vás znovu chtěli učinit otroky; a některé z jejich omluv, či „důvodů“, jak je nazývají, znějí velmi dobře; ale stůjte pevně a nebudte opět podrobeni pod jeho otroctví. Pamatujte, vy, kdo čtete tato slova, vy, křesťané v Číně, Americe, Kanadě, **vy** jste byli povoláni ke svobodě.

Ale po tomto slavném poselství o svobodě následuje varování: „*Jenom neobracejte tuto svobodu v základnu pro činnost těla.*“ Když nepřítel chce napadnout nějakou zemi, snaží se nejprve získat malý kousek této země jako „operační základnu“; a z tohoto malého kousku dobude nepřítel brzy celou zemi. Je třeba, abychom nejprve dbali na to, aby nepříteli nebyl postoupen ten malý kousek země za operační základnu; potom je celá země bezpečná. Tak se tělo bude vždy snažit užít naší svobodu pro sebe a obrátit toto požehnání od Boha ve výhodu pro nepřitele. Tu je křesťanský muž, který řekne: „Jsem povolán ke svobodě a tak mám svobodu k tomu, abych užil dne Páně, jak chci.“ A má v tento den otevřen svůj obchod ke zneuctění svého Mistra. A zde je křesťanský student, který říká: „Jsem svobodný, nemusím chodit do shromáždění; mohu čas využít ke studiu; jsem povolán ke svobodě.“ Tu je křesťanská dívka a říká: „Jsem svobodná, mohu nosit to, co se mi líbí,“ a oblékne si oděv, o kterém ví, že ho Pán zavrhuje. Každý z nás má svou vlastní slabost, která vyžaduje ustavení srdce a sebeodsuzování, abychom byli zachováni a nebyli uvedeni pod její moc – moc „*snadně obkličujícího nás hříchu*“ (Židům 12,1). Každý z nás zná „*ránu svého srdce*“ (1. Král. 8,38). Jak velice potřebujeme v těchto případech bdít, aby se naše svoboda nestala základnou činností pro tělo, našeho zvilého nepřitele.

Ale ačkoli jsme svobodní a apoštol by těžko mohl o naší svobodě mluvit vyhraněněji, vybízí nás, abychom ji pevně drželi; a přece hned v příští větě nám říká, abychom učinili svým zvykem být otroky. Skrze lásku, nebo pro lásku, ať je vaším zvykem být otroky. Ale otroky jeden druhého, ne zákona! Otroci, a přece svobodní lidé! Láska, pravá láska činí otroky z každého z nás.

Viděli jsme našeho Pána vstát od večere, odložit Své roucho, vzít zástěru, opásat se a konat dílo otroka pro lásku ke Svému lidu. Máme chodit v Jeho šlépějích: z lásky máme sloužit jeden druhému, sloužit jako otroci. Pravá láska to ráda činí. Hleď, jak matka slouží svému muži a svým dětem; je jejich otrokem, ale svobodným – otrokem v poutech lásky. Skutečně, jak apoštol ukazuje, je zákon naplněn v tom jednom slovu: „*Milovati budeš bližního svého jako sebe samého.*“ Ten, kdo svého bližního skutečně miluje, nečiní mu nic zlého, a tak vůči svému bližnímu zachovává zákon. „*Kdo miluje bližního, zákon naplnil.*“ (Řím. 13,8) Ale čtěte 1. Korintským 13 a podívejte se, jak daleko za hranice zákona jde láska! Zákon je naplněn a láska jenom započala své dílo stát se otrokem druhých. Jak rozdílné jsou Boží cesty od cest člověka!

Zdá se, že s příchodem učitelů zákona přišly také sváry. Apoštol varuje tyto svaté: „*Jestliže se vespolek koušete a požíváte, dejte pozor, abyste jeden od druhého nebyli stráveni.*“ Zákon lidi zatvrzuje; zákon neví nic o lásce. Na takovéto půdě spory rychle rostou a brzy lze spatřit kousání a požívání. Každý si myslí, že zastává spravedlnost, když se jen stále snaží vnutit svou vlastní vůli svému bližnímu. Vzpomenete si, jak nám Příklad říká, že svárové jsou jako závory u hradu – chladné a neústupné, každá je zasazena do chladného kamene a drží pevně pryč od druhé (Příklad 18,19). Takový je výsledek u srdce, které se staví pod zákon. Jiný tato slova překládá takto: „*Jestliže stále jeden na druhého vrčíte a po sobě chňapáte, dejte pozor, abyste nebyli jeden od druhého zničeni.*“

Ale je zde cesta, po níž křesťan může jít tímto světem, kde jsou nepřátelé na všech stranách, a být v dokonalém bezpečí. Je zde cesta, na které tělo nemá proti křesťanu žádnou moc. A jaká je to cesta? „*Duchem chodte a vůbec žádosti těla nevykonáte.*“ To je naše tajemství: „**chodit Duchem**“. Bůh dal Duchu Svatému, aby přebýval v každém věřícím, a On v nás přebývá, ačkoliv my na Něj často zapomínáme nebo Ho zarmucujeme (Ef. 4,30) nebo na Něho nedbáme; ale On **v tobě** přebývá, milý křesťanský čtenáři, a je připraven dát ti sílu pro tvou cestu. Dbej na Jeho nejmenší působení, poslechni Ho okamžitě, když Ti přivádí na mysl Boží Slovo; takovým způsobem „chodíme Duchem“. V 18. verši budeme číst o tom, že jsme „Duchem vedeni“. To je pravda; On zná stezku, po níž máme jít, a On je věrný a spolehlivý Vůdce. Jestliže se Jím jen necháme vést, potom budeme skutečně „chodit Duchem“ a vůbec nebudeme činit žádosti těla. Jak silné je tělo! Jaké má žádosti! Ale je zde Jeden, který je mocnější než tělo, který přebývá v každém

z nás a celá Jeho veliká moc je připravena nás vést a dát nám chodit Duchem, takže vůbec není zapotřebí, abychom vykonávali žádosti těla. V řečtině je zde dvojí zápor; to ho velmi zesiluje: „vůbec ne“, vůbec není třeba dbát na tělo.

Nyní shledáváme, že v nás přebývají dva, kteří jsou navzájem zcela odporní (opační). Tělo žádá proti (dosl.: *je vášnivě odporné*) Duchu a Duch žádá proti tělu; a tak vidím, že ve mně probíhá válka, ostřejší, rozhodnější a trvající déle, než jakákoliv válka na zemi. Tělo vždy chce jít svou vlastní cestou a činit svoji vůli; Duch Svatý, který ve mně přebývá, je vždy postaven proti mému tělu. Jestliže naslouchám tělu a vydávám mu své údy, potom se ve mně tělo rychle zjevuje; ale jestliže chodím Duchem a dovoluji, aby mne Duch vedl, potom vůbec nebudu naslouchat vášnivým žádostem těla.

Jsou tací, kdo nám říkají, že tělo v nich je mrtvé, nebo že je „vypáleno“, že už nikdy nebude jednat. Ne, milý čtenáři, tělo je až příliš živé, jak brzy uvidíme, nebudeme-li dbát Ducha Svatého v nás. Byl jeden muž, který stále tvrdil, že jeho tělo je mrtvé a že už nemá žádné žádosti. Kdosi mu hodil do tváře pohár vody a on ihned ztratil rozvahu a velice se rozzlobil. Jeho tělo nebylo mrtvé, ale jenom čekalo na příležitost, aby se mohlo projevit. Ale ačkoliv tělo není mrtvé a bude v nás po celou dobu, pokud budeme zde na zemi, přece můžeme děkovat Bohu, že se postaral o způsob, jakým ho můžeme držet na místě smrti. A tak v Římanům 6 čteme: „*To věduce, že starý člověk náš s ním spolu ukřižován jest, aby bylo umrtveno tělo hříchu, abychom již potom nesloužili hříchu... Tak také vy se mějte za mrtvé hříchu a živé Bohu v Kristu Ježíši. Nechtě tedy nepanuje hřích v smrtelném těle vašem, abyste ho poslouchali v jeho žádostech. Aniž vydávejte údy své za nástroje nepravosti hříchu, ale vydávejte sebe Bohu.*“ (Řím. 6,6-13) Ale jediný způsob, jak toto mohu prakticky ve svém životě uskutečnit, je chodit Duchem, nechávat se Duchem vést a vydávat sebe a své údy Bohu, aby mne vedl a užil si mne tak, jak se Jemu líbí. A tak žiji Bohu a ne tělu.

Tento život je v nás způsoben dílem Ducha Svatého skrze Boží Slovo. Způsob života křesťana by měl zjevovat tento nový život, který skutečně zjevuje Krista, neboť Kristus je náš život. Jestliže půjdeme po této stezce, vůbec žádosti těla nevykonáme. Takovým způsobem se vyhneme hříchu a ne tím, že si vezmeme zákon, aby nás nutil dělat to, co si dělat nepřejeme. Zákon nemá moc donutit tělo poslouchat, neboť to není Božímu zákonu poddáno, ani nemůže být (Řím. 8,7). Nový život rád poslouchá, miluje svatost a Kristus je

skrze Ducha Svatého jeho síla a moudrost. Nezapomínejme, že tělo je stále zde, jak shledáváme v této kapitole ke Galatským, a že je vášnivě odporové Duchu, aby nám zabránilo chodit Duchem; a Duch odporuje tělu, aby zabránil křesťanu chodit podle těla. Ale jestliže nás Duch vede, nejsme pod zákonem. Neznamená to, že nejsme pod „tím zákonem“, ale že nejsme pod žádným zákonem; nejsme pod pravidly a ustanoveními lidí; pod pravidly, která si rádi stanovíme pro svůj vlastní život. Boží Slovo skrze Ducha Božího je naším jediným vůdcem a tím jsme spravováni. Ale smíme si být jisti tím, že Duch nás nevede k zákonu, neboť zákon nedává ani život, ani sílu.

Ale vedeni Duchem jsme svobodni; můžeme činit to dobré, které nová přirozenost miluje. Hledejme tedy vždy, v každé chvíli, milost k chození Duchem, k tomu, abychom Jej nechali nás vést. Takovým způsobem nám umožní držet tělo v místě smrti, ukřižované s Kristem; a my budeme přinášet ovoce Ducha ke slávě našeho Boha.

Nyní nám Duch v naší kapitole ukazuje na jedné straně skutky těla: patnáct zlých skutků, všechny zjevující tělo. První tři jsou pohlavní hříchy, a jak jsou obvyklé! Jak je snadné dovolit nečistým myšlenkám, aby vnikly do našich myslí, ba aby tam i přebývaly. V Matouši 15,19 nám Pán říká, co vychází ze srdce člověka, a první na seznamu jsou „zlá myšlení“. Někdy se sami omlouváme a říkáme, že nemůžeme rozkazovat svým myšlenkám, že tyto vcházejí do našich myslí nežádaně a že my je nenávidíme. Avšak jestliže dovolíme Duchu, aby nás vedl, nebudou nad námi mít žádnou moc ani zlé myšlenky; namísto toho můžeme skrze Něho uvádět „všelikou mysl v poddanost Kristu“ (2. Kor. 10,5). Ale žel, nečistota může být nejen v myšlenkách, ale i v slovu a skutku. Jak obezřetní bychom měli být! Každý z nás má v sobě tělo a tyto ošklivé, špinavé hříchy přicházejí jako první v seznamu jeho skutků.

Další dva v seznamu jsou modloslužba a čarování. Kolik těchto hříchů vidíme v Číně. Někteří lidé se nám snaží namluvit, že tyto věci vůbec nejsou zlé; ale jak mnohem lépe je věřit Božímu slovu a utíkat od modlářství (1. Kor. 10,14). A vzpomeňte si, že poslední slova apoštola Jana v jeho První epistoletě jsou: „*Synáčekové, vystříhejte se model.*“ Neboť my si můžeme udělat jiné modly, než jsou ty, které vidíme kolem sebe v Číně. Můj dům se může stát mou modlou nebo mé knihy, má studia, či dokonce mé dítě. Vše, co zabírá to místo, které by jenom Bůh sám měl mít, je modla. Nemysleme si, že tato slova nám nemají co říci. A kolik lidí je „pověřivých“, jak se říká. Je mnoho věcí, které nechtějí dělat, poněvadž říkají, že by jim přinesly neštěstí. To vše

spadá pod název „čarování“ a je jedním ze skutků těla. Kristus nás osvobodil ode všech těchto věcí; stůjme pevně v této svobodě.

Potom přichází osm zlých skutků vůči mým bratřím. Nejprve nepřátelství. Jak je snadné mít ducha nepřátelství proti některému bratrovi. Snad nám ublížil a my neodpouštíme. Po nepřátelství přicházejí sváry. Nepřátelství jsme snad měli ve svém srdci, ale velmi brzy se ukáže jako otevřená rozepře. Vina je zcela na jeho straně, myslíme si; ale když jsme byli děti a hádaly jsme se mezi sebou, tu nám moje matka vždy říkala: „K hádce je zapotřebí dvou.“ Můžeme si být jisti, že jestliže jsme zapleteni do nějakého sváru, je to proto, že jsme dali místo tělu. **Jenom** skrze pýchu přichází svár (Příslaví 13,10)! Potom přichází žárlivost, jedna z nejobvyklejších věcí v srdci člověka. Potom výbuchy hněvu. Nazýváme to „prudkostí“ nebo „vznětlivostí“, ale je to jeden ze skutků těla. V 2. Petra 3,9 čteme, že Pán „*nám shovívá*“. Potom osobní (sebou) zaujatost. Ve Filipským 2,21 čteme: „*Všichni zajisté svých věcí hledají a ne těch, které jsou Krista Ježíše.*“ Téměř všichni křesťané i Pavlovy doby upadli pod moc tohoto hrozného skutku těla. Byl jeden mladý muž, který byl z toho vyjmut, a to byl **Timoteus**. Vidíme tedy, že je cesta, jak nevykonat ani tento skutek těla.

Potom přicházejí roztržky. Je to smutné, velice smutné slovo a kolik srdcí tím bylo zlomeno! A přece tu jsou někteří, kdo se téměř chlubí roztržkami a říkají, že jsou nezbytné. Je nezbytné nechávat působit tělo? Jestliže ano, pak jsou nezbytné roztržky. Ale nechť ten, kdo se roztržkami chlubí, si uvědomí, že Bůh o nich říká, že jsou jedním ze skutků těla. Tyto roztržky přišly předtím, než nastalo skutečné rozptylování ovcí.

Roztržky mohou být ve společnosti, která se navenek zdá být celkem; ale když vnikla roztržka, nebude to dlouho trvat a vytvoří se viditelné skupiny. Říkáme jim „sektý“. V křesťanstvu dnes lidé s pýchou říkají: „Já náležím k té a té sektě.“ Ale v Božích očích je toto jen další skutek těla.

Potom tu máme závidí. „*Kdo ostojí před závidí?*“ (Příslaví 27,4) To je další velmi rozšířený poklesek; možná více rozšířený, než si uvědomujeme. Jak často závidíme zdraví, schopnost, dar nebo svatost či jiné věci. Duch závidí v mém srdci vzbuzuje ducha nenávisti proti mému bratrovi a výsledkem může být dlouhý seznam skutků těla; všechny vyšly ze závidí. Možná, že bratr, kterému závidím, nemá nejmenší potuchu o tom, že je příčinou tak mnohého zla v mém životě; avšak chyba není při něm, ale zcela při mně, když jsem dovolil tělu, aby jednalo v závidí.

Nakonec přichází opilství a hodování: smutné a zahanbující skutky, mají-li být viděny u křesťana; avšak žel, občas je přece vidíme. Ne tím, že se slibem zřekneme požívání alkoholu, ale když budeme chodit Duchem, můžeme zvítězit nad těmito skutky těla.

Kéž nám Bůh pomůže, když zvažujeme tento hrozný seznam (a ten nezahrnuje **všechny** skutky tohoto mého těla, neboť apoštol dodává: „*a věci těm podobné*“), abychom měli na paměti, že je jenom jeden způsob, jak můžeme být zachováni od všech těchto hrozných hříchů; tímto způsobem je Boží způsob: **chodit Duchem**. Můžeme si proti nim postavit pravidla, ale pravidla nemají nad tělem žádnou moc. Jak mnohému trápení bychom ušli, kdybychom jenom dbali na Boží Slovo v těchto verších!

Potom přichází „*ovoce Ducha*“: ne skutky, jako u těla, ani ne ovoce v množném čísle; ale jakoby to byl jeden pěkný trs s devíti plody: jako hrozen vína pro Mistra.

Těch devět plodů je v Božích očích jedno, ale mohou být rozděleny do tří skupin vždy po třech. První tři jsou skryté ovoce viděné Božím okem: láska, radost, pokoj. Ale tyto tři skryté plody dávají vzniknout následujícím třem, vůči mým bratřím: shovívavost (dlouhosnášenlivost), dobrotivost (laskavost), dobrota. Jaký kontrast k osmi skutkům těla, které mají co činit s našimi bratry! Nakonec přichází věrnost (nebo by to mohla být i víra), mírnost a zdrženlivost.

Láska přichází v seznamu jako první; neboť jak jsme výše viděli, láska přivádí k naplnění zákon. Láska k Bohu a láska k mému bližnímu; láska k ubohému hynoucímu světu kolem mne a láska k mým bratrům. Tato láska je první z ovoce Ducha. Ale musíme číst 1. Korintským 13, chceme-li více poznat, co láska znamená. Uvidíme tam popsání Kristovy lásky. Neboť komu jinému ji lze takto skutečně připsat?

A potom přichází radost. Radost Páně je moje síla (Neh. 8,10). Jestliže mé srdce je naplněno radostí Páně, nemůže mne nic sklíčit. Když čteme Epištolu Filipským, kolik toho tam najdeme o radosti; a přece byl tento dopis psán z římského vězení a vně vězení se Pavlovi nepřátelé snažili přidat k jeho poutům soužení (1,16). A přece píše: „*I z toho se raduji, a radovati se budu.*“ (1,18)

Potom přichází pokoj. Hluboký, klidný pokoj uprostřed vřavy a bojů tohoto světa. To je ovoce Ducha – pokoj, převyšující všeliký rozum, pokoj Boží, aby ostříhal srdce a mysl skrze Krista Ježíše (Fil. 4,7).

Je pozoruhodné, že náš Pán Ježíš nám odkázal tyto tři sladké plody, než opustil tento svět. V Janu 14,27 čteme: „*Pokoj zůstavuji vám, pokoj svůj dávám vám.*“ V Janu 15,11 čteme: „*Toto mluvil jsem vám, aby radost má zůstávala ve vás, a radost vaše byla plná.*“ A v Janu 17,26 náš Pán prosí: „*Aby milování (láska), kterýmž jsi mne miloval, bylo v nich a i já v nich.*“ Jeho pokoj, Jeho radost, Jeho láska. Jaký to odkaz! – vše pro naše dobro skrze Ducha Svatého, jestliže „chodíme Duchem“.

Je pozoruhodné, že první z ovoce Ducha vůči našim bratrům je „*dlouhosnášenlivost*“. Jistě trpíme od svých bratrů. Tak často nám nerozumějí. Tak často nám činí bolest a haní nás a snad se s námi i vadí pro věci, kterým ve skutečnosti vůbec nerozumějí. Když na toto vzpomene a když jsme dlouho museli trpět od svých bratrů, vskutku rozumíme, co znamená toto slovo „*dlouhosnášenlivost*“. Jak obdivuhodné je, když vidíme, že v 2. M. 34,6 je Bůh sám popsán jako „*dlouhosnášející*“. V Efezským 4,1-3 apoštol napomíná milované efezské křesťany, aby chodili hodně povolání toho, kterým byli povoláni, „*se vši pokorou, tichostí, a (dlouho) snášenlivostí, snášejíce se vespolek v lásce, usilující zachovávat jednotu Ducha ve svazku pokoje*“. Jaký je rozdíl mezi pokorou a tichostí? **Pokora** neuráží a **tichost** se nedá urazit. Obojí je třeba, jestliže se nemáme svářit se svými bratry. A potom přichází dlouhosnášenlivost, jako ji máme zde v Galatským; a jako čtvrté je „*snášení se vespolek v lásce*“. Všimněte si, že všechny tyto čtyři vlastnosti nám mají umožnit žít v pokoji s našimi bratry a umožňují nám, abychom od nich dovedli trpět. Jenom tak můžeme doufat, že zachováme jednotu Ducha ve svazku pokoje.

Dobrotivost pochází z milého řeckého slova „*chreestos*“. Kristus je v řečtině „*Christos*“. Znění je téměř stejné. Za starých časů lidé říkali, že „*křesťané*“ (od jména **Kristus**, které neseme) jsou také „*chrešťané*“ (od *chreestos*, znamenající „*laskavý*“), poněvadž křesťané byli známí svojí dobrotivostí k ostatním. Tak by to mělo být; a já myslím, že každý z nás může být „*chrešťanem*“, stejně jako křesťanem. Toto slovo bylo také užíváno pro pohodlí staré, dobře padnoucí boty, která netlačila nohu na žádném místě; takovými by měli křesťané být k těm, s nimiž přicházejí do styku.

Potom přichází dobrota. Všimni si, že není řečeno, že i spravedlnost je ovoce Ducha. Vzpomenete si, že Slovo říká: „*Sotva kdo za spravedlivého umře, ač za dobrého by někdo snad i umřítí směl.*“ (Řím. 5,7) Tak dobrota a ne spravedlnost je ovocem Ducha. Křesťan má samozřejmě být spravedlivý

i dobrý. V Efezským 5,9 máme, že „*ovoce světla záleží ve vsí dobrotě a spravedlnosti a v pravdě*“.

Věrnost může být význam dalšího ovoce, které nám mluví o někom, komu lze důvěřovat – který je věrný na všech svých cestách; nebo může znamenat toho, kdo zcela spočívá v Bohu, věda, že Bůh určitě dává všem věcem spolupůsobit k dobrému pro ty, kteří Ho milují (Řím. 8,28). Anebo to může prostě být víra, kterou má každý křesťan v Krista pro své spasení. Možná, že jsou zahrnuty všechny tyto významy, neboť určitě každý z nich je ovocem Ducha.

Mírnost (tichost, pokornost). Už jsme mluvili o tomto velice vzácném ovoci s poukazem, že se nenechá urazit. Vůči některým lidem musíme být zvláště obezřetní, protože se lehce urazí. Tací mají velmi málo mírnosti. Toto ovoce se zdá být v Božích očích obzvláště cenné; neboť křesťanským ženám Bůh říká, aby jejich ozdobou byl krotký a pokojný duch, který je před Jeho obličejem velmi drahý (1. Petra 3,4). Znal jsem jednu paní, která se bála prosit o mírnost, protože cítila, že taková modlitba by jí určitě přinesla mnoho strastí, aby se této lekci naučila. Ale modlila se, aby ji Pán učinil ochotnou se za mírnost modlit, a brzy shledala, že Pána prosí, aby ji učinil mírnou. Vzpomeňme si, že náš Pán Ježíš říká: „*Jsem tichý a pokorný srdcem*.“ (Mat. 11,29)

Nakonec máme sebeovládání. V naší Bibli to je přeloženo jako zdrželivost, ale ve skutečnosti to znamená ovládat, a ten, koho máme ovládat, jsme my sami. Bojím se, že toto je velmi řídké, avšak velmi vzácné ovoce. Jak málo je těch, kteří skutečně ovládají svá těla a své mysli a myšlenky. Pavel mohl o sobě říci: „*Podmaňuji tělo své, a v službu je podrobuji*.“ (1. Kor. 9,27) To je skutečné sebeovládání. Pavel ovládal sebe sama. Pamatujme, že toto je ovoce Ducha a že jenom Duch Boží může dát toto sebeovládání.

Než opustíme tento předmět, musíme si všimnout rozdílu mezi **skutky** a **ovocem**. Skutky obrazení naše myšlenky k vlastnímu konání; ovoce nám dává myslet na jinou moc, která čerpá svoji sílu ze slunečního svitu, ze země a ze vzduchu a přetváří tyto věci v „drahé ovoce země“.

Tak je tomu, když obrátíme své oči od věcí země a hledíme na Ježíše. Tehdy jsme proměňováni v týž obraz od slávy v slávu, jakožto skrze Ducha Pána (2. Kor. 3,18). A ovoce roste v neviditelné síle, bez hluku či práce z naší strany. V Novém zákoně je mnoho o ovoci a přinášení ovoce, ale my už se déle nemůžeme zdržovat u tohoto milého předmětu. Závěrem bychom však

chtěli požádat své čtenáře, aby se sami podívali do Epištoly Titovi 3,14 a Filipským 4,17, aby viděli jiný druh ovoce, které je také velmi milé našemu Pánu.

Ti, kdo rádi učí zákon, musejí doznat, že proti tomuto devateru libému ovoci, o kterém jsme právě uvažovali, není žádný zákon. Nadto musejí doznat, že zákon nejen nemůže nikdy přinést takové ovoce, ale také, že kdyby někdo mohl dokonale naplnit zákon, výsledek by se stále nemohl srovnávat s krásou a vzácností ovoce Ducha.

Než opustíme tento milý předmět, musíme si všimnout, že nám podává obdivuhodný obraz našeho Pána Ježíše Krista. Nikdo jiný, než jen On, nepřinesl nikdy toto ovoce v jeho dokonalosti. A tak hledíme na Jeho lásku, Jeho radost, Jeho pokoj, Jeho dlouhoshovívavost (jak my jsme ji zakusili!), Jeho dobrotivost, Jeho dobrotu („*Dobrý jest Hospodin, silou jest v den soužení, a zná ty, kdož v něho doufají.*“ – Nahum 1,7), Jeho věrnost („*Bůh, Bůh věrný (pravdomluvný)*“ – 5. M. 7,9; „*Tvoje věrnost sahá až do nejvyšších oblaků.*“ – Žalm 6,6), Jeho mírnost („*Já pak sám Pavel prosím vás skrze mírnost (krotkou tichost) a dobrotivost Kristovu.*“ – 2. Kor. 10,1), na Jeho sebeovládání (hledte na Něho, když šel ze zahrady ke kříži!). Jak jsou naše srdce pohnuta tímto obrazem, když uvažujeme o Něm, který je znamenitější nežli deset tisíců jiných (Píseň Šalomounova 5,10.16).

„*Ale kteří jsou Kristovi, ti své tělo ukřižovali s vášněmi a žádostmi.*“ – „*Ti, kteří jsou Kristovi*“, nás upomíná na Gal. 3,29: „*Ale jestliže vy (jste) Kristovi, potom jste símě Abrahamovo.*“ Poznamenali jsme, že výraz „*Kristovi*“ znamená více než „náležející Kristu“. Má také význam být částí Krista, údy Krista, ne pouze vlastnictvím Krista. A tak zde „*ti, kteří jsou Kristovi*“, mají být ti, kdo jsou Jeho údy, ti kdo jsou skutečně částí Jeho samého. Ukřižovali tělo, jak jsme již viděli v Římanům 6, s jeho vášněmi a žádostmi. Nuže, chodíme-li nyní Duchem, Duch udržuje tělo na tomto místě smrti; ale jestliže chodíme bezstarostně a činíme svou vlastní vůli a nasloucháme tělu, potom se skutky těla zjeví v našem životě. Křesťan nemusí zemřít. Kristus zemřel za nás a my se máme za mrtvé, zemřelé s Ním, jako kdybychom my sami zemřeli na kříži, poněvadž On trpěl za nás. Nyní mám tento nový život a vůbec neuznávám tělo za „sebe“, ale mám je za hřích, který ve mně přebývá a který mám za ukřižovaný. Smíme to uskutečňovat v každé chvíli. Bůh říká, že jsme mrtví a že náš život je skryt s Kristem v Bohu (Kol. 3,3). Víra vděčně věří tomu, co Bůh říká, a má tělo, toho starého člověka, za mrtvé, jak jsme

viděli v Epištole Římanům 6. Jestliže je křesťan věrný, potom skrze Ducha Svatého uplatňuje kříž praktickým způsobem na tělo, takže ono nemůže jednat (2. Kor. 4,10-12).

Jestliže žijeme Duchem, Duchem také držíme krok. Tento výraz znamená jít v řadě, jako je řada vojáků. Kdyby voják šel kdy a jak by se mu chtělo, nebyla by tu vůbec řada. Ale vojáci jsou pod velením a poslušnost tomuto velení dává vzniknout řadě vojáků a všichni musí držet krok. Duch Svatý má nad námi velení; jestliže Jej slyšíme a dbáme na Něj, potom budeme kráčet v řadě – budeme držet krok.

„Nebudme marné chvály žádostiví, jedni druhých popouzejíce, jedni druhým závidíce.“ Marné chvále obvykle říkáme domýšlivost. Zákon nás činí více žádostivými marné chvály, či domýšlivějšími, než jsme byli předtím, místo aby naši marnou chválu zničil, protože zákon mne vede k tomu, abych myslel na sebe. Jak jsme viděli, užijeme-li zákona správným způsobem, je velice užitečný, neboť když myslím na sebe a vidím, jaký jsem zlý – když vidím, jak daleko jsem od splnění požadavků zákona – potom zákon pomůže přimět mne k tomu, abych se uznal za ztraceného hříšníka. Ale jak jsme viděli, nikdy nemůže způsobit spravedlnost.

A zákon nemůže způsobit ani svatost. Zákon není pravidlem pro život křesťana. Ani **křesťanovo** tělo není poddáno zákonu, a tak v něm zákon nemůže způsobit svatost. Ale Bůh nám dal nový život a Duch Svatý v nás přebývá, aby způsobil ovoce, které se líbí Bohu.

Posilňování Duchem Svatým, žijíce skrze Něho, Jím chodíce, Jím vyučování z Božího Slova, Bible, snažme se skrze Něj my všichni kráčet v řadě, držet krok, jít ve šlépějích Krista (1. Petra 2,21). Jestliže držíme krok, máme též podobně *„stát v šiku“* (1. Par. 12,33).

Mějme na paměti, že:

„Duchem chodíme.“ 5,16

„Duchem jsme vedeni.“ 5,18

„Duchem jsme živi.“ 5,25

„Duchem držíme krok.“ 5,25

Kapitola 21

BRATR, KTERÝ PADNE

Galatským 6,1

„Bratři, by pak byl zachvácen člověk v nějakém pádu (nebo: zlém skutku), vy, duchovní, napravte takového v duchu tichosti, prohlédaje sám k sobě (nebo: věnuje pozornost sám sobě), abys i ty nebyl pokoušen.“

Galatským 6,1

Předpokládám, že první věc, které si všimneme, když čteme celou tuto poslední kapitulu ke Galatským, je, že první a poslední slovo (kromě „Amen“) je stejné: „Bratři!“ Bratr mluví o jedné rodině. Bratr mluví o témže Otci, o témže domově a o blízkém a drahém vztahu jednoho k druhému. Bratr mluví o lásce.

V kapitole 2,4 jsme četli o falešných bratrech a v 1. Korintským 5,11 čteme o těch, kdo byli nazýváni bratry, ale chovali se tak špatně, že ztratili právo na toto pozeňnané jméno a byli vykázáni od rodinného stolu. Ve 2. Tesalonickým 3,15 čteme o těch, kdo neposlechli apoštolovo varování v epištole; bratři takového člověka s ním neměli mít žádný společenský styk, aby se zastyděl. Ale neměli ho mít za nepřítele, ale napomínat ho jako bratra. A v Římanům 16,17 je nám řečeno, abychom se vyhnuli těm, kdo činí různice a pohoršení. Je to velmi veliká čest mít právo na toto jméno bratr a na rodinné výsady s tím spojené. Dobře činíme, když si toho vysoce ceníme a hledáme milost od Boha, abychom žili životem toho hodným. (Viz Ef. 4,1.) Devětkrát v této epištole je nazývá bratry. A tak ačkoliv si to snad nezasloužili, apoštol zahrnuje tyto neposlušné svaté tím sladkým jménem „bratři“! Láska plodí lásku a snad láska, která tryská z toho slova „bratři“, pomohla přivést jejich bloudící srdce zpět ke Kristu, tak jako i výtka, kterou si tak zasloužili.

Apoštol předtím řekl: „Mám o vás pochyby.“ Nyní, se srdcem překypujícím láskou, když připravuje konec svého dopisu, volá: „Bratři!“ Jak drahými je vzájemně činí a jak blízko přivádí to slovo tyto Galatské křesťany tomu, jenž jim musel psát tak přísně. V naší minulé kapitole jsme viděli skutky těla a Pavel je velice vážně varoval, že ti, kdo takové věci činí, nebudou dědit Boží království. Ale běda, kdo z nás se odváží říci, že my jsme ve svém životě zde na zemi nepadli; až příliš často jsme učinili některý skutek těla. Musíme

to vyznat se zahanbením, ale jakkoli je to smutné, je to pravda. Jiná věc je padnout na cestě, byť i do těchto hříchů, a jiná věc je učinit si z nich zvyklost.

Pavel věděl, že učení o zákonu, které tito Galatští přijímali, je učinilo vůči sobě navzájem tvrdými a ostrými. Věděl, jak snadné je padnout na cestě; a tak píše: „*Bratři, jestliže by byl člověk i zachvácen nějakým pádem.*“ V naší minulé kapitole jim apoštol řekl, aby „chodili Duchem“ a aby „Duchem drželi krok“ (verše 16 a 25) a mluvil též o „vedení Duchem“. Nyní vidí, že některý bratr v tom padne. Co s ním má být učiněno? Jak se s ním má jednat? To je otázka, již tato kapitola začíná.

Než tuto otázku zodpovíme, podívejme se trochu na slovo „padnout“. „*Jestliže by byl člověk i zachvácen nějakým pádem!*“ K popsání hříchu je v Novém zákoně užito mnoho slov. Bůh se na hřích dívá mnoha různými způsoby. Vidí ho jako člověka, jenž

mine terč, když střílí na cíl,
překročí čáru, kterou neměl překročit,
neposlouchá hlasu,
je nevědomý, když by měl vědět,
dává méně než plnou míru,
neposlouchá zákon,
padne, když by měl jít přímo.

Těmito a ještě více způsoby se dívá Bůh na naše hříchy. Každý má v řeckém jazyce své vlastní jméno a každý nám mluví o různém pohledu na hřích. V 5. kapitole jsme četli o našem „chození“. Tato kapitola pokračuje dále a říká nám o člověku, který v tomto chození padne.

A všimněte si prosím způsobu, jakým Pavel tento předmět uvádí. Nezmiňuje se, že je nezbytné padnout, poněvadž to není nezbytné. Ale říká: „*Bratři, jestliže by byl člověk zachvácen nějakým pádem.*“ Je to, jako kdyby řekl: „Nepředpokládám, že se to skutečně stane, ale i kdyby se to mělo stát,...“ Jaká milost, jaká laskavost je v těch slovech. Připomíná nám to Davidova slova v Žalmu 103,8: „*Lítostivý a milostivý jest Hospodin, dlouhoshovívající a mnohého milosrdenství.*“ Kdo znal lépe než David milosrdenství Pána? David byl skutečně zachvácen velmi hrozným pádem, který způsobil, že spáchal cizoložství a vraždu. Horší pád Davida nemohl zachvátit; a přece toto je jeho svědectví: „*Lítostivý a milostivý je Pán, pomalý k hněvu a plný*

milosrdenství. “Ti, kdo z nás na cestě padli, se naučili milovat tato slova. Milost je to, co potřebujeme, a milost nalézáme v Božím srdci.

Všimni si, že zde nestojí: „I kdyby nějaký **bratr** měl být zachvácen pádem.“ Slovo zde užitě znamená muže nebo ženu, chlapce nebo dívku, starého nebo mladého. My všichni jsme náchylní k tomu, abychom na cestě padli; a kromě toho to není věc hodící se na bratra, aby padal. Všimni si také, že tento hřích „zachvacuje“ člověka. Jestliže nejsme bdělí, ďábel nás určitě podvede nějakým hříchem a přivede nás k pádu. Musíme vždy „*bdít a modlit se*“.

Ale když už někdo padne, co potom? **Vy**, duchovní, takového máte napravit. Galatští se chlubili svou duchovností; stejně tak jako dnes ti lidé, kteří se stavějí pod zákon a snaží se pod zákon uvést jiné, vždy cítí, že jsou více svatí než druzí. „**Vy**,“ říká apoštol, „vy, kdo jste duchovní, vzpřimte toho, který padl na cestě; napravte ho a postavte ho znovu na jeho cestu.“ To je Boží test na to, zda je člověk duchovní nebo ne. Jsi jeden z těch, které si Bůh může použít k napravení padlého? Jestliže ne, pak v Božích očích nejsi duchovní člověk. Slovo „napravit“ je v Novém zákoně poprvé užito v Matouši 4,21, kde Pán nalezl Jakuba a Jana s jejich otcem na lodi, jak **spravují** své sítě – „napravují je“. V Židům 11,3 čteme, že světy byly „*napraveny*“ (dosl. přel.: *vedeny do správného stavu*) Slovem Božím. Je také užíváno pro srovnání zlomené kosti – „napravení kosti“. A tak i kdyby nějaký člověk padl, **vy**, duchovní, takového napravte. Jinou známku duchovních lidí nacházíme v 1. Kor. 14,37.

Nejsou snad v dnešní době žádní duchovní lidé? Neboť žel, jak zřídka kdy lze vidět, že ten, který měl pád, byl napraven, postaven opět na cestu, aby zase sám šel dále přímo! Mějme na paměti, drazí bratří, že odpovědnost leží na nás. Není řečeno, že ten, který měl pád, se má sám napravit a vyšplhat se zpátky na cestu. Ne, odpovědnost za padlého bratra spočívá na těch, kdo jsou duchovní. A mějme na paměti, že ti, kteří padnou, odvracejí ze studu svou tvář pryč od svých bratrů. Mějme na paměti, že jejich srdce si brzy zvyknou na odcizení. Možná, že na začátku, i když my to na povrchu nemůžeme vidět, je uvnitř bolavé a zraněné srdce, zlomené možná při myšlence na to, jak zneuctil Toho, kterého miluje. Kde je někdo, aby v této chvíli byl po jeho boku a napravil ho? Většinou tu není nikdo. Většinou opouštíme padlého bratra tam, kde je, a možná při tom děkujeme, že **my** nejsme vinní takovým ostudným pádem. To je Boží důkaz pro to, že **my nejsme duchovní**.

A co to znamená duchovní člověk? Mám za to, že duchovní člověk je ten, který chodí Duchem, který je veden Duchem. Možná, že naše ústa se bojí chlubit, že jsme takoví, a přece jak často si ve svých srdcích gratulujeme, že já chodím Duchem, že já jsem veden Duchem, že já jsem duchovní člověk. Nechme se zkusit Božím testem. Kolik padlých bratrů a sester jsem napravil? To je Boží test. Zním mnohé, kteří jsou hrdí na svou duchovnost, ale neznám ani jednoho, který může jít k padlému bratrovi a napravit ho.

Proč je takový nedostatek skutečně duchovních lidí? Snad proto, že tak nemnozí jsou skutečně vedeni Duchem. A zde je také jeden test pro to, a my uděláme dobře, když ho na sebe použijeme: „*Jestliže jste vedeni Duchem, nejste pod zákonem.*“ (Galatským 5,18) Pravidla a vymezení, která vztyčujeme, aby ovládala náš život a životy a cesty našich bratrů, i když jsou třeba nepsaná, nejsou ničím více, než svědectvím, které jako vztyčený prst ukazuje na nás samé, aby prokázalo, že my nejsme vedeni Duchem. Zákon rozumí tomu, co to je porušení zákona nebo rozbití kamenných desek, ale zákon neví vůbec nic o napravování. To není jeho věcí, to on neumí dělat. Zákon ví všechno o pádu a je připraven zatratit a proklít toho, kdo je dole; ale přijít tam, kde je, zvednout ho, napravit ho a postavit ho opět na cestu, o tom všem zákon vůbec nic neví.

Vzpomínám si na jednoho muže, který byl zachvácen zlým pádem na cestě. Upadl mezi lotry, kteří ho oloupili, vzali mu šaty a nechali ho nahého, zraněného a polomrtvého. Díval jsem se, jak šel kolem po té cestě zákon a očekával jsem, že uvidím, jak zákon půjde a zvedne ubohého muže a postaví ho opět na cestu; ale zákon, ačkoli ho viděl, přešel jen po druhé straně. Potom jsem se díval na židovskou chrámovou službu, oběti a svátky (které Galatští tolik milovali). Přišly, dokonce se zastavily a podívaly se na něj. Myslím, že jsem je slyšel říkat: „Ubohý muži, ubohý muži, buď příště opatrnější,“ a potom přešly kolem po druhé straně jako zákon. Ani jeden z nich nebyl schopen pro padlého muže něco učinit. Vskutku, zdálo se, že se o něho ani moc nestarali. Potom přišel můj Mistr. To bylo to, co z Něho učinilo mého Mistra, neboť já jsem byl ten ubohý muž, který upadl mezi lotry. Přišel po celé cestě z nebe přímo tam, kde jsem byl. Snížil se ke mně do prachu cesty, ovázel mé rány a nalil na ně oleje a vína; dal mne na své zvíře, položil svou paži kolem mne a držel mne, abych nespádl, a vzal mne do jedné hospody. Jméno té hospody bylo „Místo, které přijímá všechny“ a jméno hospodáře bylo „Ten, který přijímá všechny“. (Jak rozdílné od hospody, kde se narodil můj Mistr;

tam pro Něho nebylo místo a tak se narodil ve stáji.) Můj Mistr za mne zaplatil a řekl hospodáři: „*Měj o něj péči.*“ Nebyla žádná obava, že by na mne vynaložil příliš mnoho, neboť můj Mistr mu řekl: „*Cožkoli nad to vynaložíš, já když se vrátím, zaplatím tobě.*“ A tak nyní čekám a vyhlížím svého Mistra, že znovu přijde (viz Lukáš 10,30-37).

Čtenáři, bratři, to je ta jediná cesta, jak jednat s padlým bratrem. Nemůžete ho pozvednout z druhé strany cesty. Nemůžete mu pomoci, když stojíte vedle něho. Musíte přijít tam, kde on je. Musíte se sklonit na svá kolena do prachu vedle něho a potom tu je nějaká naděje, že ho snad budete moci napravit. A rád bych věděl, zda s sebou nosíme olej a víno, aby byly pohotově pro rány, které jsou všude kolem nás. Olej mluví o Duchu Svatém a o Jeho moci – Jeho uzdravující a obnovující moci. Víno mluví o radosti, té radosti, která byla ztracena pádem – o radosti, druhém ovoci Ducha Svatého.

Apoštol dále říká bratrovi, který podstoupil dílo nápravy padlého, že to musí být činěno v duchu tichosti (mírnosti), jemnosti, či něžnosti. Není žádný jiný způsob, jak jednat se zraněním nebo se zlomeninou. Musíme být jemní, jinak ji nemůžeme vůbec napravit; a jaké obratnosti je třeba! Ale není k tomu potřebí ani polovina té obratnosti, které je třeba k napravení padlého z Galatským 6,1. Tvrdý a zákonický duch takového člověka nikdy nenapraví, pouze ho zažene ještě dále. Žel, díval jsem se s úzkostí duše na jednoho takového lékaře duše, jak se dal do napravování padlého bratra, a viděl jsem, jak ho zahnal daleko pryč; místo aby ho pozvedl, srážel ho dále dolů. Slyšel jsem více těch, kteří padli, se slzami volat: „Zahnali mne pryč!“ Věděl jsem, že to je pravda, a myslel jsem na Ezechiele 34 a na pastýře tam: „*Stáda nepasete. Neduživých neposilujete a nemocné nehojíte, a zlámané neuvazujete, a zaplašené zase nepřivodíte a zahynulé nehledáte; ale přísně a tvrdě panujete nad nimi. Takže rozptýleny jsou, nemajíce pastýře... Rozptýleny jsou ovce stáda mého, a není žádného, kdo by se po nich ptal, ani žádného, kdo by jich hledal.*“ (Ezechiel 34,3-6) Jak je nám dnes zapotřebí opravdových pastýřů.

Ale pro užití ducha mírnosti je jeden naléhavý důvod a apoštol nám říká, proč: „*Prohlédaje sám k sobě (nebo: věnuje pozornost sám sobě), abys i ty nebyl pokoušen.*“ Všimni si zde náhlého přechodu od množného čísla k jednotnému. Jsem schopen zapomenout, že já jsem stejně tak nakloněn padnout, jako bratr, který je dole. A tak já osobně (každý jednotlivý z nás) po-

třebuji věnovat pozornost sám sobě. Vzpomínáte si na Petra? Vynesl rozsudek smrti nad Ananiášem a Zafírou, poněvadž nekráčeli přímě, ale lhali Duchu Svatému (Skutky 5,1-11). Bezpochyby diktoval tento rozsudek Duch Svatý, ale když ho Petr nad viníky vynesl, nijak nepomyslel, že by mohl takovou věc učinit. Spíše se bojím, že tento rozsudek nevynášel v duchu mírnosti, ale v duchu spravedlnosti. Ale o několik let později je Pavel donucen kárat Petra přede všemi, poněvadž ten, stejně jako Ananiáš a Zafira, nekráčel přímě. Ani jeden z nás se nemůže odvážit říci druhému: „To, co ty jsi udělal, já neudělám.“ Mnohem lépe je nejít k padlému bratrovi, než tam jít v jiném duchu, než v duchu mírnosti, věnuje pozornost sám sobě, abych také já nebyl vyzkoušen tímto způsobem a stejně jako můj bratr bych také já padl.

Jsou taková shromáždění křesťanů, která cítí, že ti, kdo padli a byli vzdáleni od stolu Páně, jsou svědectvím čistoty a svatosti shromáždění. Ne, bratři, tak ne. Snad jsou svědectvím vašeho nedostatku duchovnosti a tito padlí mohli už dlouho být napraveni, obnoveni a přivedeni zpět. Vzpomínáte si, jak ten obratný dělník Pavel psal Korintským? Předně, aby odvrhli padlého pryč (1. Kor. 5). Poslechli a ten padlý muž se zlomeným srdcem mohl být zahlcen přílišným zármutkem; a ten samý, který jim nařídil, aby ho odvrhli, nyní spěchá psát, že ho mají obnovit (2. Kor. 2,7). Kéž by tu bylo dnes takové srdce naplněné vroucí láskou ke Kristovým ovečkám!

Ale nemůžeme uzavřít tento předmět, aniž bychom se neobrátili k Epištole Judy 24 a 25:

„Tomu pak, který mocen jest zachovati vás od klopýtnutí (není zde ani řeč o pádu, jenom o klopýtnutí, které může k pádu vést, a je tu Jeden, který je mocen nás zachovat i od klopýtnutí) a představit vás bez úhony před přítomností své slávy s veselím, samému moudrému Bohu, Spasiteli našemu, budiž sláva a velebnost, vláda a moc i nyní i po všechny věky. Amen.“

Kapitola 22

BŘEMENA

Galatským 6,2–5

„Jedni druhých břemena neste a tak vyplňte zákon Kristův. Jestliže někdo má pověst, že něco je, nic nejso, ten představami klame sám sebe. Ale díla svého zkus jeden každý, a tehdy bude mít chválu vzhledem k sobě a ne vzhledem k jiným. Nebo jeden každý své břímě ponese.“

Galatským 6,2-5

V naší minulé kapitole jsme viděli, že apoštol přechází od množného čísla k jednotnému, když říká: „*věnuje pozornost sám sobě, abys i ty nebyl pokoušen.*“ V dalších slovech (výše citovaných) se nyní vrací k množnému číslu. Je to tak osobní věc, abych věnoval pozornost sám sobě, abych hleděl na sebe samého, že množné číslo by se zde nehodilo. A činím dobře, když obrátím svůj zrak od svého padlého bratra, abych viděl břevno, které snad je v mém oku, dříve, než začnu odstraňovat smítko z jeho oka (viz. Mat. 7,3-5).

Nyní se opět vracíme k množnému číslu: „*Učiňte to svým zvykem, abyste nesli břemena jeden druhého.*“ Galatští křesťané velice toužili po tom, aby mohli na sebe vzít břemeno zákona. O tomto břemenu Petr řekl, jak si vzpomene, že „*ani otcové naši, ani my jsme je nésti nemohli*“ (Sk. 15,10). A přece měli Galatští touhu je snášet. „*Ne,*“ říká apoštol, „*já vám ukážu lepší břemeno než je tohle, abyste je nesli. Neste břemena jedni druhých. A nedělejte to jenom tu a tam, ale učiňte to svým zvykem, den za dnem, vždycky neste břemena svých bratří a svých sester.*“ Vzpomenete si, že v minulé kapitole, když jim apoštol ještě jednou mluvil o jejich svobodě, ihned dodává: „*Ale skrze lásku, budiž to vaším zvykem být otroky jedni druhých.*“ (kap. 5,13) Nyní jim říká, aby učinili svým zvykem nést břemena jedni druhých. Kolik těžkých břemen je všude kolem nás: hřích a zármutek, chudoba a starost, vzdychání a utrpení. To jsou břemena čekající na vás, abyste je vzali, břemena, která jsou tak těžká, že vás povedou, abyste s nimi přišli k tomu velikému Nosiči břemen, který řekl: „*Uvrz na Pána břímě své.*“ (Žalm 55,23) Ale břemeno zákona, jímž se dnes zatěžuje většina křesťanů, není pro nás; my jsme svobodní od zákona – volní, takže můžeme brát břemena druhých. „*Vidělo se zajisté Duchu Svatému i nám, žádného více na vás břemene ne-
vzkládati, kromě těchto věcí potřebných...*“ (Sk. 15,28) Proč potom na všech

stranách vidíme, jak lid Páně si pro sebe vytváří břemena z pravidel a ustanovení, která vůbec nejsou součástí „těchto potřebných věcí“? Ba ještě hůře, vidíme je, že následují příkladu farizeů, neboť „*svazují břemena těžká a nesnesitelná, a vzkládají na ramena lidská*“ (Mat. 23,4). Jak rozdílné je to od způsobu Kristova, který nalézáme v tomto verši Epištoly Galatským! Místo abychom jedni druhé svazovali těžkými břemeny, je nyní naší radostí je zvedat a nést je sami.

„Chcete zákon?“ říká apoštol, „tady je zákon pro vás! Zákon Kristův!“ Jak rozdílný je zákon Kristův od zákona, který si přáli nést Galatští. Obráťte své oči na Krista. Nenesl On za tebe tvé těžké břemeno hříchu? Nejsi jeden z těch „mnohých“, jejichž hříchy On nesl (Izaiáš 53,12)? Je pravda, že toto břímě nesl On sám celé. Nikdo s Ním nemůže toto břemeno sdílet. Ale kolik jiných břemen nesl za tebe a za mne! „*On nemoci naše vzal a bolesti naše vlastní On nesl.*“ (Iz. 53,4) To je břemeno, milý spolukřesťane, které ty a já máme nést – bolesti a nemoci těch, kdo jsou kolem nás. Tak půjdeme ve šlépějích svého Mistra; takovým způsobem naplníme zákon Kristův. Ano, to je zákon, který máme naplnit. Ne „zákon přikázání“ nebo zákon, který si sami vytvoříme. Kéž nám Pán dá milost, abychom tak činili!

Ale myslím, že nesmíme zapomenout na souvislost mezi prvním a druhým veršem. V prvním verši apoštol mluví o pádu bratra, který zhřeší, a nařizuje těm, kdo jsou duchovní, aby ho napravili. Za starých časů ve službě zákona ve stánku a v chrámě bylo povinností kněží zabývat se hříchy lidu. Když nějaký člověk zhřešil, musel přinést knězi oběť za svůj hřích (3. M. 5,6 a dále) a „*kněz za něho učiní smíření ohledně jeho hříchu*“. Byla to smrt oběti (ukazující dopředu na smrt Krista, Božího Beránka), která učinila smíření, ale kněz za padlého jedná tím, že stojí mezi Bohem a hříšníkem. Pán řekl Aroнови: „*Ty i synové tvoji s tebou poneseš nepravost kněžství svého.*“ (4. M. 18,1) Kněz, který obětoval oběť za hřích, „*bude jísti ji; na místě svatém jedena bude.*“ (3. M. 6,26) Když něco jíme, činíme to svým vlastním, stává se to částí nás samých. A takovým způsobem musí nakládat kněz s obětí za hřích toho, kdo zhřešil. Věřím, že druhý verš Galatským 6 je asi tímto způsobem spojen s prvním veršem. Bůh nás pro sebe učinil kněžími (1. Petra 2,5; Zj. 1,6). A když se snažíme obnovit, napravit padlého bratra, konáme dílo kněze a musíme „*jíst oběť za hřích*“ na svatém místě. To není věc, kterou bychom mohli činit lehce. Není to snadná záležitost „*jíst oběť za hřích*“; neboť ta oběť za hřích vzala na sebe hřích mého padlého bratra a nyní ji činím svojí vlastní. Oběť je to, která činí smíření, kněz na tomto díle nemá žádný

podíl, ale má podíl v přivedení bloudícího k Bohu, a když tak činí, musí jít oběť za hřích. Je to asi to nejnesnadnější břemeno ze všech, která máme nést jeden za druhého. Vyžaduje to milost a pokoru, kterou většina z nás nemá; a ačkoliv máme svého velkého Nejvyššího Kněze, od něhož smíme volně čerpat, zdá se, že většina z nás ví velice málo o jedení oběti za hřích mého upadnuvšího bratra.

Myslím, že v 1. verši užil apoštol slov: „**Vy, duchovní...**“ v ostré ironii. Ti, kdo se staví pod zákon, obírají se vždy sebou samými, myslí na sebe, a tak jsou buď domýšliví a mají se za velice duchovní, anebo jsou sklíčení, když vidí pravdu, že ve skutečnosti naprosto selhávají. Ale dílo nesení břemene za druhého není dílo, které může konat domýšlivý člověk; a tak apoštol pokračuje: „*Jestliže někdo má pověst, že něco je, nic nejso, ten představami klame sám sebe.*“ Učitelé zákona měli pověst, že jsou velice dobří a svatí lidé. Byli to pravděpodobně mužové z Jeruzaléma, zřejmě dobře známí a mající velké jméno; a tak je Galatští přijali podle jejich pověsti. Byli to mužové, kteří kráčeli ve stopách farizeů, svazující Galatské křesťany těžkými břemeny, ale nevěděli nic o myslí Kristově, který se sám ponižil. A tak apoštol pokračuje: „*Jestliže někdo má pověst, že něco je, nic nejso, ten představami klame sám sebe.*“ Tato slova „*představami klame sám sebe*“ jsou v řečtině jedním slovem, doslovně znamenajícím, že klame svou vlastní mysl. Zde je to jediné místo v Novém zákoně, kde toto slovo nacházíme, ačkoliv podobné přídavné jméno je v Epištole Titovi 1,10, kde se opět vztahuje obzvláště k témuž druhu lidí, kteří rádi učí zákonu.

Dnes je mnoho takových, kdo mají pověst; nechť takoví dají pozor, aby se představami sami neoklamali. Dříví, seno a strniště se zdají být mnohem větší než zlato, stříbro a drahé kameny (viz 1. Kor. 3,12). Slovo, které jsme přeložili jako „**mají pověst, že něco jsou**“, může být lépe přeloženo jako „**zdají se, že něco jsou**“, a měli jsme je už ve 2. kapitole ve verších 2,6 a 9. Pro ty, kdo jsou kolem nás, můžeme být velkou podívanou, ale snese to oheň, který ji musí zkusit? A tak nás apoštol napomíná: „*Ale jeden každý zkus své vlastní dílo.*“ Jak nám to připomíná 1. Kor. 3, na niž jsme se právě odvolávali: „*Jednoho každého dílo zjeveno bude. Den zajisté to ukáže; nebo v ohni zjeví se, a jednoho každého dílo, jaké by bylo, oheň zprubuje.*“ (1. Kor. 3,13) Vzpomínám si, že před mnoha lety měl jeden můj přítel krabici stříbrných dolarů, kterou dal do ohně. Když oheň dohořel, můj přítel shledal, že stříbrné dolary ve zkoušce obstály. Byl však mezi nimi jeden zhotovený z olova, ale se zdáním stříbra, a oheň to ukázal. Oheň **zjevil**, že to bylo jenom

olovo, ačkoliv předtím nikdo nevěděl, že je falešný. A tak v budoucím dni bude dílo jednoho každého z nás učiněno zjevným. Všechno, co nyní činíme, bude potom přezkoušeno. Tato doba zkoušení se v Písmu jmenuje „*soudná stolice Kristova*“ (2. Kor. 5,10). A „*my všichni se musíme ukázati před soudnou stolicí Kristovou*“.

Musíme jasně rozumět, že toto je věc zcela rozdílná od „velkého bílého trůnu“ soudu ve Zjevení 20,11, kde se musejí ukázat ti, kdo nebyli spaseni. Zjeví se tam jenom ti, kteří zamítli Krista a spolehli na své skutky. Jsou souzeni podle svých skutků a jejich hrozný konec je, že jsou uvrženi do jezera ohně. Ale před soudnou stolicí Kristovou se objeví jenom ti, kteří náležejí Kristu. Je to jako den, kdy se ve škole rozdávají odměny, kdy celá práce za rok je přehlédnuta; neboť zkoušky prověřily studenty a bylo zjeveno, jakého druhu je jejich práce. „*Zůstane-li či dílo,... vezme odplatu. Pakli či dílo shoří, utrpí ztrátu; ale sám spasen bude, ale však tak jako skrze oheň.*“ (1. Kor. 3,14.15) Čteme o některých, kteří budou vydávat počet se vzdycháním (viz Židům 13,17). To bude velice vážná doba pro každého z nás. Bojím se, že budeme mít hořkou lítost a budeme vzdychat, když budeme vydávat počet a uvidíme, že to, co jsme měli za velikou hromadu práce pro Pána, je všechno stráveno ohněm. Nyní můžeme klamat jeden druhého a nyní můžeme klamat svou vlastní mysl, ale nemůžeme klamat Krista, a ten zkušební oheň vyzkouší všechno. A co se stane s pravidly a ustanoveními, která jsme si udělali? Co bude s těžkými břemeny zákona, která jsme brali na sebe a kladli na druhé, takže už nebyl čas ani síla pro dílo, jež nám Pán chtěl dát, abychom je pro Něj konali? Vše shoří; zákon nemůže snést oheň. Dílo těchto učitelů zákona musí potom zcela zhynout a být zjevena jeho skutečná hodnota. Není se co divit, že Duch Svatý skrze apoštola napomíná Galatské, ano, napomíná nás: „*Díla svého zkus jeden každý.*“ Je to totéž slovo „zkusit“, jako je nalézáme v 1. Korintským 3,13. Ach, bratře, sestro, můj čtenáři, kéž Bůh dá mně i tobě milost, jíž máme zapotřebí, abychom tuto zkoušku vykonali nyní, jak nás k tomu Jeho Slovo napomíná; potom mohu mít svou chválu vzhledem k sobě a ne vzhledem k druhému.

A jaké dílo snese oheň? Jenom to, které je podle Božího Slova: „*Jestliže by kdo i bojoval, nebude korunován, leč by dle řádu bojoval.*“ (2. Tim. 2,5) Musí bojovat podle pravidel boje a ne podle svých představ. Pravidly pro nás je Boží Slovo. Kolik toho je kolem nás a možná i v našem životě, co není dle tohoto Slova. Zkusme své dílo. Zkusme je teď. Napomenutí Pána k nám

zní velice vážně: „*Jeden každý zkus své dílo, a potom bude mít chválu vzhledem k sobě samému a ne vzhledem k jiným.*“

Apoštol uzavírá tento krátký oddílek několika slovy, která se úzce pojí k tomu, o čem jsme právě uvažovali: „*Neboť jeden každý ponese své vlastní břímě.*“ Ve druhém verši jsme napomínáni, abychom nesli břemena jedni druhých. Ale nemám očekávat, že můj bratr ponese mé břímě za mne, ačkoliv to já snad pro něho činím: „*Neboť jeden každý ponese své vlastní břímě.*“ Slovo „nésti“ je to samé slovo jako ve druhém verši, ale slovo pro „břímě“ je zcela odlišné. Slovo ve 2. verši znamená nějaké těžké břemeno; v normální řečtině je užíváno o nesnázích, soužení, vině a odpovědnosti a vztahuje-li se k hříchu bratra, který měl pád ve verši 1, potom víme, že každý hřích a každý pád musí být velice těžkým břemenem, když si uvědomíme, co jsme učinili. Břemeno v 5. verši je totéž slovo, jako „lehké břímě“, o němž Kristus mluví v Matouši 11,30. Ve skutečnosti znamená něco, „co je nesené“, ať už je to těžké nebo lehké, a je často užíváno pro „náklad vojáka“.

Víte, že v armádě má každý voják svoji polní výstroj a sám je odpovědný, aby ji nesl. Možná, že zde apoštol myslí na tato individuální zavazadla, která tak často viděl nosit římskými vojáky; a tak jakoby říká: křesťanský voják má také svůj náklad a my každý ho musíme nést. Někteří vojáci si do svých ranců dávají vlastní soukromé věci a činí je těžkými, ale zavazadlo Kristovo, které dává každému z nás, je lehké. Jestliže je naplníme zlatem, nebo i knihami či něčím jiným, co v našich očích je zcela nevinné a neškodné, shledáme velmi brzy, že naše „*břemeno*“ se stalo velmi těžkým. Jeden z nejlepších křesťanských vojáků, které jsem kdy poznal, často říkával: „Motto mého života je: „*Cestuj lehce!*“ Nedávej do svého zavazadla nic kromě toho, co do něho vložil Vůdce našeho spasení, a tehdy můžeme být jisti, že naše břímě, jak On to zaslíbil, bude „*lehké*“.

Tento voják Ježíše Krista, o němž jsem právě mluvil, se naučil cestovat s velmi lehkým břemenem, a možná že z tohoto důvodu mohla (neboť to byla žena – voják) nést více břemen svých sester a bratří, než který jiný ze všech, jež jsem kdy poznal. Jestliže jsme naplnili svůj náklad, který máme sami nést, různými vlastními věcmi, potom nemůžeme očekávat, že budeme vzájemně nosit svá břemena. Mluvili jsme o některých břemenech, od nichž jsme osvobozeni – od svých hříchů a od zákona – ale je zde jiné břemeno, o němž nikde není zmínka, že by bylo určeno pro ramena křesťana, a tím je těžké, velmi těžké břemeno **úzkostí** (péče). Pán říká: „*O nic*

nebuďte pečliví, ale ve všech věcech skrze modlitbu a poníženou žádost s díky činěním prosby vaše známy buďte Bohu. A pokoj Boží, který převyšuje všeliký rozum, hájiti bude srdcí vašich a myslí vašich v Kristu Ježíši.“ (Fil. 4,6.7) Říká nám také, co činit s úzkostí, když přijde, jak to často činí, a snaží se zmocnit našich srdcí: *„Všelikou péči svou uvrhouce na něj. Neboť on má péči o vás.“* (1. Petra 5,7) Ale slovo „*uvrhóuce*“ zde není obvyklé sloveso vrhnout, hodit, nebo dát; znamená odmrštit ji jako něco, s čím nechceme mít nic společného. Je to slovo užitě o třiceti stříbrných, které se Jidášovi staly tak hroznými, že je mrštil zpátky předním kněžím v chrámě (Mat. 27,3.5). Pán nás vyzývá, abychom mrštili svou péči na Něho, neboť Jemu na nás záleží. Jestliže naplníme své zavazadlo úzkostí, nezůstane nám síla k tomu, abychom mohli nést břemena někoho jiného. Kristus je ten velký Nosič břemen; své hříchy, svůj žal, svoji bolest, svou úzkost, každé své břemeno můžeme uvrhnout na Něj. Kéž bychom se potom od Něho naučili učinit svým zvykem na jedné straně vždy nosit břemena jedni druhých, a na druhé straně vždy nést své vlastní břemeno. V Židům 10,35 se nám mluví o něčem, co nemáme „zamítat“ (rozdílné slovo), a sice „*svou smělou doufanlivost, která má velikou odplatu*“. Kdosi poznamenal, že příliš často „odvrhujeme svou smělou doufanlivost (důvěřivost) a neseme všechnu svoji starost“.

Kapitola 23

ROZSÉVÁNÍ A SKLÍZENÍ

Galatským 6,6–10

„Ten, který je vyučován v slovu, měj obecenství (sdílej se) s tím, od koho naučení bere, vším statkem svým (všemi svými dobrými věcmi). Nebud'te svedeni (oklamáni), Bůh nebude posmíván; neboť cožkoli rozsívá by člověk, to bude i žítí. Nebo kdož rozsívá ve své vlastní tělo, z těla žítí bude porušení; ale kdož rozsívá Ducha, z Ducha žítí bude život věčný. Činíce pak dobře, nebudme skleslí na mysli, neboť neustávající, časem svým budeme žítí. A protož, dokud čas máme (anebo: dokud máme příležitost), pracujme, (činíce) dobře všechněm, obzvláště domácím víry.“

Galatským 6,6-10

Verš 5, o němž jsme uvažovali v naší minulé kapitole, říká: *„Každý ponese své vlastní břímě.“* Možná, že je mezi tímto veršem a veršem šestým, který jsme citovali nahoře, úzká spojitost. V 1. Korintským 16,1.2 čteme: *„O sbírce pak na svaté, jak jsem nařídil v církvích Galatských, tak i vy činite. V každý první den týdne jeden každý z vás sám u sebe slož, schovaje podle toho, jak mu Bůh dal prospěch, aby ne tehdy, když bych přišel, sbírky se děly.“* A tak vidíme, že apoštol už učil Galatské křesťany té pozhnané pravdě o křesťanském dávání, tak jako to později učil Korintské křesťany. Ale shledáváme, že zde není žádná chvála štědrosti Galatských, jako byla později u shromáždění Korintského (2. Kor. 2,9) a u sborů v Macedonii: *„Známu pak vám činíme, bratři, milost Boží, danou sborům Macedonským; že v mnohém zkušeni soužení rozhojnila radost jejich a převeliká chudoba jejich rozhojněna jest v bohatství štědrosti jejich. Vydávám jim svědectví, že dali podle možnosti, ano nad možnost, z vlastního podnětu a naléhavě nás prosili, abychom přijali tento dar a vzali na sebe účast v pomoci svatým.“* (2. Kor. 8,1-4) V Římanům 15,26.27 nám Pavel říká více o této sbírce na chudé svaté v Jeruzalémě a o tom, jak křesťané v Achaji, což zahrnuje i Korint, se spojili s křesťany v Macedonii v poslání těchto prostředků. Ale nikde nečteme o Galatských křesťanech, že by něco dali. Galatští milovali zákon a zákon říká člověku, že nemá dávat svou ruku do kapsy bližního, aby kradl. Ale milost říká křesťanu, aby užíval tyto ruce k práci, takže nejenom nemůže krást, ale naopak může

dávat ruku do své vlastní kapsy, aby daroval těm, kdo jsou potřební. Zákoníční křesťané nejsou štědrí křesťané. Milost, nikoli zákon, činí člověka štědrým. Zákonický křesťan vždy najde nějaký dobrý důvod pro to, aby nedal svému bratrovi.

Apoštol, inspirován Duchem Svatým, zná dobře tyto věci a ví, že takoví lidé, jako Galatští, by jen s radostí využili jeho napomenutí, že „*každý ponese své vlastní břímě*“, k omluvě, aby se nesdíleli svým statkem nejen s těmi, kdo to snad potřebují, ale také ani s těmi, kterým by měli dát dokonce z povinnosti. Apoštol vždy znovu a znovu učil ty, kteří byli ke Kristu přivedeni skrze jeho práci, že jsou odpovědni podporovat ty, kdo mezi nimi pro Pána pracují. Viz například 1. Korintským 9,14: „*Tak Pán nařídil, aby ti, kteří evangelium zvěstují, z evangelia živi byli.*“ Nebo 1. Timoteovi 5,17.18: „*Starší, kteří dobře pracují, dvojí cti hodni jmíni budte, zvláště ti, kteří pracují v slovu a v učení. Nebo praví Písmo: Volu mlátícimu nezavážeš úst. A hoden jest dělník své odměny.*“ Apoštol Pavel se sám chtěl chlubit tím, že nepřijímá tuto „odměnu“, ale spíše že mohl učinit „*bez nákladů evangelium Kristovo*“ (1. Kor. 9,18). „*Nehledám toho, což jest vašeho, ale vás,*“ mohl říci při jiné příležitosti (2. Kor. 12,14).

Ale mezi sbory Galatských bylo velmi vážné nebezpečí, že sobeckost zákonictví jim zabrání starat se o potřeby těch, kdo mezi nimi pracovali a vyučovali Božímu Slovu; a tak apoštol píše: „*Ten, který je vyučován v slovu, měl obecenství s tím, od koho naučení bere, vším statkem svým.*“ Slovo užité pro „vyučovati“ má význam učit slovem úst, a tak má označit ty muže, kteří mezi nimi toto konali. Všimni si, že vyučovali „Slovu“, a ne vlastním myšlenkám. Je to velice důležité pro ty, kdo učí, aby vyučovali Slovu. Naše myšlenky nemají ani cenu, ani moc, ale Slovo má obojí; jestliže se držíme Slova, bude tu určitě žeň. V dalším budeme číst: „*Cokoli bude člověk rozsívát, tu samou věc také bude sklízet.*“ A tak ti, kdo učí, nechť vyučují Slovu, a potom si mohou být jisti dobrou žní.

„Mít obecenství“ ve skutečnosti znamená „sdílet“. Některý člověk má dobré zaměstnání nebo dobré postavení a dobře se mu vede, takže o potřeby jeho manželky a jeho rodiny je hojně postaráno. Sdílejí se, říká apoštol, o tyto dobré věci s těmi, kdo se vzdali svého zaměstnání nebo svého postavení, aby využili svůj čas a schopnosti k vyučování Slovu. Toto je Boží příkaz a Boží zařízení, a kdyby jen lid Páně dbal na toto napomenutí, jak dobré by to bylo pro něj i pro dělníky Páně. Je to velice smutná věc, když dnes vidíme

křesťany žít v krásných domech, mít peníze na vše, co potřebují, a dílo Páně možná trpí nedostatkem proto, že se pro ně nedostává peněz, jež křesťané užívají pro sebe. Jakkoliv se to zdá zvláštní, jsou to většinou chudí, jako ti v Macedonii, kdo jsou nejštedřejšími dárci. Mějme každý z nás na paměti, že tyto věci nejsou naše vlastní a že není daleko den zúčtování, kdy budeme muset vydat počet z toho, jakým způsobem jsme užívali těchto „statků“, které nám Pán dal.

Je možné, že toto slovo „mít obecenství“ jde mnohem dále než pouze ke sdílení dobrých věcí tohoto života, ale že sahá do všech částí našeho života, včetně duchovních věcí. Někteří užívají výraz „mít obecenství“ nebo „v obecenství“ a mají přitom na mysli ty, kdo lámou chléb u stolu Páně. Toto však může být špatný způsob užití tohoto výrazu, neboť žel, jsou tací, kdo lámou chléb a nejsou „v obecenství“, a jsou tací, kdo jsou „v obecenství“ a nelámou chléb. Je to skutečně milé srdcím jak vyučujícího, tak i vyučovaného, když se vpravdě mohou těšit z tohoto drahého obecenství srdce, jakož i ze sdílení časných věcí.

Odložte-li nyní tuto knihu a vezmete svoji Bibli a přečtete si 2. Korintským 9, shledáte, že apoštol věnuje předmětu křesťanského dávání celou kapitolu. Říká nám, jak se mohl chlubit „*hotovostí* (horlivostí)“ Korintských a přirovnává toto dávání k rozsívání a sklizení. Když mluví o **dávání**, říká: „*Kdo skoupě rozsívá, skoupě i žíti bude; a kdo rozsívá štedře, štedře i žíti bude.*“ (2. Kor. 9,6) Nyní, když o tomtéž předmětu **dávání** mluví Galatským (ačkoliv, všimněte si, ani jednou toto slovo neužívá, ani jim přímo neříká, že jsou sobečtí nebo lakomí), apoštol pokračuje: „*Nebudte svedeni!*“ Toto je doslovný význam toho, co apoštol říká, ale nabylo to významu: „Nebudte oklamáni! Bůh není posmíván.“ Toto slovo znamená ohrnovat nos na Boha. Apoštol píše Galatským, aby se sdíleli se svými učiteli, ale Pavel ví, že když uslyší tento příkaz, někteří budou ohrnovat nos a řeknou: „Proč bychom měli poslouchat tohoto muže Pavla? Máme své nové učitele z Jeruzaléma. Slyšme je.“ To není Pavel, na koho ohrnujete nos. Vůbec ne. Pavel je jen Boží posel přinášející vám Boží poselství. To na Boha ohrnujete nos, když odmítáte dbát Jeho Slova, a nebudte svedeni, nebudte oklamáni. Jestliže ohrnujete svůj nos na Boha a Jeho Slovo, žeň pro vás bude velmi, velmi hořká.

„*Nebudte svedeni, Bůh nebude posmíván. Neboť cožkoli rozsíval by člověk, tu samou věc bude také sklízet.*“ Jak vážná to jsou slova. Jestliže člověk

zaseje rýži, sklídí rýži. Jestliže zaseje tuřín, sklídí tuřín. Den za dnem rozséváme – rozséváme co? Rozséváme myšlenky, slova, skutky! Co budeme sklízet? Jaká bude žeň?

Jsou zde tři věci ohledně rozsívání, k nimž upoutává apoštol naši pozornost:

Co rozséváme: „*Cožkoli rozsíval by člověk, tu samou věc bude také sklízet.*“

Kam rozséváme: „*(Ně)kdo rozsívá v tělo (tělu)...“*
„*(Ně)kdo rozsívá v Ducha (Duchu)...“*

Jak rozséváme: „*Kdo skoupě rozsívá, skoupě i žítí bude; a kdo rozsívá štědře, štědře i žítí bude.*“ (2. Kor. 9,6)

Četli jsme o ovoci Ducha. Ovoce k nám přichází „ve svůj vlastní čas“ jako výsledek rozsívání. Jestliže rozsíváme Duchu, potom ovoce, jež budeme sklízet, bude ovoce Ducha. Všimni si také, že Slovo říká: „*Kdo rozsívá **svému vlastnímu** tělu.*“ Ten zvláštní výraz „*svému vlastnímu*“, který zde Duch Boží přidal, nám říká více o sobectví, které se domníváme vidět v předchozích verších. Je to „mé vlastní tělo“, které mám před sebou. Myslím na „sebe samého“ a přemýšlení o sobě samém mne činí vždy sobeckým. Je to přirozený výsledek zákona, poněvadž zákon mne má k tomu, abych přemýšlel sám o sobě.

Jakýsi nevěrec jednou řekl: „Většinu věcí v Bibli nevěřím, ale jednomu verši jsem nucen věřit; a ten je: *Cožkoli rozsíval by člověk, tu samou věc bude i žítí.*“ A já vím, že to je pravda.“

Duch Svatý má asi před námi hlavně předmět dávání; avšak rozsívání jde mnohem dále, než sem. Jestliže užívám svůj čas a své peníze pro sebe, sklizeň bude ovocem sobectví. Někteří rozsívají tělu pitím vína, kouřením tabáku nebo cigaret nebo opia, – tyto věci také přinesou sklizeň a může to být velice trpká sklizeň. Jsou nám představeny tyto dvě žně: porušení nebo věčný život. Čtenáři, zvol si dnes, **co**, **kam**, a **jak** chceš rozsívat!

Možná, že bychom měli dodat několik slov o těchto dvou sklizních. O porušení se v Písmu mluví jako o smrti a zkažení (Řím. 8,21; 1. Kor. 15,42.50) a každé Adamovo dítě je tomu poddáno. Také je užito o mravní zkaženosti a špatnosti v těchto slovech: „*Utekše porušení toho, kteráž jest na světě skrze žádost.*“ (2. Petra 1,4; viz též 2. Petra 2,19: „*služebníci porušení.*“) V Koloským 2,22 je totéž slovo přeloženo jako „*kazí se*“, a ve 2. Petra 2,12 je užito

dvakrát. Jednou je přeloženo jako „zahynutí“ a po druhé jako „porušení“. Vidíme, že sklizeň rozsívání těla je sklizeň smrti a porušení jak pro tělo, tak i pro duši.

Nalézáme, že Písmo se na věčný život dívá dvěma způsoby: „Kdo věří v Syna, má život věčný.“ Máme tento věčný život nyní a nyní se z něho můžeme radovat a můžeme vědět, že ho máme. Ale Písmo se na věčný život dívá také jako na to, co obdržíme na konci své cesty, když dosáhneme domova. Tehdy sklídíme žeň rozsívání zde dole a pro toho, kdo rozsíval Duchu, bude touto žní věčný život. Tímtež způsobem to nalézáme užito v Římanům 6,22: „Nyní pak vysvobození jsou od hříchu, a podmaněni v službu Bohu, máte užitek svůj ke svatosti, cíl pak život věčný.“ Zde je ještě jednou „rozsívání Duchu“ a ovocem je svatost a konečným plodem, když se dostaneme domů, věčný život. Ale další verš nám ukazuje věčný život v jiném pohledu: „Odplata za hřích je smrt; ale dar Boží je věčný život skrze Ježíše Krista, našeho Pána.“ Dar Boží přijímáme nyní a nyní máme věčný život. Je pro nás velice důležité, abychom si pamatovali, že Písmo se na věčný život dívá těmito dvěma způsoby, sic jinak tu bude mnoho veršů, kterým nebudeme moci rozumět.

Ještě jedné věci si musíme všimnout, než opustíme „žeň“, a sice že vždycky můžeme očekávat, že budeme sklízet více, než rozsíváme. V evangeliích čteme o takových, kteří sklízeli „některý stonásobně, některý šedesáti, některý třicetinasobně“ (Mat. 13,8). To je pravda, ať semeno je dobré nebo špatné a ať je půda dobrá nebo špatná. Jákob oklamal svého starého otce a ukradl prvorozenství svého bratra. To byla zlá setba, ale neočekával sklizeň, které se mu dostalo. Lában ho oklamal o jeho ženu a on musel pracovat dalších sedm let, aby ji získal. Ani to nebyla celá sklizeň. Lában ve snaze ho oklamat změnil na desetkrát jeho mzdu. To byla jenom část žně. Dvacet let tvrdě pracoval v Sýrii. Potom ho vlastní synové oklamali ohledně Josefa a on strávil dvacet dva let v hořkém žalu, oplakáváje ho jako mrtvého. Toto byla část sklizeň z jeho vlastní setby. David se dopustil cizoložství s Betsabé, ale nikdy neočekával takovou žeň, jaká skutečně přišla; jeho vlastní syn poskvrnil svoji sestru. David zabil manžela Betsabé, ale neočekával žeň, kterou to přineslo; jeho syn Amnon byl zabit svým bratrem a syn Absolon byl zabit v bitvě a nebylo naděje, že ho otec někdy opět uvidí v budoucím světě. A konečně král Šalomoun dává na smrt svého staršího bratra za věc, která ve skutečnosti byla spiknutím. Ano, čtenáři, sklízíme více, než rozsé-

váme, a sklízíme tutéž věc, kterou jsme rozseli. Toto jsou velice vážné myšlenky a měly by nás přivést k tomu, abychom „uvážili“ své „cesty“ (Aggeus 1,5.7). I myšlenkou můžeme rozsévat tělu. Kolik knih, obrázků a časopisů v těchto dnech rozsévá tělu a dávají vzniknout sklizni k porušení. „*Uvažte své cesty!*“ („*Přiložte srdce své k cestám svým!*“ Agg.1,5.7.)

Vzpomínám si na dítě, kterému jeho otec dal malou zahrádku, a ono si tam naselo fazole. Čekalo pár dní, aby vidělo fazole vyrůstat, ale brzy “zmalomyslnělo” a jednoho rána jsem je našel, jak fazole vykopává, aby vidělo, zda rostou. A tak apoštol, který dobře znal naše srdce, dodává: „*Neklesejme na mysli dobře čínice.*“ Je to rozdílné slovo od „*dobrých věcí*“ (kral.: *statek*), o nichž jsme četli předtím. Toto jsou skutečně dobré věci – vznešené, ctné věci; toto jsou věci, jež každý z nás může činit každý den. Velmi často jim říkáme malé věci, možná, že to je jenom podání doušku studené vody někomu, kdo žízni. Ale tento čin obdrží svou odměnu; bude mít sklizeň. Naše životy jsou většinou naplněny malými věcmi – často si myslíme, že neužitečnými věcmi, které mají malý zisk, ale které musí být vykonány – jídlo musí být uvařeno, prádlo musí být vypráno, o děti je nutné se starat, je třeba vykonávat své zaměstnání, a my často toužíme po něčem „větším a lepším“, jak si myslíme, abychom to pro Pána učinili. Bratře, sestro, tyto malé denní povinnosti mohou být tou dobrou, šlechetnou, ctnou věcí, „tou pravou věcí“, kterou máš činit. Pán vám říká dvě věci: Neklesejte na mysli, neochaubujte. My nejprve klesáme na mysli, protože všechno se zdá být tak zbytečné. Možná, že učíte v nedělní škole, ale děti nejsou obráceny. Neztrácej odvahu, nepolevuj; svým časem (správně: jejím časem, tj. když přijde čas té věci) budeš sklízet. Je to Boží vlastní zaslíbení a musí to být pravda.

Slovo „polevovat“ je to, co se stane těživě luku, když se povolí, a potom je luk nepotřebný. Luk je užitečný jenom tehdy, když provázek je napjat. A tak jestliže já polevím v díle pro Pána, stávám se také neužitečným; a pamatuj, „*svým časem*“ (a může to být dlouhá doba, neboť semena neklíčí všechna rychle), „*svým časem*“ budeme sklízet, jestliže nepolevíme.

„*Tak tedy, dokud máme čas* (nebo to může být přeloženo jako: *dokud máme příležitost*, ale slovo „čas“ je totéž slovo, jako v předchozí větě) – *pracujme (čínice) dobře všem.*“ Slovo pro „pracovat“ vede naše myšlenky k tvrdé práci, která se vyžaduje. A jestliže máme činit dobře všem, vyžaduje to tvrdou práci. Vzpomenete si, že v Galatském 5,13 jsme viděli, že máme

být otroky jeden druhého v lásce. Zde vidíme to těžké dílo, které máme konat jeden pro druhého. Slovo „všem“ možná označuje náš denní styk s jinými, když máme příležitost promluvit nebo dát traktát či knížečku. Známe jednoho skutečně vážného křesťana, u něhož jsou shromáždění v obchodě. Byl nejprve veden ke Kristu chlapcem, ještě dítětem, který chodíval nakupovat do jeho krámu a často mu dal traktát nebo mu řekl pár slov. Smál se chlapci, ale po letech mi řekl, že toto ve skutečnosti bylo to, co ho přimělo přijít ke Kristu. A to je jenom dokud máme čas! „*Ale toto vám pravím, bratří, čas je krátký!*“ (1. Kor. 7,29) Brzy naše příležitosti pominou. Brzy bude příliš pozdě. V nebi nebudeme mít příležitosti, abychom činili dobře všem tak, jako to máme nyní na zemi. A všimni si, že zde stojí „*všem lidem*“, spaseným i nespaseným, jako je široká Boží láska ke světu. (Srovnej s Janem 3,16.) Kéž Bůh pomůže každému z nás, abychom dbali tohoto naléhavého volání:

„A proto, dokud čas máme, pracujme, činíce dobře všechněm.“

Ale k tomuto napomenutí je ještě navíc přidáno: „*obzvláště pak domácím víry*“. Jak často jsme v této epištole měli slovo „*bratří*“. Nyní zde máme celou domácnost: bratry a sestry, otce a matku a malé děti. Všechny je nalézáme v 1. Jana 2. Zde je nalézáme opět s nařízením, abychom pracovali, obzvláště činíce dobře jim: domácnosti víry. „*Víra*“ je výraz mluvící nám o víře v Krista Ježíše, a domácnost víry zahrnuje všechny věřící. Kéž bychom si vždy uvědomovali, že všichni náležíme k téže domácnosti. Člověk může stavět zdi tím, že vytváří sekty a společnosti, ale v Božích očích my všichni náležíme k téže domácnosti: domácnosti víry. V Efezským 3,15 čteme o „*rodině Boží*“. Nechtě se naše myšlenky neomezují, abychom mysleli jenom na nějakou malou část této domácnosti, na nějakou skupinu nebo na nějakou společnost v této domácnosti. Kéž nám Bůh pomůže, abychom vždy měli srdce, které zahrnuje všechny krví koupené Boží děti, a kéž nám dá milost, abychom pracovali pro ně pro všechny, činíce dobře (totéž slovo jako v 6. verši) jim všem a všem lidem vůbec.

Kapitola 24

CHLUBENÍ SE KŘÍŽEM

Galatským 6,11–18

„Hledte, jakými velkými písmeny jsem vám psal svou vlastní rukou. Kteřížkoli si přejí mít tvářnost v těle, ti vás nutí, abyste přijali obřízku, jediné aby nebyli pronásledováni pro kříž Krista. Neboť ani sami ti, kteří už přijali obřízku, nezachovávají zákon, ale přejí si, abyste vy přijali obřízku proto, aby se mohli chlubit vaším tělem. Ale ode mne odstup to, abych se chlubil, jediné v kříži Pána našeho Ježíše Krista, skrze něhož jest mi svět ukřižován a já světu. Neboť ani obřízka je něco, ani neobřízka, ale nové stvoření. A všichni, kteří budou kráčet v řadě (nebo: držet krok) tímto pravidlem, pokoj jim a milosrdenství, i na Izrael Boží.

Dále pak žádný mi nečih zaměstnání (těžkosti), neboť na svém těle nosím jizvy Ježíše. Milost našeho Pána Ježíše Krista s duchem vaším, bratři. Amen.

Galatským 6,11-18

„Hledte, jakými velkými písmeny jsem vám psal svou vlastní rukou.“ Musíme mít na paměti, že Pavel byl vysoce vzdělaný muž, a to jak v řeckém učení v Tarsu (svém rodišti), tak i v Jeruzalémě u nohou Gamaliele, jednoho z nejmoudřejších a nejznamenitějších židovských rabínů (viz Skutky 22,3; 5,34). Avšak nyní asi Pavlovy „ruce“ (Sk. 20,34) přivykly spíše výrobě stanů, než psaní perem; ale z těchto právě citovaných slov se zdá být jasné, že apoštol psal celou Epištolu Galatským svou vlastní rukou. Pravděpodobně to je jediná epištola, kterou Pavel sám psal. Většinou použil některého přítele, aby za něho psal, a on mu diktoval, co si přál říci. (Například v Římanům 16,22 čteme: *„Pozdravuji vás v Pánu já Tercius, kterýž jsem psal tento list.“* To znamená, že Pavel diktoval a Tercius za něho psal slova.) U Epištoly Galatským nemůžeme být zcela jisti, že Pavel psal celou epištolu, protože to může znamenat, že psal jenom poslední, výše citovanou část epištoly. Pavel většinou psal svou vlastní rukou několik slov na konci každé epištoly jako záruku, že epištola je původní, neboť zde zřejmě byli tací, kteří falšovali apoštolovo jméno a rozesílali dopisy jakoby od něho, které ale nebyly původní. Viz 2. Tes. 2,1.2: *„... abyste se nedali rychle vyrážet z mysli... skrze list, jako (kdyby byl) od nás poslaný.“*

Tato slova, která nyní uvažujeme, mohou být obvyklým zakončením napsaným jeho vlastní rukou velkými písmeny; ale na druhé straně se zdá být pravděpodobnější, že to znamená, že Pavel psal celou epištolu. Pokud já vím, není tento význam zcela jistý. Jestliže to znamená, že Pavel psal celý dopis, pak můžeme velmi dobře rozumět, že v této tak naléhavé věci, když se tito křesťané vzdávali víry v Krista a chtěli jít k židovskému zákonu, apoštol možná cítil, že nemůže mezi sebe a tyto drahé, bloudící ovce postavit někoho jiného; a tak jeho vlastní ruka musela psát každé slovo. V době, kdy Pavel psal tuto epištolu, existovaly dva způsoby psaní. Jeden užíval velká písmena, každé oddělené od druhého jako písmena tiskací; druhý byl více jako psací, kdy písmena byla malá a spolu spojená. Pavel zřejmě užil ta velká, výrazná písmena; a tento způsob byl velice vhodný, neboť předmět je tak zásadně důležitý a velká písmena se k tomu hodila. Kéž Bůh dá, aby celá tato epištola byla v našich srdcích napsána takovými velkými, výraznými písmeny, abychom je nikdy nezapomněli, ani neztratili ze zřetele.

„Kteřížkoli si přejí mít tvářnost v těle, ti vás nutí, abyste přijali obřizku, jedině aby nebyli pronásledováni pro kříž Krista.“ Slova „nutí vás“ znamenají, že v té době se velice snažili, jako se před tím snažili i u Tita, donutit Galatské, aby se dali obřezat; ale tato slova neznamenaají, že se jim to podařilo. Neuspěli ani u Tita. Vzpomenete si, že v naší minulé kapitole jsme uvažovali 8. verš: *„Kdo rozsívá ve své vlastní tělo, z těla žíti bude porušení.“* Nyní čteme o těch, kteří se snaží dobře vypadat v těle. Ti rozsévají tělu a žeň má být porušení. Ti, kdo se snažili přimět Galatské, aby se obřezali, to činili jenom proto, aby dobře vypadali a aby unikli pronásledování. Jak jsme viděli, byli to Židé, kteří stále působili pronásledování. A proč by Žid měl pronásledovat někoho, kdo se činil Židům podobný? Proč pronásledovat někoho, kdo podporuje a šíří židovský zákon a židovské ceremonie? My v Číně víme, jak je pro nás lehké udělat něco, co nám pomůže uniknout pronásledování. Nikdo z nás nemá pronásledování rád a Galatští křesťané se od nás v tom nijak nelišili. Ve svých srdcích si možná řekli, že obřizka je malá věc a jestliže mi pomůže uniknout pronásledování, tedy obřizku přijmu. Ale zapomněli, že ten, kdo přijal obřizku, se postavil na půdu židovství a byl nyní odpovědný dodržet celý zákon. A jestliže tak neučinil, potom musí zahynout. Kristus musí být vše, anebo nic. Nikdo nemůže mít Krista a obřizku; nikdo nemůže být spasen Kristem a zákonem. Každý si musí zvolit, a jestliže zvolí Krista, potom se navždy musí odvrátit od zákona a od obřizky. Tito lidé vyučující zákon ve skutečnosti nehledali Boží slávu, ale jen svou vlastní bezpečnost.

„Neboť ani sami ti, kteří už přijali obřizku, nezachovávají zákon, ale přejí si, abyste vy přijali obřizku, aby se mohli chlubit ve vašem těle.“ Galatští se jenom měli dívat na učitele zákona, aby viděli, že oni sami zákon nezachovávají; proč by je potom měli následovat? Neboť zákon mohl jenom zlořečit tomu, kdo ho nezachovával. Ale kdyby tito učitelé zákona mohli napsat zpátky do Jeruzaléma a říci tamějším Židům, že tolik Galatských pohanů přijalo obřizku skrze jejich práci, přineslo by jim to mnoho tělesné slávy. Tímto způsobem se chlubili v těle Galatských. Ale jaká ubohá to byla chlouba! Obrátit se k židovství znamenalo pro pohana vzít na sebe to jho, jež žádný Žid nebyl schopen nést, a postavit se pod zlořečenství, které mu nenáleželo! Ale více než to; skrze tato slova můžeme vidět, že tito učitelé zákona nebyli čestní, pravdiví a upřímní lidé. Věděli, že nezachovávají zákon a že Galatští ho nemohou zachovávat; a přece vši svou mocí se snažili je svázat břemenem, jež sami nemohli nikdy nést. Byli přesně jako farizeové v době našeho Pána – pokrytci (Mat. 23,4-5 atd.).

Je pozoruhodné, že tutéž věc nalézáme dnes: ti, kdo jsou učitelé zákona, ať už učí zákon Mojžíšův nebo ať podmaňují lid Páně pravidlům a vymezením a tradicím lidí, takoví učitelé jsou téměř vždy nečestní a nepravdiví. Podíváte-li se na 1. Tim. 4,1-6, uvidíte, že tam čteme o poslouchání duchů bludných a učení démonských, v pokřyství lež mluvících a cejchované (vypálené) mající svědomí své, zbraňujících ženit se, prikazujících zdržovat se od pokrmů. Tito učitelé zákona v Galacii tomu byli velice podobní; vskutku mohl Duch Svatý mít před sebou právě takovéto lidi, když psal tato slova. Ti, kdo dnes učí zákon, zákon nedodržují o nic více, než ho dodržovali učitelé zákona v Galacii. Takové vyznávání něčeho, co nemůže vykonat, činí člověka nečestným, činí z něho pokrytce; staví se, že něčím je, a není tím. Klame sám sebe, jak jsme to četli v Galatským 6,7, a jak v tomto sebeklamu pokračuje, jeho svědomí se postupně stává mrtvým, vypáleným, jako od horkého železa, takže už dále nic necítí; a beze studu může povstat a učit to, o čem ví, že to není pravda. Tak tomu bylo v Galacii a je tomu tak i dnes. V Efezským 4,18.19 čteme o lidských srdcích, která se stávají necitelná, takže už nepociťují bolest, když se dopustí hříchu. Všimni si, že slovo „zákon“ je bez členu. Nevztahuje se jenom na zákon Mojžíšův, ale také k principu zákona všeobecně. Byli bezstarostní dokonce i k věcem, které by měli zachovávat.

„Ale ode mne odstup to, abych se chlubil, jedině v kříži Pána našeho Ježíše Krista, skrze něhož (nebo: skrze který) jest mi svět ukřižován a já světu.“ Tito učitelé zákona se chlubili proselyty, které činili mezi Galatskými křesťany.

Chlubili si každým, kdo přijal obřízku. Chlubili se v těle. Pavel měl jenom jednu chloubu – kříž našeho Pána Ježíše Krista! Pro většinu lidí dnes je Jeho kříž stále ještě pohanou a pohoršením (Gal. 5,2). I většina křesťanů se dnes stydí zmínit o Jeho kříži, když jdou za svou denní prací. Pro Pavla to byla všechna jeho sláva, všechna jeho chlouba. Pavel mohl zvolat: „*Syn Boží miloval mne a dal sebe samého za mne!*“ Pavel mohl volat: ano, dal sebe za **mne** a zemřel na římské šibenici jako ten nejnížší a nejhorší zločinec; a to vše proto, že zaujal mé místo. Toto byl ten kříž! To není takový kříž, jak ho tak často můžeme vidět vytištěný a vymalovaný nebo vyhotovený ze zlata, stříbra nebo ze dřeva. Toto nebyl kříž, jímž se Pavel chlubil, ale ten hrubý, krutý a zlý vražedník Božího jednorozeného Syna, který k tomuto kříži šel dobrovolně kvůli Pavlovi a kvůli mně. Není to dost pro to, abych se chlubil křížem našeho Pána Ježíše Krista? Mohl bych se někdy stydět za Jeho kříž, když si vzpomenu, že k tomu kříži šel za **mne**?

Chtít vypadat dobře nebo se tvářit nábožně před světem, znamená hledat čest světa, který zneuctil Krista – nejenom Ho zneuctil, ale zavrhl Ho a přibil Ho na kříž. Ten kříž je k mému spasení. Je to obdivuhodný důkaz Boží lásky a lásky Jeho jednorozeného Syna, našeho Pána Ježíše Krista. Ale ten kříž byl pro Něho pohaněním, zneuctěním a utrpením, které žádný jazyk nemůže vypravit. „*Ty znáš pohanění mé i potupu mou... Pohanění potřelo srdce mé a jsem pln žalosti. Očekával jsem, zdali by mne kdo politoval, ale žádného nebylo, zdali by kdo potěšiti chtěli, ale nedočkal jsem. Nýbrž místo pokrmu poskytli mi žluči, a v žízni mé napájeli mne octem.*“ (Žalm 69,20-22) – „*Bože můj, Bože můj, proč jsi mne opustil?*“ (Žalm 22,1; Mat. 27,46) Kdo kdy v celé věčnosti může vypravit bezednou hloubku bolesti v těchto slovech? Toto je kříž. Nesl ho za mne, za tebe, za Pavla! Ó, čtenáři, „*nic-liž vám do toho, ó všichni, kteříž tudyto jdete? Pohledte a vizte, jest-li bolest podobná bolesti mé, kteráž jest mi učiněna, jak mně zármutkem naplnil Hospodin v den prchlivosti hněvu svého*“ (Pláč 1,12). Jestliže jsme v malé míře vnikli do té bolesti, jistě musíme zvolat s Pavlem: „*Skrze něhož jest mi svět ukřižován a já světu.*“ Anebo můžeme právě tak dobře číst: „*Skrze který (kříž) jest mi svět ukřižován.*“

Pavel nechtěl čest světa, který na tom kříži zneuctil Pavlova Pána. Chtěl se chlubit v tom kříži, ale to byla jeho jediná chlouba. Nechtěl se chlubit svými utrpeními nebo svou prací či svými zjeveními – jenom křížem. Pavel se na kříži ztotožnil s Kristem. Byl ukřižován světu, který ukřižoval jeho Mistra, a podobně byl svět ukřižován jemu. Neměli nic společného. Mezi nimi

nebylo žádné přátelství. Svět zavrhoval Pavla, jako Pavel zavrhoval svět. Byli si vzájemně ukřižováni. Svět skrze kříž ukázal, jaký ve skutečnosti je. Musíme si zvolit: buď jít dále se světem, který ukřižoval Krista, anebo se budeme chlubit v kříži, na který Ho ten svět ukřižoval. „*Přátelství světa jest nepřátelství vůči Bohu. Kdokoli proto chce být přítelem světa, je nepřitelem Božím.*“ (Jakuba 4,4) – „*Miluje-li kdo svět, není lásky Otcovy v něm.*“ (1. Jana 2,15)

„*Neboť ani obřizka je něco, ani neobřizka, ale nové stvoření.*“ V kříži tyto staré, zevnější formy a ceremonie pominuly. Nebyly ničím. Samy o sobě byly naprosto neužitečné. Jako znamení spoléhání na zákon mohly přinést jenom prokletí zákona. Ale v současné době nebyly ničím. V Galatském 5,6 jsme už měli téměř tatáž slova: „*Neboť v Kristu Ježíši ani obřizka nemá žádnou moc, ani neobřizka; ale víra konající skrze lásku.*“ Obřizka nemá žádnou moc a není ničím. Ale na čem záleží, je nové stvoření. Toto slovo „nový“ znamená něco čerstvého, co jsme před tím neměli. Staré věci pominuly u kříže, vše je nové.

Nyní máme:

Novou smlouvu:	Mat. 26,28; 1. Kor. 11,25 atd.
Nové přikázání:	Jan 13,34
Nové učení:	Skutky 17,19
Nové stvoření:	Gal. 6,15; 2. Kor. 5,17
Nového člověka (po způsobu Krista):	Ef. 4,24.

Potom budeme mít:

Nové jméno – věřícího:	Zj. 2,17
Nové jméno – Pána:	Zj. 3,12
Nový Jeruzalém:	Zj. 3,12; 21,2
Nové nebe a novou zemi:	Zj. 21,1
Všecky věci nové:	Zj. 21,5; srovnej s 2. Kor. 5,17.

Do tohoto nového stvoření vstupujeme novým rodem. Jestliže tam chceme vejít, musíme být znovuzrozeni (Jan 3). Na tom záleží. Nový rod s sebou přináší věčný život, spasení, odpuštění hříchů, vstup do rodiny Otce; skrze něj se stáváme dětmi, dědici Božími a spoludědici s Kristem (Řím. 8,14). Ano, záleží na novém stvoření. To je skutečně něco, ale obřizka a neobřizka nejsou ničím. Chtějí nějaké **pravidlo**? Musí mít nějaké **pravidlo**,

podle kterého by kráčeli? Velmi dobře. Toto pravidlo, pravidlo nového stvoření, pravidlo nového rodu je pravidlem, podle kterého máme nyní kráčet. Slovo znamená „**kráčet v řadě**“. Je to totéž slovo, jako jsme je měli v kapitole 5,25. Mohli bychom říci: „*Kteříkoli podle tohoto pravidla drží krok*“; těm apoštol říká: „*Pokoj jim a milosrdenství i na Izrael Boží*.“ Zákon může přinést jen trápení a kletbu. V protikladu k nepokoji, který přinesli tito učitelé zákona, posílá apoštol poselství o pokoji těm, kdo chodí podle pravidla nového stvoření. „*Pokoj jim a milosrdenství*.“ **Milosrdenství** všeobecně není zahrnováno do pozdravů nějakému shromáždění, ale jenom jednotlivcům (viz 1. a 2. Tim. 1,2). Ale v Galacii byli ve shromážděních věrní a v této době nepokoje potřebovali milosrdenství. Toto je pravděpodobně jediný případ, kde je milosrdenství přáno shromáždění.

Učitelé zákona se chlubili Galatskými, kteří přijali obřízku, a tak se zevně stali Židy. Ale to je neučinilo Božím lidem. Ve 3. kapitole, ve verších 7,9 a 29 nalézáme tutéž myšlenku. „*Ti, kteří jsou z víry, ti jsou synové Abrahamovi*.“ A tak v protikladu k falešným učitelům, kteří činili falešné Židy, apoštol volá s triumfem, že tito jsou „*Izrael Boží*“. Ti, kdo chodí podle pravidla nového stvoření, jsou praví Izraelité, ne ti, kdo nesou znamení obřízky. Izraelský lid měl tři jména: Hebrejci, Židé a Izraelité. Židé byli obzvláště z pokolení Juda a Benjamin, ačkoliv se k nim připojilo pod tímto jménem mnoho jiných. „*Izrael*“ znamená „*Kníže Boží*“ a bylo jménem daným Jákobovi Bohem samým, když zápasil s andělem a zvítězil. „*Nebude více nazýváno jméno tvé Jákob (Podvodník), ale Izrael (Kníže Boží): neboť jsi statečně zacházel s Bohem i lidmi, a přemohls*.“ (1. M. 32,28) Toto jméno zahrnuje **všechny** Jákobovy potomky, všech dvanáct pokolení, nejen ta dvě pokolení, jako znamená jméno „*Žid*“. Je velmi zajímavé si všimnout, že toto jméno Izrael je jméno, které si Boží pozemský lid zvolil dnes, když opět začínají vládnout svou zemí. Ale praví Izraelité jsou ti, kdo se „*znovuzrodili*“ do Boží domácnosti.

Apoštol téměř skončil: „*Pro zbytek (pravděpodobně to znamená: Pro zbytek času...; Pro další čas...; Od nynějška...) žádný mi nečin žádný (těžkosti, nesnáze), neboť na mém těle nosím jizvy Ježíše*.“ Kolik těžkostí, kolik úzkosti duše tito Galaťané Pavlovi způsobili. Nyní musí říci těm, kteří by si kdysi pro něho vyloupili své oči: „*Ať mi nikdo nečiní těžkosti*.“ Je to tentýž výraz, který Pán užil v Matouši 26,10 k učedníkům o ženě, která rozbila láhev velmi drahé masti, když seděl u jídla v domě Šimona malomocného. Tito učitelé zákona vždy všude působili apoštolovi těžkosti. Jaké jizvy

oni nosili jako průkazné znamení pána, jemuž náleželi? Vůbec žádné. Obřízka nebyla „jizvou Ježíše“. Obřízka je jizva zákona. Ale skrze ni a skrze kázání obřízky unikli pronásledování, které pokrylo Pavlovo tělo jizvami: jizvami od toho, že byl kamenován, jizvami od římských důtek, jizvami od židovského mrskání, únavy a strádání, bdění a půstů, hladu a žízně – to vše zanechalo známky na jeho těle; a to nemluvíme o denním břemenu péče působeném „všemi sbory“. Jakým břemenem byly Galatské sbory! A toto vše zanechalo svou známku (viz 2. Kor. 11,25-28). Toto byly jizvy, které provždy vyznačovaly, čím je a komu slouží (Sk. 27,23). Je jistě zvláštní, jak málo je dnes těch, kdo na svém těle nesou jizvy Ježíše. Možná, že je to tím, že jsme příliš podobní těm učitelům zákona a bojíme se pronásledování. Pavel se za tyto jizvy nestyděl. Někteří z židovských utečenců z Německa měli na předloktí vypáleno „J“ (pro „Jude“= Žid) a mnozí se za to znamení styděli. Pavel se chlubil znameními Ježíše, která nesl. Za starých časů vypaloval římský pán svým otrokům znamení, aby bylo vidět, čím jsou a komu slouží, a cejch byl znamením otroctví a hanby, ale u Pavla tomu tak nebylo. Přečtěte si první verš Epištoly k Římanům, první z Pavlových epištol ve vaší Bibli: „*Pavel, otrok Ježíše Krista...*“ Mám tato slova rád. Říkají mi, že Pán Ježíš koupil Pavla, tělo, duši a ducha; náležel úplně a zcela Ježíši Kristu, stejně tak (a ve skutečnosti ještě více) jako kterýkoliv otrok v Římě náležel svému římskému pánovi. Pavel se chlubil těmito slovy: „*otrok Ježíše Krista*“, a chlubil se známkami, (vypálenými) jizvami Ježíše.

Jen velmi zřídka užívá apoštol svaté jméno Ježíš samotné. Možná, že ho zde užívá tímto způsobem proto, aby nás upomenul, že náš Pán Ježíš Kristus, jako Člověk, **JEŽÍŠ**, také nesl znamení – známky bičování – „*Jeho tvář byla zohavena více než kterého člověka, a Jeho vzhled více než synů lidských.*“ (Iz. 52,14) A Jeho ruce a nohy a bok stále ještě nesou tyto známky, na něž budeme hledět ve slávě s údivem, láskou a velebením.

Bylo by dobré, kdyby se všichni křesťané v Číně chtěli naučit od apoštola Pavla užívat toto svaté jméno. Jak často je naše srdce rozesmutněno lehkovážným a bezstarostným způsobem, jakým dokonce i křesťané užívají toto drahé jméno bez titulu, který Pavel tak rád užívá – **PÁN JEŽÍŠ**.

„*Milost našeho Pána Ježíše Krista buď s duchem vašim, bratři. Amen.*“

V kapitole 1,3 jim Pavel přál milost a pokoj; nyní, když končí, jim opět přeje milost. Jak velice my všichni potřebujeme milost; bez ní musíme zahy-

nout. Milost, ne zákon, bylo to, co Galatští potřebovali, a toto je, co potřebujeme my. „Milost našeho Pána Ježíše Krista.“ Připomíná nám to tatáž slova ve 2. Korintským 8,9: „*Neboť znáte milost Pána našeho Ježíše Krista, že pro vás učiněn jest chudý, jsa bohatý, abyste vy Jeho chudobou zbohatli.*“ To je ta milost, která má být s naším duchem; a kdyby tomu skutečně tak bylo, způsobilo by to v nás mysl, která byla v Kristu Ježíši (Fil. 2,5). Když tato milost bude vždycky s naším duchem a když v nás bude tato mysl, nebude tu žádná obava z učitelů zákona, že by získali náš sluch nebo naše srdce. Kéž nás Pán udržuje – udržuje našeho ducha – vždy v hlubokém, hlubokém pocitu Své milosti.

A poslední slovo epištoly je „bratr“; je to nejneobvyklejší místo pro takové slovo. Je to náhodou, že **toto** slovo je poslední v Epištole Galatským? Ne, jsem si jist, že to není žádná náhoda. Je to jeden z těch obdivuhodných tahů, které dávají hloubi našeho srdce poznat, že tato kniha je inspirována Bohem. Poslední slovo mluví o lásce, lásce Boží rodiny; mluví o její jednotě, mluví o Otcově milující péči, o Jeho srdci toužícím po těchto ovečkách, které byly svedeny na scesti. Bratři! Nechtě toto slovo vnikne hluboko do našich srdcí. Zákon nás nečiní bratry. Ne, to činí nový rod, na který nás Duch Svátý právě upomenul. Apoštol měl o nich pochybnost, ale toto poslední slovo pochybnost odnímá. Nese s sebou lásku, kterou jim jeho srdce jistě toužilo poslat, neboť si všimnete, že tu není jediné poselství o lásce nebo pozdravy, kromě všeobecného poselství o milosti, kterým Pavel epištolu začíná a končí.

Byl to smutný, tvrdý dopis, který apoštol musel napsat. První epištola Korintským stála Pavla mnoho zármutku a úzkosti srdce a mnoho slz (2. Kor. 2,4); ale Epištola Galatským, jsem si jist, ho stála více. Co ho stála, nemůže žádný říci, ale jaký je to poklad pro nás dnes. Jistě to bylo ďáblovo dílo poslat do Galacie ty učitele zákona, ale byla tu vyšší ruka a srdce lásky řídilo vše. A skrze tento útok nepřítele pro nás Pán vykoval meč z nejjemnější oceli, který čelil jeho útokům po dobu devatenácti století a je tak čerstvý a silný, jako byl vždy. Kéž Bůh sám vyučí naše ruce boji a naše prsty bitvě (Žalm 144,1), abychom s ním bojovali k Jeho vlastní slávě. Amen.

